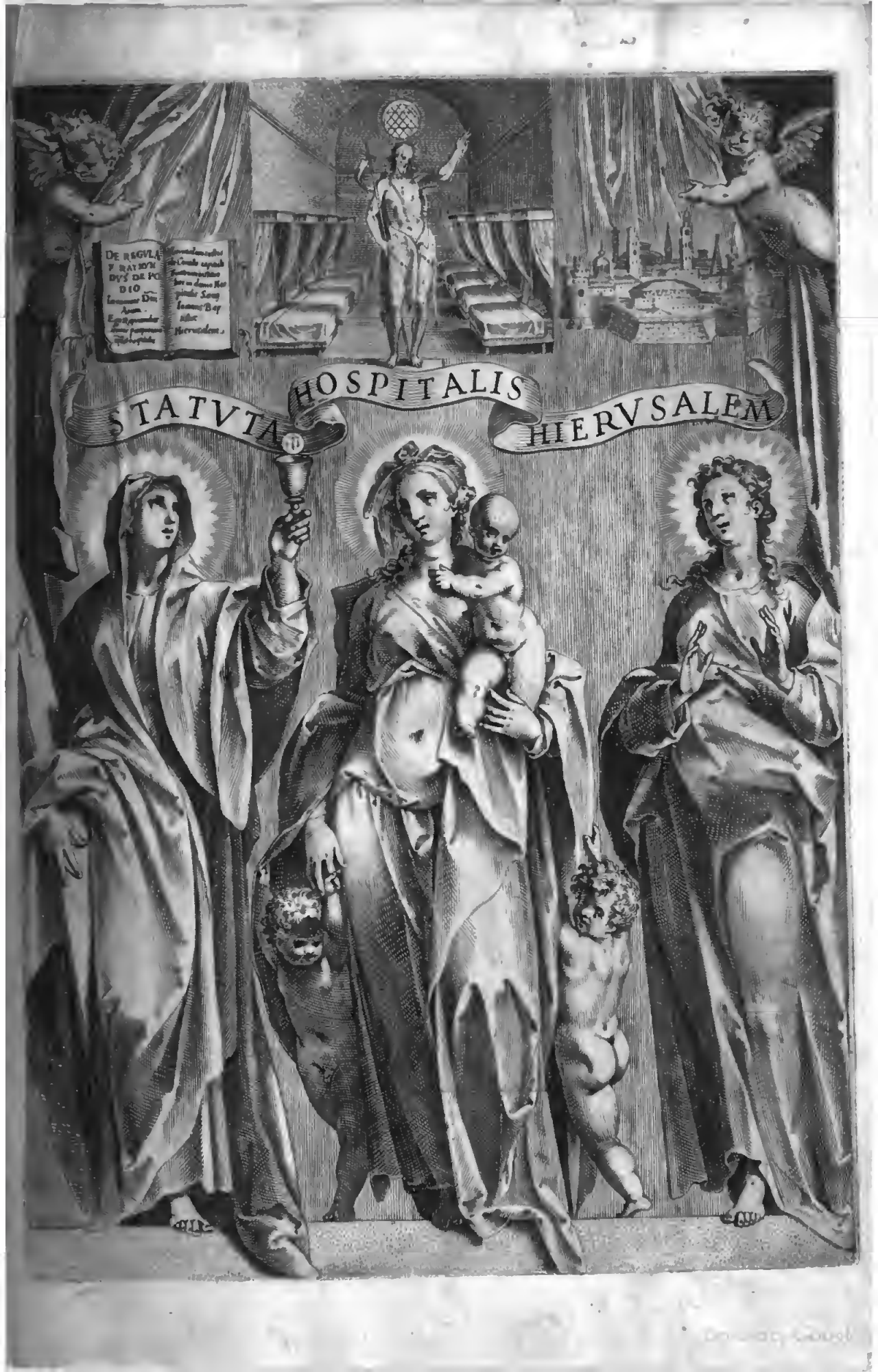
STATVTA HOSPITALIS HIERVSALEM

Bayerische
Staats-
Bibliothek
München

DECOREM ET FORTITVDINEM DOMINI:

FRIS. P TOLEMEI, VELTRONII

Clamet Olympus ouans, gaudens Ecclesia iactet
Felicem SIXTVM perpetuumq; patrem.
Hugo potens capiat xpi feliciter arma,
Vt SIXTI auspicijs Turcica regna domet.
Felix nostra dies claro quoq; digna Triumpho:
olim Romulidum, nunc Sacer orbis honos.
Sisto dies duce sub SIXTO, tu Gloria Sisto
Persistatq; orbi Gloria, Fama, Decus

Digitized by Google

Hac tabula expressa ad uiuum est Hugonis imago,
Adspice, Mars toto spirat in ore ferox.
Quæris adhuc mentem? Verùm, quam reddere Pictor
Non potuit, mentem reddidit Hugo suam.
Namq; graues Equitum quando compescuit iras,
Tunc animi expressit uiuida signa sui.
Quæris adhuc dextram? sed Principis inclyta bello
Dextera Pictoris fingier arte negauit:
Armatam Pictor bis nisus fingere dextram,
Pictori attonitæ bis cecidere manus.
Attamen hic Pictor quas supprimit, auspice Sixto
In Solymos proprias exprimet Hugo manus.

Purpureum Hugoni tradis dum, Sixte, galerum,
Floreat ut sparso sanguine sancta fides,
Hugonis tunc Roma lupos ut uidit auitos,
Commissum ut gemmis uidit ouile lupis,
Risit, et, ô, dixit quæ me noua gaudia tenent!
Ecce lupos abigent ex oriente lupi.
Infantem ut nutrix aluit lupa Martia Romam,
Sic his Romanum crescet ouile lupis.

ILLVSTRISSIMO AC REVEREN.mo

D. FRATRI VGONI DE LOVBENX VERDALA S.R.E. CARDINALI AMPLISSIMO

Ac Ord. S. Ioan. Hieroſol. Magno Magiſtro, Principi ac Domino ſuo Clementiſs.

Ioannes Baptiſta Rondinellus eiuſdem Ordinis apud Sanctam Sedem Apoſtolicam Orator S. P. D.

CVM vtile ſemper fuit, & ad diuturnitatem firmum Concilijs hominum, & cœtibus iure ſociatis præeſſe aliquẽ, qui aliud nihil ſpectet, niſi incolumitatem Ciuium & gloriam: tum rarum maximè, ac difficile eſt habitum, è multis reperiri vnum, qui Principis obire munus atque exercere officium pro dignitate poſsit. Vt ſi quis talis vnquam exiſtat, ille verò non è quolibet genere hominum, ſed è ſingulari potius cenſeatur, ac propè diuino. Quod probè nouit & intellexit Ordo noſter fortiſsimus, cum tibi è tam multis viris, quos veluti flores nobilitatis ac virtutis ex vniuerſo Chriſtiano Orbe collectos atque illibatos habet, nempè excellentiſsimo iſtoque honore, ac Magiſtratu digniſsimo detulit principatum: conijciebat enim, atque adeò proſpiciebat fore, vt te Magiſtro ac Præſide, non præſentem modo ſplendorem tueretur ſuum, ſed augeret etiam in poſterum, & faceret ampliorem. Nec ſanè eum aut fefellit opinio, aut decepit euentus. Tu enim ex quo tempore incredibili noſtrorum omnium conſenſione ac lætitia euectus es ad noſtri Imperij gubernacula, in eam tantum cupiditatẽ incumbis & ſtudium, rem vt noſtram publicam, non ab externis modò periculis, ſed ab internis etiam, ideſt ab ijs qui emergere aliquando poſſent corruptis moribus, & diſciplina laxiore, tutam liberamq; conſerues. Itaq; cum æternos illos hoſtes Chriſtiani nominis, & multò magis Militiæ noſtræ, quam ſibi aduerſariam timent maximè, ac propterea acerbiſsimis odijs inſectantur, noſtrorum firmiſsimo virorum robore & virium; tuoq; conſilio, ſic repreſſeris, vt Melitenſium fulgorem armorum victriciſque aſpectum Inſulæ, non ſecus ac timidæ oues frementem, & oculis (vt dici-

tur)

tur)micantem lupum(priſca illa tuæ gentis inſignia)perhorreſcant. Proximum illud fuit,vt ſodalitatem noſtram, prudentiſsimis quibuſdam, & optimis cuſtodires legibus atque inſtitutis: non quidem quòd legibus careret illa, quibus plurimis aſtringitur, & antiquiſsimis; ſed quòd,quemadmodum aduerſus nouos corporis morbos, noua excogitantur remedia, ita etiam aduerſus nouas cupiditates animorum, quæ poſſent interdum, (vt eſt natura hominum)exiſtere cum incommodo Rerump.alias identidem atque alias ferri oportet leges, quæ vel ijs cupiditatibus faciant modum exortis,vel naſcentibus occurrant.Ita ex veteri illo & magno noſtrarum legum, ac decretorum volumine, amputatis nonnullis & circunciſis, quæ minus neceſſaria videbantur, obſcuris lucem,obſoletis nitorem, ambiguis enodationem, explicationem incertis, vetuſtis nouitatem,auctoritatem nouis,omnibus ordinem,ordini denique ſuo omnia dediſti. Quod quidem opus tam concinnum atque vtile cum ad me miſeris iamdudum, vt illud pro muneris noſtri ratione, ſanctæ ſedis Apoſtolicæ approbatione muniendum, ac mandandum typis curarem:perfeci vtrunque quàm potui diligentiſsimè. Volui enim hac etiam in re,vt in cæteris alijs,apparere perpetuam meam tibi obtemperandi volũtatem. Sanctiſsimus ſiquidem Sixtus V. pro ſua erga perſonam tuam vniuerſumque ordinem noſtrum beneuolentia,oblatum à me librum perbenignè ſuſcipiens, ac vehementer legum ipſarum candore delectatus,ſua illum,& ſacroſanctæ ſedis Apoſtolicæ auctoritate roborauit. Ego verò poſtea id egi, & dedi operam, vt ornatu,quantum in me fuit,peregregio, & cultu magnifico in lucem ederetur. Quod ipſum declarant, tum illuſtriſsimorum qui tibi in iſto Magiſtratu præceſſerunt Principum effigies, tum imagines quæ ſingulis præfixæ titulis,illis pro portione reſpondent, tum etiam puriſsimo ex aëre candentis circuli ſignum,quo Sol veluti corona cinctus,ac redimitus videtur: quod videlicet Iacobus Boſius,veluti argumentum tuum,& Militum noſtri ordinis magno ingenio artificioque confecit, & ſeorſum in volumine eam ad rem accommodato ſubtiliter euoluit. Quibus ex cauſis effectum eſt, vt librum dum ita ornatur atque expolitur, vt vides, ſerius remiſerim quàm voluiſſem: quem tamen ipſum non dubito quin hilari fronte benignaque ſuſcipias: Cum hanc tibi quaſi normam & regulam præſcripſeris iuſtitiæ exercendæ.Iuſtitia enim legis finis eſt,lex Principis opus,Princeps autem imago omnia regentis ac moderantis Dei, quem rogo ſuppliciter atque oro,vt te perquamdiù,annorum videlicet honorem & togæ,& Melitenſi Militiæ,& Chriſtianæ etiam Reipub.ſaluum incolumemq; tueatur. Vale.

D futuram rei memoriam. Salubri regularium perſonarũ quarumlibet directioni ſolicitis ſtudijs intendentes, ijs, quæ ad id tendere dignoſcũtur noſtræ approbationis robur libẽter adijcimus, aliaſq; de ſuper diſponimus prout in domino cõſpicimus ſalubriter expedire. Sanè pro parte dilectorum filiorum Hugonis de Loubenx Verdala Magni Magiſtri, & Capituli Generalis Hoſpitalis Sancti Ioannis Hieroſolymitani nobis nuper exibita petitio cõtinebat, quod licet alias fe: re. Paulus Papa III. Stabilimenta, concordias, ſtatuta, conſuetudines, vſus, & naturas dicti Hoſpitalis in vnum volumen redacta, & per nonnullos S. R. E. Cardinales examinata per ſuas literas approbauerit, & confirmauerit, ac dictarum literarum ſuarum patrocinio communierit, ſupplens omnes & ſingulos defectus, ſi qui interuenerant in eiſdem, eaq; voluerit, & mandauerit in poſterum inuiolabiliter obſeruari, decernens tunc, et pro tempore exiſtentes Magiſtrum, & Fratres dicti Hoſpitalis ſeu eius Religionis, ad eorum duntaxat ex inſtitutis regularibus ſtabilimentis, ſtatutis, conſuetudinibus, vſibus, & naturis, quæ hactenus viguerant in ipſo Hoſpitali, obſeruantiam teneri & obligari, quæ in ea noua eorum moderatione, & ordinatione continebatur, & non aliorum, quæ vtpote inutilia, & ſuperflua, aut alias inobſeruabilia tenta fuerant, & ſi in eorum in Fratres receptione de illorum obſeruationis promiſſione, iuramento, & voto ſe aſtrinxiſſent, prout in eiſdem litteris, in quibus tenor de nouo ordinatorum ſtatutorum, & ſtabilimentorum, concordiarum vſuum, & conſuetudinum de verbo ad verbum inſertus fuit, plenius continetur: Nihilominus ipſi Hugo Magiſter, & conuentus conſiderantes quod in eiſdem ſtatutis, ſtabilimentis, & conſuetudinibus plura erant, quæ cum tunc temporis moribus non ſatis cõueniebãt, aut confuſe, & obſcure poſita reperiebantur, & propterea litibus viam dabant, alia vero inter ſe diſſidebant, & contrarium ſenſum preſeferre videbantur, ac complura ad rem nihil omnino faciebant, opera nonnullorum ipſius Hoſpitalis fratrum, illius negotiorum peritiſſimorũ ad id ſpecialiter deputatorum effecerunt, vt ſublatis quantum fieri potuit difficultatibus, & omni ambiguo intellectu,

tellectu, dilucidatis obſcuris, & ijs, quæ diſſidere videbantur, in vnum ſenſum adductis, & quibuſdam non neceſſarijs reſecatis, ac additis permultis alijs ſtabilimentis ad diuini cultus augmentum, & ipſius Hoſpitalis vtilitatem, ac ſalubrem illius perſonarum directionem tendentibus, quæ poſtmodum per quondam Ioannem de Valletta tunc in humanis agentem, & ipſius Hoſpitalis Magiſtrũ, & dictum Hugonem, ac alios ipſius Hoſpitalis Magiſtros ſucceſſiue edita fuerant, & ab omnibus deſiderabantur, & efflagitabantur, ſtatuta, ſtabilimẽta, et conſuetudines huiuſmodi in vnũ nouũ volumen, ſub nomine ipſius Hugonis Magiſtri redigerẽtur, et cõpilarentur. Quare Io. Baptiſta Rondinellus dicti Hoſpitalis Frater, & prædicti Magiſtri, & conuentus Hoſpitalis S. Ioannis apud nos Orator pro parte Hugonis Magiſtri, et Capituli præfatorum nobis humiliter ſupplicauit, vt ſtatutis, ſtabilimentis, et conſuetudinibus in vnũ nouum volumen, vt præfertur, redactis, & compilatis pro eorum ſubſiſtentia firmiori robur noſtræ approbationis adijcere, aliaſq; in præmiſſis opportune prouidere de benignitate Apoſtolica dignaremur. Nos igitur ad præclara Religionis huiuſmodi merita debitum reſpectum habentes, & conſiderantes, illius Fratres fidei catholicæ indefeſſos propugnatores, cultores, & defenſores exiſtere, huiuſmodi ſupplicationibus inclinati, ſtabilimenta, ſtatuta, & conſuetudines in vnum nouum volumen ſub nomine ipſius Hugonis Magiſtri, vt præfertur, redacta, & cõpilata, quæ per dilectum filium noſtrum Antonium tituli Sanctorum Ioannis, & Pauli presbiterum Cardinalem Carafam inſpici, & examinari fecimus, ac de quorum continentia ab eodem Antonio Cardinali fidelem habuimus relationẽ, Apoſtolica auctoritate, tenore præſentium, approbamus, & confirmamus, ac illis perpetuæ & inuiolabilis firmitatis robur adycimus, ſupplentes omnes, & ſingulos, tam Iuris, quã facti defectus, ſi qui forſan interuenerint in eiſdem, eaq; omnia perpetuis futuris temporibus valida, & efficacia fore, ſuoſq; plenarios effectus ſortiri, & ea ſolum, & non alia antiqua, ab omnibus inuiolabiliter obſeruari debere decernimus. Non obſtantibus præmiſſis, ac conſtitutionibus, & ordinationibus apoſtolicis, cæteriſq; contrarijs quibuſcunq;. Datum Romæ apud Sanctum Petrum ſub annulo piſcatoris die xx. Martij M. D. LXXXVI. *Pontificatus noſtri anno Primo.*

Io. Baptiſta Canobius.

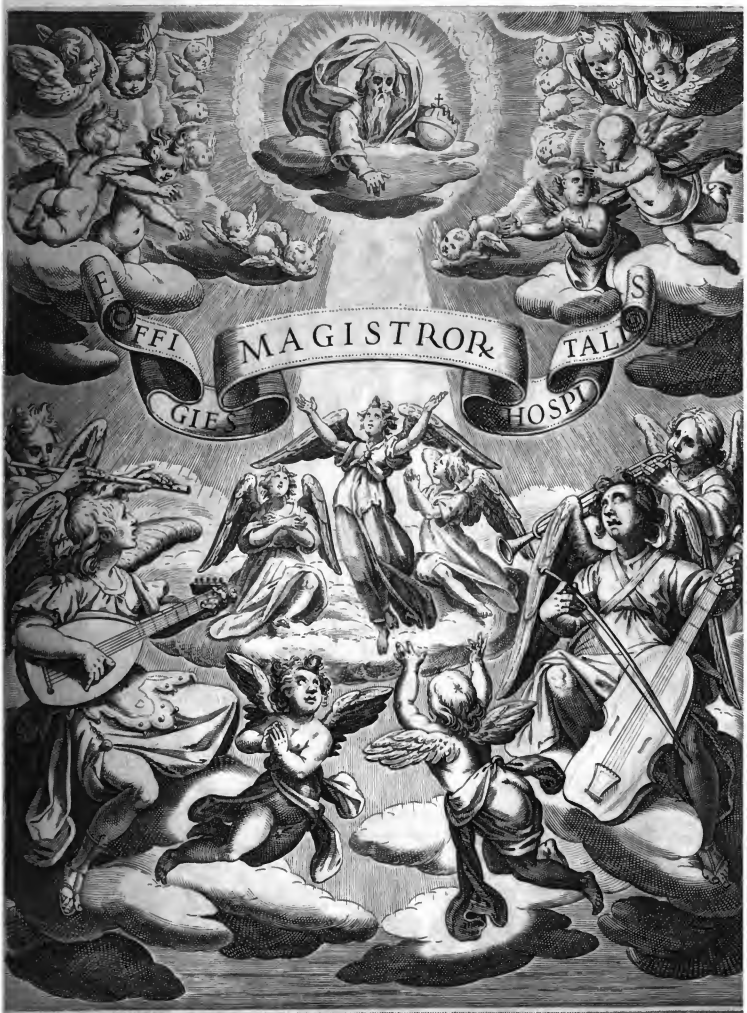

ANGELORVM PRÆCES.

Suscipe sancte Pater tutelæ gaudia nostræ
Militibus dona præmia digna tuis

RESPONSVM.

Qui uitam posuere suam pro nomine Christi
Vobiscum merito præmia tanta gerunt

EX CANDIDO ET PROPINQVO

FR. GERARDVS tum hospitalis praefectus cum a Christianis Duce Godofredo Hierusalem capta est anno Dni MLXXXXIX
FRATER RAYMVNDVS DE PODIO
FRATER AVGERIVS DE BALBEN
FRATER ARNALDVS DE COMPS
I
II
III
IV
Phil. Thom. gall. fe

Digitized by Google

F. PETRVS DE VILLEBRIDE
XVII
F. GVLIELMVS DE CASTELNO
XVIII
F. RATER HVGO REVEL
XIX
F. NICOLAVS LORGVE
XX
Phil. Thom. gall. fe.

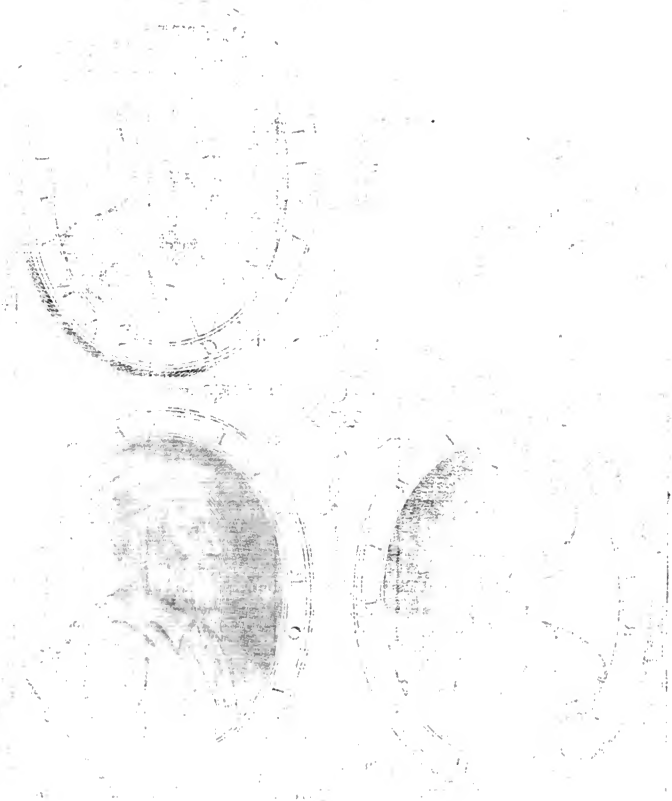

Digitized by Google

DE PINIBVS F. ROGERIVS
XXIX
BEREGARIVS F. RAYMVNDVS
XXX
DE LVLI F. ROBERTVS
XXXI
DE HEREDIA F. IOANES FERDINANDVS
XXXII
Phil. Thom. gall. fe.

Digitized by Google

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA
F. IOANNES BAPTISTA DE VRSINIS
XXXVII
XXXVIII
XXXIX
XL
S. R. E. DIACONVS CARDINALIS F. PETRVS DAVBVSSON
DAMBOISSEN F. EMERICVS
Phil. Thomassinus fe.

BLANCHEFORT F. GVIDO DE
XLI
DE CARRETTO F. FABRITIVS
XLII
XLIII
XLIV
VILLERS LISLEADAM F. PHILIPPVS DE
DE PONTE F. PERINVS
Phil. Tho. gall. fe.

DE SANIA IALLA F. DESIDERIVS DE TOLLONO
XLIV
DE SHOMEDES F. IOANNES
XLVI
DE SENGLE F. CLAVDIVS
XLVII
DE VILLETTA F. IOANNES
XLVIII
Phil. Thomygal. F.

F. IOANNES DE VILLERS
F. ODO DE PINIBVS
XXI
XXII
XXIII
XXIV
F. GVLIELMVS DE VILLARET
F. FVLCO DE VILLARET
Phil.

F. GOTFREDVS LERAT
F. GVARINVS DE MONTE ACVTO
XIII
XIV
XV
XVI
F. RATER GERINVS
F. BERTRANDVS DE COMPS
Phil.

V
VI
VII
VIII

RATER HVGO DE LOVBENX VERDALA Dei gratia ſacræ dõmus Hoſpitalis Sancti Ioannis Hieroſolymitani Magiſter humilis, pauperumq. IESV CHRISTI Cuſtos, & nos Baiulii, Priores, Commendatarij, & Fratres, Concilium completum Retentionũ Capituli Generalis in Domino celebrantes. Vniuerſis & ſingulis eiuſdem domus Fratribus præſentibus & futuris ſalutem & fraternam charitatem. Varia & inconſtans rerum humanarum conditio hoc habet, vt quæ omnibus temporibus ritè concernant, nullis vnquam legibus conſtitui poſſint. Quòd cum noſtri maiores prudenter intelligerent, nonnulla à ſuis anteceſſoribus ſancita iura aut penitus abolenda, aut mutanda in melius eſſe cenſuerunt; quorum nos auctoritate & exemplo commoti, aut potius neceſsitate publica exigente coacti, cum nonnullas quæ illi quondã tulere leges, quamuis vt tum tempora ferebant Reipub. vtiles, noſtro tamen æuo ob varium hominum ingenium, aut planè damnoſas, aut nullum omnino commodum afferre videremus: delectis in Capitulo Generali ex noſtro numero aliquot rerum huius ordinis peritiſsimis viris; eos magnopere hortati ſumus, vt ſumptis tàm vetuſtis, quàm recentioribus ſtatutis, quæ hactenus inter nos vigebant, illa quanta fieri poſſet diligentia inſpicerent; quæq. abrogatione, correctione, aut illuſtratione digna eſſe cenſerent, pro ſuo arbitratu, aut prorſus delerent, aut in meliorem formam, clariorem q. redigerent. Quòd cum illi non minori ſolertia quàm fide præſtitiſſent, ita vt ſuis in hac parte laboribus nonnihil Reipublicæ conſuluiſſe viderentur, additis permultis quæ deerant, hæc tantũ quæ in hoc volumine cõtinentur ſtatuta, efficacia ac vtilia eſſe retulerũt.

INDEX TITVLORVM

IN PRAESENTI VOLVMINE CONTENTORVM.

DE Regula.	Tit. I.	fol. 1
De Receptione Fratrum.	Tit. II.	fol. 5
De Ecclesia.	Tit. III.	fol. 19
De Hospitalitate.	Tit. IIII.	fol. 31
De Communi ærario.	Tit. V.	fol. 41
De Capitulo.	Tit. VI.	fol. 65
De Concilio.	Tit. VII.	fol. 77
De Sgardio.	Tit. VIII.	fol. 91
De Magistro.	Tit. IX.	fol. 97
De Baiuliuis.	Tit. X.	fol. 105
De Prioribus.	Tit. XI.	fol. 123
De Officio Fratrum.	Tit. XII.	fol. 131
De Electionibus.	Tit. XIII.	fol. 135
De Commendis & administrationibus.	Tit. XIIII.	fol. 145
De Visitationibus.	Tit. XV.	fol. 163
De Contractibus & alienationibus.	Tit. XVI.	fol. 169
De Locationibus.	Tit. XVII.	fol. 175
De Prohibitionibus & pœnis.	Tit. XVIII.	fol. 181
De Verborum significatione.	Tit. XIX.	fol. 201

F. PETRVS DE MONTE
F. IOANNES LEVESQVE DELLA CASSIERE
VIRIDI VERDALA
EXTOLLITVR
VERDALA S.R.E. DIAC. CARD
F. HVGO DE IOVB. ENX
PVRPVRA DIGNA

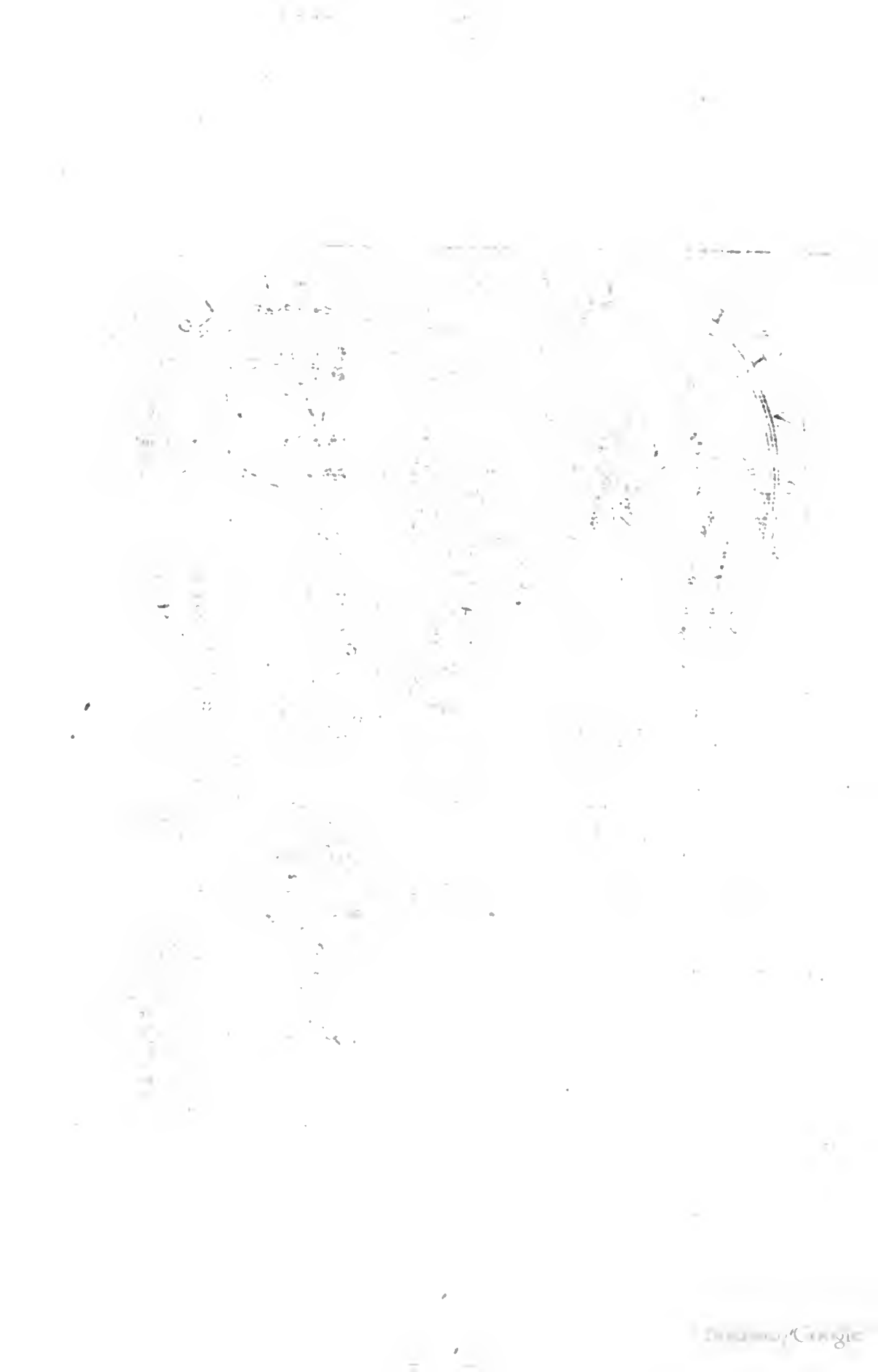

Digitized by Google

REDDITE
RETRIBVET.

DE REGVLA

TITVLVS PRIMVS.

REGVLA HOSPITALARIORVM & Militiæ Ordinis sancti Ioannis Baptistæ Hierosolymitani.

F. RAYMVNDVS DE PODIO MAGISTER.

IN nomine Domini, Amen. Ego Raymundus Seruus pauperum Christi, & Hospitalis Hierusalem Custos, de Concilio Capituli fratrum instituo hæc in domo Hospitalis sancti Ioannis Baptistæ Hierusalem. Præcipio enim quòd omnes fratres accedentes ad obsequium pauperum, & tuitionem fidei Catholicæ teneant, & cum diuino præsidio seruent tria, quæ promissa sunt Deo, videlicet castitatem, obedientiam: hoc est, quòd adimplebunt, quicquid eis erit iniunctum à suo Magistro: atque viuere sine proprio: quoniam Deus requiret hæc tria ab eis in vltimo iudicio. I.

EXERCITIVM MILITIÆ pro Christo.

CONSVETVDO.

ORDO noster ab eius primæua institutione Sacro sanctæ Sedis Apostolicæ, Catholicorumq. Regum, Principum, & deuotorum Christicolarum munificentia, suffragio, fauore prædijs, possessionibus, ditionibus gratijs, priuilegijs, immunitatibus dotatus, auctus, ampliatus, ditatus est: vt vera charitate virtutum matre, firmaq. basi intenti milites ordinem professi, sanctæ Hospitalitati fidei militiam adiungerent, cumularent, copularent, dupliciq. fungentes officio & exercitio, gestis virtuosis sese dicarent. Peculiare certe, & proprium est Christi militibus (non postpositis sacræ Hospitalitatis sanctis operibus) pro Christi nomine, pro cultu diuino, pro fide catholica pugnare, iustitiam colere, reuereri, tueri, oppressos fouere, subleuare, defendere. Ad hoc enim Hospitalarij milites, Christi hospitalitatem & militiam exercentes, exteriori veste signum crucis II.

octogonum deuota consideratione virturibus insignitum gestant : vt interiori etiam veste viuificæ crucis signum spiritualiter deferant, dextraq. manu acutum vibrantes gladium, post multifariam eleemosynarum elargitionem, gentem Mahumetanam, & qui à fide deuiant, oppugnent, premant, pessundent. Quibus quidem sanctis operibus addicti, sanctorum martyrum milirum Machabæorum pro culru diuino pugnantium exemplum saluberrunum sequi, imitariq. monentur, inuitantur, accenduntur. Qui pauci innumeros exercirus prophanarum gentium diuino adiuti præsidio quandoq. premere, vincere, subijcere soliri sint. Meminerint, perpetuaq. mente teneant Religiosi milites nostri, cultus diuini zelo informati Sacratissimæ Regulæ vota substantialia, obedientiam, castitarem, paupertatem tenere, complere, perficere : virtutibusq. moralibus, & Theologicis intendere studeant. Quibus prudenter, temperanter, fortiter, charitate inflammati pro Christi Saluatoris nostri sacro nomine, pro viuificæ crucis signo, pro iustitia, pro pupillis, pro vidtis gladio exerto quæq: certe pericula aggredi non formident. Nemo quippe maiorem charitatem habet, quàm vt animam, ideſt, vitam ponat pro amicis, ideſt, catholicis. Id eorum proprium eſt, ea eſt vocatio, ea eſt electio, ea eſt iustificatio, ea denique eſt sanctificatio : vt hac peregrina vita peracta, spe firma erecti, æterno fruantur præmio, ad quod humanum genus à Deo creatum eſt. Ei vero, qui sanctorum operum, & belli (quod pro Christiano nomine geretur) præuaricaror, detractator, desertor, conuictus fuerit, ad peruersorum terrorem, & proborum laudem animaduersio, & seuera pœna pro statutis & consuetudinibus ordinis proposita haud immerito censetur.

DE POENA TRANSGRESSIONIS Regulæ, & Statutorum.

F. RAYMVNDVS BERENGARIVS.

III. VT fratres ordinis nostri Regulæ, ac Statutorum transgressores non fiant, decernentes declaramus, quòd contentorum in Regula transgressio animam corpusq. obligat : Statutorum autem, & consuerudinum infractio & violatio corpus tantum ad pœnam obnoxium reddit : nisi horum quorundam omissio, aut transgressio secundum ius diuinum, aut canonicas sanctiones animam obligaret.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

IIII. PRæcipimus vt in assembleis, quæ in ieiunijs quatuor temporum celebrantur, Regula palàm coram omnibus fratribus legatur.

F. PETRVS DAVBVSSON.

V. SAncimus quòd post Regulam legantur Statuta infrascripta.

De Regula.

II. Exercitium militiæ pro Christo.
III. De pœna transgressionis Regulæ, & Statutorum.

De receptione Fratrum.

III. De habitu fratrum Hospitalis Hierosolymirani.

De

De Ecclesia.

I. De rebus diuinis, ac sacris colendis.
II. De orationibus per fratres quotidie dicendis.
III. Dies in quibus Fratres ieiunare tenentur.
XXXIII. Dies in quibus Fratres mantellum portare tenentur.

De Hospitalitate.

I. Quòd Fratres Hospitalitatem exerceant.

De communi ærario.

XXII. De debitoribus nostri communis ærarij.

De Capitulo.

III. Quòd Fratres accedant ad capitulum generale.

De Magistro.

I. Quòd Fratres obediant Magistro.

De officio fratrum.

V. De honesto vestitu Fratrum, cum sequenti.
VIII. Quòd Fratres in armis se exerceant.
IX. Quòd Fratres quolibet anno conficiant despropriamentum.

De Commendis.

XXXVIII. De Resignationibus.
XXXIX. De pœna resignantium.
LXV. Quòd Fratres non impetrent commendas, aut beneficia extra ordinem nostrum.

De Contractibus & alienationibus.

III. Quòd fratres non exerceant mercimonia.
IIII. Inhibitio fœnoris, & vsuræ.
V. Quòd bona ordinis nostri non alienentur.
VI. Quòd nullus frater impignoret, aut obliget bona ordinis nostri.
X. Quòd fratres non alienent bona acquisita.

De prohibitionibus & pœnis.

I. Quòd non licet fratribus testamenta condere, hæredem instituere, aut legata facere.
XIIII. Quòd fratres non discedant a conuentu sine licentia.
XVI. Quòd fratres non impetrent literas commendatitias pro obtinendis commendis.
XXXII. Casus per quos fratres habitu priuantur cum quatuor sequentibus.
LII. De concubinarijs publicis, cum sequenti.
LXI. De obedientia.
LXIIII. De pœna eorum qui non interfunt officijs diuinis.

INDVIMINI NOVVM HOMINEM
VT CVM HOC AVT IN HOC.

DE RECEPTIONE FRATRVM

TITVLVS SECVNDVS.

QVALITER FRATRES RELIGIONIS Hierosolymitanæ recipi debent ad professionem.

CONSVETVDO.

VI infirmorum obsequio, ac fidei catholicæ tuitioni sub habitu regulari ordinis nostri personam ascribere cupiunt, hæc norma formaq. ad professionem deuote admittuntur. Qui enim professurus est, sciat nouum hominem se induere. Igitur labem omnis iniquitatis abijciens, confessionem de more Ecclesiæ sacerdoti humiliter peragat, sicq. mundus, & vitijs purgatus cum veste longa sæculari solutaq. (vt se liberum ostendat, qui suaui laqueo vinctus erit) reuerenter genibus flexis ante altare se præsentet ardentem cæreum manibus tenens (vt charitatem significet, quę amor est igneus) missamq. audiat, Eucharistiamq. suscipiat: & ante suscipientem fratrem ea reuerentia constitutus humiliter ab eo petat, se ad fratrum & sacræ Religionis hospitalis Hierusalem consortium comitiuamq. admitti. Tunc frater suscipiens discretis & deuotis verbis petentis propositum roboret, docens quàm salubre, quàm præclarum existat pauperibus Christi seruire, ac misericordiæ opera exequi, & fidei obsequio ac tuitioni se ascribere. Multi quidem id expetiuerunt, sed assequi non valuerunt. Demum de Religionis obedientia, & seueritate eum doceat, qua non priuatos appetitus ipsum sequi licet: quinimmo superioris arbitrio viuere oportet, propria abnegata voluntate. Qui si quandoq. quidpiam agere voluerit, aliud obedientiæ vinculo perficere compelletur. Quo peracto, interrogetur professurus: si hoc complere paratus sit. Si se paratum esse respõdet, vlterius interrogetur: si alterius Religionis vota emiserit, si nuptias contraxit, & matrimonium per carnalem copulam consummauit, si alicui personæ grauí debito sit astrictus, vel si seruus alicui adscriptus; nam si aliquid horum post votorũ emissionem commisisse aut esse comperiretur, tunc ei cui aliquo modorum prædictorum esset adstrictus, habitu Religionis ablato, cum sua ignominia tamquam fidei semel datæ transgressor restitueretur. Si præmissa negauerit & se liberum affirmauerit; tunc frater recipiens missale exhibitum aperiat, quo aperto ambas manus iunctas professurus super sacras literas apponat: sicq. fratre recipiente interrogante, & qui recipitur respondente, profiteatur in hæc verba. EGO. N. voueo & promitto Deo omnipotenti, Beatæq. Mariæ semper Virgini Dei genitrici, ac sancto Ioanni Baptistæ, perpetuo, cum Dei auxilio, seruare veram obedientiam cuicumq. superiori qui à Deo & Religione nostra mihi dabitur, amplius viuere sine proprio, & castitatem seruare: Et continuò post hæc leuet manus à fa-

I.

cris ſcripturis,& recipiens frater dicat. Recognoſcimus te eſſe ſeruum dominorum Pauperum infirmorum & tuitioni fidei catholicæ dedicatum. Qui profeſſus ſubiungat. Ita me eſſe cognoſco. Poſtea miſſale oſculetur, quo ſumpto ipſum deferat ad altare & illic reponat, & poſt altaris oſculum ad recipientem miſſale reporter in veræ obedientiæ ſignum. Quibus ſic peractis, recipiens pallium nigrum aſſumit, quod manibus renens oſtendat profeſſo Crucem albam & dicat. Credis Frater quod hoc ſit ſignum viuificæ crucis, in qua Chriſtus mortuus eſt,& pro nobis peccatoribus redimendis pependit? At ille reſpondet: Credo. Vlterius recipiens dicat. Hoc eſt noſtrum ſignum, quod iubemus vt ſemper in habitu geſtes. Poſtea vero profeſſus ſignum Crucis oſculetur. His actis recipiens pallium & crucem ante pectus in parte ſiniſtra imponat ipſumq. oſculetur & dicat. Accipe hoc ſignum in nomine ſanctæ Trinitatis, Beatæq. Mariæ ſemper Virginis & ſancti Ioannis Baptiſtæ ad augmentum fidei, & tuitionem Chriſtiani nominis atque pauperum obſequium. Ideo enim frater tibi Crucem in hac parte ponimus vt hanc toto corde diligas,& dextra pugnes,& defendas, & defenſam conſerues. Nam ſi pro Chriſto contra fidei hoſtes pugnans ſanctæ Crucis vexillum pedem referens deſeras,& ex bello tam iuſto fugias, pro ſtatutorum & conſuetudinũ ordinis forma ſigno Crucis ſacerrimo merito tu voti violator priuaberis & tamquã fœtidum membrum à cœtu noſtro expulſum iri te noueris. Deinde pallij laqueum collo liget dicens: Accipe iugum Domini quia ſuaue & leue eſt, ſub hoc inuenies requiem animæ tuæ, ſubinde dicat; Non delitias ribi, ſed panem & aquam,& humilem veſtitum tantum promittimus, atque participem facimus animam tuã, tuorumq. parentum & conſanguineorum in bonis operibus ordinis noſtri, fratrumq. noſtrorum, quę per vniuerſum orbem fiunt,& in futurum fient. Profeſſus dicat: Amen, quaſi dicat, ita ſit, oro, & tunc frater recipiens primo, deinde circumſtantes ad amplexus & oſculum nuper profeſſum recipiant: quod ſit amoris, pacis fraternæq. dilectionis ſignum. Sacerdotes autem qui adfuerint, præſertim ille qui miſſam celebrauerit, orent in hunc modum.

Suſcepimus Deus miſericordiam tuam in medio templi tui. Pſal.

Magnus dominus & laudabilis nimis in ciuitate. Dei noſtri in monte ſancto eius, &c. Pſalm.

Ecce quam bonum & quam iucundum habitare fratres in vnum, &c.

Gloria patri,& filio,& ſpiritui ſancto. Sicut erat,&c. Suſcepimus Deus, &c. vt ſup. Pſal. Ecce quam bonũ & quam iucundũ, &c. Gloria patri, &c. Suſcepimus Deus,&c. Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon. Kyrie eleiſon. Pater noſter, &c. Et ne nos inducas, &c. ℣. Saluum fac ſeruum tuum. ℟. Deus meus ſperantem in te. ℣. Mitte ei domine auxilium de ſancto. ℟. Et de Syon tuere eum. ℣. Nihil proficiat inimicus in eo. ℟. Et filius iniquitatis non apponat nocere ei. ℣. Eſto ei domine turris fortitudinis. ℟. A facie inimici & perſequentibus eum. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

Oremus. Oratio.

DEVS qui iuſtificas impium & non vis mortem peccatorum maieſtatem tuam ſuppliciter deprecamur, vt hunc famulum tuum de tua miſericordia confidentem, cæleſti protegas benignus auxilio; & aſſidna protectione conſerues, vt tibi iugiter famuletur,& nullis à te tentationibus ſeparetur. Per Chriſtum dominum noſtrum. Amen.

Oremus. Oratio.

OMnipotens ſempiterne Deus, qui facis mirabilia magna ſolus prætende ſuper famulum tuum. N. ſpiritum gratiæ ſalutaris, & vt veritate tibi cõ-

pla-

placeat, perpetuum ei rorem benedictionis tuæ infunde. Per Christum dominum nostrum. Amen. Oremus. Oratio.

SVscipiat te dominus in numero fidelium, & licet nos indigni te suscipimus in orationibus nostris. Concedat tibi dominus locum, bene agendi, voluntatem perseuerandi, & gratiam ad æternæ vitæ beatitudinem hæreditatemq. fæliciter perueniendi: vt sicut nos charitas fraternitatis coniunxit in terris, ita diuina pietas quæ dilectionis auxiliatrix est, cum suis fidelibus te coniungere dignetur in cælis, præstante domino nostro Iesu Christo. Qui cum patre & spiritu sancto viuit & regnat Deus, per omnia secula seculorum. Amen.

DE DIVISIONE GRADVVM *Fratrum ordinis nostri.*

CONSVETVDO.

FRATRVM nostrorum triplex est differentia. Alij enim sunt milites, alij sacerdotes, alij seruientes. Sacerdotum item & seruientium status, rursus in duo diuiditur. Sacerdotum in sacerdotes conuentuales, & sacerdotes obedientiæ. Seruientium, in seruientes armorum, videlicet, in conuentu receptos, & seruientes officij siue itagij. Qui verò sub gradu militiæ adhoc idoneus & aptus pro forma statutorum & consuetudinum, ad professionem ordinis nostri admitti postulabit, priusquam habitum suscipiat & professionem faciat cingulo militiæ decoretur necesse est. Si autem ab aliquo principe catholico, aut altero facultatem militiam præstandi habente, militiæ insignia non fuerit adeptus, à fratre milite ordinis nostri suam professionem recipiente, aut ab altero fratre milite militiæ huiusmodi insignia secundum consuetudinem, militiam præstandi recipiat, & demum ordine prætacto ineat professionem. Capellanos autem & seruientes armorum & officij insignibus militiæ decorare non oportet, nec consuetum, nec ordinatum est, sed sub eorum gradu ad professionem admittuntur. II.

DE HABITV FRATRVM *Hospitalis Hierosolymitani.*

F. RAYMVNDVS DE PODIO.

PRofessioni nostræ congruit, vt omnes fratres Hospitalis clamidem siue mantellum nigri coloris cum cruce alba gestare teneantur. III.

F. NICOLAVS DE LORGVE.

IN armorum autem exercitio statuimus, quòd sagula siue supraestes rubeas cum Cruce alba recta deferant. IIII.

DE QVALITATE ADMITTENDORVM *ad professionem ordinis nostri.*

F. HVGO REVEL.

STatuimus nequis deinceps ad religionis nostræ professionem admittatur, qui sit extra matrimonium, & à parentibus illegitimis natus præter comitum aut maiotis gradus & tituli dominorum filios. V.

F. IOAN-

F. IOANNES DEVALLETTA.

VI. QVI quidem comitum aut maioris gradus & tituli dominorum filij, Patre, Auo, & proauo paterno secularibus, ijsque comitibus aut maioris gradus, & tituli dominis sint prognati.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

VII. ET vt sint ex ingenua matre nati. Insuper nulli detur habitus ordinis nostri qui originem à Iudeis, Marranis, Saracenis, aut alijs Mahumetanis traxerit, etiam si filij comitum aut aliorum principum essent.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

VIII. PRohibentes Linguis & Prioratibus ne cuiquam de huiusmodi defectu gratiam faciant, quam si fecerint nullam esse declaramus.

F. HVGO REVEL.

IX. QVicunque in alio ordine professionem fecerit in nostro nulla vnquam ratione recipiatur, & si receptus fuerit, habita notitia, habitu priuetur.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

X. ET à conuentu expellatur ablata illi omni spe habitum nostrũ, aut alimenta vel quicquam aliud in ordine nostro siue sit cõmenda, siue membrum, vel pensio etiam de gratia speciali consequendi.

CONSVETVDO.

XI. SI quis alicui graui debito sit astrictus aut matrimonium contraxerit, & id per carnalem copulam consumauerit, ad ordinem nostrum non admittatur.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

XII. QVI homicidium commiserit, aut in sæculo existens flagitiose & peruerse se gesserit.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

XIII. NVlli detur habitus nostri ordinis qui annum ætatis suæ decimum octauum non artigerit: Magistro tamen conceditur, vt octo pueros sibi eligat ex qua voluerit natione, & in quouis gradu ad familiare, & domesticum suũ seruitium, quibus nihil de ætate vel antianitate obijci possit: Ita tamen vt sint annos nati duodecim.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

XIIII. SI quis autem secus electus, & receptus fuerit, nulla antianitatis, aut residentiæ prærogatiua fruatur, nec tabulam, & soldeam à communi ærario percipiat etiam si de gratia Magistri & linguarũ electus & receptus erit.

IDEM

IDEM MAGISTER.

ADherentes Sacroſancti Concilij Tridentini decreto, ſtatuimus, vt nullus ante decimum ſextum ſuæ ætatis annum expletum ad profeſſionem ordinis noſtri, ideſt, votorum emiſſionem admittatur. XV.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

NVllus omnino recipiatur qui non ſit corpore firmo, & recte compacto atque laboribus apto, proſpera valetudine, mente ſana, probisque moribus præditus. XVI.

DE PROBATIONIBVS FACIENDIS ante receptionem.

F. HVGO REVEL.

AVI in fratrem militem recipi optabit neceſſe eſt, vt authenticè probet ſe ex ijs parentibus eſſe procreatum qui nomine & gentilitijs inſignibus ſint nobiles. XVII.

DE NONNVLLIS QVALITATIBVS requiſitis in conficiendis probationibus fratrum Capellanorum & ſeruientium armorum.

F. IOANNES DE VALLETA.

ET ſi iure noſtro in eis qui in gradum fratrum Capellanorum aut ſeruientium armorum in noſtro ordine cooptandi ſunt generis nobilitas nõ exigatur, non tamen ita ex infima plebe aſſumi debent, & ſine aliquo delectu, vt incontemptibiles, & in paruo precio vulgo habeantur. Ideo ſtatuimus, vt in poſterum nemo in ordinem & gradum fratrum capellanorum, aut ſeruientium armorum, tam in conuentu quam extra conuentum ipſum, etiam de ſpeciali gratia linguarum aut prioratuum admittatur, niſi prius vna cum alijs qualitatibus per ſtatuta noſtra requiſitis & neceſſarijs legitime probauerit ſe honeſtis parentibus natum, in liberalibusq. officijs verſatum, numquam alicui in aliquo exercitio vili miniſtraſſe, aut ſe, ſeu parentes eius, hoc eſt patrem & matrem in artificijs ſordidis & mechanicis manibus proprijs operatum eſſe, exceptis ijs qui in re militari, aut præclaris ordinis noſtri obſequijs enituerit. XVIII.

F. CLAV-

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XIX. QVI ordinem noſtrum ingreſſurus eſt probabit ſe eſſe natum in illius linguæ, aut Prioratus limitibus in quo ſe recipi poſtulabit.

IDEM MAGISTER.

XX. POſtremò teneantur qui habitum noſtrum ſuſcipere volent facere coram delegatis & deputatis à Priore & capitulo prouinciali ſeu aſſemblea probationes ad receptionem ſuam per ſtatuta noſtra ordinatas, eaſque ſic factas in ipſo capitulo vel aſſemblea inſpiciendas & legendas, comprobandas aut reprobandas exhibere.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

XXI. TVm demùm ſolemnibus omnium ſupradictorum inſtrumentis ad nos in conuentum mittantur. Etenim prohibemus ne qui frater miles eſſe velit habitu noſtro extra conuentum induatur.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

XXII. PRohibentes vt tempus ſolitum de gratia dari ad faciendum & exhibendum probationes ſupradictas, à linguis, prioratibus, aut a magiſtro & concilio amplius concedi non poſſit. Quod contrafactum fuerit nullius roboris cenſeatur.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXIII. VOlumus etiam vt nulli detur habitus noſtri ordinis qui non habuerit clamidem quam roſtratam ſiue ad puntas vocamus cum veſte longa, & præterea ſi fuerit miles aut ſeruiens armorum arma cum ſagulo militari ideſt ſupraueſte.

DE POENA ADMISSORVM *contra formam ſtatutorum.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXIIII. QVi præter formam ſtatutorum receptus fuerit, ſi frater Miles in fratrem armorum ſeruientem redigatur; ſi frater Capellanus in fratrem obedientiæ, ſi frater ſeruiens armorum in fratrem officij, & ſint inhabiles ad omnem adminiſtrationem commendarum & bonorum ordinis noſtri.

NVLLI IN GRADVM MILITVM *semel recepto de eius ſtatu lis moueatur.*

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

STatuimus, quod qui ſemel in conuentu in gradum fratrum militum receptus fuerit ei nulla vmquam de eius ſtatu controuerſia à quoquam moueatur, niſi qui quærit talionem ſubire, ideſt, non probata intentione reijci in gradum fratris ſeruientis. Nulli verò poſt quinquennium ſuper gradu ſuo quæſtio inferatur. XXV.

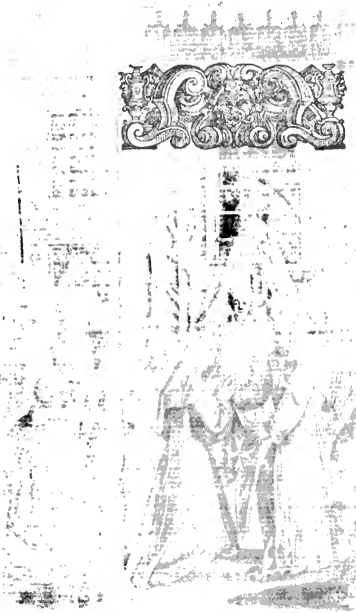

ACCIPITE SORORES CRVCEM DOMINI NOSTRI
IESV CHRISTI
VT CRVCIFIXAE MVNDO VINCATIS.

DE SORORVM ORDINIS NOSTRI RECEPTIONE.

F. HVGO REVEL.

CONcedimus facultatem Prioribus, & Caſtellano empoſtæ admittendi ad profeſſionem ordinis noſtri mulieres honeſtæ vitæ ex legitimo matrimonio & nobilibus parentibus natas. XXVI.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

DVmmodo in monaſterijs habitent. XXVII.

DE ANNO APPROBATIONIS.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

SANCIMVS quòd deinceps nullus in conuentu noſtro habitum ſuſcipiat: niſi per annum in eo moram traxerit, vt illius mores, vita, & ſufficientia cognoſci poſſint, quo tempore ancianitatis, & reſidentiæ prærogatiua fruatur, tabulamq. & ſoldeam accipiat, qui contra fecerit illius temporis ancianitate non gaudeat. XXVIII

DE RECEPTIONE FRATRUM Capellanorum, & Seruientium pro obſequijs commendarum.

F. ELIONVS DE VILLA NOVA.

NON liceat cuiquam fratrum noſtrorum cuiuſcumq. conditionis exiſtat quempiam in fratrem ordinis noſtri recipere, præter fratres capellanos, ſi deficerent in eorum eccleſijs vel capellis, & ſeruientes officij pro ſuis vel commendarum quas obtinent obſequijs, & ſeruitijs. XXIX.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

APprobatos tamen prius per capitulum prouinciale, ſeu aſſembleam, quibus ſunt præſentandi cum aſſignatione victus, veſtitus, & habitationis de ſuo, vel alicuius beneficij eccleſiaſtici. XXX.

QVOD FIAT MATRICVLA DE Fratribus Capellanis & Seruientibus receptis extra Conuentum.

IDEM MAGISTER.

XXXI. PRæcipimus Prioribus,& Caſtellano empoſtæ, vt de huiuſmodi fratribus extra conuentum noſtrum receptis matriculam fieri mãdent,in qua omnes notentur, & conſcribantur: alioquin pro ordinis noſtri fratribus non habeantur,neque illius priuilegijs gaudeant, aut bona, & beneficia eius eccleſiaſtica obtineant.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXXII. QVI aliter quàm ſupra ordinatum eſt quẽquam receperit,ſiue ſit Prior,ſiue Baiuliuus, ſiue etiam Commendatarius,priuentur omni adminiſtratione prioratuum,baiuliuatuum,& commendarum per quinquẽnium,quorum fructus omnes per id tempus applicabuntur noſtro communi ærario, & ſi fuerit frater Conuentualis,per tantumdem temporis careat antianitate in fauorem filiorum arnaldorum.

Quod frater ſeruiens non poſsit eſſe miles.

F. ROGERIVS DE PINIBVS.

XXXIII NON conuenit religioſo ſtatum ſemel aſſumptũ immutare,& gradum ſuæ qualitatis peruertere. Prohibemus igitur ne frater ſeruiens, cuiuſuis cõditionis fuerit,in fratrem militem admitti poſſit. Quod ſi a principe ſæculari, aut alio militiæ inſignibus decoretur, nihilominus gradu, adminiſtratione,officio & ſtipendio fratris ſeruientis dumtaxat gaudere teneatur.

De forma recipiendi confratres ſeu donatos in ordine noſtro.

CONSVETVDO.

XXX IIII. QVI in confratrem, aut dõnatum ordinis noſtri recipi cupit:coram fratre ipſum recipiente reuerenter cõpareat, genibusq. flexis,poſitis manibus ſuper miſſale, quod recipiens teneat, ſpondeat in hæc verba. Ego. N. promitto Deo omnipotenti, Beatæq. virgini Mariæ Dei genitrici,ac ſancto Ioanni Baptiſtæ, Magiſtroq. Religionis Hieroſolymitanæ, quod charitatem & amorem erga Magiſtrum, fratres, & ordinem, ſecundum poſſibilitatem meam gerã: pro viribus quoq. eos ac bona ordinis defendam: quod ſi facere nequiero, eis pandam; & quæcunque ſibi nociua mihi nota, ipſis manifeſtabo; Alteriusq. religionis niſi Hieroſolymitani ordinis profeſſionem non faciam. Quem ſi profeſſus non fuero,poſt meum obitum in cęmeterio Hoſpitalis ſepeliri peto. Quotannis quoque in feſto Natiuitatis ſancti Ioannis Baptiſtæ, aliquid in recognitionẽ con fraternitatis ordini elargiar. Quibus peractis frater recipiens dicat: Quia prædicta promiſiſti, ideo te animamq. tuam, tuorumq. parentum participes efficimus

omnium

omnium officiorum diuinorum, beneficiorum, orationum, missarum & piorum operũ: quæ perpetuo in nostra religione fient. De quibus Dominus noster Iesus Christus participes nos reddat. Quo peracto osculum pacis à recipiente & aliis fratribus assistentibus præbeatur, postea in libro confraternitatis eius nomen registretur: Annotetur quoque quod anno quolibet dare pollicetur. Hæc seruari in receptionem confratrum iubemus, reseruatis vsibus quorumdam prioratuum in quibus fortassis aliter consuetum esset, qui morem apud eos vsitatum in dicta receptione seruare debent.

F. IOANNES DE HOMEDES.

INhibemus Prioribus & Castellano emposte, Baiuliuis, & quibusuis ordinis nostri fratribus, ne quempiã in donatũ seu confratrem ordinis nostri sine iussu & mandato Magistri admittant. Qui contrafecerit habitu priuetur & sic admissi inter confratres seu donatos nostros non reputentur aut immunitatibus & priuilegijs donatorum fruantur & gaudeant. XXXV.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

COnfratres seu donati tres tantum ramos aut brachia crucis nostræ in vestis suæ parte sinistra pro signo deferent, idest, crucem nostram, dempta parte superiore. Quod si non fecerint priuilegijs non gaudeant. XXXVI

DE QVALITATE EORVM qui in donatos recipientur.

F. IOANNES DE VALLETA.

QVoniam in recipiendis in ordine nostro confratribus seu donatis nonnullos abusus interuenisse compertum est, operæ precium duximus huic rei remedium adhibere. Quocirca hac præsenti sanctione statuimus, vt nemo deinceps secularis cuiuscunque gradus & conditionis fuerit, in donatum & confratrem ordinis nostri admittatur, nisi per Magistrum aut de eius mandato (vt iam statutum est) & coram illo constare fecerit se honestis natalibus procreatum; & à Iudeis seu saracenis aut alijs Mahumetanis non ducere originem, probeq. & non flagitiosè semper vixisse, nullamq. artem, seu exercitium sordidum aut mechanicum per se exercuisse. Ac demum aliquam partem suorum bonorum ordini nostro obtulerit; Quòd si quis præter hanc formam admissus vel receptus fuerit, vel post receptionem signum donatorum vestibus insutum palam & publicè non detulerit in numero donatorum non habeatur, nec priuilegijs confratrum gaudeat, aut quoquomodo fruatur; excepta congregatione donatorum & confratrum commendæ de modica inter quos ex antiquissima consuetudine aliud obseruatur. Tenebuntur tamẽ qualitates præfatas corã cõmendatario probare, non obstantibus statutis & consuetudinibus in contrarium facientibus. XXXVII.

FORMA QVA FRATRES nostri habitu priuantur.

CONSVETVDO.

CVm Frater ordinis nostri ob delictum à se commissum habitus priuationem incurrit. Magister seu locumtenens, ad quem priuationis auctoritas spectat, de crimine atque delicto Concilium ordinarium certum reddat, XXXVIII.

consultetq. quid super hoc agendum sit. Demũ matura deliberatione præhabita, ex concilij ordinarij decreto ad delicti probationem perueniatur; Informationes quoq. & attestationes recipiuntur secundum formam statutorũ & consuetudinũ. Quibus peractis si contra reũ ad habitus priuationem pro casus exigentia procedendum sit, Magister seu Viceregens, vt dictum est, quærimoniã seu plantam ad generalem assembleam referat. Assemblea enim ad hoc conficiendũ sono campanæ solito more congregatur, in qua Magister seu viceregens crimen accusati proponit, & de tali crimine in propria forma, aut sub colore damni cõmissi vltra marcham argenti, ad eius delicti atrocitatẽ velandam, & iniquũ exemplum vitandũ, quærelam faciat, præsente reo, & audiente, qui ad assembleã per Magistrũ scutiferum sub tuta custodia adducitur. Quærela peracta, Magister, siue locumtenens illic præsidens Sgardium Baiuliuorũ contra reũ concedit, qui ipsum secundũ Deũ, dictamenq. rectę rationis, ac statuta, laudabilesq. consuetudines Religionis, visa informatione, probatione, & cõfessione delicti, iudicẽt. Moxq. Magister vel eius locumtenens caput Sgardij assignat, & quempiam probum religiosum suũ procuratorem deputat, qui coram Sgardio comparens agat pro casus exigentia. Quo peracto, caput & Baiuliui Sgardij ad partẽ secedunt: coram quibus Magistri procurator ex vna, & reus ex altera parte comparent; petitq. Magistri procurator, secundum delicti grauitatem reum habitus priuatione damnari. Reo vero potestas respondendi, & defendendi cõceditur: qui vel delictum fatetur, aut negat. Si fatetur, & misericordiam suppliciter petierit; Sgardium ad Magistrũ & assembleã accedit, veniãq. pro reo trina vice implorat. Si Magister in vim statutorũ, & non aliter, indulget, ad vlteriora non proceditur. Si vero perseueranter iustitiam fieri petit, tunc Sgardium ad locum separatũ secedit. Si vero reus crimen negauerit, tunc attestationes, probationes, & informationes producantur. Itaq. reo propria confessione, & attestationibus legitimis, & testimonijs conuicto: Sgardium sententiã profert, & ad habitus priuationem reum condemnat. Qua sententia lata, accersito Magistri ptocuratore, quod decretum est, ei panditur. Ipse vero procurator reũ hortatur, vt Sgardium sequatur, quod corã Magistro & assemblea cõparet. Reus quoque adest gemebunda voce misericordiam implorans. Itaq. Sgardium veniã delinquenti crimine conuicto concedi humiliter petit. Si vero Magister vel locũtenens perseueranter sententiam promulgari iusserit, post trinam iussionẽ Caput & Baiuliui Sgardij, reoq. præsente, sententiam priuationis habitus pronunciant, & crimine conuictum condemnant. Promulgata sententia, reus gemebundus genibus flexis misericordiam perseueranter implorat ante Magistrum seu Locumtenentem constitutus, cuius lateri Magister scutifer iussiones Magistri seu locũtenentis præstolans adhæret. Magister vero seu locumtenens reum damnatũ his verbis alloquitur, & priuationem profert. Quia indignum signo viuificę crucis & habitu ordinis nostri, tuis exigentibus demeritis & sceleribus, te reddidisti: ad cuius professionẽ prius, tuis bonis moribus inducti admisimus. Idcirco statutis & vsibus ordinis nostri inhærentes, in bonorum laudem, & peruersorũ terrorem, atque vt cæteris cedat in exemplum, te habitu ordinis nostri priuamus, & abdicamus, atque de nobili cætu & consortio fratrum nostrorum remouemus, reijcimus, & separamus, & tamquam putridum, fœtidumq. membrum & sepositum abijcimus. His dictis, Magister scutifer iussu Magistri aut eius locũtenentis reo habitũ leuat, hoc modo. Ad primam iussionem manũ tantum ad pallium rei vel accusati admouet. Ad secundam vero iussionem nodum soluit rostrorum, quæ resoluta in anteriorem partem proijcit. Ad tertiam denique iussionem laquei vinculum resoluit, & habitũ ab humeris leuat, dicens: Auctoritate superioris fungens a te laqueum,

iugum

iugum quidem domini ſuaue,& habitum ordinis noſtri,quo te indignum reddidiſti,aufero,leuo,& remoueo.His peractis, Magiſtri iuſſu Magiſter ſcutifer damnatum in carcere claudit. Si verò reus abſens per contumaciam prius citatus, vel ſecundum formam ſtatutorum noſtrorum, & conſuetudinum vocatus non affuerit, aut comprehendi non poſſet, in eius abſentia, ac ſi præſens eſſet,vel ſi delictum palam, & publicè expreſsè contra formam ſtatutorum perpetratum ſit, aut notorium crimen exiſtat propter quod accuſatus habitus priuationem incurrere debeat, tunc etiam, reo perſonaliter non comparente, proceditur, conſtito tamen de delicto legitimis atteſtationibus,& modo ac forma ſuperius declarata cõtumax per ſgardium condemnatur, & per Magiſtrum, vel locumtenentem habitu priuatur:locoq. rei abſentis clamis ſiue Pallium ibidem conſtituitur, & poſt trinam iuſſionem Magiſter ſcutifer in abſentis ignominiam leuat,& aufert.

FORMA QVA PRIVATIS habitus reſtituitur.

CONSVETVDO.

SOlet ordo noſter benignitate & miſericordia vti erga eos qui peccatorum ſuorũ pœnitentia ducti reſipiſcunt, & in melius vitam ſuam inſtituunt. XXIX.
Quaptopter vbi quiſpiam e fratribus noſtris propter ſua flagitia habitu priuatus fuerit, & pœnitentia ductus ea corrigere ſit paratus & ſecundum ſtatutotum noſtrorum tenorem veniam mereatur, & non ſit ei deneganda habitus reſtitutio, hoc modo fieri ſolet. Iuſſu Magiſtri,aut eius viceregentis ad ſonum campanæ publicæ congregatio ſeu aſſemblea congregatur. Sedentibus quoque Magiſtro, & Baiuliuis, Prioribus cæteriſq. proceribus, & fratribus more ſolito: Magiſtri ſeu locumtenentis iuſſu adducitur per magiſtrum ſcutiferum ſeculari veſte, vel camiſia cum corda in collo ſecundum criminis atrocitatem indutus is, qui prius habitu priuatus fuit, iunctis manibus ardentem cæreum tenens, in ſignum de proximo veræ charitatis, & dilectionis ordinis recuperandæ: ſicq. humilis ad magiſtri pedes procumbit, ſuppliciter veniam ſibi concedi, habitum reſtitui, ac conſortio fratrum aſcribi, morum ac vitæ emendationem, & honeſtatem præferens, poſtulat, requirit, ſupplicat. Magiſter autem,his auditis,hæc profert. Licet olim te demeritis tuis exigentibus habitu priuatum meritò conſtat: tamen cum morum, & vitæ laudabilis ſpes habeatur tibi veniam elargimur habitumq. ordinis noſtri reſtituimus atque cœtui & fratrum noſtrorum conſortio denuo aſcribimus.Da igitur operam vt ſic virtuosè rite, & probè viuas,nè, quod Deus auertat, occaſionem,iuſtitiæ ſeueritatem, rigoremq. in te exequendi præbeas. Recipis enim ingentem gratiam,& paucis admodum conceſſam: quæ animi, & corporis ſaluti conducat. Quo dicto, iuſſu Magiſtri Magiſter ſcutifer pallio ſumpto eum ſuper humeros eius imponit,ac vinculum reuincit dicens. Accipe iterum iugum domini leue, atque ſuaue quod tibi animæ ſalutem afferat.Hoc peracto Deum laudans gratias agit,& obſequijs ordinis ſe dedicat.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

COntra hanc formam reſtitutus pro reſtituto non habeatur. Hoc addito quod per reſtitutionem habitus non cenſetur reſtituta antianitas nec reſidentia. XL.

IN DEVM PIE TAS DOCEAT
MANVS AD PRÆLIVM

DE ECCLESIA

TITVLVS TERTIVS.

DE DIVINIS REBVS COLENDIS.

CONSVETVDO.

PRIMVM, & præcipuum Religiosi hominis officium est, toto animo, ac mente Deum colere, rebus diuinis, ac sacris intendere. Ideo fratribus nostris præcipimus, & mandamus vt in primis res diuinas, ac sacras colant, & venerentur, vt diuino auxilio adiuti fortius, & fælicius arma in Christi hostes ferant, & exerceant. I.

DE ORATIONIBVS PER FRATRES quotidie dicendis.

CONSVETVDO.

REligionis nostræ institutores prudentissima ratione suasi iniunxerunt, vt fratres nostri milites, & seruientes (qui orationi vacare tenentur, qua in Deum mens, eleuatur) breuem orandi modum haberent: vt facilè orationi, hospitalitati, & fidei tuitioni operam adhibere possent. Itaque maiores nostri hanc orandi consuetudinem instituerunt, videlicet, quod omnes fratres ordinem nostrum professi milites, & seruientes singulis diebus simul, aut horis diuersis orationem dominicam à Domino Iesu Christo in lege euangelica institutam, quæ vulgò Pater noster vocatur, centies quinquagies dicant. Qui numerus orationis Dominicæ datus cẽsetur in compensationem horarum ecclesiastica rum, videlicet. Pro matutinis diurnis tredecim. Pro matutinis horarum nostrę Dominę xiij. Pro prima hora xiij. Pro tertia xiiij. Pro meridie xiiij. Pro nona xiiij. Pro vesperis xviij. Pro cõpletorio xiiij. Pro quindecim Psalmis matutinorum xv. Pro vigiliis mortuorum xiiij. Pro vesperis mortuorum viij. Hinc etiam laudabili consuetudine Apostolicoq. priuilegio inoleuit, quod si alicui placuerit, & ocium dabitur, De Beata Virgine, vel de mortuis horas dicere, quod horum alterum dicendo ad eum numerum orationis Dominicæ non est obligatus. fratres vero sacerdotes, Diaconi, & Subdiaconi, & Clerici ordinis nostri secundum sacratissimi Sepulchri Hierosolymitani consuetudinem officium canonicum pro gradu sui ordinis susceptí celebrare tenentur. Eam quoque institutionem à maioribus traditam inuiolabiliter seruari iubemus. II.

HI SVNT DIES, IN QVIBVS *fratres noſtri ieiunare tenentur.*

CONSVETVDO.

III. PRimum per totam Quadrageſimam à quarta feria quinquageſimæ vſque ad diē Paſchæ. Præterea in magna letania quæ fit in feſto Sancti Marci Euangeliſtæ, eo ipſo die; qui ſi incidérit infra octauam Paſchæ ieiunium transfertur poſt octauam. Inſuper in diebus rogationum quæ fiunt ante Aſcenſionem Domini: Videlicet in ſecunda, tertia, & quarta ferijs. Item in vigilia Pentecoſtes, & in hebdomada ſequenti, in diebus quatuor temporum, & in alijs etiam diebus quatuor temporum. Necnon in vigilijs Sanctorum Ioannis Baptiſtæ. Petri, & Pauli, & omnium Apoſtolorum. Laurentij martyris, Aſſumptionis, Conceptionis, Natiuitatis, Annunciationis, & Purificationis Beatæ Mariæ, omnium Sanctorum, & in vigilia Natiuitatis Domini.

CONSVETVDO.

IIII. FRatres ordinis noſtri, tam milites quam ſeruientes tenentur ter in anno Euchariſtiæ Sacramentum recipere, videlicet Diebus Reſurrectionis, Pentecoſtes, & Natiuitatis Domini.

F. IOANNES LEVES Q. DE LA CASSIERE.

V. ATque in feſto Sancti Ioannis Baptiſtę patroni noſtri; Declarantes ad idem teneri clericos ad presbyteratus ordinem non promotos, necnon confratres ſeu donatos.

DE DISPROPRIAMENTO, ET CONfeſſione facienda per fratres qui nauigia conſcendunt.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

VI. RÆcipimus omnibus ordinis noſtri fratribus qui triremes, aut nauigia cō ſcendunt, vt deuotam confeſſionem complere debeant, atque deſpropriamentum conficere teneantur. Quod clauſum, & ſigillatum in manibus Prioris eccleſię ſeu eius vicegerentis deponatur. Qui hæc non compleuerit, pœna quarantenæ plectetur, & ſi frater conuentualis fuerit ſtipendium vnius anni perdat: ſi Commendatarius fructus vnius anni commendæ amittat; qui communi ærario applicentur.

QVI CONFITERI DEBEANT *fratres ordinis noſtri.*

F. HVGO REVEL.

VII. PRohibemus nè fratres ordinis noſtri cuipiam ſacerdoti peccata ſua confiteantur niſi eorum priori, aut alicui capellano ordinis noſtri, ſi eius copiam habuerint. Si verò alteri confiteri voluerint à Priore ſeu vicepriore in Prioris abſentia id faciendi licentiam petant.

DE

DE MODERATIONE FRATRVM IN celebratione diuinorum officiorum.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

PRohibemus, ne fratres noſtri, cum diuina celebrantur, cancellum ſeu chorum intrent, nec altari adhereant: ne ſacerdotibus ſacrum officium celebrantibus impedimento ſint. Qui contrafecerit, quarantena puniatur. VIII.

QVOD FRATRES SEDEANT ET procedant ſecundum ordinem antianitatis.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

ADhoc adiungimus, vt omnes fratres noſtri in eccleſia & proceſſionibus ſecundum ordinem antianitatis ſedeant, & procedant. Quodq. nullus in ſedibus ſeu ſcamnis Priorum ſeu Baiuliuorum, & locatenentium Baiuliuorum conuentualium in diuiuis officijs locum capiat. Alioquin eadem pœna quarantenæ puniatur. IX.

DE PROCESSIONIBVS FACIENDIS.

CONSVETVDO.

SVpplicationes ſeu proceſſiones ſolemnes, quæ fieri ſolent in eccleſia Hoſpitalis ſunt hæ, videlicet, in feſtis Purificationis, & Aſſumptionis Beatę Virginis Mariæ, Aſcenſionis Domini, Corporis Chriſti, ſancti Ioannis Baptiſtæ, & ad Infirmariam quolibet die Dominico. Præterea ſingulis diebus veneris pro pace, & ſedando terremotu. In alijs feſtis fieri non ſolent: niſi inciderint in diem dominicum. X.

QVOD APOSTOLORVM FESTA duplici officio ſolemniter celebrentur.

F. IOANNES DE VALLETA.

APoſtolorum omnia feſta, qui omnes nationes Religione ſancta imbuerũt, & ſuper omnem terram Principes conſtituti ſunt, tam hic in eccleſia noſtri Conuentus, quam in alijs omnibus noſtri ordinis per orbem conſtitutis, annis ſingulis, ſub officio duplici ſolemniter celebrari iubemus. XI.

EX QVA SALVS ORTA MVNDI
EIVS ORTV SALVS NOSTRA.

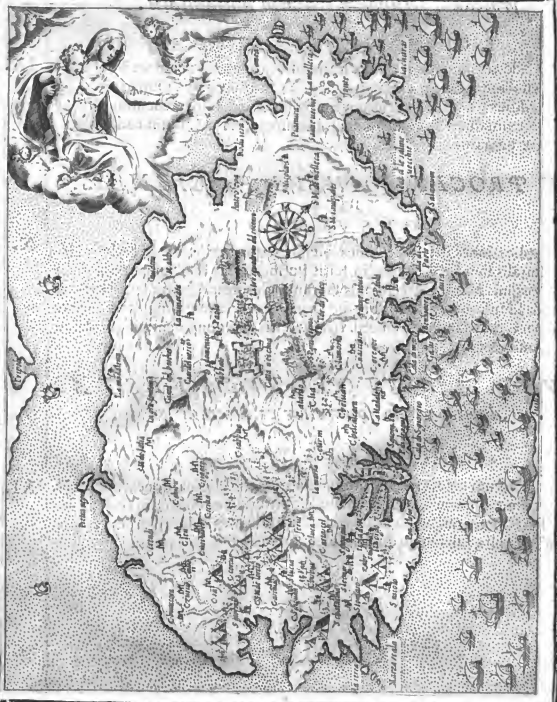

SOLEMNITAS QVAE FIERI DEBET IN FESTO NATIVITATIS B. MARIAE VIRGINIS OB VICTORIAM CONTRA TVRCHAS EO DIE OBTENTAM.

F. IOANNES DE VALLETTA.

DIEM festum natali Deiparæ glorioſæq. virginis dicatum, ſumma veneratione, peculiariq. cultu proſequi, atque venerari debemus, cum ob varia & ſingularia beneficia ab eadem Virgine nobis, ordiniq. noſtro perpetuo præſtita, tum ob felicem, & diuinitus nobis contra Barbaros eo die traditam victoriam. Nam cum Turcarum tyrannus Chriſtiani nominis, & præſertim ordinis noſtri acerrimus hoſtis, claſſem inſtructiſſimam & numeroſiſſimam, Anno Domini M. D. LXV. aduerſus nos miſiſſet, inſulamq. hanc noſtram Melitæ graui obſidione, ac prope incredibilibus, tam mari quam terra oppugnationibus preſſiſſet, in eisq. tam pertinaciter & obſtinate, labore non intermiſſo, quatuor ferme menſes perſeueraſſet, vt Arce noſtra S. Elmi, quæ in faucibus portus ſita eſt, expugnata, alijs arcibus, caſtellis, & propugnaculis euerſis, muris ſolo æquatis, ac in planũ effuſis, vicis & villis accenſis, Templis dirutis, Inſulaq. tota vaſtata, in magno diſcrimine & periculo verſaremur: Nihilominus tamen Dei omnipotentis ope, noſtrorumq. virtute ac conſtantia, inimicorum impetus & impreſſiones, ita fortiter & conſtanter ſuſtinuimus, atque repulimus, vt ad extremum hoſtes præter grauiſſimas quas acceperunt in hoc bello à noſtris iacturas, aduentu & auxilio Claſſis Philippi Regis Hiſpaniarum vere Catholici ac Pij, Duce, & illius Præfecto Garſia à Toleto Siciliæ prorege perterriti, re infecta maioriq. exercitus parte deſiderata, turpiter diſcedere coacti fuerunt. Quamobrem cum tantam victoriam Deo in primis Optimo Maximo, eiusq. genitrici Virgini Mariæ, & Diuo Ioanni Baptiſtæ tutelari noſtro acceptam referamus, in memoriam & recordationem tam ſingularis beneficij, hac lege perpetua, quam ad vnguem obſeruari volumus, & mandamus; Sancimus, & ſtatuimus, vt ſingulis annis, per vniuerſas ordinis noſtri eccleſias, Feſtum Natiuitatis eiuſdem Virginis, cum ſupplicationibus ſeu proceſſionibus, alijsq. ſolemnitatibus, & cæremonijs eccleſiaſticis, ſumma cum veneratione & cultu celebretur ſermo ſeu concio in laudem ipſius Virginis, cuius precibus tam glorioſam victoriam adepti fuimus, ſeriemque & progreſſum eiuſdem continens ad populum habeatur, ac in peruigilio, hoc eſt pridie eiuſdem feſti, officium miſſæ quam de Requiem appellamus, tam pro fratribus noſtris, quàm alijs omnibus qui in hoc ſæuiſſimo bello pro fide, & pro Religione glorioſe occubuerunt, cum precationibus & obſecrationibus conſuetis decantetur; ſexque virgines hic in conuentu noſtro ex his quæ in domo Hoſpitalis ſumptu publico ordinis noſtri, ali & nutriri ſolent, & eis non exiſtentibus aliæ virgines pauperculæ ad electionem Magiſtri, pudicæ & honeſtæ, dotę quinquaginta ſcutorum in ſingulas conſtituta, tam in veſtibus, quàm in pecunia matrimonio XII.

trimonio honeſte collocentur. Mandantes & expreſſe præcipientes in vim obedientiæ: Prioribus, Caſtellanō empoſtæ, ac Baiuliuis, & Commendatarijs, omnibnsq. alijs ordinis noſtri fratribus, vt hanc præſentem ſanctionem, & ſtatutum quiſque ſuis ſumptibus, & expenſis, prout ad eum pertinet, in eccleſijs eorum obſeruent, & obſeruari ac cuſtodiri mandent & procurent.

QVOD FIANT PRECES PRO PACE.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

XIII. STatuimus per vniuerſas eccleſias, & oratoria Religionis noſtræ pro pace preces fieri in quibus hanc obſeruantiam teneri volumus: quòd presbyter qui miſſam ſolemnem celebrabit poſt orationem Dominicam, flexis genibus ante altare preces Deo intonet. Quæ incipiunt: Lætatus, &c. pro pace & tranquillitate eccleſiæ catholicæ, populi Chriſtiani, & ordinis Hieroſolymitani, quorum fauoribus, auxilijs, & emolumentis ſuſtentamur, atque à tyrannidis iugo defendimur.

QVOD PRO MAGISTRO ET *ordine fiant preces.*

F. PETRVS DAVBVSSON.

XIIII. STatuimus, vt in ſingulis ordinis noſtri, eccleſijs, & oratorijs in vniuerſo orbe conſtitutis ſacerdotes diuina officia celebrantes, inter orationes quas Deo offerunt, debeant ſpecialem memoriam habere, deuotaque mente, & verbo orare pro Magiſtro, & fratribus ordinis noſtri, vt Deo auctore, diuino adiuti præſidio, de fidei Catholicæ hoſtibus ad laudem omnipotentis Dei, pro cuius fide, & nomine pugnant, reportent, atque conſequantur victoriam. Magiſtrumq. & ordinem conſeruare diuina dignetur maieſtas.

DE ORATIONIBVS DICENDIS *pro quolibet fratre defuncto.*

CONSVETVDO.

XV. PRO quolibet fratre defuncto triginta miſſæ celebrentur, in prima fratres qui aderunt, cæreum accenſum, & denarium vnum offerant, qui denarij pauperibus erogentur. Vnuſquiſque vero Capellanus Miſſam celebret. Diaconi autem, & Subdiaconi pſalterium legant. Milites, & Seruientes centies quinquagies orationem Dominicam recitent, vel officium mortuorum pro defuncti fratris anima: vltra ordinarias orationes quas ſingulis diebus dicere obligantur.

DE

DE MISSA PRO DEFVNCTIS celebranda.

F. HVGO REVEL.

STatuimus, quòd quotannis in feria ſecunda quinquageſimæ, per omnes ordinis noſtri eccleſias, in quibus ſacerdotes ſunt deputati, celebretur Miſſa ſolemnis pro Magiſtris & fratribus defunctis. Pridie vero huius diei, hoc eſt Dominica ad veſperam cantentur vigiliæ mortuorum. XVI.

F. GVILLELMVS DE VILLARETO.

IN eo officio omnes fratres adeſſe volumus & iubemus. In miſſa vero ſin guli eorum cereum & denarium vnum offerant. Magiſter autem fratribus qui aderunt, gigliatum vnum dare tenetur. XVII.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

FRater vero qui ad dictum officium venire neglexerit, ſeptenæ pœna puniatur. XVIII.

DE ORDINE SERVANDO in celebratione Miſſarum.

F. IACOBVS DE MILLY.

IN celebratione Miſſarum hunc ordinem ſeruari volumus, vt niſi completa & finita vna, alia non inchoetur. XIX.

CONSVETVDO.

IN ſingulis diebus Dominicis Aduentus, & alijs diebus feſtiuis per annum, & per totam Quadrageſimam fiat ſermo, vel concio in eccleſia noſtri conuentus. XX.

F. PETRVS DE CORNILIANO.

STatuimus, quod qualibet ſexta feria legantur nouem lectiones de ſancta Cruce in eccleſia noſtri ordinis, exceptis Aduentu domini, ſeptuageſima vſque ad Pentecoſtem, & in celebritatibus nouem lectionum, octauis feſtorum, & vigilijs quatuor temporum. XXI.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

PRohibemus, quod nullus frater ordinis noſtri libros eccleſiaſticos eccleſiarum noſtrarum ſine mandato Prioris eccleſiæ emendare, corrigere, aut quidpiam addere ſeu ſubtrahere præſumat. Alioquin pœnam quarantenæ ſubeat. XXII.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XXIII. STatuimus, vt fratres ſacerdotes pro Iure trentenarij illas veſtes fratrum defunctorum habeant, quas habere ſoliti ſunt.

F. IACOBVS DE MILLY.

XXIIII. DEputetur aliquis doctus vir, qui adoleſcentibus clericis quotidie legat, & eos Latinas literas doceat; & alius qui eos in cantu inſtruat. Quibus congruum ſalarium & ſtipendium ab ærario aſſignetur.

DE PROMOTIONE CLERICORVM ad ſacros ordines.

F. HVGO REVEL.

XXV. PRohibemus, ne aliquis frater cuiuſcunque conditionis fuerit, quempiam clericum ordinem noſtrum profeſſum ad ſacros ordines promoueri procuret, niſi præſentatum prius priori eccleſiæ, & obtenta ab eo licentia; Quodque clerici in hoſpitali promoueri non poſſint ad Subdiaconatum, donec XVIII. ad Diaconatum donec XXII. ad Sacerdotium XXV. annum attigerint. Clericus quoque qui ordinem noſtrum profeſſus non eſt, in obſequium Hoſpitalis non admittatur, niſi prius de ſacrorum ordinum receptione literas teſtimoniales, & authenticas demonſtrauerit.

DE ORNANDIS ET reparandis Eccleſiis.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

XXVI. SAncimus & decernimus, quod Baiuliui, Priores, Caſtellanus empoſtæ, Baiuliui Capitulares, Commendatarij, & fratres qui regimen Commendarum, aut bonorum ordinis noſtri tenent, eccleſias & oratoria reſtaurent, reparent, & manuteneant in debito & honeſto ſtatu; eaq. muniant & ornent libris eccleſiaſticis, veſtimẽtis, calicibus, & vtenſilibus diuino vſui aptis, pro qualitate & conditione prouentuum dictarum commendarum & domorum; ad ipſarum quoque eccleſiarum & oratoriorum cultum & obſequium fratres Capellanos honeſtę vitæ, & ſi fratres Capellanos ordinis non reperirent tunc Capellanos honeſtos, tam ſæculares quam regulares, quos habere potuerint, quouſque copia fratrum Capellanorum adfuerit, deputent & eligant, qui deuote diuino officio vacent, & intendant. Super quo exequendo Priores & Caſtellanus empoſtæ tempus competens Commendatarijs, & fratribus aſſignent. Quod ſi facere recuſauerint, contra facientes fructibus commendarum & domorum priuati exiſtant, donec prædicta diligenter compleantur. Super tamen huiuſmodi redditibus arcto victu, & veſtitu ipſis reſeruato. Quod ſi Priores, & Caſtellanus empoſtæ ſuper his diligenter prouidere nõ curauerint, tunc ipſorum proprijs expenſis ea exequi debeant; quia ex officio ipſis incumbit, ſuper his diligenter vigilare.

DE

DE PENSIONE SEV SVBSIDIO Curatis, Rectoribus, alijsq. Beneficiarijs præstando.

F. IOANNES DE VALLETA.

QVoniam pleriq. Ecclesię nostri ordinis curam animarum habentes, aliæq. ecclesiæ & oratoria, in quibus diuinum officium celebrandum est, adeo exigui & tenui redditus sunt, vt sustinendis decenter pro locorum & personarum qualitatibus eorum Parochis, Curatis, seu Rectoribus, & Vicarijs perpetuis ac Beneficiarijs minime sufficiant, licitum erit Prioribus, Castellano empostæ; vna cum Capitulo prouinciali, quibus plenam damus in ijs rebus, sub pœnis sibi beneuisis, ordinandi & exequendi potestatem, vt diligenter perpensa & examinata etiam ex officio vel alicuius simplicis, & vicini beneficij ecclesiastici vnionem, vel alicuius honestæ pensionis siue portionis assignationem aut qua commodiori eis videbitur iuridica ratione tantum ipsis Curatis, Parochis, seu Rectoribus, & Vicarijs, siue Beneficiarijs constituere, vnde digne & honeste sustentari & onera earundem ecclesiarum & oratoriorum ipsis incumbentia suppor tare & sustinere valeant. XXVII.

DE PROBIS HOMINIBVS Ecclesia.

F. IACOBVS DE MILLY.

STatuimus, quod per Magistrum & Conćilium ordinarium duo religiosi probatæ vitę, & experti probi homines eligantur, & ex omnibus linguis, diuersis tamen, deputentur: qui in comitiua Prioris ecclesiæ vel alicuius Capellani idonei, & probatæ sufficientiæ, quem ad hoc eius loco Prior depu tabit summa cum diligentia, cura & sollicitudine videant, perquirant, scrutenturque si in ecclesia sancti Ioannis, ac capellis & oratorijs fiunt & complentur ea quæ ad cultum diuinum spectant, secundum maiorum instituta, tam spiritualia quam corporalia ipsius ecclesiæ & capellarum concernentia. Defectus quoque corrigant & reparent. Inuentarium etiam & regiſtrum institutionum & fundationum capellarum, pariter prædiorum, possessionumq. earundem ac omnium ornamentorum, bonorum quoque mobilium & immobilium faciant & habeant; Quodquidem inuentarium finito officij termino, Magistro & Concilio ordinario præsentabunt; vt successoribus probis viris consignetur. De his quoque quę in officij exercitio compererint, quatuor Temporum assembleis fieri solitis in anno, & de omnibus defectibus Magistro & Concilio ordinario relationem facient, à quibus pro rerum exigentia prouideatur: termino vnius anni dicti fratres dictum officium exercebunt, vel plus si Magistro & Concilio expediens videbitur, & vt dicti probi homines liberius officio vacare possint, ad manus Magistri reten ti censeantur, & excubijs exempti sint. XXVIII

QVOD OMNIA BONA DIVINO CVLTVI *deputata in ſpolijs fratrum reperta ad eccleſiam conuentus perueniant.*

F. IOANNES FERDINANDVS D'HEREDIA.

XXIX. STatuimus, vt omnia bona ad diuinum cultum deputata, vt calices, vaſa argentea, aurea, ſeu deaurata, panni aurei, argentei, & ſericei, & alia quæcumque huiuſmodi in ſpolijs fratrum noſtrorum reperta tam citra, quàm vltra mare decedentium perueniant ad eccleſiam noſtri conuentus, niſi priuatis eccleſijs commendarum à Prioribus, Baiuliuis, vel Commendatarijs, conſtante eorum vita, adſcripta & dedicata eſſent, quo caſu in dictis eccleſijs remanere volumus, ac inuentarijs notari.

DE MVNERIBVS PER PRIORES *electos eccleſiæ offerendis.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXX. STatuimus, quòd Priores, & Caſtellanus empoſtæ poſtquam electi & promoti fuerint, & fructus vnius anni Prioratus, & Caſtellaniæ empoſtæ perceperint, teneantur dare & offerre eccleſiæ conuentus noſtri aliquod munus, quod non ſit minoris æſtimationis quam quinquaginta ſcutorum auri, quo tempore elapſo, ſi intra alios ſex menſes illud in conuentum non miſerint, & probis hominibus eccleſiæ tradiderint, cenſeantur debitores, ac ſi eam ſummam deberent communi noſtro ærario.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

XXXI. DIjcientes, vt Baiuliui capitulares, poſtquam electi vel promoti fuerint, & fructus vnius anni ex ſuis Baiuliuatibus prouenientes perceperint, teneantur ſub eadem pœna qua Priores, dare & offerre eccleſiæ conuentus noſtri aliquod munus, quod non ſit minoris æſtimationis quàm viginti quinque ſcutorum auri.

IDEM MAGISTER.

XXXII. STatuimus, vt Magiſtri, elapſo quinquennio à die eorum electionis & promotionis ad Magiſterium, nullis gratijs & præeminentijs Magiſtralibus in conferendis commendis de gratia vti poſſint, niſi ornamenta eccleſiaſtica, quæ ad pontificiam diuinorum officiorum celebrationem ſufficiant, ſuis ſumptibus eccleſiæ præſentauerint.

Dies

DIES QVIBVS FRATRES *mantellum portare tenentur.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

SEquuntur dies, quibus fratres noſtri chlamydem ſiue mantellum portare tenentur. In vigilia Natiuitatis Domini ad veſperas; eodem die Natiuitatis ad miſſam, & veſperas. Poſtero die Sancti Stephani ad miſſam, & veſperas. Sancti Ioannis ſequente ad miſſam. Circunciſionis Domini ad miſſam. Epiphaniæ ad miſſam. Purificationis Beatæ Mariæ ad miſſam. Dominica in ramis palmarum ad miſſam. Diebus Iouis, Veneris, & Sabbati Sanctæ Hebdomadę ad omnia officia. Die ſancto Paſche, & die poſtero ad miſſam, & veſperas. Aſcenſionis Domini ad miſſam. In vigilia Pentecoſtes ad veſperas, & in ipſo die & poſtero admiſſam & veſperas. In die Sanctæ Trinitatis ad miſſam. In vigilia corporis Chriſti ad veſperas, & in die ad miſſam, & veſperas. In vigilia Sancti Ioannis Baptiſtæ ad veſperas, & in die ad miſſam, & veſperas. In feſtis Inuentionis, & exaltationis Sanctæ Crucis ad miſſam. In die aſſumptionis Beatæ Mariæ ad miſſam & veſperas. In die decollationis Sancti Ioannis Baptiſtæ ad miſſam. In die Natiuitatis Beatæ Mariæ ad miſſam. In feſto omnium Sanctorum ad miſſam, & veſperas. In commemorationem mortuorum ad miſſam. Et quandocunque fratres ad ſacram Euchariſtiam accedunt. Item Capitulares in capitulis generalibus. Baiuliui conuentuales, aut eorum locatenentes. Priores, & Baiuliui capitulares in ſgardijs, & aſſembleis. Sexdecim electores in electione Magiſtri. Qui contrafecerit pœnam quarantenę ſubeat. XXX. III.

INFIRMIS SERVIRE
FIRMISSIMVM REGNARE.

DE HOSPITALITATE

TITVLVS QVARTVS.

QVOD FRATRES HOSPITALITATEM exerceant.

CONSVETVDO.

INTER cætera pietatis atque humanitatis officia, communi totius populi Christiani cõsensu, Hospitalitas præcipuum locum obtinet, vtpotè quæ alia omnia complectatur. Ea si à bonis omnibus magno studio colenda est, quanto maiori ab ijs qui Hospitalariorum Militum appellatione & cognomento se notos esse volunt? Quapropter nihil potius nobis faciendum est, quàm quod in nomine proferimus, re & actis præstemus. I.

DE PROBIS HOMINIBVS Infirmariæ.

F. IOANNES DE LASTICO.

VT Infirmariæ nostræ status rectius & diligentius administretur, statuimus, vt per Magistrum & Concilium quotannis eligantur duo probi homines ex diuersis linguis, qui quolibet die, summa cura & studio, vnà cum Infirmario ægrotos visitent. Et si quid ad eorum curam deesse compererint, exacte reparent. Quibus singulis quoque mensibus, Infirmarius rationem impensarũ, quæ in ipsa infirmaria fiunt, in scriptis reddere teneatur. Quod si facere omiserint, is per quem steterit quominus id fiat, eo ipso priuatus officio intelligatur. II.

QVALITER PROBI HOMINES, ET scriba Infirmariæ, & Commendatarius paruæ commendæ se gerere debent.

F. FABRITIVS DE CARRETO.

AD euitanda sinistra, quæ facile committi possunt, statuimus, quod probi homines infirmariæ postquam à Magistro & concilio ordinario fuerint electi, in eodem concilio solemne sacramentum faciant de bene & fide- III.

liter

liter officium exercendo, ad refocillationem dominorum infirmorum, & quod distinctè notabũt omnes expensas, quę quolibet die fient, tã in apotheca quã in infirmaria, de quibus ęrarium nostrum satisfactionem facere tenetur. Et simile sacramentum faciet Scriba infirmariæ, postquam secundum antiquas consuetudines fuerit ab Hospitalario præsentatus Magistro, & concilio, & ab eisdem acceptatus; & pariformiter Commendatarius paruæ commendæ. Qui in vim dicti sacramenti nihil distribuet sine ordinatione medicorum, & scitu proborum hominum. Qui etiam de his notam facient. Si autem præter hunc ordinem aliquæ expensæ fiant, non admittantur.

F. IOANNES DE LASTICO.

IIII. IDem probi homines infirmariæ, diebus singulis, expensas quæ ibi fiunt, ad vesperam examinabunt, & in eis nomina sua subscribant. Aliter dictæ expensæ per procuratores nostri communis ærarij non admittantur.

QVOD FIAT INVENTARIVM *vtensilium infirmariæ.*

IDEM MAGISTER.

V. STatuimus, vt probi homines, ac Hospitalarius diligenter, & cum vigilantia, anno quolibet legata, dona, ac vtensilia infirmariæ perquirant; recognoscant, ac videant. De omnibus quoq. vtensilibus, & bonis infirmarię, videlicet, vasis argẽteis, aureis, stanneis, æneis, quibusuis lectis, coopertorijs, lineaminibus, papillionibus, & cæteris aptis; & deputatis: De omnibus alijs quoq. bonis rebus, & vtensilibus, cuiusuis generis fuerint, seruitio capellæ Palatij, Camerarum, Coquinæ, & alijs officinis adscriptis Inuentarium authenticum in præsentia infirmarij, ac Priotis, & testium conficiant, signent, & bullent. Valorem quoque eorum, & æstimationem annotare debeant. Ipsa quoque bona & vtensilia aliquo charactere, signo vel bulla muniant, & sigillent; atque in loco tuto, mundo & idoneo conseruari iubeant. Præcipientes infirmario, sub pœna priuationis sui officij, ne quouis modo præsumat aliquid ex dictis bonis clàm, vel palàm, directè, vel indirectè extra ipsam infirmariã transportare, vel mutare, vel in alios vsus conuertere.

QVOD APOTHECA INFIRMARIA *visitetur.*

IDEM MAGISTER.

VI. NE per rerum medicinalium impuritatẽ Infirmi detrimentum corporale patiantur. Iubemus, quòd Apotheca Infirmariæ per Hospitalarium & probos viros, accersitis medicis, visitetur quoties ipsis Hospitalario, & probis viris videbitur. Medici quoque in præsentia eorum diligenter, cautè, & prudenter scrutentur, si Apotheca munita sit Aromatibus, & medicinis infirmis congruis & necessarijs, ne per Aromatarij culpam infirmorum cura omittatur atque parui pendatur.

F. IACO-

F. IACOBVS DE MILLY.

STatuimus, quod Infirmarius ac probi homines, omnia ſtatuta Hoſpitalitatem concernentia in membrana ſcribi faciant, quæ tabulæ affixa in ægrotantium palatio appendatur, vt omnibus pateat; & ſecundum eorum ſeriem infirmorum adminiſtrationi intendatur. VII.

DE BVLLA HOSPITALARII.

IDEM MAGISTER.

AD conſeruationem bonorum & ſupellectilium vſui ægrotorum dedicatorum, ſtatuimus, quod Hoſpitalarius, vel eius vicegerens bullam ferream teneat, qua bullentur coopertoria, paramenta, ornamenta, ac cætera ſupellectilia & bona mobilia, quæ bullari poſſunt, ne permutentur, tranſferantur, aut alienentur. Ipſa quidem bulla ponatur in ſaculo de corio, ſignato ſigillo Hoſpitalarij, vel eius Locumtenentis & proborum hominum, quam Infirmarius euſtodiet. Bona vero & vtenſilia quæ vſui quotidiano applicata non erunr, aut neceſſaria, in aliquo loco, ſub clauibus infirmarij & proborum hominum teponantur. VIII.

QVOD DEPVTETVR CAPELLANVS *cum Priore infirmariæ.*

F. IOANNES DE LASTICO.

VOlumus, vt Hoſpitalarius deputet aliquem Capellanum ordinis noſtri, vitæ honeſtæ & probatæ, præſentatum prius Priori eccleſiæ, vt ab eo confirmetur. Qui in infirmaria quatuor miſſas qualibet hebdomada celebret. Prior vero tres, vt vno quoque die ægroti miſſam audiant, in qua pro ſalutæ animæ & corporis eorum preces fiant; quibus ſtipendium ſolitum aſſignetur. Iidem teneantur diligenter & accurate confeſſionem audire, ſanctum Euchariſtiæ ſacramentum miniſtrare, mortuos ſepelire, & ea omnia exercere, quæ ad ſalutem animarum ægrotantium, & obſequia ſepulturæ defunctorum ſunt neceſſaria. IX.

DE EXEMPTIONE *Prioris infirmariæ.*

F. IACOBVS DE MILLY.

DEcet Priorem infirmatiæ vigilantem in obſequijs infirmorum & aſſiduum eſſe, præſertim circa ea quæ ad animarum ſalutem ſpectant. Ideo iubemus, quod Prior infitmariæ diligenter inuigilet infirmorum ſaluti, Miſſarum celebrationi, ſacramentorum exhibitioni, & cæteris quæ ad eius officium ſpectant. Quod vt eommodius fieri poſſit, ipſum à carauanarum onere liberamus, X.

atque

atque famulum vnum retinendi auctoritatem concedimus ; pro cuius manutentione apodixia frumenti, ſicut fratri militi concedatur, quam à communi ærario accipiat.

DE MEDICIS INFIRMARIÆ.

F. IOANNES DE LASTICO.

XI. ACceſſantur ad curam ægrotorum medici periti & experientes, qui in præſentia octo fratrum linguarũ & Infirmarij iurare teneantur, quod ægrotantium valetudini magna diligentia, & ſecũdum probatorum medicorum regulas & ſcripta intendent. Et ſaltem bis in die ægrotantes omnes viſitare teneantur, & ea quæ ad eorum curam neceſſaria ſunt, ordinare: idque nulla mora aut impedimento obſtante, exequantur. Illi autem medicorum viſitationi aderunt Infirmarius & ſcriba, qui in ſcriptis fideliter & ſigillatim excipient id quod pro ſalute ægrotorum à medicis ordinatum fuerit. Medici ipſi ſtipendium ab ærario ſument, & nihil ab ægrotis pro opera ſua accipere aut exigere poterũt.

DE CHIRVRGIS.

IDEM MAGISTER.

XII. STatuimus etiam vt ad idem miniſterium habeantur duo chirurgi, prudentes, diſcreti & artis ſuæ peritiſſimi. Qui prius à medicis infirmariæ examinati & approbati ſint, alias non admittantur.

QVOD INFIRMARIVS *qualibet nocte ægrotos viſitet.*

IDEM MAGISTER.

XIII. DEcet infirmarium circa ægrotorum curam uigilantem eſſe, ne per incuriã ſiniſtrum aliquod ipſis contingat. Iubemus igitur, ut qualibet nocte infirmarius, fido comitatus famulo, hora completorij & aurorę, ægrotos prudenter & diſcrete uiſitet, alloquatur, hortetur, corroboret, & præſidio adſit. Probi quoque homines die ſequenti cum aderunt perſcrutentur, ſi idem infirmarius viſitationem compleuerit: in quo ſi defecerit, cũm obiurgent & reprehendant, & ad faciendum compellant. Qui ſi renuerit in eius defectum prouideant. Alimenta autem corpori humano quanto puriora & meliora ſunt, tanto magis nutrimento proſunt. Idcirco infirmario mandamus, vt de bonis & præſtantioribus nutrimentis, pullis gallinaceis, pane & vino prouideat; in quo Hoſpitalarius & probi homines diligenter curam adhibeant, vt de eis ægrotis ſubueniatur.

Quod

QVOD ÆGROTI IN INFIRMARIA modeſte ſe gerere debeant.

IDEM MAGISTER.

INſolentiam & immodeſtiam nonnullorum reprimere volentes, ſtatuimus, quod ægroti fratres & ſæculares, in infirmaria modeſte, temperanter, & honeſte ſe gerant & conuerſentur: Nec liceat aut permittatur ali cui quidpiam petere aut obtinere, niſi tantum illud quod & quale à medicis pro eius remedijs ordinatum fuerit. Quod ſi audacia fretus importune petierit, nihilominus ei ſubminiſtrari prohibemus. Ipſi etiam valetudinarij ibidem ſilentio & honeſto exercitio vtantur: nec aleis, ſcacchis, aut hiſtoriarum vel cronicarum lectioni intendant, ſeu quidpiam exerceant, quod in perturbationem vel moleſtiam ægrotorum vergat. Qui contra fecerit, priuetur miniſtratione neceſſariorũ in infirmaria; ab ægrotorum quoque comitiua reijciatur, ſuo arbitrio vitam ducens. Non enim medicina & medici auxilio dignus eſt qui medicinæ dogmata paruipendit. Hanc quoque regulam Infirmarius obſeruari faciet: in quo ſi negligens fuerit, officio priuetur. Si quis autem frater ex ægrotis, poſtquam à medicis licentiatus fuerit, menſa infirmarij pro termino decem dierum aut minori frui voluerit, id agendi licentiam damus: Infirmario quoque de menſa ærarium ſatisfaciet. XIIII.

F. ALPHONSVS DE PORTVGALLIA.

FRatres infirmitatis initio toto triduo poſſunt ſtare in cameris ſuis, & eis adminiſtrari debent neceſſaria, ac ſi eſſent in infirmaria. Eo autem termino elapſo, tenentur adire infirmariam, alias denegatur neceſſariarum rerum miniſtratio Religionis impenſis. XV.

QVOD FRATRES IN INGRESSV infirmariæ confiteantur, & de ſpropriamentum faciant.

F. IOANNES DE LASTICO.

STatuimus, quod omnes fratres qui ad infirmariam noſtram ægroti accedunt, vt illic curentur in ipſo infirmariæ ingreſſu, & antequam prætereant horæ XXIIII. confiteri, & Euchariſtiæ ſanctum ſacramentum ſumere teneantur. Deinde deſpropriamentum, ideſt, rerum ſuarum declarationẽ conficere: cui ſigillo Prioris infirmariæ corroboratæ plena fides adhibeatur. Si vero id facere recuſauerint, elapſo dicto horarum ſpatio, ab infirmaria eijciantur, nec eis neceſſaria miniſtrentur. Præcipientes, vt infirmarius habere teneatur ad miniſterium dictæ infirmariæ famulos bonæ famæ & diligentes, ac ſufficienti numero ad obſequium ægrotantium tantum, ac duas mulieres honeſtas pro expoſitis infantibus nutriendis: qui omnes Chriſtiani exiſtant. XVI.

F. CLAV-

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XVII. OMnia desproprïamenta fratrum nostrorum, tam in conuentu, quam extra decedentium, in camera nostri communis ærarij regiſtrentur.

DE TESTAMENTO CONFICIENDO per ſæculares ægrotos in infirmaria.

F. IACOBVS DE MILLY.

XVIII. SAncimus, vt quotieſcunque ſæculares ægrotantes in infirmariam introducti fuerint, confiteri teneantur, Euchariſtiamq. ſuſcipiant; & demum eos infirmarius, Prior, & probi homines moneant & hortentur, vt teſtamentum conficiant. Quod quidem teſtamentum per Priorem vel ſcribam infirmariæ, præſente Priore, vel alio presbytero Prioris loco, duobus vel tribus adhibitis teſtibus conficiatur. Nec illud ſub pœnis iuris canonici reſcindatur. Ipſe quoque Prior & ſcriba dictum teſtamentum, auctoritatem, & facultatem conficiendi admiſſis teſtibus ad minus duobus, tamquam ſi Notarij publici eſſent, habeant. Taleq. teſtamentum in aliquo libro redigatur ad futuram memoriam, ac pro conſeruatione iuris & iuſtitiæ vniuscuiuſque in bonis defunctorum. Si vero ſæculares infirmi teſtamentum condere recuſarent, vel non poſſent: tunc infirmarius & probi homines per Priorem vel ſcribam, inuentarium de bonis eorum fieri coram teſtibus iubeant, vt infirmis ad priſtinam ſalutem reductis, dentur & reſtituantur, vel vt eis defunctis, de bonis ipſorum conſtet, ad eorum quorum intereſt, iurium conſeruationem. Ipſa quoque bona inuentariata in loco tuto ſub clauibus infirmarij & proborum hominum recludantur.

F. CLAVDIVS DELA SENGLE.

XIX. VPremam autem ſæcularium in infirmaria decedentium voluntatem, ipſi probi homines faciant fideliter exequi.

QVOMODO FRATRES defuncti ſepeliantur.

F. NICOLAVS LORGVE.

XX. LAudabile cenſeri debet, vt quo habitu fratres noſtri in ingreſſu Religionis, & in vita fuerint redimiti, eodem in ſepultura & funeris pompa ornentur. Igitur ſancimus, vt omnes fratres Hoſpitalis, cum è vita deceſſerint, mantellis ad roſtra, ideſt, cum punctis & cruce alba ſepeliantur.

QVOD

QVOD CORPORA DEFVNCTORVM *secularium honeſte ſepeliantur.*

F. IOANNES DE LASTICO.

SAtuimus, quod corpora perſonarum ſecularium in infirmaria noſtra decedentium decenter, & honeſte ad ſepulturam efferantur; præcedentibus capellanis pro anima defuncti precantibus; Fiant autem quatuor veſtes nigri coloris, quibus hi qui funus deferunt induantur; quas ad id opus ſeruari, & ſupradicta exequi infirmarius faciet. XXI.

QVOD NVLLVS PVLLATVS *funera fratrum comitetur.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

COrpora fratrum noſtrorum honeſtiſsime etiam ſepeliri volumus: verum prohibemus ne poſt hac vllus omnino, ſiue ſit frater, ſiue ſeculariſ pullatus, ideſt veſte lugubri indutus, funera ipſorum fratrum comitetur neque etiam ipſius Magiſtri: vbicunque mortem obierit. XXII.

DE APERIENDIS *capſis defunctorum.*

F. IACOBVS DE MILLY.

NE per incuriam bona defunctorum deperdantur. Iubemus diſtrictius, ne cuiquam liceat capſas defunctorum in infirmaria aperire, aut bona recognoſcere, niſi præſente Hoſpitalario, infirmario, ac duobus probis hominibus. Adijcientes quod ſupellectilia vſui infirmorum apta, & congrua in eis inuenta non debeant cuipiam exercitio deputari: niſi infirmorum vſui duntaxat. XXIII.

DE FLORENIS QVADRINGENTIS *à Villaguto infirmaria legatis.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

COngruum eſt teſtatorum deuotionem ſequi. Non liceat igitur alicui fratrum noſtrorum quacunque auctoritate fungenti de illa florenorum ſumma infirmariæ per fratrem Ioannem de Villaguto Caſtellanū empoſtę legata, & poſtea aucta, & quæ augebitur diſponere, niſi magno conſeruatori noſtri conuentus cui hanc facultatem concedimus de eiſdem pecunijs diſponendi ad vſum infirmorum ſecundum dicti teſtatoris voluntatem, & ordinationem. XXIIII.

DE IMMVNITATE INFIRMARIÆ.

F. FABRITIVS DE CARETTO.

XXV. SAncimus, quod si delinquens aliquis confugerit ad Asylum, & immunitatem infirmariæ, & sit dubium an illi sit profutura, an non: tunc adinstantiam Castellani, & Iudicis: Hospitalarius, aut eius locumtenens iubeat delinquentem in ipsa infirmaria secure custodiri, donec super eo cognitum fuerit. Quod si immunitas valida iudicetur, cum primo nauigio ab hac insula, & omni nostra ditione emittatur, prout antiquitus fuit obseruatum.

QVIBVS CASIBVS INFIRMARIÆ immunitas non prodest.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXVI. HI sunt casus, in quibus infirmariæ immunitas nemini proderit. Latronibus, aut nocturnis agrorum depopulatoribus, incendiarijs, sodomitis, conspiratoribus, furibus. His quoque qui ex insidijs, aut de industria, & deliberato, vel proditione, venenouè hominem occiderint: nec fratrum domesticis, nec percussoribus ipsorum fratrum, vel iudicum nostrorum, & aliorum iustitiæ ministrorũ, nec ijs qui ære alieno obstricti sunt. Nec ijs qui in ipsa infirmaria, aut spe immunitatis eiusdem delictum comiserint, nec falsis testibus, aut notarijs, sacrilegis, grassatoribus.

IDEM MAGISTER.

XXVII. STatuimus, quod eleemosynæ in commendis nostris dari solitæ continuentur.

ERGA AMICOS ET CONTRA INIMICOS

DEI.

DE COMMVNI AERARIO

TITVLVS QVINTVS.

DE ONERIBVS COMMVNIS aerarij, & legibus ſuper id condendis.

CONSVETVDO.

CVM bona & facultates quæ ordo noſter poſſidet, piorum hominum liberalitate collata ſint ad ſuſtinendas hoſpitalitatis impenſas, & propulſandos Chriſtiani nominis hoſtes: Certum eſt fratres noſtros proprij in eis aut priuati iuris nihil habere: ſed eorum verum dominium ac proprietatem, & ius omne ad ſolum ipſum ordinem noſtrum ſpectare. Verum cum in communi recte adminiſtrari non poſſent propter locorum diſtantiam, & diſſidentiam nationum, maiores noſtri ea viritim fratribus per partes regenda commendarunt, (vnde nomen commendarum ſumpſerunt) impoſitis annuis penſionibus, quæ augerentur & minuerentur, prout & rei & tempori, hoc eſt neceſſitati conuenire viſum eſt. Etenim vt minimum quinta, ſæpe quarta fructuum pars penditur, & in commune ærarium inferri iubetur, nonnumquam etiam dimidia, vel omnes etiã fructus ſi ita à Capitulo generali fuerit ſtatutum, penes quod, vnum imponendarum & aſſignandarum penſionum & collationum huiuſmodi, quas reſponſiones & impoſitiones vocamus, ius eſt. Id autem quid à quoque ſit pendendum & ſoluendum decernit, & publice declarat: Decretum & declarationem ſuam Prioribus, Caſtellano empoſtæ, & Capitulis prouincialibus per literas ſuas ſignificat, mandatque vt penſiones à ſe impoſitas exigi & perſolui ab adminiſtratoribus procurent. I.

QVOD OMNES TENEANTVR AD ſolutionem iurium communis aerarij.

F. PETRVS DAVBVSSON.

STatuimus, quòd omnes priores, Caſtellanus empoſtæ, Baiuliui, Commendatarij, & fratres tam exempti, quam non exempti ratione Prioratuum, Caſtellaniæ empoſtæ, Baiuliuatuum, Commendarum, domorũ, II.

& aliarum adminiſtrationum noſtrarum quarumcunque, non obſtante quacunque clauſula gratia aut exemptione (quæ iuribus noſtri communis ærarij derogare & præiudicare non volumus) omni excluſa mora, excuſatione, appellatione, oppoſitione, & impedimento, tam ratione bellorum ſeu deuaſtationum, quàm alias realiter & cum effectu anno quolibet in Capitulo prouinciali; & ſi fortaſſe in aliquo loco Capitulum prouinciale nõ celebretur, in natiuitate ſancti Ioannis Baptiſtę ſoluere iura communis ærarij pro tempore inſtituenda & imponẽda, & debiti reliquum ſeu arreragia, & alia quæcunque debita noſtro communi ærario teneantur & debeant, ſeu receptoribus & procuratoribus eiuſdem pro tempore inſtituendis, in pecunia numerata.

QVOD IVRA COMMVNIS ÆRARII INtegre ſoluantur non obſtante quouis caſu vel impedimento.

IDEM MAGISTER.

III. QVod ſi aliqui ex dictis Prioratibus, Caſtellania empoſtæ, Baiuliuatibus, Commendis, aut adminiſtrationibus noſtris, propter bella, inuaſiones ſeu exactiones principum, ſeu aeris intemperiem, aut aliquo quouis fortuito aut inopinato caſu, ad ruinam, vaſtationem etiam totalem deſtructionem, quod Deus prohibeat, redacti ſint: nihilominus portio iurium ærarij impoſita, & pro tempore imponenda liquide, pure & ſimpliciter, tamquam immunis & libera huiuſmodi iacturis ac Principum exactionibus ad ærarium, omni oppoſitione & mora reiecta perueniat, ae iactura, damnum & exactio ſit & eſſe intelligatur in damno Priorum, Baiuliuorum, Commendatariorum, & aliorum adminiſtratorum: etiamſi clades tanta eſſet, quod id, quod ſupereſſet ex fructibus ad portionẽ iurium ſoluendam non ſufficiat. Adminiſtratores enim cauere & prouidere pro futuris neceſſitatibus tenentur.

MVTATIO SVPPVTATIONIS annorum mortuarij & vacantis.

F. IOANNES DE VALLETA.

IIII. COnſuetum & hactenus obſeruatum fuit, vt per mortem Priorum, Baiuliuorum, Commendatariorum, & aliorum bonorum noſtrorum adminiſtratorum commune noſtrum ærarium vltra alia, mortuarij & vacantis iura percipiat, hac declaratione, vt appellatione mortuarij fructus intelligantur à die obitus Commendatarij, vſque ad proximum feſtum natiuitatis ſancti Ioannis Baptiſtæ; & vacantis ab eo die ad aliud idem feſtum proxime futurum; ſed quia ex hac ſupputatione variæ lites in conuentu noſtro ortæ fuerunt, id commutandum eſſe duximus, vt appellatione mortuarij deinceps, non vt antiquitus, ſed à die obitus Prioris, Baiuliui, Commendatarij, & adminiſtratoris vſque ad feſtum diuorum Philippi & Iacobi, quibus prima dies Maij dicata eſt, fructus & redditus qui colliguntur Prioratuum, Baiuliuatuum, Commendarum, & aliarum adminiſtrationum intelligendi ſunt, & pro vacante ab eodem die, vſque ad aliud feſtum ſanctorum eorundem proxime futurum anno peracto, quos noſtro

commu-

communi ærario ſolui mandamus: Nihil per hoc derogantes conſuetudini & ſtatutis noſtris, quibus cautum eſt, vt ſolutio iurium communis ærarij, & aliorum debitorum in Capitulo prouinciali, aut eo non indicto vel celebrato, in feſto Natiuitatis ſancti Ioannis Baptiſtæ fiat: ſed ea in ſuo robore & vigore permanere volentes.

DE IVRIBVS COMMVNI ÆRARIO ſoluendis per eos qui commendam per reſignationem obtinebunt.

F. PETRVS DAVBVSSON.

PRæterea ſtatuimus, quod ex omnibus Prioratibus, Caſtellania empoſtæ, Baiuliuatibus, Commendis; & adminiſtrationibus, quæ per ceſſionem & reſignationem ad manus alterius adminiſtratoris peruenerint, fructus & redditus duorum annorum integrorum ærarius ipſum percipiet. Quos nouus adminiſtrator ſoluere tenebitur, vel ſi vtilius videbitur, Receptor dictos fructus ip ſe colligere aut alteri locare debebit, exceptis his quæ ratione melioramenti ca piendi vel permutationis ſecundum formam ſtatutorum noſtrorum factæ dimittuntur. V.

QVOD NOVI ADMINISTRATORES commendæ reſignatæ ad ſolutionem debitorum reſignantis teneantur quibus erat obnoxius tempore reſignationis.

IDEM MAGISTER.

INſuper tenebuntur dicti Priores, Caſtellanus empoſtæ, Baiuliui, Commendatarij, & noui adminiſtratores ſic per reſignationem conſtituti ſoluere omnia debita, quibus reſignantes tempore reſignationis obnoxij erant. Id etiam excipientes, vt qui contra ſtatuta & conſuetudines ordinis noſtri prouiſi fuerint ius ad Prioratus, Caſtellaniam empoſtæ, Baiuliuatus, commendas & nouam adminiſtrationem non acquirant. VI.

DE ONERIBVS SOLVENDIS per poſſeſſores membrorum.

IDEM MAGISTER.

STatuimus, quod omnes noſtri ordinis fratres membra aut prædia Prioratuum, Caſtellaniæ empoſtæ, Baiuliuatuum, commendarum & adminiſtrationum poſſidentes, iura communis ærarij impoſita & imponenda pro rata portione, valoris dictorum membrorum vel prædiorum ſoluere teneantur. Quod ſic declaramus, videlicet, quod quando dimidia, tertia vel quarta pars fructuum impoſita fuerit ſuper bonis huiuſmodi, poſſidentes membra ſoluent ſimiliter tertiam, quartam, vel dimidiam partem fructuum pro rata portione veri valoris, præter penſionem Priori vel commendatario pro recognitione reſeruatã. VII.

F. IOAN-

F. IOANNES DE VALLETA.

VIII. ET si ordinis nostri fratres qui membra Prioratuum, Baiuliuatuum, aut Commendarum habent, eam quæ ipsos contingit ratam partem pro responsionibus & impositionibus tempore præfixo & constituto non soluerint, non obstante solutione facta pro eisdem per Priores, Baiuliuos, & Commendatarios, Receptoribus nostris, (quibus optio datur à quouis illorum eam portionem exigendi) habeantur & censeantur debitores communis ærarij, & incapaces ad consequendum officia aut bona ordinis nostri donec dictis Prioribus, Baiuliuis, & Commendatarijs integre satisfecerint. Qui facta prius ad hoc legitima requisitione, auctoritate habeant capiendi tot fructus vel de dictis membris vel à conductoribus præfatorum membrorum, si forte antea locata fuerint, vsque ad integram solutionem. Et si repugnantia siue retinentia in huiusmodi exactione à dictis possessoribus membrorum fieri contigerit, eo ipso absque alia sententia & declaratione dicta membra sint & intelligantur incorporata, & vnita commendis à quibus dependent, inuocato, si opus fuerit, auxilio brachij sæcularis, ad prædictam exactionem: Concedentes auctoritatem & facultatem, Prioribus, Castellano empostæ, Baiuliuis & Commendatarijs, vt possint quemlibet ordinis nostri fratrem requirere ad executionem præsentis statuti, ita tamen quod soluant fratri requisito dictas congruas & competentes partes quas renitentes membrorum possessores soluere tenebuntur.

DE MORTVARIO ET VACANTE soluendo per possidentes membra.

F. PETRVS DAVBVSSON.

IX. STatuimus, quod decedentibus Prioribus, Castellano empostæ, Baiuliuis & Commendatarijs quandocunque & quotiescunque id acciderit, membra dependentia à Prioratibus, Castellania empostæ, Baiuliuatibus, & Commendis, & illi qui ea possident, teneantur soluere iura mortuariorũ & vacantium quemadmodum administrationes à quibus dependent: Decernentes, quòd in literis & bullis administrationum membrorum debeant expresse reseruari iura communis ærarij, mortuarij, & vacantis: Quæ etiam si non reseruata essent intelliguntur implicite reseruata, & ad id obligantur.

QVALITER SOLVTIO MORTVARII & vacantis fieri debeat per possidentes membra tempore vacationis.

F. IOANNES DE HOMEDES.

X. STatuimus, quod si frater teneat membrum commendæ cuius administratio vacet, habeat etiam aliam commendam cuius fructus percipiat eo casu teneatur soluere integros fructus membri dependentis à commenda vacante, non secundum communem æstimationem ordinis nostri, sed secun-

dum

dum verum valorem pro tempore mortuarii,& vacãtis, hoc eſt, quanti ipſa membra tempore mortuarij, & vacantis arrendari locariue poſſint. Si autem tenens membrum commendam non habuerit; retenta ſibi pro alimentis tertia parte fructuum membri, reliquas duas ad verum valorem communi ęrario ſoluere teneatur.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

STatuimus vt idem ius in penſionibus obſeruetur. XI.

F. IOANNES DE VALLETA.

DEclarantes,vt qui non commendam ſed membra, vel penſiones duas, aut plures habuerit,fructus membri vel penſionis commendæ vacantis eo tẽpore ſimiliter integrè ad commune ærarium perueniant,niſi membra ipſa,aut penſiones ex vna eademq. commenda ſint, vel ex pluribus ab eo tempore vacantibus, nam tunc tertia pars dictorum membrorum, vel penſionum fratri debebitur. Reliquum verò commune ærarium percipiet,diuiſione & ſupputatione fructuum membrorum, ſeu penſionum huiuſmodi ſecundum ratam menſium, non autem fructuum acquiſitorum proportionabiliter facta, ratione veri valoris, ſeu precij ſemper habita eius quo huiuſmodi membra eo tempore locari ſolent. XII.

IN VILLIS, GRANGIIS, & domibus mortuarium & vacans ſit.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

STatuimus,& declaramus,in villis grangijs & domibus à commendis dependentibus eſſe mortuarium & vacans. XIII.

FRVCTVS COMMENDÆ CVIVS nullus frater capax eſt erario applicentur.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

SI quod accidere nonnunquam ſolet, vacante adminiſtratione alicuius commendę, aliqua tamẽ ratione in lingua ſeu Prioratu fratres nulli ſint illius capaces, diſponimus,vt huius redditus communi noſtro ærario vendicentur ad eum vſque diem quo idoneus aliquis extiterit ad eam obtinendam, Atque cum primo mortuarij & vacantis tempore cedere ſeu currere incipiant. XIIII.

DE IVRE PASSAGII ſoluendi per fratres.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

STatuimus,quod quicunque ordinem noſtrum deinceps profiteri volet: ſi in gradum militum recipi cupiat, ſoluet pro ſuo traiectu, quod paſſagiũ dicimus,noſtro cõi ęrario,aut ab eo deputatis,antequã ad profeſſionem XV.

admit-

admittatur ſcuta auri in auro ducenta vel eorum valorem: ſi in ſeruientem armorum ſcuta centum quinquaginta ſimilia in numerata pecunia, quod ſi non ſoluerit antianitate non gaudeat. Nam antianitatem numerari volumus à die quo paſſagij ſui ſolutionem integre fecerit; & qui eum ad profeſſionem admiſerit nō viſa ſolutione paſſagij de ſuo ſoluere teneatur, non obſtante quacunque licentia ad id conceſſa. Nemini tamen poſtquam paſſagium ſoluerit, ſuper antianitate lis moueri poſſit. Non proderit autem cuiquam ſi cœpta iam lite ſoluat.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

XVI. DEclaramus, quod qui auctoritate ſummorum Pontificum ordinem noſtrū profeſſi fuerint, ad ſolutionem paſſagij ſicut cæteri fratres teneantur.

IDEM MAGISTER.

XVII. QVicunque autem in confratrem ſeu donatum ordinis noſtri, cum delatione crucis, iuxta diſpoſitionē ſtatuti xxxvj. de recept. fratrum, recipietur, pro eius paſſagio ſummam ſcutorum quinquaginta auri, eidem ærario ſoluere teneatur, aliter pro recepto non habeatur.

QVOD BVLLÆ ANTIANITATVM NON ſint in præiudicium communis ærarij Magiſtri & Priorum.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XVIII. STatuimus, quod antianitates ſiue expectatiuæ, quæ dantur de commendis in futurum, ſuadente aliqua iuſta ratione, non intelligantur in præiudicium noſtri communis ærarij iurium, ſpoliorum, mortuariorum, vacantium, & aliorum iurium ipſius impoſitorum & imponendorum, nec diſpoſitionum præheminentiæ Magiſtralis aut Prioralis nec camerarum Magiſtralium: quas ſaluas & illæſas ſemper eſſe decernimus.

QVO TEMPORE IVRA COMMVNIS ærarij ſolui debeant, & de pœna non ſoluentium.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XIX. QVia plerique ordinis noſtri fratres adminiſtrationem Prioratuum, Baliuatuum, Commendarum, membrorum, & aliorum bonorum habentes, & alij quicunque poſſeſſores negligenter vel potius contumaciter ſe gerunt in ſoluendis communis noſtri ærarij iuribus, ſtatuimus, vt qui reſponſiones & impoſitiones tam ordinarias quam extraordinarias, mortuaria & vacantia, arreragia, & alia quæcunque iura & debita noſtri commnnis ærarij in capitulo prouinciali, aut ſi id non celebretur in feſto ſancti Ioannis Baptiſtæ non ſoluerint, quod illico Prioratus, Caſtellania empoſtę, commendæ, membra, & adminiſtrationes ſint, & eſſe cenſeantur incorporata communi noſtro ærario, & tan-

diu

diu a noſtris receptoribus, ſeu alijs ad id deputatis retineantur, & adminiſtrentur, eorumque fructus & prouentus colligantur, & percipiantur, aut alijs per ipſos receptores locentur, donec de ipſis, & de impenſis ſuper eo factis communi ærario integre ſatisfactum fuerit. Quod ſi fratres noſtri aut alij Prioratuũ, Caſtellaniæ empoſtæ, Baiuliuatuum, commendarum, membrorum, ac bonorum aliorum poſſeſſores, aut quiuis alius eorum nomine pertinaciter dictis receptoribus, aut alijs ad id deputatis reſiſtendum, refragandumq. duxerint, quominus fructus dictorum Prioratuum, Caſtellaniæ empoſtæ, Baiuliuatuum, commendarum, membrorum, & aliorum bonorum percipiant, eoſue locent, & arrendent: Tunc eo ipſo, abſque alia monitione, citatione, proceſſu, ſententia, ſeu alia declaratione ipſis Prioratibus, Caſtellania empoſtæ, Baiuliuatibus, commendis, membris, & alijs bonis, illorumq. poſſeſſione priuati exiſtant, etiam ſi eſſent minores quatuordecim annis, & ſine curatoribus (ſi qui fuerint) de quibus non habebitur ratio, de qua quidem reſiſtentia & repugnantia verbis aut literis receptoris fides habebitur. Præcipientes Prioribus, & Caſtellano empoſtæ, vt hoc ſtatutum faciant in ſuis Prioratibus, & Caſtellania empoſtæ plenè & exacte exequi, & obſeruari. Quod ſi neglexerint, ſint & intelligantur priuati prærogatiua retentionis quintæ cameræ, & gratioſæ diſpoſitionis commendæ ad eorum præheminentiam pertinentis: itaquod prouiſiones de illa factæ irritæ ſint.

CONTRA DEBITORES communis ærarij.

F. IOANNES DE VALLETA.

CVm parum ſit leges condere niſi debita ſubſequatur executio earum præſertim quæ recuperandis iuribus noſtri communis erarij modum adhibent & præſcribunt. Statuimus, vt ſupra ſcriptum ſtatutũ adamuſſim ſineq. alia exceptione obſeruetur. Adijcientes, vt qui iura & debita ipſius publici ærarij in Capitulo prouinciali, vel eo non celebrato, in feſto Natiuitatis Sancti Ioannis Baptiſtæ in manibus receptorum integre non exoluerint, niſi intra triginta dies ab vltimo die capituli peracti, aut ab eodem feſto, per ſe, vel ſuum legitimum procuratorem eius nomine ipſos Receptores ſponte, & non coacte adierint, tametſi ſuper id minime requiſiti, & interpellati à Receptoribus fuerint, Prioratuſq. Caſtellaniam empoſtæ, Baiuliuatus, ſeu commendas, aliaq. bona quæ poſſident in manibus eorumdem receptorum pro debitis ipſis, libere, legitime, & per ſcripturam authenticam tradiderint, & conſignauerint, ipſo facto, abſque alia citatione, aut monitione, quia terminus in eodem capitulo per capitulum generale aſſignatus, pro eodem ærario interpellat, authentice & legitime ad conuentum citati intelligantur, vt niſi in termino nouem menſium poſt ipſius capituli ſeu feſti celebrationem, ſeu ipſorum triginta dierum lapſum, præſentes, ac perſonaliter in conuentu adfuerint, tum, ipſo iure, ſine alia hominis ſententia, aut declaratione, huiuſmodi prioratibus, caſtellania empoſtæ, Baiuliuatibus, commendis, & bonis priuati intelligantur, ac libere ad eorum ſmutitionem, & prouiſionẽ procedi poterit, & interim licitum ſit Receptoribus non ſolum Prioratus, Baiuliuatus, commendas, & bona ſuper quibus debita ipſa fuerint cõtracta, ſed alia omnia quæ debitor poſſidet, etiã a dictis debitis libera, vſque ad integram ſatisfactionem ad manus ſuas eiuſdemque communis erarij, XX.

capere

capere, tenere, & gubernare, ac ſecundum formam allegati ſtatuti procedere, cui nullo pacto derogare, ſed maiorem vim adijcere intendimus. Mandantes receptoribus ſub pœna duplicis ſolutionis ipſius debiti, vt de negligentia, & incuria huiuſmodi debitorum ſtatim Magiſtrum, & conuentum certiores faciant.

DE EODEM.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

XXI. QVoniam pleriq. ordini noſtri fratres communis ærarij debitores, non obſtantibus pluribus ſtatutis, ſtabilimentis, & ordinationibus capitularibus contra eos clamantibus, ſpreto Dei timore, Religionis zelo, & pœnis grauiſſimis in eiſdem contentis, contumaces in iuribus noſtri communis ærarij ſoluendis reperiũtur, Statuimus, ne de cętero ad capitulum generale, Sgardium, concilium ordinarium, completum, electionem Magiſtri, cameram computorum, congregationes linguarum, collectarum, & aſſemblearum admittantur.

DE DEBITORIBVS CONDEMNATIS *per cameram computorum.*

IDEM MAGISTER.

XXII. STatuimus, vt qui bona ordinis noſtri adminiſtrauerint, tam in conuentu, quam extra, & in eorum ratione reddenda per cameram computorum ad ſoluendum communi ærario quamlibet pecuniarum ſummã pro quacunque cauſa condemnati fuerint, quamuis ad nos noſtrumq. concilium appellauerint, minime debere audiri in ipſis appellationibus, niſi prius iudicatum ſoluerint.

QVOD CONDVCTORES *commendarum debitoribus ærarij non ſoluant.*

F. PETRVS DAVBVSSON.

XXIII. VOlentes in executione contra male ſoluentes facienda acrius prouidere, Statuimus, quòd ſub pœna priuationis cõmendarum fratres, & vaſſalli ſub pœna violati iuramenti fidelitatis, vt conductores ſiue arrendatores huiuſmodi commendarum, & bonorum nullo pacto reſpondeant de fructibus, & redditibus, commendatarijs priuatis. Quod ſi fecerint, huiuſmodi pœnam incurrant, & nihilominus quod per eos exolutum fuerit, non admittatur in computo eorum: quinimo iterum exoluere teneantur. Volumus etiam, quod Priores, Receptores, & Procuratores huiuſmodi ſtatuta ſuper male ſoluentibus edita in quolibet capitulo prouinciali publicari faciant, & nihilominus contrafaciendo in ſuo robore permaneant.

DE DEBITORIBVS communis ærarij.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

STatuimus, quod nullus frater ordinis noſtri cuiuſcunque fuerit conditionis qui debitor noſtri communis ærarij fuerit, dignitates, commendas, officia, & beneficia ordinis noſtri nullo pacto conſequi poſſit, quouſque debita ſua eidem ærario perſoluerit. XXIIII.

F. IOANNES DE VALLETA.

NEc membra, aut penſiones, etiam ex gratia magiſtrali, linguæ, Priorum, Baiuliuorum, commendatariorum vel alterius cuiuſcunque, nec etiam alteri conferre. XXV.

QVI DEBITORES ÆRARII TEMPORE ſmutitionis fuerint dignitates & commendas conſequi non poſſunt.

F. IOANNES DE HOMEDES.

SAncimus, quod frater qui tempore ſmutitionis dignitatum ſeu commendarum in lingua faciendæ communis noſtri ærarij iurium debitor fuerit, nihilo ei ſuffragante, quod ante in manibus eiuſdem ærarij pro ſoluendis debitis ſuas commendas poſuerit, vel poſt ipſam ſmutitionem communi ærario ſatisfecerit, dictas dignitates ſeu commendas vacantes conſequi non poſſit, immo ad eas conſequendas penitus inhabilis & incapax cenſeatur. XXVI.

QVIBVS COMITTI DEBENT COMmendæ ablatæ male ſoluentibus.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

STatuimus, quod Prioratus, Caſtellenia empoſtæ, & commendæ ablatæ à male ſoluentibus, per Magiſtrum & conuentum cõmittantur fratribus, qui priuatorum debita ſolucre communi ærario voluerint, ſeruato ordine & ſtilo noſtræ Religionis, præferendo omnibus alijs eos fratres qui nondum cabimentum ſunt aſſecuti ſecundum gradum, & turnum antianitatis, ſi eas pro cabimento acceptare voluerint, ſoluendo ea quæ priuatus ærario noſtro debet. Si autem talis frater nullus reperiatur tunc indifferenter tam commendatarijs quã fratribus conuentualibus ſeruato ordine antianitatis, de gratia committi poterunt, ſaluis iuribus communis ærarij, & ſi forte non reperiatur qui debita priuati velit ſoluere, remanent in manibus communis noſtri ærarij, donec integre ſatisfactum fuerit. XXVII.

QVOD IN PRIVATIONE FRATRVM sit mortuarium & vacans in commendis.

F. IOANNES LEVESQVE DELA CASSIERE.

XXVIII. STatuimus in priuatione habitus Priorum, Castellani empostæ, Baiuliuorum, & commendatariorum esse in Prioratibus, Castellania empostę, Baiuliuatibus, & commendis mortuarium & vacans quocunque ex crimine aut delicto fuerint priuati, declarantes ipsum mortuarium & vacans cadere in commodum & vtilitatem communis ærarij.

DE COMMENDIS DEBITORIBVS PER priuationem habitus ablatis.

IDEM MAGISTER.

XXIX. STatuimus, vt Prioratibus, Baiuliuatibus, commendis, & alijs bonis, quę malis administratoribus, delinquentibus, & debitoribus communis ærarij per priuationem habitus ablata fuerint, cõmune ærarium fruatur, donec integre debita sibi exigerit, quibus recuperatis, mortuarium & vacans exigi incipiat, & noui electi & prouisi Prioratuum, Baiuliuatuum, & commendarum prouentus consequi minime valeant, donec communi ærario omnia debita persoluantur.

QVOD BONA FRATRVM DECEDENtium ad ærarium perueniant.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXX. OMnia bona mobilia, & semouentia quorumcumque fratrũ nostrorũ, tam in conuentu quam extra decedentium cuiuscumque conditionis & qualitatis fuerint, quæ spolia vocamus, ad cõmune nostrum ærarium pleno iure pertinent, exceptis bonis fratrum capellanorum obedientiæ, & seruientium officij, quorum spolia perueuient ad illos in quorum Prioratibus, Baiuliuatibus, aut commendis residentiam & stagium habuerint.

QVÆ BONA EX SPOLIIS AD Ecclesiam pertinent.

F. DEODATVS DE GOZONO.

XXXI. EXcipimus etiam vasa argentea, aurea, & deaurata, quæ figuram calicis ad sanctum sacrificiũ dedicata, seu crucis habẽt, etiam vascula vini & aquę altaris obsequio deputata, uel ad reponendas sacras reliquias: Insuper ornamenta ecclesiastica quæcunque aurea, argentea, & deaurata atque sericea, & omnem supellectilem, quæ ad ministerium ecclesiasticum pertinet. Necnon breuiaria & psalteria, quæ ad ecclesiæ cultum & ornamentum relinquuntur. Excepta sunt etiam spolia Senescalli, Magistri, Castellani, & aliorum fratrum, qui sunt in seruitio Magistri quæ ad ipsum Magistrum pertinent.

QVÆ BONA EX SPOLIIS AD *ſtatum commendarum relinquenda ſunt.*

IDEM MAGISTER.

PRo vſu autem domorum commendarum relinquentur vtenſilia neceſſaria, ideſt, omnis ſupellex, videlicet, culcitræ, lecti, coopertoria, & alia vtenſilia pro palatio & cameris, pro penu & coquina, quibus commendatarius, dum viuebat, vtebatur. Currus quoque, vehicula & omnia inſtrumenta ruſtica. Pecorum vero, iumentorum, armentorum, & reliquorum animaliũ quorumcunque, quæ in dictis ſpoliis, vltra ſtatum commendæ, reperientur, dimidia pars ad ipſum ſtatum adiungetur, alia ad commune ærarium pertinebit. XXXII.

F. IOANNES DE VALLETA.

DEclaramus tum demum ſupraſcriptum ſtatutum habere locum in commendis, quibus in his generibus animalium ſtatus cõſtitutus & aſſignatus eſt. In alijs vero commendis quarum ſtatus in huiuſmodi animalibus non conſiſtit, ea animalia ad commune ærarium integre pertinere; quod ſi in huiuſmodi commendis iumenta, aut boues extra ſtatum pro agricultura in ſpolio reperta fuerint, horum mediam partem, quæ futuro commendatario per modum inuentarij relinquenda erit, ſtatui adſcribimus, alteram vero noſtri communis ærarij eſſe volumus; quæ pro iuſto precio futuro commendatario relinqui poterit, ſtatum autem huiuſmodi animalium, tum demum conſtitutum eſſe dicimus, ſi ab antiquo is fuerit, vel Commendatarius de nouo per ſcripturã authenticam coram Priore, Capitulo, ſeu aſſemblea prouinciali præſentatam, aut in certificatione ſuorum melioramentorum cum conſtituerit, aut iam ſe conſtituiſſe declarauerit. XXXIII

F. IOANNES DE HOMEDES.

EQui tamen, & muli fratrum extra conuentum decedentium, & alia animalia, quæ equitari ſolent, & ſella deſeruiunt, cum ſuis ornamentis ad commune ærarium ſpectare debent. XXXIIII.

DE ARMIS IN SPOLIIS *fratrum repertis.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

ARma cuiuſuis generis ſiue ad offendendum, ſiue ad defendendum parata in ſpoliis fratrum in conuentu, & citra mare defunctorum ad ærarium pertinent, & in vnum locum conferantur, vbi ſub fida cuſtodia ſeruabuntur ad opus, & pro munitione noſtri conuentus, demptis enſibus & gladiolis, quos dagas & pugnales vocant. XXXV.

DE RECEPTORIBVS.

F. ROGERIVS DE PINIBVS.

XXXVI. VT commodius iura noſtri communis ærarij recipi poſſint, & in agendorum expeditione diſtribui valeant, volumus, quod in quolibet Prioratu, & Caſtellania empoſtæ, receptores iurium ipſius ærarij per magiſtrum, & conuentum pro eorum arbitrio conſtituantur, qui iura huiuſmodi exigant, recipiant, & teneant, ac de eiſdem ſecundum ordinationē Magiſtri, & Conuentus diſponant.

DE IVRAMENTO RECEPTORVM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXXVII. QVi quidem receptores teneantur iurare in manibus Magiſtri, ſi in conuentu præſentes fuerint, aut in manibus Prioris ſi à cōuentū abfuerint, quod bene fideliter, & diligenter ea quæ ad ipſum officium pertinent exequentur, quorum officium per triennium durabit, reſeruatur tamen Magiſtro, & Concilio id tempus ex aliqua iuſta cauſa prorogare ſi ita illis videbitur.

F. IOANNES LEVESQVE DELA CASSIERE.

XXXVIII. QVo dicto triennio elapſo infra menſem omnes, & ſingulas pecuniarum quantitates, nomina debitorum, iocalia, vaſa tam aurea, quam argētea, ſpolia, documenta, mortuaria, aliaq. cuiuſcunq. qualitatis bona ad cōmune ærarium pertinentia, ſub pœna priuationis, commendarum, membrorum, penſionum, & aliorum quorumcunq. bonorum ordinis quæ poſſident, communi ærario applicandorum, ſuis in officio ſucceſſoribus tradere, & conſignare teneantur. Quo facto intra ſex menſes proxime ſequentes ad rationem, & computum finale ſuæ adminiſtrationis reddendū ad cōuentum perſonaliter veniant, qui quidem ſex menſes pro reſidentia in conuentu habeantur, quod ſi redditis computis debitores reperti fuerint, & intra menſem non ſolucrint in carcerem detrudātur, & à die reddittionis computorum, vt præfertur, ſint incapaces ad conſequendum dignitates, bona, & officia ordinis noſtri. Decernentes ſuas commendas, mēbra, penſiones, & quæcunque alia bona etiam mobilia ab eis poſſeſſa apprehendi, & detineri à communi ærario vſq. ad plenam ſolutionem, tam pro ſuturna principalis debiti, quam pro reſarciendis damnis, & impenſis inde ſequutis.

DE OFFICIO RECEPTORVM, ET *procuratorum noſtri communis ærarij extra conuentum.*

F. CLAVDIVS DELA SENGLE.

XXXIX. AD receptores ſpectat exigere, conſequi, & accipere à Prioribus, Caſtellano empoſtæ, Baiuliuis, Commendatarijs, & alijs quibuſcunque bona noſtri ordinis in limitibus Prioratuum in quibus ſunt conſtituti,

poſſi-

possidentibus, responsiones, impositiones, passagia fratrum, debita vetera, hoc est arreragia, & alia quæcunque spolia fratrum, mortuaria & vacantia per mortem administratorum ærario nostro debita, & alia quæcunque iura, bona, & debita, quomodocumque ad ærarium nostrum spectantia & pertinentia. Quod si morte, ægritudine, vel alio quouis impedimento receptores detinerentur ita, vt ipsi non possent per se, quæ supradicta sunt facere; volumus vt in eorum absentia, Procuratores in dictis Prioratibus deputati, id exequi teneantur. Ijdem receptores & procuratores aderunt in capitulis prouincialibus ad responsiones, impositiones, & alia debita petenda, exigenda, & recipienda.

QVOMODO GERERE SE DEBENT *receptores in colligendo iure mortuarij & spolij.*

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

STatuimus, quod quotiescunq. Receptor, aut Procurator ærarij, vel alius ad id deputatus se conferet ad colligendum, & habendum iura mortuarij, & spolij non accedat solus, sed assumat secum aliquem probum commendatorem vel fratrem, aut duos ex propinquioribus locis defuncti, aut secularem personam honestam, his deficientibus, & Notarium publicum in cuius præsentia visitet, & notare faciat per inuentarium authenticum in præsentia testium receptum, omnia bona & vtensilia atque agriculturas & fructus quos inuenerit; De quibus hoc facto, dimittat statum commende in ea conditione & qualitate in qua ipsum inuenerit, & medietatem supellectilis de superabundantibus ad augmentum status dimittere teneatur, vltra statum primum antequam bona transferantur; & de omnibus, quæ gesserit per scripturam authenticam, capitulum prouinciale admoneat; si quis receptorum contrafecerit, & damnum marcam argenti excesserit, pœnam priuationis habitus incurrat. XL.

DE EODEM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

PRæterea Receptores ipsi, vel Procuratores, aut Commissarij supradicti, duo inuentaria separata faciant, vnum status commendæ, & alterum bonorum spolij ad ærarium pertinentium, & in præsentia prædictorum notare faciant omnia credita fratris defuncti, & aperiant, seu aperire faciant illis videntibus, & vocatis, eius despropriamentum: quorum creditorum, & despropriamenti exemplum hic ad conuentum nostrum mittant, vbi per scribam ærarij registrabuntur in aliquo separato libro illius Prioratus: singulorum enim Prioratuum singulos libros ad id deputatos esse volumus. Quod si frater defunctus despropriamentum non fecerit, vel si fecerit non reperietur, Receptor de eo Magistrum & conuentum certiores facere tenebitur. XLI.

DECLARATIO IVRIVM spolij & mortuarij.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

XLII. AD declarationem iurium spolij, & mortuarij, dicimus fructus qui die obitus possidentium in terra nondum collecti reperientur ad mortuarium, fructus vero collectos ad spolium spectare & pertinere.

QVOD RECEPTORES IN CAPITVLO Prouinciali manifestent ea quæ receperunt.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

XLIII. NIũgimus receptoribus, vt particulariter & per singulas summas in quolibet capitulo prouinciali computum eorum quæ receperunt, & quæ restant manifestare, & reddere teneantur. Attamen priores & capitulum prouinciale nullam habent potestatẽ huiusmodi computa concludendi, seu quietandi sed dumtaxat audiẽdi & signandi. Quorum computorum concluſio & definitio Magistro & Conuentui reseruatur, atque spectat. Adijcientes, quod ipsi receptores in dicto capitulo teneantur manifestare omnes pecuniarum quãtitates ac summas, quas receperunt de iuribus ęrarij tam mortuariorum quam vacãtium & reliquiorum quorumcunque; & Prior finito dicto Capitulo de his eo ipso certiores reddere debet Magistrum & Conuentum: Quibus computum duplicatum mittant Receptores, vt de negotijs ærarij claram notitiã habeant. Quod quidem computum apud ærarium registretur.

DE CÆDVLA MITTENDA PER receptores de ijs qui soluerunt, & qui debitores remanserunt.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XLIIII. RECeptores statim finito capitulo prouinciali tenebuntur vna cum suis computis anni præcedentis mittere ad Magistrum & conuentum breuẽ cædulam, quæ contineat nomina eorum qui in eo capitulo soluerunt, & eorum qui debitores remanserunt, & pro quibus summis, & distinctè omnes pecuniarum summas quas pro quacunque ratione seu debito receperint; si quis contrafecerit, & contenta in hoc statuto, & in superiori non adimpleuerit priuetur fructibus vnius anni commendæ; si frater conuentualis perdat vnum annum antianitatis in fauorem filiorum arnaldorum.

RECE-

RECEPTORES NIHIL CAPERE possunt de spolijs.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

STatuimus, quòd receptores in quolibet Prioratu, & Castellania empostæ nullo modo de spolijs Priorum, Castellani empostæ, nec commendatariorum, vel fratrum morientium in dictis Prioratibus, & Castellania empostæ lectos aut alia vtensilia vel res quascunque sumere præsumant. Qui contrafecerint, officio priuati eo ipso censeantur, ac duplum illius quod cœperint, ærario persoluant: quacunque consuetudine in contrarium faciente in aliquo non obstante. XLV.

QVOD RECEPTORES NIHIL capiant de statu commendarum.

F. DEODATVS DE GOZONO.

DE his quæ ad statum commendarum, & vsum domorum pertinent, receptores in colligendo spolio & mortuario, vel alias nihil omnino etiam capere poterunt, sed ea omnia integra & intacta relinquent. Quod si contrafecerint, & aliquid è commendis abstulerint, id omne resarcire, reficere, restituere, sua pecunia teneantur: Nam ærarium nostrum ad huiusmodi quicquã obligatum esse nolumus: & præter hoc pœnam valoris mortuarij eiusdem commendæ subeant, qui ærario nostro applicabitur. Prior vero & Castellanus empostæ ad instantiam commendatarij læsi receptorem compellat ad talem restitutionem faciendam. Quod si in eo Prior vel Castellanus empostæ negligens fuerit, ipse suo nomine restituere & reficere teneatur, & ad hoc a Magistro & conuentu, instante commendatario compellatur. XLVI.

RECEPTORES IN LOCO TVTO pecunias quas recipiunt reponere debent.

F. PETRVS DAVBVSSON.

STatuimus, quod receptores in quolibet Prioratu & Castellania empostæ pecunias iurium ærarij per eos receptas, & quas pro tempore recipient, apud tutas & fidas personas deponant. De quibus recognitionem & documentum authenticum, validamq. obligationem habeant, vel apud se in loco tuto ipsas fideliter conseruent. De his quoque & apud quos sint securæ Priores, & Castellanus empostę seu eorum vicegerentes, & commendatarios dictorum Prioratuum & Castellaniæ empostæ in prouinciali capitulo, & non aliter, certiores reddant, pro quorum indubitata verificatione instrumenta & recognitiones obligationis ostendere teneantur: ne aliquo casu contingente pecuniæ furripi, aut occultari possint. Si quis receptorum contra fecerit in priuationis habitus pœnam labatur. XLVII.

QVOD

QVOD RECEPTORES NON OBSTANTE *quacunque lite exigant iura erarij.*

F. IOANNES DE LASTICO.

XLVIII SAncimus, quòd receptores nostri communis ærarij quecunque iura ipsius omni reiecto litigantium respectu exigant, petant, & recipiant ab illis, qui quoquomodo tenent & possident, Prioratus, commendas, & domos ratione quarum disceptatur & litigatur: nec propterea partium iuribus ullum præiudicium generari intendimus; Qui vero tales commendas tenebant, si solue re recusabunt, eo ipso pœnam priuationis incurrant, à suo quoque iure cadant, & contra tales tamquam inobedientes & rebelles procedatur.

QVOD RECEPTORES ABSQVE *alicuius licentia pro mortuario & vacante commendarum possessionem capiant.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XLIX. STatuimus, quod cum primum Priores, Castellanus empostæ, Baiuliui, commendatarij, & alij bonorum nostrorum administratores è vita decesserint, vel viuentes ipsi administrationi cesserint, & renunciauerint, vel eam resignauerint; Receptores & procuratores nostri ærarij dictos Prioratus, Castellaniam empostæ, commendas & bona, sua propria auctoritate, & sine licentia alicuius iudicis, vel curiæ, eorumq. corporalem possessionem nomine nostræ Religionis capere, fructus colligere, spolia mortuaria, & vacantia, & alia debita exigere, eaq. retinere per se vel per alios, vsque ad integram satisfactionē nostri communis ærarij debeant. Si qui vero fratrum nostrorum dictos nostros receptores quauis occasione in prædictis fructibus, & spolijs percipiendis atque in dictis possessionibus adipiscendis aliquo modo impediuerint, Prioratibus, commendis, & omnibus ordinis nostri officijs, & beneficijs priuati sint, & si fuerint fratres conuentuales antianitatem perdant.

CONTRA RECEPTORES *negligentes in exigendis debitis.*

IDEM MAGISTER.

L. SI receptores fuerint negligentes in exigendis debitis, & capiendis ad manum nostri communis ærarij commendis debitorum, secundum formam statuti nostri, eo casu, ipsi sua pecunia pro debitore soluere teneantur. Idem obseruari volumus in alijs omnibus debitis dicti ærarij, si ea postquam dies solutionis aduenerit exigere non procurarent, & debitas diligentias non adhibuerint, de quibus cum suis computis legitime constare faciant.

PER

PER QVOSCVNQVE PROCESSVS, seu ſententias ad requiſitionem receptorum in male ſoluentes factas, & promulgatas à noſtris conſtitutionibus non intelligatur receſſum.

F. IOANNES DE HOMEDES.

CVm, vt ſæpe euenire ſolet, noſtri ordinis receptores, quo facilius debita iurium noſtri communis ærarij à male ſoluentibus recuperent, cõtra eos ex præſcripto priuilegiorum noſtrorum ſeu alias procedant, & à pleriſq. in dubium vertatur, an tunc temporis conſtitutiones noſtræ vendicent locum. Ideo hanc dubitetionem tollentes, hac præſenti lege decernimus, & declaramus: quod & ſi per eoſdem receptores ex forma indultorum, priuilegiorumq. Apoſtolicorum, ſeu alias coram quocunq. iudice ordinario, ſeu noſtri ordinis ſuperiore, etiam contra minores xiiij. annis, non eis conſtitutis curatoribus, alioſuè noſtri publici ærarij debitores, etiam ad aliquas priuationes, declaratorias ſententias, ſeu priuationem prioratuum, caſtellinæ empoſtæ, Baiuliuatuum, commendarum, & beneficiorum, eorumq. poſſeſſionis quomodolibet proceſſum fuerit. Nihilominus non ſit, neq. cenſeatur à conſtitutionibus contra eoſdem debitores diſponentibus receſſum, vel alias præiudicatum. Quinimmo ſtatuta ipſa illæſa permanere, proceſſus, pœnaſq. ipſas, & omnia inde ſequuta ſuam vim habere, ſuoſque effectus ſortiri iubemus, & volumus. LI.

IDEM MAGISTER.

SAncimus, vt libris receptorum noſtrorum, & cædulis eorum manibus ſubſcriptis, quoad debitores ærarij noſtri, integra, & indubia fides, abſq. alia probatione adhibeatur. LII.

DE PROCVRATORIBVS COMMVNIS ærarij in conuentu.

F. IOANNES DE LASTICO.

CIrca iurium, & bonorum publici ærarij conſeruationem nulla ſatis poteſt eſſe diligens cura, & vigilantia; Idcirco pro vtili adminiſtratione prædictorum, vltra magnum cõmendatarium: qui ratione ſui officij huic exercitio expreſſe eſt deputatus, & ab eo dimoueri non poteſt; duos probos religioſos prudentes, & diſcretos ex Baiuliuis, aut Prioribus ordinis noſtri in conuentu exiſtentibus: his quoq. deficientibus ex Baiuliuis capitularibus, vel locatenentibus Baiuliuorum conuentualium per Magiſtrum & concilium ſumma cura eligi, iuramento interueniẽte, iubemus. Ad conſeruationem quoq. iurium dictorum bonorum ipſi magnus commendatarius, & procuratores capſas firmas, & tutas, optimiſq. ſeris clauſas habeant; quarum clauium quilibet ipſorum trium vnã teneat; Pariformiter res, & alia bona dicti ærarij in magazenis, ſeu voltis reponant, & locis aptis recludant ſub eorum clauibus, de quibus nulla fiat diſtributio LIII.

niſi

nisi prius per conseruatorem, & scribam ærarij in libris diligenter annotetur: qui quidem Procuratores communis ærarij rationem suæ administrationis quolibet anno reddere teneantur Magistro & concilio.

DE RESIDENTIA MAGNI *Commendatarij in conuentu.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

LIIII. STatuimus, vt magnus Commendatarius teneatur facere residentiam in conuentu, nec possit ab eo discedere quandiu in eo officio fuerit; & quod alij duo procuratores communis ærarij in eo officio per duos annos seruire, & permanere debeant; in quo tempore licentiam abeundi à conuentu obtinere non poterunt, nec simul ambo officium dimittere, sed singulis annis vnus tantum de duobus mutabitur, ita vt non fiat vna vice nisi vnus procurator.

DE ÆRARII CONSERVATORE.

F. IOANNES DE LASTICO.

LV. PRO conseruatione & distributione bonorum ærarij nostri, iubemus, eligi in Conseruatorem generalem ærarij vnum fratrem idoneum & sufficientem ex quacunque lingua libuerit: Qui omnium pecuniarum & bonorum mobilium ad ærarium pertinentium curam & custodiam habeat, atque recipiat, conseruet, & distribuat secundum dispositionem, ordinationem, & voluntatem Magistri & concilij cum scientia & apodixia magni Commendatarij, ipse autem conseruator si frater miles fuerit centum ducatos Rhodi, si vero capellanus, aut Seruiens armorum, exiterit, centum florenos Rhodi currentes à communi ærario percipiat, cum in conuentu residentiam fecerit; Quod si ad partes ponentis mitteretur, tunc stipendia ei constituantur, prout Magistro & Concilio videbitur; Qui conseruator generalis in quolibet capitulo generali mutetur, & alius subrogetur; successor tamen de lingua prædecessoris eligi non possit nisi decennio præterito.

DE AVDITORIBVS COMPVTORVM.

IDEM MAGISTER.

LVI. VLtra magnum Commendatarium & duos Procuratores communis ærarij conseruatoremque generalem, octo fratres, octo linguarum, vnum de qualibet lingua deputari iubemus: qui computa & omnia ærarij negocia visitandi, audiendi, recognoscendi quomodo gerantur & ministrentur authoritatem, & facultatem habeant. Qualibet quoque hebdomada vnum diem deputent in quo id exerceant. Quod si aliquid reformandum compererint ad Magistrum & concilium ordinarium referant, qui postpositis alijs negocijs super hoc prouideant: dicti enim fratres sufficientes, idonei, probi, & huic officio apti à fratribus linguarum eligentur: qui sic electi Magistro & concilio ordinario præsententur, constituti quoque coram magistro solemni iuramento adigantur,

quod

quod fideliter commodum ærarij procurabunt, & ipſum pro eorum conſcientia à damno conſeruabunt, dicti octo fratres redditioni computorum quæ magiſtro, & concilio fiet, aderunt; intererunt quoque ſolutionibus per commune ærarium faciendis.

F. CLAVDIVS DELA SENGLE.

QVos auditores quolibet biennio mutari volumus non omnes ſimul, ſed per interualla, vt ſemper aliqui ex veteribus remaneant. LVII.

DE PROBO HOMINE CONSERVATORIS.

F. PETRVS DAVBVSSON.

STatuimus, quòd per Magiſtrum & concilium ordinarium deputetur & eligatur aliquis frater ordinis noſtri idoneus, & ad hoc aptus, qui computum liquidum & clarum teneat diligenter de omnibus & ſingulis tam pecunijs quàm rebus quibuſuis, quas in dies conſeruator generalis nomine communis ærarij recipit; in quorum receptione deputatus ipſe ſit præſens, & etiam redditioni computorum conſeruatoris aſſiſtat, & quod tencantur duo libri eorũ quæ recipientur, vnus apud conſeruatorem, & alter apud deputatum exiſtat: qui quidem deputatus recepta in duobus libris præfatis ſcribat & annotet, ut de receptis clara notitia habeatur. Quodque Magiſter & concilium ordinarium eidem deputato pro ſtipendio aſſignent ab ærario percipiendo, quod eis bene viſum fuerit, ſtetq; in eo officio deputatus pro termino Magiſtro & concilio beneviſo; quo elapſo ipſe idem deputatus, aut alius pro comperta idoneitate & ſufficientia ſubrogetur. LVIII.

DEBITA FRATRVM DEFVNCTORVM creditoribus ſoluantur.

F. IOANNES DE VILLERS.

STatutum eſt quod debita fratrum defunctorum, quæ legitime atque authentice apparebunt, creditoribus exoluantur ex bonis tantum mobilibus fratris defuncti, ſaluo ſtatu commendæ, & ſi bona mobilia non ſufficerent, tunc de bonis ſtabilibus de nouo per fratrem Religioni acquiſitis ipſis creditoribus ſatisfactio fiat & non aliter. LIX.

QVOD DEBITA FRATRVM DEFUNctorum non ſoluantur ex anno mortuarij.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

PRohibemus Prioribus, Caſtellano empoſtæ, Capitulis prouincialibus, aſſembleis, receptoribus, & alijs quibuſcunque nobis ſubiectis, ne poſſint nec debeant ſoluere, nec decernere, & ordinare, vt debita fratrum defunctorum, Priorum, Baiuliuorum, commendatariorum ſoluantur ex fructibus LX.

reddi-

redditibus, & prouentibus mortuariorum, Prioratuum, Baiuliuatuum, & commendarum vacantium, quæ mortuaria pleno iure spectant ad ipsum ærarium, qui contrafecerint de suo cum omni interesse communi ærario restituere & satisfacere teneantur.

DE SPOLIIS BAIVLIVORVM æstimandis.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

LIX. BOna, & res spoliorum Priorum, Baiuliuorum, commendatariorum, & fratrum in conuentu decedentium per octo fratres antianos octo linguarũ, prout fieri solitum est, æstimentur.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

LXII. QVæ quidem æstimatio fieri debet ad verum valorem, vocatis expertis medio iuramento, de qua dimidia pars detrahi poterit, in spolijs Priorum Baiuliuorum, & Locatenentium Baiuliuorum, soli Baiuliui, Priores & Locatenentes Baiuliuorum participare debent. In spolijs commendatariorum, commendatarij, & fratres conuentuales. In spolijs fratrum conuentualium soli fratres conuentuales milites.

QVOD FRATRES ÆGROTI manifestent bona sua.

F. ELIONVS DE VILLA NOVA.

LXIII. QVæ fratres nostri tenent & possident ad nostrum ordinẽ censentur pertinere, qua propter cũ fratres nostri morbo tenentur occupati in vim obediẽtię cẽsentur obligati vocare ad se duos fratres ex propinquioribus locis vbi in infirmitate detenti sunt, quorũ vnus sit capellanus si adesse poterit, & alius probæ conditionis. Quibus quidem duobus manifestent omnia bona vtensilia pecunias, & res quas tenent. Quæ in scriptis redigantur & postea sigillo fratris infirmi, & ipsorum duorum fratrum in eorum præsentia, quæ scripta fuerunt sigillentur; ipsumq. scriptum ei qui administrationem, aut procurationem ærarij habet, præsentari debeat; si autem conualuerit ipsum scriptum sibi restituatur. Nec liceat sub pœna inobedientiæ ipsis fratribus qui aderunt cum scribentur, viuente ipso fratre quæ scripta sunt reuelare. Quod si contrà fecerint administratione cõmendarum decem annos eo ipso priuentur. Si vero contrafaciens sit frater conuentualis fiat de eo quærela, & per iustitiam religionis ducatur; & si in dictis bonis spolij aliquis frater cuiuscunque conditionis fuerit apponat manum, vel aliquid capiat, de eo fiat quærela & priuetur cętu, & societate fratrũ ordinis nostri. Si vero frater infirmus contempserit adimplere quæ dicuntur, ipso conualescente de eo fiat quærela, & per iustitiam tamquam inobediens ducatur: cum contra paupertatis votum bona sibi adscripserit & ea manifestare contempserit.

QVOD

QVOD IVRA ÆRARII IN litibus non impendantur.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

STatuimus, quod nullus Prior, commendatarius aut frater possit ex bonis & iuribus communis ærarij, ac spoliorum mortuariorum & vacantium lites fouere, prosequi, & manutenere aut ea in alienos vsus conuertere. Quinimo dicta iura, spolia, mortuaria & vacantia ad ipsum ærarium perueniant, qui contrafecerit, vel manus dictis iuribus iniecerit, & damnum attulerit, si vltra marcam argenti excessus fuerit perdat habitum, si infra marcā, sit in quarantena. LXIV

QVOD STIPENDIVM soluatur oratoribus.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

ORatoribus & nuncijs, quos secundum rerum & negociorum exigentiam ad diuersas orbis prouincias mittere necesse fuerit; hoc stipendium moderate constituimus; quia licet onera profectionis suscipiant, ordini tamen seruire tenentur, & pro obsequijs maiora consequuntur præmia quàm quæ suorum retributioni & compensationi ascribuntur. Prior aut Baiuliuus cuius onus legationis pro partibus occiduis imponitur, à communi ærario duos ducatos accipiet quolibet die suæ legationis tempore durante; commendatarius autē ducatum vnum: si tamen commendatarius talis conditionis fuerit, quòd magistri & concilij arbitrio videbitur vltra dictam quantitatem promereri, tunc dimidiū ducatum pro quolibet die addere poterunt. Oratoribus verò qui in oriente legationem exercebunt, Magister & concilium stipendium pro rerum & profectionis qualitate deputabunt, Volumus quoque dictos oratores personaliter ad conuentum reuerti debere, vt eorum relatu Magistro & conuentui cuncta innotescant. Quo habito, Magister & conuentus pro rerum ingruentia prouideant & cognita oratoris prudentia, diligentia, & curiosa agendorum executione suis iuribus & promotionibus commendatum suscipiant. LXV.

IDEM MAGISTER.

MAgnas commēdas Cypri, Langonis, & Nisari, omnibus linguis cōmunes, nostro communi ærario vnimus & incorporamus.

DE SOLDEIS FRATRVM SOLVENDIS.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

STatuimus, quod soldeæ fratrum soluantur per totum mensem Septēbris, quo suis necessitatibus pro rerum ingruentia fratres subuenire possint, fratres autem qui de bonis ordinis nostri habent prouisionem, aut domos vel alios redditus vltra sexaginta florenos Rhodi curreutes, soldeam à communi ærario non sumant, similiter etiam, qui commendam cuiuscunque valoris fuerit possident, soldea careant. LXVI

DE IOCALI QVOD CAPITVR A MAgno commendatario in spolijs fratrum.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

LXVIII Statuimus, non obstante quacunque consuetudine in contrarium faciente quod Magnus Commẽdatarius siue eius locumtenens capere de spolijs fratrum decedentium aliquod iocale non possit, nisi ad summam florenorum Rhodi currentium quinque dumtaxat & non plurium. Quodquidem iocale in computo tabularum aut stipendiorum quæ ab ærario sumit reponatur.

QVOD SOLVM GENERALE CAPITVlum debita possit remittere.

F. FABRICIVS DE CARRETO.

LXIX. Quæ communi vtilitati sunt adscripta in priuatos vsus conuerti non debẽt; Ideo statuimus, quòd nullus cuiusuis qualitatis, gradus, officij & conditionis existat, præsumat remittere, relaxare aut condonare quasuis pecuniarum summas debitoribus cõmunis ærarij ab ipsis quouis modo vel causa debitas sine legitimæ causæ cognitione, quæ solummodo ad magistrum & generale capitulum pro tempore celebrandum spectat. Si quis autem contra hanc ordinationem remiserit aut condonauerit, de suo feciſſe intelligatur. Contra quos commune ærarium regressum habeat pro summa remissa, & nihilominus cui præter hanc normam remissum fuerit, vt verus debitor, non sit absolutus, donec commune ærarium aut à donante, aut à debitore suam integram satisfactionẽ receperit.

DE LITERIS CAMBIJ.

F. IOANNES DE LASTICO.

LXX. Statulmus, quòd Vicecancellarius sub pœna priuationis officij non faciat literas assignationum vel cambij pro fratribus aut secularibus personis nisi prius de eisdem fuerit deliberatum per Magistrum & concilium, & postquam factæ fuerint, bulla communi plumbea muniantur, & in Cancellaria registrentur; Et antequam parti consignentur per conseruatorem conuentualem, & scribam nostri communis ærarij sub bullæ plica signentur. Quibus solemnitatibus deficientibus pro nullis habeantur.

DE PROVISIONE EQVORVM PRO custodia insulæ.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

LXXI. Fratres nostri in conuentu equos aptos pro tuitione insulæ tenere & habere debent, & ærarium debet dare per totum annum mõstras dictis equis, qui per Mareschallũ siue eius locumtenentẽ & probos homines idoneos, & ad id deputatos, & iureiurando solemni adactos, quod recte & iuste iudicabũt, iudicati apti & idonei pro ipsa custodia exiterint. Illi autem equi qui repulsi, & minus idonei iudicati à prædictis Mareschallo, & probis hominibus fuerint monstras non habeant.

QVOD EQVIS DETVR ordeum ab ærario.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

STatuimus, quòd commune ærarium noſtrum pro monſtra equorum ſolue re debeat cuilibet fratrum noſtrorum pro quolibet equo ſalmas ſex ordei, quòd ſi ærarium ordeum non habuerit pro quolibet ſalma ſcutum vnum ſolucre tenetur. Fratres autem qui ab ærario ordeum accipient, ſtatim vbi à Magiſtro aut Mareſcallo exire iuſſi fuerint, ad cuſtodiam inſulæ, obedire tenebuntur. Quòd ſi qui reſtiterint, & alios comitati non fuerint, amittant ordeum vnius anni. LXXII.

NEC PRIVATAE REI CONSVLIT
QVI REIP. NON CONSVLIT.

DE CAPITVLO TAM GENERALI QVAM PROVINCIALI

TITVLVS SEXTVS.

QVOMODO CAPITVLVM generale celebretur.

CONSVETVDO.

MAIORES noſtri ſolerti mente rerum publicarum ſtatui conſulentes pro veteri conſuetudine generale capitulum indicere atque celebrare conſueuerunt: vbi religioſorum mores reformentur, regiminis norma dirigatur, & quæ ſtatum, & publicam vtilitatem concernunt componantur. Nos quoque veſtigijs ipſorum inhærentes generale capitulum hac inuetarata conſuetudine celebrare ſolemus. Decens autem eſt in exordio atque initio publici conſeſſus almum Spiritum, ſine quo nullum ritè fundatur exordium, inuocare, ſuppliciterq. exorare, vt cæptis faueat, mentesq. dirigat, ac illuſtret. Vbi itaque capitulantes conueniunt priuſquam ad acta capitularia procedatur, vna cum Magiſtro ad eccleſiam accedunt. Illic quoque de Sancto Spiritu ſolemnis miſſa per Priorem eccleſiæ in aurora cantatur, cuncti quoque Spiritum Sanctum deuotiſſime inuocant, quatenus intellectus gratiam eis infundat qua illuſtrati recta mente de publicis agendis conſultent, & ordinẽt. Miſſa peracta Magiſter cum cætu capitulantium atque fratrum ab eccleſia proceſſionaliter diſcedens cum vexillo ſiue ſtendardo Religionis ad locum capituli procedit. Adſunt ordine ſolemnis proceſſionis campana ſonante Prior eccleſiæ in ornatu pontificali, Capellani, Diaconi, & Clerici hymnum de Sancto Spiritu pſallentes. Cumq. ad capituli locum peruenerint, cantatur ℣. I.

Saluos fac ſeruos tuos ℟. Diciturque oratio de Spiritu Sancto.

Poſtea Capellanus Euangelium decantat. Videlicet Cum venerit filius hominis.

Demum Magiſter, Baiuliui, Priores, Caſtellanus empoſtæ & proceres capitulantes pro gradu dignitatis, & præheminentiæ conſidunt. Regula quoque legitur; Ac poſtea ſermo per quempiam doctum, & idoneum pro rerum exigentia, de his quæ publicam vtilitatem, ac animarum ſalutem concernunt, habeatur; Quibus peractis capellani, & qui capitulo intereſſe nondebent, diſcedunt. Poſt

hæc Magiſter ſi libuerit de ſtatu religionis, de publicis agendis dirigendis verba facit.

Poſtea die prima Capituli non feriata congregatis capitularibus deputantur & eliguntur in ipſo loco capituli per Magiſtrum, & alios, qui in concilio ordinario adeſſe ſolent tantum, aliqui ex ipſis Cõmiſſarij: Qui procurationes ſeu procuratoria mandata Baiuliuorum, Priorum, & aliorum abſentium, qui ad ipſum generale capitulum venire tenentur vocato Vicecancellario examinent, & recognoſcant. Quæ idonea & ſufficientia repererint, admittant, cætera reijciant. Quo peracto Baiuliui, Priores, Caſtellanus empoſtæ, & proceres capitulantes burſam ſuo nomine inſcriptam cum quinque ianetis argẽteis, in ſignum deſpropriationis, & ei alligatum rotulum ſeu ſcriptum ſtatum ſuorum officiorum, ac ſententias ſuper his quæ ad publicum commodum agenda ſunt continentem: ipſorumque officiorum ſigillũ pro communi vtilitate & honore Magiſtro, cum oſculo manus reuerenter ſecundum eorum ordinem & præheminentiam, & Mareſcallus præterea ſuo ordine vexillum & ſtendardum Religionis præſentant. Burſis autẽ vexillo ac rotulis præſentatis, in capitulo incorporati nominatim deſcribuntur: Demum rotuli ipſi ordine gradus & præheminentiarum alta & intelligibili voce Vicecancellarij organo leguntur. His lectis ad ſexdecim capitulantium electionem hoc modo proceditur.

Fratres capitulantes, & in ipſo capitulo incorporati, confeſſi & contriti ac ſanctiſſimæ Euchariſtiæ ſacramento accepto, ſolemne iuramentum præſtent rite & recte ſecundum Deum & conſcientiam, in cauſis & negocijs, quæ coram illis tractabuntur ſe proceſſuros & iudicaturos, nec quicquam omnino decreturos, aut conceſſuros, quod in apertum manifeſtum ſeu graue detrimentum alicuius tertię perſonæ tendunt ac vergat.

Quo peracto ſeparatim in loco capituli de licentia & mandato Magiſtri per linguas conueniunt, vbi quælibet lingua duos ex eis in capitulo incorporatis ſuæ linguæ idoneos & prudentes eligit, & Magiſtro præſentat. Quod ſi in aliqua lingua deficerent fratres, ex alia aſſumantur de incorporatis in Capitulo. His ſexdecim ſic electi conſtituti coram Magiſtro & Capitulo reuerenter iuramentum præſtant, quòd omni ſemoto priuato affectu & paſſione, decus & vtile religionis & fratrum conſultabunt, decernent, & ſtatuent. Magiſter vero & cæteri capitulantes in loco Capituli ad cætera agenda & pertractanda remanentes in eos compromittunt, & iureiurando promittunt tenere ſe & grata habere quæcunqne per ſexdecim concluſa deliberata & conſtituta fuerint. Sic ſexdecim ſolemni iuramento adacti ad locum ſeparatum ſecedunt, & cum eis procurator Magiſtri, qui habet votum conſultiuum, & non deciſiuum, & Vicecancellarius pro redigendis deliberationibus in ſcriptis; vbi agenda tractant, concludunt, & deliberant hac norma.

Primo, de portionis impoſitione quo ordini ſubueniantur: Inſuper, de ærarij gubernatione & regimine: Demum viſitatis rotulis de reformandis moribus, inſtituendisque legibus: Ac poſtremo de cæteris ordinationibus alijsque emergentibus negotijs ſtatum publicum concernentibus diſcutiunt, deliberant, concludunt, & definiunt. Alij vero capitulantes cætera negocia pro rerum ingruentia tractant. Quibus peractis ſigno campanæ dato ad Magiſtrum & Capitulum cunctis fratribus euocatis, accedentibus quoque capellanis proceſſionaliter deliberata, concluſa, & ſtatuta per eos palam referuntur, publicantur, & organo Vicecancellarij promulgantur. His publicatis, burſæ & ſigilla, ac vexillum per Magiſtrum, Baiuliuis, Mareſcallo, ac Prioribus, & cæteris capitulantibus

secundum ordinem restituuntur. Quo peracto Capellani, qui processionaliter accesserunt, orant in modum infrascriptum. Quibus finitis, Capitulum clauditur,

QVEMADMODVM FINITO GENERALI & Prouinciali Capitulo preces fiunt,

CONSVETVDO.

DIgnum existit, vt cunctis actionibus peractis mentem ad Deum dirigamus & suam clementiam ad quietem humanam, & beatitudinem consequendam supplicemus. Itaque generali & prouinciali finito Capitulo Capellani assistentes, qui illuc processionaliter accesserint, preces & orationes ad Deum pro omnium fidelium pace, viuentium & defunctorum quiete, vt sequitur facere solent & sic seruari iubemus. II.

ORATIO PRO PACE.

ORemus, vt Deus & Dominus noster Iesus Christus, pacem quietem & concordiam omnibus fidelibus Christianis concedat, bella & seditiones reprimat, infidelium rabiem refrenet, & omnium Christianorum semitas in viam dirigat salutis æternæ.

Oratio pro fructibus terræ.

ORemus, vt Deus & Dominus noster Iesus Christus fructus terræ dare, multiplicare, & conseruare dignetur.

Oratio pro Summo Pontifice.

ORemus, vt Deus & Dominus noster Iesus Christus Pastorem gregis sui N. non deserat, sed continua protectione defendat; fidem & charitatem augeat; vt vna cum commissio sibi grege ad vitam perueniat sempiternam.

Oratio pro Cardinalibus & Prælatis.

ORemus, vt Deus & Dominus noster Iesus Christus Sacrosanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales, Patriarchas, Archiepiscopos, & cæterum vniuersum clerum in suo sancto obsequio confirmare & conseruare dignetur.

Oratio pro Imperatore & Principibus.

ORemus, vt Deus & Dominus noster Iesus Christus Imperatorem, Reges, & Principes catholicos in pace & vera concordia conseruet, ac eos ad subigendam Barbarorum & infidelium gentem, atque terram sanctam Hierusalem à seruitutis iugo liberandam feruentius animare dignetur.

Oratio pro magiſtro Hoſpitalis.

ORemus: vt Deus & Dominus noſter Ieſus Chriſtus Magiſtrum noſtrum. N. ad gubernationem domus Hoſpitalis, & Religionis noſtræ fratrumq. noſtrorum illuſtrare, & inſtruere dignetur, ipſumq. longeuum, & in proſpero ſtatu conſeruet.

Oratio pro Baiuliuis, & Prioribus.

ORemus: vt Deus & Dominus noſter Ieſus Chriſtus Baiuliuos, Priores, & caſtellanum empoſtæ ordinis noſtri dirigat, & eorum mentes illuſtret quo honorem & vtilitatem ordinis noſtri adimplere ſtudeant.

Oratio pro fratribus Hoſpitalis.

ORemus: vt Deus & Dominus noſter Ieſus Chriſtus fratres noſtros conſeruare dignetur ac nos à votis promiſſis declinare non permittat.

Oratio pro infirmis & captiuis.

ORemus: vt Deus, & Dominus noſter Ieſus Chriſtus omnibus infirmis, & captiuis ſalutem tribuat vt captiuitate, ac ægritudine liberati ad Eccleſiam ſanctam veniant gratias redditurí.

Oratio pro peccatoribus.

ORemus: vt Deus, & Dominus noſter Ieſus Chriſtus omnes peccatores à vinculis peccatorum abſoluat, & æternam faciat obtinere ſalutem.

Oratio pro benefactoribus noſtri Hoſpitalis.

ORemus: vt Deus, & Dominus noſter Ieſus Chriſtus pro pijs operibus illorum dignam mercedem tribuat, & poſt mortem æternam ſalutem concedat.

Oratio pro confratribus & conſanguineis.

ORemus pro animabus confratrum, parentum, & coniunctorum noſtrorum pro his qui in noſtris cœmeterijs per vniuerſum orbem requieſcunt.

Pſal. Deus miſereatur &c. Pſal. De profundis &c. Kyrie eleyſon; Chriſte eleyſon; Kyrie eleyſon. Pater noſter, ℣. Fiat pax in virtute tua ℟. Et abundantia in turribus tuis. ℣. Saluos fac ſeruos tuos, ℟. Deus meus ſperantes in te. ℣. A porta inferi. ℟. Erue Domine &c. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat &c. ℣. Dominus vobiſcum. ℟. Et cum ſpiritu tuo.

ORATIO.

DEVS à quo ſancta deſideria, recta conſilia, & iuſta ſunt opera da ſeruis tuis illam quam mundus dare non poteſt pacem: vt & corda noſtra mãdatis tuis dedita & hoſtium ſublata formidine tempora ſint tua protectione tranquilla. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

QVOD FRATRES ACCEDANT AD capitulum generale.

F. IOANNES FERDINANDVS DE HEREDIA.

III. IN iunctum eſt baiuliuis, Prioribus, caſtellano empoſtæ, Commẽdatarijs, & alijs qui ratione ſui ſtatutus aut dignitatis capitulo generali incorporati ſunt, vt ad illud accedere teneantur niſi vrgentiſſima & penè ineuita-

bili cau-

bili causa præpediti fuerint, quo casu procuratorem mittant cum expresso mandato. Qui contrafecerit tamquam inobediens habitu priuetur.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

QVæ quidem pœna moderari poterit per Magistrum & Capitulum generale. IIII.

DE RESIDENTIA ADMITTENDORUM in Capitulo generali, & quouis Concilio.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

IVSTVM est, ut qui constitutionum ordinis est ignarus, & in negocijs Religionis parum versatus iudicis officio fungi nõ debeat. Idcirco statuimus, vt frater qui in conuentu per annos octo continuos, aut per interualla residentiam non fecerit minime in posterum in Capitulum generale admittatur; Nec in quouis concilio siue iudicio nostri ordinis nisi per annos quinque; præterquã fratres venerandæ linguæ Angliæ & Alemaniæ. V.

QVOD PROCVRATORES AD CAPITVlum generale non admittantur nisi sufficientem procurationem suorum principalium demonstrauerint.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

MAndantes, quod procuratores Priorum, Baiuliuorum, Castellani emposta, ac Commendatariorum cuiuscunque conditionis sint, non admittantur per Magistrum, & generale capitulum, nec capitulo interfint, nisi sufficiens & authenticum procuratorium mandatum suorum principalium monstrauerint, cum speciali potestate ad comparendum in capitulo, & concludendis ac tractandis in eodem consentiendum. Qui vero aliquo impedimento retenti venire aut procuratorem mittere non potuerint, censeantur capituli decretis consensisse & ea rata & grata habuisse ac si præsentes interfuissent. VI.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

NVlli procuratori ad capitulum generale constituto liceat virtute cuiuscũque mandati alium substituere: sed ipse præsens adesse tenebitur: etsi in procuratorio mandato ad capitulum generale plures nominabuntur tũc preferatur magis antianus: nisi aliter de voluntate constituentis appareat. VII.

IDEM

IDEM MAGISTER.

FORMA PROCVRATORII MANDATI *Baiuliuorum & Priorum pro capitulo generali.*

VIII. FRater N. miles Hoſpitalis ſancti Ioannis Hieroſolymitani Prioratus ſeu Baiuliuatus N. humilis Prior ſeu Baiuliuus. Notum facimus, quod nos confiſi de prudentia, probitate fide, & induſtria religioſorum in Chriſto fratrum noſtrorum N. & N. eos de noſtra certa ſcientia melioribus via, modo, quibus potuimus & poſſumus, fecimus, conſtituimus, & deputauimus, & per has noſtras literas facimus, cõſtituimus, & deputamus noſtros veros & legitimos procuratores generales & ſpeciales abſentes tamquam præſentes, & quemlibet eorum inſolidum; hoc videlicet modo: Primo præfatum fratrem N. ſolum & inſolidum & in euentum abſentiæ vel alicuius impedimenti ipſius N. prædictum N. ſimiliter ſolum & in ſolidum, & data abſentia vel alio impedimento tam N, quã N. fratrem N. principaliter & in ſolidum ad comparendum pro nobis & nomine noſtro coram Illuſtriſs. Domino Magno Magiſtro, & generali Capitulo in noſtro conueutu proxime celebrando, & in eo intereſſen. & interueniendum, & vices noſtras gerendum ſpecialiter & expreſſe ad conſentiendum, acquieſcendum, & aſſenſum liberum & voluntarium præſtandum omnibus, & quibuſcunque decretis, conſtitutionibus, ſtatutis, deliberationibus, & ordinationibus dicti generalis capituli, & Reuerendorum dominorum ſexdecim capitularium, & generaliter omnia alia & ſingula faciendum, procurandum & exercendum, quæ in prædictis, & circa prædicta neceſſaria & opportuna quomodolibet fuerint, & quæ nos ipſi faceremus aut facere poſſemus, vel etiam deberemus ſi præſentes in dicto capitulo adeſſemus; etiam ſi talia forent quæ ſpecialius mandatum exigerent vel magis generale quam præſentibus ſit expreſſum. Promittentes bona fide habituros nos ratum & gratum, & integre obſeruaturos quicquid per eos aut aliquẽ ex eis modo, forma, & ordine in rebus ſupraſcriptis actum, geſtum, factum, & procuratum fuerit. In cuius rei fidem præſentes literas manu noſtra ſubſcripſimus, & ſigillo noſtro muniri fecimus. Datum, &c.

IDEM MAGISTER.

FORMULA LITERARVM PROCVRATORIARUM *commendatariorum prioratuum.*

IX. NOS N.N. Commendatarij in Prioratu N. vna cum Reuerendo Domino N. fratre N. Priore dicti Prioratus, ad celebrandum capitulum noſtrum pro uinciale vel aſſembleam congregati; Notum facimus quod, &c. In cuius rei fidem præſentes literas manu Secretarij vel Notarij, & ſigillo ipſius capituli ſubſcribi & muniri fecimus.

Si per aſſembleam fieret procuratorium & non haberent copiam ſigilli Prioratus aut in eo prioratu ſigillo vti ſolitum non eſſet, tunc commendatarij qui in aſſemblea aut prioratu adeſſent procuratorium manibus ſuis vel ſecretarij capituli, aut alterius notarij ſubſcribi faciant & ſigillis ſuis vel duorum aut trium ex ipſis ſigillabunt.

QVOD

QVOD IS EX XVI. DE CVIVS NEGOTIO tractatur in illius deliberatione non aßiſtat.

F. PETRVS DAVBVSSON.

ARatione abſonum videtur, vt quis ſimul & ſemel in aliquo negotio particulari deliberando ſit pars & iudex. Ideo ſtatuimus, quod quotieſcunque euenerit, vt proponatur aliquod negotium conſultandum & definiẽdum inter venerandos xvj. capitulares tangens particularitaté alicuius in ipſorum conclaui incorporati, qui ſe pro parte formata geſſerit, in tali conſultatione & deliberatione tantum à ceteris excludatur, & nihilominus quod per reliquos conſultatum & concluſum fuerit robur & vim xvj. capitularium ſecundum tenorem ſtatuti habeat & obtineat, & ei contradici non liceat. X.

SI QVIS EX XVI. CAPITVLARIBVS morbo grauari vel aliquo legitimo impedimanto detineri contigerit, alius eligatur.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

STatuimus, vt ſi contigerit aliquem ex ſexdecim capitularibus morbo grauari, vel aliquo legitimo impedimento detineri, ita ut non poſſit interuenire cum reliquis in conclaui ad negotia, & res pertractandas & finiendas, Magiſter, vocatis coram ſe & capitulo capitulãtibus linguæ cuius fuerit ęgrotus vel impeditus, & præſtito iterum per eos iuramento, vt moris eſt, iubeat eos congregari ad alium nominandum & eligendum, qui electus iuramentum præſtet & compromittat ſicut ceteri præſtiterunt & compromiſerunt. XI.

DE MODERATIONE XVI. Capitularium.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

CVM interdum aliquis ex ſexdecim capitularibus non ſatis modeſte ſe gerens ſuffragium ferre ſuper re à præſidẽte propoſita renuerit, ita vt conclaue perturbauerit, quo fit, vt in rebus maximis, quæ ad communem vtilitatem pertinent non leue detrimentum accidere poſſet. Statuimus, vt ſi quis ex ſexdecim viris eo temeritatis forte proceſſerit, vt ſua ſponte è congregatione in qua ſtatus & dignitas totius ordinis conſiſtit ad ea dé quibus tractantur perturbanda exire tentauerit aut ſuffragari quouis modo recuſauerit, & à dicto præſidente admonitus in ſua temeritate pertinaciter perſeuerauerit, ſi Prior, Baiuliuus, Commendatarius fuerit, eo ipſo, fructibus annorum trium Prioratus, Baiuliuatus, aut commendæ quam & quem XII.

poſſidet

possidet communi ærario applicandis priuetur, si frater conuentualis tres annos antianitatis perdat; & illico è conclaui excludatur ac in eius locum alius eligatur ea forma qua per supradictum statutum ordinatum est: qui exclusus ad capitulū generale, concilium, & alias congregationes interueniendum, necnon nouiter ad dignitates alias promouendum vel eligendum inhabilis reddatur & declaretur.

QVOD NVLLI FRATRVM LICEAT APpellare vel protestari de his quæ per sexdecim tractata & concluſa fuerint.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

XIII. AD nonnullorum insolentiam reprimendam, qui iudiciorum subterfugiunt difinitiones, vt hos qui ius optimum fouent expensis & laboribus defatigent: Imitati etiam maiorum inueteratas consuetudines secundum quas sexdecim uiratus capitulares, idest Domini sexdecim capitulares, qui per capitulum iuramento adacti eliguntur, vt de rebus ordinis nostri tamquam supręma auctoritate fungentes ordinent & disponant. Nec enim pro veteri more alicui fratri ordinis nostri dominorum sexdecim, qui etiam potestatem, & vim compromissi habere dignoscuntur, statutis, ordinationibus, & sentētijs refragari cōuenit, quinimo omnes his ordinationibus humiliter ceruices flectere solent: Attamen quidam iuramentum per eos prestitum paruipendentes, plerumque contra hanc institutionem agere satagunt in pessimum exemplum & graue incommodum, nisi talium insolentiæ leges & consuetudines obijcerentur, ea propter temeritati contumacium obuiare cupiētes, Statuimus, cōsuetudinibus antiquis inherentes, quod nulli fratrum ordinis nostri in capitulo generali incorporatorū, aut eorum qui in eo interſunt quocunque honore aut dignitate fungentium protestari, appellare, aut prouocare à dominis sexdecim capitularibus, aut eorum statutis, sententijs, deliberationibus, & ordinationibus contradicere seu refragari quouis modō liceat. Qui contrafecerit si commendas vel beneficia possideat eis eo ipso contrafaciendo priuatus censeatur: si vero conuentualis frater fuerit, antianitatem incontinenti perdat.

QVOT DIES CAPITVLVM generale durare debeat.

IDEM MAGISTER.

XIIII. INstituimus, vt capitulum generale apertum durare intelligatur diebus quindecim non feriatis, in quibus res & negotia commodius tractari, & concludi possint. Postquam autem clausum fuerit, secundum relaxationem dicti capituli aliquot diebus pro rerum exigentia designatis ac præfixis Magister & concilium completum quæ in dicto capitulo proposita fuerunt, & nondū deliberata concludant & exequantur.

QVI TENEANTVR ACCEDERE AD Capitulum prouinciale.

F. CLAVDIVS DELA SENGLE.

OMnes & ſinguli Baiuliui & cõmendatarij in prouincijs degentes ad capitulum prouinciale ſui Prioratus quolibet anno accedere tenentur. Qui cõtrafecerit duplicem reſpõſionem cõmuni ærario ſoluat: niſi iuſto ali quo impedimento detineretur, quod capitulo prouinciali per ſuum procuratorẽ ſignificare tenebitur, in quo quidẽ capitulo Prior adeſſe ſub eadẽ pœna debeat. XV.

DE MODERATIONE CAPITVLANTIVM.

F. PETRVS DAVBVSSON.

STatuimus, vt Priores, Caſtellanus empoſtæ, commendatarij & fratres cuiusuis gradus fuerint in capitulis prouincialibus & aſſembleis maturitatem, grauitatẽ, temperantiam, ac modeſtiam ſeruare debeant, quatenus vnusquiſque pro ſua qualitate & gradu loquatur, opinetur, ac ſuum votum & ſuffragium emittat, reiectis contumelijs, iniurijs, conuicijs, & geſtis, indecentibus quinimo intendant pacifice ad honorem & commodum religionis. Qui contrafecerit quarantenæ pœnam ſubeat. XVI.

PRIORES IN CAPITVLIS PROVINCIALIBVS nulli particulariter fauorem præbeant.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

INhibemus Pioribus, & Caſtellano empoſtæ, ne in capitulis ſeu aſſembleis prouincialibus in fratris abſentis vel præſentis, fauorem, aut odiũ procurẽt, loquãtur, aut inſiſtant; quinimo quiete & attente negotia intelligãt & pro rectitudine diiudicent nec verbo aut facto iura cuiuſpiã perturbẽt. XVII.

QVOD REGVLA ET STATVTA LEgantur in capitulis prouincialibus.

F. CLAVDIVS DELA SENGLE.

NIhil eſt quod maius dedecus & damnum afferat quam ignorantia ſtatutorum & conſuetudinũ ordinis quibus religio gubernatur, regitur, & adminiſtratur vbi potiſſime ignorantia craſſa & affectata eſſe dignoſcitur, quibus ex cauſis plerunque plura committuntur religioni incõmoda. Idcirco ſuper his prouidere cupientes, & ne de cætero ignorantia prætendatur; Statuimus, quòd ſtatuta quorũ ſeries ſequitur ſub bulla cõmuni plumbea mittuntur ad omnes & ſingulos Prioratus, præſententurq. autoritate noſtra Prioribus & Caſtellano empoſtæ, receptoribusq. cõmunis ærarij. Quibus præcipimus & mandamus in vim obedientiæ iniungentes, vt in quolibet capitulo prouinciali antequam ad aliquos actus capitulares procedant, miſſa Spiritus ſancti celebrata, & lecta regula ad omnium intelligẽtiam legantur publica voce & à quibusuis obſeruentur, ſi autem Priores & Caſtellanus empoſtæ, & receptores id facere contempſerint, aut neglexerint eo ipſo pœnam incurrant inobedientiæ. XVIII.

De Regula.

Regula Hoſpitalariorũ & militiæ ordinis S. Ioan. Baptiſtæ Hieroſolymitani.
De pœna tranſgreſſionis regulæ.

De communi ærario.

De oneribus communis ærarij,& de legibus ſuper id condendis.
Quòd omnes teneantur ad ſolutionem iurium communis ærarij.
Quòd iura communis ærarij integre ſoluantur,non obſtante quouis caſu vel impedimento.
De iuribus mortuarij & vacantis communi noſtro ærario ſoluendis.
De oneribus ſoluendis per poſſeſſores membrorum, cum tribus ſequentibus.
De iure paſſagij ſoluendi per fratres.
Quo tempore iura communis ærarij ſolui debent, & de pœna non ſoluentium.
De debitoribus noſtri communis ærarij, cum ſequenti.
Quod bona fratrum decedentium ad ærarium perueniant,cũ tribus ſequentibus.
De officio receptorum & procuratorum noſtri communis ærarij extra conuentũ, cum tribus ſequentibus.
Contra receptores negligentes in exigendis debitis.

De Capitulo.

Qui teneantur accedere ad capitulum prouinciale.

De Prioribus.

De iuriſdictione Priorum.
De ſigillis Priorum, cum ſequenti.

De officio Fratrum.

De cuſtodia fortaliciorum, cum ſequenti.

De Commendis.

De reſignationibus, cum ſequenti.
Quòd non dentur membra aut prædia ſæcularibus.
Quòd fratres non impetrent commendas, aut beneficia extra ordinẽ noſtrum.
Quòd ſæculares non deputentur ad regimen commendarum.

De Viſitationibus.

De viſitatione commendarum, cum duobus ſequentibus.

De Contractibus & alienationibus.

Quòd bona ordinis non alienentur.
Quòd nullus frater impignoret aut obliget bona ordinis noſtri cum ſequenti.
Quòd in capitulis ſeu aſſembleis prouincialibus non tractetur de alienatione bonorum noſtri ordinis, cum ſequenti.
Quòd fratres non alienent bona acquiſita.

De Locationibus.

Quòd locatio mortuarij & vacantis fiat in capitulo prouinciali.
Quòd durante mortuario & vacante non fiant reparationes.

De prohibitionibus & pœnis.

Ne fratres occupent commendas.
Ne fratres impetrent literas cõmendatitias pro obtinẽdis cõmendis cũ ſequenti.
Ne quis apponat manum iuribus ærarij.
De obedientia.
De malis adminiſtratoribus.

SILEAT FIGVRA IVDICII
LOQVATVR IVSTITIA.

DE CONCILIO ET IVDICIIS.

TITVLVS SEPTIMVS.

FORMA QVÆ IN IVDICIIS ORDINIS nostri seruatur.

CONSVETVDO.

QVONIAM fratres nostri Hospitalitatis & armorũ exercitio potius quam iudicijs animum intendere debent. Mos est nobis antiquus à maioribus nostris relictus, vt in causis quæ inter fratres nostros oriũtur, summatim & sine aliqua forma iudicij verbo tantum & non scripto procedatur, ideſt, quod nulla causæ acta scribantur: sed partes ipsę sua iura voce propria deducunt, & allegant, super quarum nudo sermone iustitia administratur. Possunt tamen ad probanda iura sua literas antea confectas producere, veluti prouisiones, testificationes, & alia huiusmodi. Testes quoque afferre possunt qui à concilio vel à commissarijs ab eo deputatis audiuntur; quorum dicta, si res ita postulauerit, scribuntur. I.

QVI IN CONCILIIS ORDINIS NOstri interuenire debent. IV

CONSVETVDO.

DVplex habemus concilium, ordinarium videlicet & completum. In ordinario interueniunt Magister & Locumtenens Magistri seu Magisterij; Si quis erit, Episcopus Melitensis qui nuper introductus est. Prior ecclesiæ & octo Baiuliui conuentuales seu eorum locatenentes. Præterea Priores prouinciarum: Baiuliui per capitulum qui in conuentu degent, Thesaurarius siue eius locumtenens: Et senescallus Magistri qui non habet suffragium. In concilio completo præter supradictos, qui etiam adsunt; adhibentur alij duo fratres ex qualibet lingua. In vtroque interuenit vicecancellarius. Soli tamen octo Baiuliui Conuentuales aut eorum locatenentes necessario interesse debent, sine quibus concilium haberi non potest. Alijs vocatis & non venientibus soli octo Baiuliui conuentuales aut eorum locatenentes concilium tenere & de omnibus rebus ad illud pertinentibus determinare possunt. Concilium tamen sine Magistro vel eius licentia haberi non potest. II. III

FORMA IVRAMENTI ADMITTENDORUM IN CONCILIUM.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

III. NVllus admittatur in concilium nisi prius in manibus Magistri solemniter iurauerit quod tractata vel decreta & conclusa in ipso concilio cuiquam non reuelabit: nec amore, odio, aut præcio sententiam feret: Præterea quod statuta & consuetudines ordinis nostri tàm in iudicijs quam in publicis negocijs sincere & fideliter obseruabit. Qui contra fecerit sit inhabilis ad obtinendas administrationes & officia nostri ordinis, & pro periuro habeatur, & sententiæ sic latæ nulle censeantur.

F. PETRVS DE MONTE.

IIII. STatuimus, vt quando aliquis ordinariorum à concilijs fuerit absens, vel suspectus habebitur, eius loco alius admittatur, qui iuramentum iuxta formam precedentis statuti præstare teneatur. Decernentes quod post relationem commissariorum factam, & disceptationem litigantium, nemo consiliariorum prosuspecto allegari possit.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACHOSTA.

V. PRohibemus, ne aliquis frater ordinis nostri cuiusuis conditionis fuerit citetur, nisi per Magistrum & concilium ordinarium deliberetur an sit citandus.

DE MODERATIONE CONSILIARIORUM.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

VI. TMaturius res & negocia in concilijs agantur, tractetur, & deliberentur: Statuimus, quod Magister Baiuliui, Priores, & Castellanus emposte, & qui concilijs intersunt cum silentio partes coram ipsis disceptantes earumq. rationes & allegationes inteligant, & absque alia voçis aut sermonis interruptione audiant, ne fauor alicui partium dari dignoscatur; quinimmo equalitas erga quelibet esse uideatur. Quod si aliquis prefatorũ contrafecerit, pars quæ in hoc se lesam senserit contra facientẽ siue Magistrũ siue alium pro suspecto allegare possit, qui tunc non reddita suspicionis alia causa à concilio illico discedat.

QVOT CAVSÆ IN CONCILIIS PROponi possunt.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

VII. EXpeditioni causarum consulere volentes, statuimus, vt in vnoquoque concilio tres tantum causæ proponantur, & teneantur partes antequam ad concilium accedant, venire in cancellariam & ibi nomina sua & cau-

sæ ra-

se rationem inscribi facere: quæ postea in concilio per vicecancellarium vocabuntur iuxta ordinem ab eo scriptum. In numero causarum non comprehenduntur petitiones commissariorum.

QVOMODO TESTES EXAMINANTVR.

IDEM MAGISTER.

STatuimus, quod testes hic in conuentu producti coram partibus iuramentum præstare teneantur, & in earum absentia examinentur. Qui quidem testes diuisim interrogabuntur super re de qua fuerit quæstio; qui autē illos examinabunt, diligenter eos interrogabunt de loco, tempore, & scientia, & quomodo res de qua agitur acciderit; quæ quidem dicta testium si necesse fuerit, scribantur. VIII.

IN DISCEPTATIONE CAVSARVM *compareant tantum duo procuratores.*

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

AD euitandas confusiones & iudiciorum prolixitatē, statuimus, quod quandocunque erunt differentiæ inter fratres aut linguas seu priores & Castellanū emposta, pro quibus differentijs discutiendis & decidendis debeant comparere procuratores coram concilio, sgardio vel commissarijs: non debeant nec possint coram prædictis comparere, nisi duo procuratores tantum pro qualibet parte, & quod vnus illorum loquatur cum informatione quam habebit, veniantque cum decenti habitu longo & sine armis. Qui contrafecerint, plectantur pœna quarantenæ, quam obseruent sedendo & comedendo. IX.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

PRima ratione suasi, sancimus, quòd secularis persona non assistat in concilio ordinis nostri X.

QVOD FRATER PRO FRATRE IN *conuentu præsente non procuret.*

F. IOANNES FERDINANDVS DE HEREDIA.

QVia ad submouendas lites & differentiarum prolixitates iudicia in nostro ordine ex veteri consuetudine summaria censentur, ne fratres nostri litibus implicili ab armorum exercitio studium retrahant. Idcirco prohibemus sub pœna quarantenæ quod frater nomine alterius fratris in conuentu præsentis non procuret nisi morbo implicitus esset propter quod comparere non posset. Si autem pro fratre absente procurauerit, XI.

procu-

procurationē ſufficientē ad id agendum exhibere teneatur. De cuius ſufficientia per ſuperiorem dignoſcatur. Fratres autem Angli & Alemani ſi aliud idioma in conuentu vulgatum præter maternum ignorauerint, præſentes etiam procuratores habere poterunt.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXV. SI vero linguæ vitio aut alio impedimento quis explicandis ſuis rationibus aptus eſſe non videretur, per procuratorem agere ei licebit: quod Magiſtri & concilij iudicio relinquimus.

QVOD BAIVLIVI ET PRIORES POSſint habere procuratores.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XXVI. STatuimus, quod quandocunque inter Baiuliuos capitulares aut conuentuales, Priores & Caſtellanum empoſte ex vna, & commendatarios ac fratres conuentuales partibus ex altera differentia vertitur, in quocumque iudicio exiſtat, Baiuliui & Priores ipſi ad dictam litem procuratores inſtituere poſſunt, qui ſuo nomine contra commendatarios & fratres conuentuales coram iudicibus iura ſua defendant.

QVOD NEMO EXTRANEVS ORDINI noſtro admittatur ad procurandum in iudicijs ordinis noſtri pro religioſis.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

XXVII. NE iudicia ordinis noſtri quæ ſummaria eſſe debent falſis interpretationibus, argumentis & cautelis ſubuertantur & prorogētur, Statuimus, quod ſeculares perſonæ ſeu alterius ordinis regulares cuiuſcumque gradus vel qualitatis admitti non poſſint ad agendum & procurandum pro Baiuliuis, Prioribus & alijs religioſis noſtris coram Magiſtro & concilijs ac generali capitulo, nec in iudicio ſgardiorum vel ab ipſis aut Priore eccleſię vel mareſcallo conuentus noſtri commiſſis & deputatis. Per hęc tamen non intendimus derogare conſuetudini quę permittit perſonis ſecularibus defenſionem cauſarum ſuarum in capitulis noſtris prouincialibus ac alijs iudicijs.

QVOD CAVSÆ MILITVM, CAPELLAnorum & ſeruientium per magiſtrum & concilium concludantur.

XXVIII. VVpidi erga fratres noſtros equa iuſtitię ſtatera procedere, & ne minor a maiori opprimatur, ſed vnicuique iuſtitię equalitas appareat; Ideo omnes differentias, quas ratione cabliment vel meliorament oriri

conti-

contigerit inter fratres milites ex vna, ac fratres capellanos vel armorum ſeruientes partibus ex altera, Magiſtro & concilio decidendas reſeruamus: & eas ab ipſis decidi decernimus & volumus.

DE MODO TRACTANDI in Concilijs.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

SAtuimus, quòd in concilijs quando de aliqua re agi oportet, antequam ad ſuffragia danda deueniatur eo de quo deliberari debeat in medium propoſito, quilibet conſiliarius ordine non ſeruato pro ſuo arbitrio allegare, dicere, proponere quod ad rem pertineat omni ſemota reprehenſione valeat, & cum res peroptime diſcuſſæ & agitate fuerint, quot opiniones reperientur per ſuffragium ballotarum ſcrutinium recipiant: & pars quę plures ballottas obtinebit pro ſe ſententiam & concluſionem habuiſſe cenſeatur, ſtatuentes, quòd omnes res & negotia cuiuſcunq. naturæ fuerint etiam cauſæ criminales, quæ per concilia tractantur, aut deliberantur per ſcrutinium ballottarum concludantur, alias deliberationes nullę cenſeantur. XVI.

F. IOANNES DE HOMEDES.

IDem obſeruari volumus in capitulis Prouincialibus, & aſſembleis, quod ſecus actum fuerit ſit irritum & inane. XVII.

DE MODO ET ORDINE Ballotandi.

IDEM MAGISTER.

MAiores noſtri maxime intereſſe reipublicæ exiſtimauerunt, vt libera eſſent iudicia, & ſuffragia quam occultiſſima. Ideo vſum ballotandi inuenerũt: ſed quia nihil ſcriptis mandatum eſt, placuit nobis paucis verbis perſtringere. Quare ſtatuimus, vt quandocunque duo vel plures fuerint competitores dignitatis vel officij pro omnibus ſimul in ſuffragia eatur ordine antianitatis: niſi aliquis eorum ſit ex primatibus noſtri ordinis, quos magnæ crucis appellamus, nam pro eo primo in ſuffragia eundum erit hac forma. Poſt iuramentum præſtitum ſtatutis ordinatum, Vicecancellarius tot vrnas quot fuerint cõpetitores adhibeat primum Magiſtro, poſtea cuique conſiliario quo ſederit ordine: vt in quam voluerit pixidem calculum ſeu ballottam mittat. Quo peracto calculi palam numerentur, & is qui plures ballottas vel ſuffragia habuerit, pronuntiatur electus à Vicecãcellario. At ſi ad æquilibrium ſuffragiorum venerint, tunc antianior in religione electus promulgetur: niſi filius arnaldus fuerit magnę crucis, nam ille electus promulgabitur; vel ſi fuerit eiuſdem paſſagij ad cõcilium cõpletum remittetur electio. In alijs vero controuerſijs ſi ad æqualitatem calculorum deuentum erit res ipſa decidenda & definienda ad idem concilium completum abſque alia appellatione deducatur. XVIII.

F. RAY-

F. RAYMVNDVS BERENGARIVS.

XIX. SAncimus, consuetudinem & vsum statuto scripto prævalere non posse: vbi vero non fuerit statutum scriptum, vsus & consuetudo militet.

DE APPELLATIONIBVS.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XX. ADecretis capituli generalis, quod est summum & supremum ordinis nostri iudicium, nulli fratrum nostrorum liceat appellare. In causis item criminalibus non appellatur aut si de correctione regulari agatur. Nec etiam ab electione fratrum & commendatariorum in Baiuliuos magnæ crucis; a promotione tamen potest appellari, ideſt, a translatione Baiuliuorum ad alias dignitates. In creationibus quoque officialium appellatio locum non habet, nec à decreto quo commissarij deputantur; à declaratione quoque super suspitione commissariorum, aut consiliariorum non datur appellatio. Nec ab executione, aut mandato exequendi: neque à sententijs capitulorum prouincialium, quæ summam scutorum centum non excedant. & id inter fratres: sed in causis vertẽtibus inter fratres & laicos pro quacunque summa re & negocio, non liceat fratri à sententia capituli prouincialis appellare. In alijs autem casibus & controuersijs omnibus liberum cuique esto appellare. Incidentes autem & emergentes in controuersijs casus omnes iudicabuntur per commissarios ad id deputatos, à quibus ad eos, à quibus fuerint deputati, appellari poterit: A quorum sententia super istiusmodi appellationibus lata nulli appellare licebit. A sententijs tamen, quos delobia vocant, latis a scutis decem infra inclusiue appellatio nõ admittatur, a scutis vero decem supra, si controuersia fuerit inter fratrem & fratrem ad concilium ordinarium, si inter fratrem & laicum, quicunque illorum sit actor vel reus ad audientiam appelletur, & sententiæ per dictam audientiam seu conciliũ vel compromissarios in dictis causis appellationis deputatos exequantur, nulla ad aliud tribunal admissa appellatione.

INTRA QVOD TEMPVS *appellandum est.*

IDEM MAGISTER.

XXI. INtra decimum diem à publicata & pronuntiata sententia appellandum est, si in cõuentu feratur: si vero extra, intra idẽ tempus, dũmodo pars fuerit præsens aut eius procurator: quòd si non adfuerint numerantur à die quo de sententia factus fuerit certior; aliter illi consensisse intelligitur. A sententia autem super incidentibus à commissarijs lata eodem vel postero die appellandum erit.

DE

DE ORDINE APPELLATIONVM.

IDEM MAGISTER.

XX. APriore autem & assemblea & à Priore solo appellatur ad capitulum prouinciale, & inde ad conciliũ ordinarium: quod si causa in capitulo prouinciali initium habuerit, ab eo ad concilium ordinarium, & deinde ad completum: ita tamen quod si capitulum prouinciale confirmauerit sententiam assembleæ vel Prioris, aut concilium ordinarium sententiam capituli prouincialis, si in eo lis cœpta fuerit, talis sententia executioni mandabitur, non obstante appellatione: Si verò lis coram concilio ordinario inchoata fuerit ab eo appellabitur ad completum: & inde ad capitulum generale: verum quod per concilium completum fuerit iudicatum etiam si ad capitulum generale fuerit appellatum, exequendum erit.

DE TEMPORE PROSEQVENDÆ & finiendæ appellationis.

IDEM MAGISTER.

XXI. SI à Priore & assemblea vel à Priore solo ad capitulum prouinciale fuerit appellatum, tenetur appellans in proxime sequenti capitulo appellationem suam prosequi & finire. Quòd si non fecerit nullo legitimo impedimento prohibitus appellatio, ipsa deserta cẽseatur; Si vero à capitulo prouinciali ad concilium ordinarium, datur illi annus, & ex iuxta causa biennium ad causam prosequendam & finiendam: si à concilio ordinario ad completum, conceduntur quatuor mẽses à die appellationis numerandos: si à concilio completo ad capitulum generale in proximo capitulo prosequi & diffiniri procuret. Aliter vt supradictum est pro deserta habeatur. Appellatio autem à sententia super incidentibus à commissarijs lata intra decimum diem ab ea interiecta prosequenda & finienda est.

DE APPELLATIONIBVS FRATRVM Capellanorum obedientiæ & seruientium officij extra conuentum.

IDEM MAGISTER.

XXII. LIberum erit fratribus capellanis obedientiæ & seruientibus officij vel stagij, si à suo Priore, vel commendatario cuius obedientiæ suppositi sunt grauati fuerint, ad priorem & assembleam vel ad prouinciale capitulum appellare: per quòd etiam decidentur controuersiæ, quæ inter dictos fratres obedientiæ, officij vel stagij, & priores vel commendatarios oriri contigerit.

QVID

QVOD SENTENTIÆ SCRIBANTVR & publicentur.

IDEM MAGISTER.

XXV. STatuimus, quòd decreta & ſententiæ capitulorum generalium concilio-
rum & Sgardiorum in conuentu ſcribantur per Vicecancellarium; capi-
tulorum autem prouincialium, & aſſemblearum per ſecretarium, & per
eos publicentur & pronuncientur, & fiant de eis libri & regiſtra.

DE MODERATIONE FRATRVM in congregationibus linguarum.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XXVI. QVoniam plerunque contingit contra omnem modeſtiam, honeſtatem &
reuerentiam veræ illibataeq. obedientiæ, quòd fratres in congregationi-
bus linguarum vtuntur geſtis & actis indecedentibus nulla reuerentia in
Baiuliuos & ſuperiores ſeruata. Quinimo deliberationes & conſultationes in
dedecus ordinis & præiudicium pbulici cõmodi perturbant, ea propter; Statui
mus, quòd Baiulini, Priores, commendatarij, & fratres cuiuſcunque conditio-
nis fuerint in congregationibus linguarum in conuentu debeant vti modeſtia, &
temperantia in ſedendo ſecundum eorum ordinem & gradum audientes Baiuli-
uos vel eorum locatenentes in his quæ proponunt etiam procuratores tam dictæ
linguæ fratres quàm alterius, aut partes in cauſarum diſceptatione, ita quod nõ
dent eis moleſtiam, vel aliquam perturbationẽ: & ita cum maturitate & quiete
intellectis propoſitis, ac differentijs debeant pro eorum ordine & gradu dare ſuf-
fragium & loqui, lingua quoque compleat ſuam deliberationem. Cui ſi quis cõ
tradixerit, aut propterea ſe ſenſerit grauatũ ab illa deliberatione ad Magiſtrum
& concilium ordinarium habeat recurſum coram quibus ſua iura allegabit. Iuſti-
tia quoque partibus auditis miniſtrabitur: qui contrafecerit in pœnam quaran-
tenæ labatur.

DE VSV BALLOTTARVM in Linguis.

F. CLAVDIVS DELA SENGLE.

XXVII. VT liberius fratres noſtri ſuffragia, & vota ſua in linguis dare poſſint: Sta
tuimus, quòd quandocunque in dictis linguis, aut Prioratibus tractari
continget de gratijs faciendis aut de nominandis fratribus ad Baiuliua-
tus & dignitates debeant vti ballottis, prout in concilio fieri ſolitum eſt, gratia
autem facta non cenſetur niſi concordi omnium fratrum voto facta fuerit.

F. PE-

F. PETRVS DE MONTE.

SAncimus, quod nullus frater qui per annos tres continuos aut per inter- XXVIII
ualla in conuentu non resederit suffragium in linguis, exceptis fratribus
Reuerend. linguę Angliæ, & Alemaniæ, ferre possit.

DE COLLECTIS LINGVARVM.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

STatuimus, antiquam & veterem consuetudinem sequentes, quod in colle- XXIX.
ctis albergiarum per fratres tãtum deliberari & tractari possit de vineis,
domibus, cameris & possessionibus linguæ vel albergiæ. Caueantq. fra-
tres sub inobedientiæ pœna, ne in indictis collectis tractare aut concludere de re-
bus quę quouis modo ordinis rẽpublicam concernãt, aut aliquod arduũ vltra an
tiquam consuetuenem audeant vel præsumant. Quod si contrafecerint nullius
valoris censeatur, pœnamq. inobedientiæ incurrant.

DE EODEM.

F. FABRITIVS DE CARRETO.

QVia bonum vniuersale totis viribus promouendum est. Statuimus, quod
quandocunque in congregatione cuiuslibet linguæ siue collectæ disce- XXX.
ptabitur de ędificatione, vel instauratione domorum siue camerarum, &
cultiuatione siue directione vinearum & aliarum possessionum stabilium linguа-
rum, & duæ partes fratrum dictæ linguę deuenerint concordes in vnam sententiã,
eadem mandetur executioni, quam tertia pars dissentiens non possit impedire.
cætera autem negocia dictarum linguarum remanent intacta in sua antiqua con-
suetudine & robore.

DE LICENTIA BAIVLIVORVM ET *Priorum recedendi à conuentu.*

F. RAYMVNDVS ZACOSTA.

STatuimus, quod Magister non possit dare licentiam recedendi de Conuen XXXI.
tu Bajuliuis capitularibus, & cõuentualibus, Prioribus, & Castellano em
postæ, sine scitu & consensu concilij completi, ita quod tres partes in vna
opinione concordent, alias deliberatio, sit nulla: & si Magister contrafecerit li-
centia nulla sit: & nihilominus contra eos qui vigore talis licentiæ recessissent, pro
cedatur tamquam contra eos qui sine licentia, de conuentu recedere præsumunt.

F. PETRVS DAVBVSSON.

ATamen Magistro & concilio ordinario pro negocijs publicis ordinis no- XXXII.
stri aliquem ex prędictis destinare ad partes occiduas seu extra conuen-
tum liceat.

DE LITERIS EXPEDIENDIS PER Magistrum & Concilium.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

XXXIII STatuimus, quòd literæ saluorum conductorum, licentiarum recedendi de conuentu, instructiones, literæ missiuæ, & aliæ patentes, quæ per Magistrum & concilium ordinarium siue completum deliberantur & concedantur, per vicecancellarium tantum expediãtur, manu propria ab eo signentur, ac in cancellaria, saluo vicecancellarij iure, registrentur, alias concilij authoritatem non habeant.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXXIIII. VOlumus & mandamus, quod omnes literæ supradictæ Magno sigillo magistri in cæra nigra sigillentur.

DE AVDIENTIA PVBLICA.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

XXXV. LAudabili institutione sancitum est quod qualibet hebdomada die veneris audientia publica celebretur; in qua assistant Magister seu eius locumtenens, Baiuliui conuentuales, & per capitulum Priores, Castellanus empostæ & cęteri qui adesse solent in concilio ordinario. Præterea Castellanus, iudices appellationum, & ordinarius, & vicecancellarius; vbi sęcularium querelę & supplicationes quarumcumque legantur & audiantur, & secundum casuũ emergentiam, meritis causarum sapienter discussis, super his prouideatur, vt quærelarum materia prorsus extinguatur, & cuique ius suum tribuatur.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXXVI CApitaneus & iudex ciuitatis nostræ, & Magister notarius castellanię in audientia ades se solent. Licitum est etiam Magistro & concilio ad illam vocare aliquos probos viros iuris peritos, prout eis necessarium videbitur.

DE OFFICIALIBVS SINDICANDIS.

IDEM MAGISTER.

XXXVII. ÆQuum est vt vnusquisq. actionum suarum rationem reddat. Statuimus, quod Castellanus, vicecastellanus, iudex appellationum, & ordinarius, capitaneus, iurati, iudex, & omnes singuli officiales ciuitatis nostrę soliti syndicari, debeant syndicari per duos commissarios vnum religiosum, & alium literatum per Magistrum & cõcilium ordinarium, postquam officio functi & alij in eorum loco suffecti fuerint, eligendos, prout hactenus consuerum est: vt, si qui deliquerint, puniantur.

DE

DE BVLLA MAGISTRI ET Conuentus.

F. NICOLAVS LORGVE.

XXX-VIII.

AD deliberatorum exploratam indubitatamq. notitiam non immerito sigillorum ac bullarum impressiones cuneiq. inuenti sunt. Hinc firma sanctione decretum est, vt duo cunei ferrei fabricentur quibus Magistri & Baiuliuorum imagines sculpantur, & his tanquam bulla conuentuali conuentus vtatur. Hac bulla omnes & singulæ concessiones, procurationes, permutationes, obligationes, prouisiones & cætera quæ per deliberationem Magistri & conuētus, seu Concilium & Generale Capitulum expediuntur, & quę sub bulla plumbea communi expediri consueuerunt muniantur & bullentur.

QVOD PROCVRATORES COMMVNIS ærarij in causis ad id spectantibus non excludantur.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XXXIX.

SAncimus, quod in cognitione & decisione causarum communis ærarij excludi non possint venerabiles magnus Commēdatarius & Procuratores dicti ærarij qui pro inueterata consuetudine interesse solent: quia priuatas eorum causas non agunt, sed communes.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XL.

IAm tamen quod inter litigandum non loquantur quod ad causam pertineat: sed procuratorem deputent, qui causam ipsam nomine ærarij agat & prosequatur.

QVOD FRATER FRATREM AD ALIVD iudicium non trahat quam ordinis nostri.

F. PHILIBERTVS DE NILLFACO.

XLI.

ABsurdum & pænitus ab ordine nostro alienum est, cui grauissimum plerumque attulit detrimentum, quod fratres nostri fidei catholicæ tuitione ascripti litibus implicentur, & iugo obedientiæ reiecto se ad aliud tribunal extra nostrum ordinem conferant, statutis enim & consuetudinibus subiecti sunt, quibus sua iura defenduntur & iudicantur per ordinis nostri iudicium nō dilatorium, quatenus causæ breuitate sopiantur, & fratres nostri litibus immunes armis exercendis liberius vacare possint. Præsenti igitur sanctione statutum est, quòd fratres nostri quacumq. ex causa nullo pacto valeāt aut possint extra nostrū ordinem coram quocunq. Iudice ecclesiastico vel seculari fratres ordinis nostri in causam trahere, & contra eos procedere; seu lites contestari, vel processum conficere, declinando ab ordinis nostris iudicio. Quod si quis contrafecerit antianitatem perdat, & per quinquennium omni administratione priuetur.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XLII. PRæterea causam perdat. Qui vero à sententijs nostris extra conuentum aut nostri ordinis Iudices appellauerint, vel prouocauerint, etiam si appellationem vel prouocationem prosequuti non fuerint à causa sua cadant & re de qua contenditur eo ipso priuati existant.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

XLIII. VOlumus idem à fratribus capellanis obedientiæ obseruari sub pœna priuationis beneficiorum & rectoriarum ac portionum quas possident, nec non habitus ipso facto incurrenda.

DE FERIIS.

Feriæ quæ seruari debent in iudicijs nostræ Religionis.

In Januario.

Circunciſionis Domini. 1
Antonij Abbatis. 17
Fabiani & Sebaſtiani. 20
Conuerſionis ſancti Pauli. 25

Februario.

Purificationis Beatæ Mariæ. 2
Blaſij Epiſcopi & Martyris. 3
Agathæ virginis. 5
Dedicationis Eccleſiæ S. Io. Baptiſtæ.
Cathedræ ſancti Petri. 22
Mathiæ Apoſtoli. 28

Martio.

Gregorij Papæ. 12
Sancti Ioſephi. 19
Annunciationis B. Mariæ. 25

Aprili.

Georgij Martiryis. 23
Marci Euangeliſtæ. 25

Maio.

Philippi & Iacobi Apoſtolorum. 1
Inuentionis ſanctæ Crucis. 3
S. Ioannis ante Portam Latinam. 6

Junio.

Barnabæ Apoſtoli. 11
Ioannes Baptiſtæ cum tota Octaua. 24
Petri & Pauli Apoſtolorum. 29
Commemoratio S. Pauli. 30

Julio.

Viſitationis B. Mariæ. 2
Mariæ Magdalenæ. 22
Iacobi Apoſtoli. 25
Sanctæ Annæ. 26

Auguſto.

Petri ad vincula. 1
Dominici confeſſoris. 4
Transfigurationis Domini. 6
Laurentij Martyris. 10
Aſſumptionis B. Mariæ. 15
Bartholomei Apoſtoli. 24
Auguſtini Epiſcopi. 28
Decollationis S. Ioannis Baptiſtæ. 29

Septembri.

Natiuitatis B. Mariæ. 8
Exaltationis S. Crucis. 14
Matthei Apostoli & Euangelistæ. 21
Michaelis Archangeli. 29
Hieronymi confessoris. 30

Octobri.

Francisci confessoris. 4
Lucæ Euangelistæ. 18
Simonis & Iudæ. 28

Nouembri.

Omnium sanctorum. 1
Commemorationis animarum. 2
Martini Episcopi. 11
Præsentationis B. Mariæ. 21
Catharinæ virginis. 25
Andreæ Apostoli. 30

Decembri.

Nicolai Episcopi. 6
Ambrosij Episcopi. 7
Conceptionis B. Mariæ. 8
Luciæ Virginis. 13
Thomæ Apostoli. 21

A vigilia Natiuitatis Domini vsq. ad diem Epiphaniæ cum duobus sequentibus.

FERIÆ MOBILES.

A Die Iouis ante carnispriuium vsque ad diem cinerum inclusiue.
A Die Sabbathi ante ramos vsq. ad octauam Paschæ inclusiue.
Die Ascensionis Domini.
Die Pentecostes cum duobus sequentibus.
Die Corporis Christi cum octaua inclusiue.

DE SGARDIO.

TITVLVS OCTAVVS.

FORMA TENENDI SGARDII.

NE fratrum noſtrorum animi longis litibus impliciti, à ſuæ profeſſionis officio euocarentur : maiores noſtri breue quoddam & expeditum iudicij genus excogitarunt, quod Sgardium appellarunt. Id ita habetur. Aſſumuntur fratres octo, ex ſingulis linguis ſinguli, quibus additur nonus ex qua libuerit lingua, nullo delectu. Is caput ſeu præſes ſgardij vocatur, & à Magiſtro aſſignatur, vel à mareſcallo: cum fratres ex eius ſunt iuriſdictione. Reliqui octo à Baiuliuis conuentualibus ad ſignificationem Magiſtri ſcutiferi nominantur, ita tamen quod Baiuliui linguarum, de quibus partes diſceptantes fuerinr, nullum alium nominent, niſi eum in quem partes ſponte conſenſerint. Ab hoc Sgardio itur ad Renfortium ſgardij, ac ſi diceret ad fortius ſgardium, duplicato ſcilicet Fratrum numero, vt ex qualibet lingua duo fratres interueniant. Ab eo deuenitur ad Renfortium Renfortij, hoc eſt à forti ad fortius: vt ſint tres fratres ex vnaquaque lingua, remanente eodem capite ſeu præſide primùm aſſignato. Quod ſi trium horum ſgardiorum ſententiæ partes ſtare noluerint, adhibetur ſgardium Baiuliuorum: quod ex octo Baiuliuis conuentualibus aut eorum vicegerentibus cõſtat. Ijs datur à Magiſtro alter præſes ex Baiuliuis quiſpiam aut Prioribus, vel Prior eccleſię. Quod ſi præſes a Magiſtro datus fuerit Baiuliuus conuentualis, tũc in eius locum ad ſgardium ſubrogatur frater aliquis ex eadem lingua antianus. In hoc iudicio ſinguli vnico ſuffragio vtuntur, præter præſidem ſgardij Baiuliuorum, cui duo conceduntur ad euitandam ſuffragiorum paritatem. Quod ſi in aliqua linguarum defuerint fratres ad id idonei, vel penitus nulli fuerint, ex alijs linguis implebitur numerus, vt ſint omnino octo in vnoquoque ſgardio. Præterea ſi altera aut vtraque diſſidentium pars fuerit Baiuliuus aut Prior, eo caſu præſes & caput omnium ſgardiorum erit Baiuliuus aut Prior. Vbi tandem partes coram ſgardio comparuerint; interrogantur à præſide: num quem ex eo numero ſuſpectũ habeant. Quibus reiectis, ſi qui fuerint, & alijs in eorum locum ſuffectis, ad cognitionem cauſæ proceditur, actore actionem ſuam proponente, etiam ſi reo petente ſgardium conceſſum eſſet : Quę quidem cauſa plenè & ſummatim tractabitur. Nã neque libellus vllus, neque ſcripta petitio datur: ſed iura ſua partes verbo proſequuntur. Teſtes tamen producuntur, quorum dicta auribus tantum non autem ſcripto excipiuntur. Nec admittuntur procuratores, niſi pro ijs qui à conuenru ab I.

ſunt

sunt, aut quibus per statuta nostra permittitur. Postquã vero partes ipsæ iura sua coram sgardio deduxerint, dimittuntur: & fratres sgardij secedentes de tota causa inter se conferunt, remque accurate examinant. Tum demum afferuntur duæ pyxides siue vrnulæ, affirmatiua scilicet & negatiua. Qui pro actore sententiã ferre voluerint, in affirmatiuam spherulam, quam ballottam ideſt calculum dicimus, mittent. Qui pro reo, in negatiuam. Hæc est suffragiorum dandorum ratio: in quibus dandis gradus antianitatis vnicuique seruatur. Collectis spherulis aut ballottis, priusquam caput seu præses sgardij sententiam ferat, vocantur partes & rogantur: An sgardij sententiæ stare velint, nec ne? Si consenserint, exclusis iterũ illis, caput sgardij suffragium suũ dat, iniecta ballotta in pyxidẽ. Dehinc pyxides coram sgardio aperiuntur, & ballottæ palàm numerantur. Pro parte quæ plures habuerit stabit sententia; ea per viceancellarium scribitur & partibus pronunciatur. Quod si partes aut altera earum negauerit se id iudicium suscipere velle, numeratis per viceancellarium ballottis & suffragijs, scriptis mandet quot quæq. pars ballottas habuerit. Id scriptum apud sgardij præsidem deponetur: vbi secretum permaneat & ad renfortium procedetur. Si neque hoc partes contentæ erunt, ad renfortium renfortij, & deinde ad sgardium Baiuliuorum deuenitur, vltra quod progredi non est. Cum autem renfortium renfortij Baiuliuorumq. sgardium habetur, Præses primi sgardij cum aliquibus fratribus eorum qui in primis sgardijs interfuerunt adesse debet, vt audiant an partes quicquam allegabunt, præter id quod in primis sgardijs allegarunt: non enim eis licet quidpiam ad confirmandam suam causam adducere in hoc postremo iudicio, quàm id quod in primo sgardio attulerunt & proposuerunt. Etenim ipsum hoc cum Prioribus vnum & idem iudicium esse censetur. Partibus tandem quantum satis erit audi tis, secedent primi sgardij fratres præter Præsidem, qui in renfortio & renfortij renfortio suum locum semper obtinet. Postremo cum ad sententiam sgardij Baiuliuorum ventum fuerit, Præses primorum sgardiorum ante Præsidem sgardij Baiuliuorum per ballottam suffragium dabit. Apertis postea pyxidibus & numeratis ballottis, Præses priorum sgardiorum ipsorum suffragia scripta proferet, astãtibus aliquot fratribus, qui in ipsis prioribus sgardijs interfuerunt. Quibus suffragiis cum vltimis Baiuliuorum nominatis, pro parte quę plures habuerit feretur sententia, quæ executioni mandatur. Sgardiorum autem suffragia occulta esse debent non solum partibus, verum etiam sgardijs ipsis inter sese, donec controuersia sit diffinita. Hoc iudicium maiores nostri, iustitiam domus appellarunt: in quo contra etiam absentes legitime citatos per contumaciam proceditur. A cuius sententijs appellare non licet, quia vim compromissi habent.

DE QVIBVS REBVS CELEBRANtur Sgardia.

CONSVETVDO.

II. VEdam sgardia oriuntur ex querelis siue planctis, per Magistrũ siue eius locũtenentem vel marescallum aut alium superiorem faciendis. In sgardijs autem quæ oriuntur ex talibus querelis, interesse debent tantum octo Baiuliui conuentuales, siue eorum locatenentes, vel fratres octo & præsidens siue caput per Magistrum assignandum, qui sit Prior vel Baiuliuus, aut per marescallum, cum de planctis suis agitur, aliquis frater, qui vnico suffragio fungatur. Nec de tali recurritur ad renfortium & alia sgardia, sed hoc primum sententiam dat

diffini-

diffinitiuam in quo Baiuliuus linguę cuius eſt is de quo ſit quærela interceſſe poteſt, & debet: Quodq. per maiorem partem deciſum fuerit exequi debet. In Sgardio autem quod celebratur per quęrelam mareſcalli aut allum ſuperiorem prętер Magiſtrum & eius Locumtenentem adſunt fratres ex octo linguis, vel alij pro ipſis vbi ex his non reperientur. Nec de tali recurritur ad renfortium Sgardij ſed illud primum diffinit. Alia quidem ſunt Sgardia quę procedunt ex demanda ſiue differentia & lite inter aliquos vertente. Ex quibus Sgardijs, ſiue cauſa ſit ciuilis, ſiue criminalis recurritur ad renfortium, & renfortium renfortij, ac etiam Sgardium Baiuliuorum.

QVOD SVPER MANDATO SVPERIORIS poteſt peti Sgardium.

F. GVILLERMVS DE VILLARETO.

SI quid à Magiſtro vel alio ſuperiore cuipiam fratrum ordinis noſtri prętер tenorem ſtatutorum noſtrorum & conſuetudinum mandatum fuerit, Frater ipſe Sgardium petere poterit. quòd ſi Magiſter illud dare recuſauerit, aut diſtulerit, perſeueret nihilominus frater in eo petendo. Nec tali mandato obedire teneatur, donec per Sgardium cognitum, iudicatumq. fuerit. III.

F. IOANNES FERDINANDVS DE HEREDIA.

INterloquutorijs ſententijs Sgardium non vtitur, aut incidentia iudicanda ſuſcipit ante diffinitam totius cauſæ ſummam, ad quam ſolam reſpicit & tendit. IIII.

IDEM MAGISTER.

NOn datur Sgardium ſuper re vlla aut negotio concluſo, aut diffinito, vel etiã cępto in Concilijs, nam quicquid in illis cęptum iudicatumuè fuerit ſequitur formam illius iudicij. V.

F. IOANNES DE LASTICO.

NEque ſuper controuerſijs motis aut mouẽdis inter fratres milites ex vna, & capellanos, vel ſeruientes armorum ex altera partibus, neque ſuper emergentibus aut dependentibus ab illis. VI.

F. PETRVS DAVBVSSON.

NEque etiam vbi agitur de iuribus communis noſtri ærarij aut ipſius prærogatiuis: nec ſuper prælieminentijs & authoritate Magiſtri, ac in his rebus quæ ipſum vel eius prędeminentias & authoritatem directe proprie & immediate tangunt. VII.

CONCILIVM COMPLETVM COGNOſcere debet an tenendum ſit Sgardium vel non.

F. RAYMVNDVS ZACOSTA.

VIII. VT multis controuerſijs occurratur quæ oriuntur ex modo concedendi Sgardia, Statuimus, quod quandocunque aliquis frater petet Sgardium à Magiſtro, & pars aduerſa contradicet: eo caſu cognoſcatur per Magiſtrum & Concilium completum an tale Sgardium dari debeat. Quòd ſi nulla partium obſtiterit quominus Sgardium concedatur, tum Magiſter illud abſque vlla mora & dilatione dare teneatur.

QVOD CAPVT ET FRATRES Sgardiorum aſſignentur abſque dilatione & de ſuſpitione habita de fratribus Sgardij.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

IX. AD omnem luſtitiæ dilationem & ſuſpicionem remouendam, Statuimus, quod quotieſcunq. Sgardium fratrum ex conſenſu partium, aut per Magiſtrum, & Concilium completum datum & conceſſum fuerit, à die conceſſionis infra terminum duorum dierum Magiſter caput Sgardiorum aſſignare teneatur. Alias vrgente neceſſitate Concilium ordinarium, dilatione ſemota, caput deputet. Baiuliui autem & Pilerij linguarum in termino vnius diei pariformiter ſuarum linguarum fratres pro Sgardijs deputent idoneos. Quod ſi renuerint: ipſum Concilium prouideat, ſi partes ſuſpectos aliquos allegauerint, cauſas ſuſpitionis legittimas oſtendere Magiſtro & Concilio ordinario obligantur: qui de hoc deliberare debeãt. Capita enim & fratres Sgardiorum cum ſilentio & attentione partium rationes audire teneãtur abſque aliqua interruptione vocis aut ſermonis: ne fauor alicui dare videãtur, ſed æqualitas erga omnes ſeruetur. ſi quis contrafecerit pars quæ ſe læſam ſenſerit contra facientem ſiue caput ſiue fratrem pro ſuſpecto allegare poſſit: qui tunc non reddita ſuſpicionis alia cauſa a Sgardio diſcedat.

DE MODERATIONE FRATRVM IN Sgardio.

IDEM MAGISTER.

X. STatuimus, vt præſes vel caput Sgardiorum ſumma attentione, ſilentio, & prudentia partes ante Sgardium conſtitutas audiat; & caueat ne verbo aut facto ſermones & rationes earum interrumpat, immo eas loqui permittat. Poſtquam dicendi finẽ fecerint fratres Sgardij ſibi aſſiſtentes conſulat, & præſentibus partibus interroget ſi rationes & allegationes partium intellexerũt: Quod ſi intellectæ non fuerint, tunc partes ipſæ ſuas rationes & iura compẽdio &

breuiter

breuiter ad intelligentiam aſſiſtentium aſſumant. Quod ſi ſcripturę vel bullæ præſentatę fuerint, eas explicari fratribus Sgardij per Vicecancellarium ſinat: vt audientium mentes omnem veritatem accipiant.

QVOD FRATRES SGARDII iuramentum præſtare teneantur.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

STatuimus, vt per caput ſgardij ſumatur ſolemne iuramentum ab illis qui ſgardium intrabunt, quòd ſecretum tenebunt, quicquid illic dictum & deliberatum fuerit, & nullo vnquam tempore reuelabunt, ac iuſte ſecundum ſtatuta, & laudabiles conſuetudines iudicabunt. Qui contrafecerint inhabiles ad obtinendas commendas & officia ordinis noſtri in perpetuũ cenſeantur. XI.

F. IOANNES FERDINANDVS DE HEREDIA.

SAncitum eſt, quod ſuper ſgardio nec peti, nec dari poſſit aliud ſguardium inter eaſdem partes, donec primum fuerit finitum. XII.

CONSVETVDO.

DE re etiam per ſgardium definita & iudicata non datur aliud ſgardium. XIII.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

SAncimus, quòd cauſę ſgardiorum tractentur & agitentur extra eccleſiam: niſi ea quæ fiunt pro correctione & punitione fratrum, vt conſuetum eſt. XIIII.

IMPERIO DIGNA OBEDIENTIA.

DE MAGISTRO

TITVLVS NONVS.

QVOD FRATRES OBEDIANT Magistro.

F. ALPHONSVS DE PORTVGALLIA.

MELIOR est obedientia quam victima. Nihil quoque existit quod magis Religionis obseruantiam conseruet quam vera illibataque obedientia, qua inferiores superiori ceruicem submittunt. Ideo recte sancitum est quod omnes Hierosolymitani fratres quacumque authoritate fungantur, Domini Iesu Christi Saluatoris & Redemptoris nostri amore Magistro obedire teneantur. I.

DECLARATIO OBEDIENTIÆ.

CONSVETVDO.

IN regula cauetur, quod frater obediat in omni re quam præcipiet suus Magister; in quo regula non excludit aliquam rem, nihilominus est intellectum quod habeat terminum & limites: quia nulla res recte ordinata est sine termino & limitibus: & iste terminus est Regula, Statuta, & bonæ consuetudines Religionis, & id ostendit statutum, quo cauetur vt omnes fratres teneantur obedire Magistro contemplatione Christi: Quia quando Magister præcipit extra illud quod promisit, est malum & peccatum, & pro Christo non debet committi malum & peccatum: quinimo omne bonum; ea propter præceptum regulæ est clarum, & in hoc determinatur; & ideo est sancitū, quod quando superior facit aliquod præceptum quod non est secundum statuta, vsus & consuetudines Religionis, frater debet petere Sgardium fratrum; quia nostra obedientia non est ad aliud intellecta, & non debemus esse magis astricti de obedientia, nisi quantum nostra regula & bonæ consuetudines ordinant, Quæ superior noster promisit tenere: & si facit contra iuramentum, frater non debet sibi obedire. II.

Bayerische Staats-Bibliothek München

QVOD MAGISTER SIT FRATER militis & nobilibus parentibus legitime procreatus.

F. HVGO REVEL.

III. DEcet vt qui militiæ præest militarem dignitatem præseferat. Hinc statutum est, quod nullus assumi, aut eligi in Magistrum sacri Hospitalis Hierusalem possit, nisi sit frater miles ipsius ordinis Hospitalis, atque ex nobilibus parentibus legitimoq. matrimonio procreatus existat.

ELECTVS MAGISTER A CONVENTV absens non excedat limites commissionis a conuentu datæ.

F. FABRITIVS DE CARRETO.

IIII. STatuimus, quod electus in partibus occiduis Magister, in suo ad conuentum aduentu pro vsu publico Religionis non possit expensis communis ærarij ex quibusvis rebus emere & conducere, aut pecunias à receptoribus aut depositarijs Religionis capere, nisi tantum quãtum à Concilio fuerit commissum & ordinatum: Si autem modum excesserit, de suo fecisse intelligatur.

QVOD COMMENDÆ DIGNITATES OFficia & beneficia promoti ad magisterium vacare censeantur.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

.V STatuimus, quod quando aliquis ex fratribus nostris ad Magisterium promouetur, adepto per electionem Magistratu, eo ipso administrationes commendarum, Prioratuum, Baiuliuatuum, dignitatum, officiorum, quæ prius ante Magisterij adeptionem possidebat, vacare censeantur. Quorum concessio & prouisio deuoluatur Magistro & conuentui, & secundum formam statutorum & laudabiles consuetudines concedantur.

QVOD PER PROMOTIONEM AD magisterium sit mortuarium & vacans.

IDEM MAGISTER.

VI. VOlumus, quod per promotionem alicuius ad magisterium sit mortuarium in magisterio, & vacans in Prioratu, Castellania empostæ, Baiuliuatu, commendis & bonis nostri ordinis, quæ possidebat ante promotionem illius qui promotus erit ad magisterium.

QVAE

QVÆ BONA MAGISTER POTEST retinere ex ſpolio ſui prædeceſſoris.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

SAncitum eſt, quod ex ſpolio Magni Magiſtri defuncti, ſucceſſor Magiſter quę ſequuntur ſumere debeat, videlicet, de frumento & vino quantitatem ſibi neceſſariam vſque ad diem Natalis Domini ab electione Magiſtri proxime ſequuturam, reſiduum vero frumenti, commeatuum, & vini ad ęrarium perueniat. De vaſis autem argenteis applicentur ſtatui magiſterij pro Magiſtro vſque ad ſexcentas marcas argenti & non vltra. De iocalibus autem ſumet vnam cuppam auri & vnum vas aquarium ſi in ſpolio reperiantur & non aliud, cætera vero præter hæc ærario noſtro aſcribantur. VII.

DE CAMERIS MAGISTRALIBVS.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

IAm olim a tempore cuius non eſt memoria, ad ſuſtinenda & ſupportanda magiſtratus ordinis noſtri onera, & vt Magiſter ipſe decentius & cõmodius eam dignitatem gerere poſſet, fuerunt illi aſſignatæ & ipſi magiſtratui annexæ & in perpetuum vnite per ſingulos Prioratus ſingulæ Commendæ, quæ magiſtrales dicuntur, quæ nunquam ab ipſo magiſtratu ſeparari poſſunt, Solet tamen Magiſter eas locare vel ad certam penſionem dare fratribus ſibi beneuiſis; Quæ quidem commendę ſunt quæ ſequnntur. VIII.

In Prioratu ſancti Aegidij commenda de peſenas.
In Prioratu Tholoſæ commenda Podij Subreani.
In Prioratu Aluernię commenda de Salins.
In Prioratu Franciæ commenda Hannoniæ.
In Prioratu Aquitaniæ commenda Templi in rupella.
In Prioratu Campaniæ commenda Metenſis.
In Prioratu Lombardiæ commenda Inuerni.
In Prioratu Vrbis commenda Mugnani.
In Prioratu Venetiarum commenda Triuiſij.
In Prioratu Piſarum commenda Prati.
In Prioratu Capuę commemda Ciciani.
In Prioratu Baroli commenda Brunduſij, ſiue Marugij.
In Prioratu Meſſanę commenda de Polizzi.
In Prioratu Chathaloniæ commenda de Maſdeo.
In Prioratu Nauarre commenda de Calcetes.
In Caſtellania empoſtæ commenda de Aliaga.
In Prioratu Caſtellæ commenda de Olmos.
In Prioratu Portugallię commenda de la Coua.
In prioratu Angliæ commenda de Peſcens.
In Prioratu Alemaniæ commenda de Buez.
In Prioratu Boemię commenda VVladiſladiæ.

QVOD COMMENDA DE LA FINICA est Camera Magistralis.

F. IOANNES DE VALLETA.

IX. INter alias Commendas quę Magistratui annexæ & in perpetuum vnitę sunt annumerari etiam debet Commenda de la finica, regni Cypri, olim constituta.

QVOD MAGISTER LOCVMTENENTEM constituere possit.

F. PETRVS DE CORNILIANO.

X. MAgister in conuentu residens Locumtenentem ac vicegerentem designare & constituere pro suæ voluntatis arbitrio, authoritatem quoque sibi beneuisam pro suæ præeminentiæ facultate concedere potest.

HÆC SVNT QVÆ MAGISTER fratribus permittere potest.

CONSVETVDO.

XI. PRimum potest dare licentiam tenendi vestes proprias & aliam supellectilem. Item peregrinandi deuotionis gratia. Item comedendi priuatim in proprijs domibus. Item recedendi à conuentu. Item conferendi habitum Hospitalis. Item congregandi linguas. Item Baiuliuis præcipiendi aquæ potum: quem nullus remittere potest post campanæ sonum. Id enim reseruatur soli Magistro.

QVÆ DELICTA MAGISTER remittere potest.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XII. MAgister nulli ante condemnationem parcere potest neque in perpetuum habitu priuatis: nisi de Capituli Generalis consensu: quod non nisi ex causa fieri debet. Poterit autem Magister pœnam commutare eorum qui propter effusum alterius fratris sanguinem habitu secundum formam statutorum nostrorum priuantur. Dummodo a Concilij Baiuliuis id facere sit rogatus & loco priuationis habitus, delinquenti vnum annum de Antianitate vel plures, circumstantijs & qualitate delicti consideratis, demere. Quæ quidem antianitatis diminutio cedat in commodum filiorum Arnaldorum, & hoc vbi mors & mutilatio membrorum non fuerit subsequuta: quoniam in his casibus statuta ad literam seruari iubemus.

QVOD

QVOD MAGISTER NON ALIENET *prouentus Magisterij.*

F. FABRITIVS DE CARRETO.

S Atuimus, quòd donationes quæ à Magistro pro tempore existenti fient de iuribus, prærogatiuis, præheminentijs, & prouentibus Magisterij, in præiudicium successorum irritę sint, & in vim præsentis statuti præfata iura præeminentiæ & prouentus, donatore vita functo, eo ipso deuoluta ad Magisteriũ censeantur, nisi donationes ipsas capitulum generale confirmauerit. Quod sine certa scientia & causa legitima facere non debet. XIII.

DE EODEM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

S Tatuimus, quod si Magister in infirmitate cõstitutus aliquam vel aliquas ex cameris Magistralibus, vel alia bona magisterio annexa vnita & incorporata de quibus ex capituli generalis licentia disponere eidem cõcessum fuerit cuipiam concesserit ad vitam vel ad tempus, aut alias de illis dispo-suerit, talis dispositio & concessio nullius sit valoris, aut effectum habere possit, nisi magister qui eam fecerit ex illa infirmitate conualuerit, & post talem concessionem vel dispositionem dies triginta superuixerit. Idem volumus in Prioribus & Baiuliuis circa membra camerarum prioralium, & in commendatarijs pro membris commendarum de melioramento obseruari. XIIII.

DE BVLLA PLVMBEA ET *cerea Magistri.*

F. NICOLAVS LORGVE.

S Tatutum est, quod Magister bullam plumbeam in cuius cuneo superiori imago personę eius sculpta sit, habeat, Quòdque cuneo inferiori bullæ communis cuneus ipse iungatur, qua quidem bulla vtatur in his expediendis, bullandis, & corroboi andis; quę authoritate & præeminentia magistrali expedita fuerint. Bullam quoque argenteam teneat, qua in cera nigra bullentur, literę patentes & clausę, atque alia, quę sub dicta bulla expediri solent. XV.

DE PROVISIONE VICTVALIVM *facienda.*

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

S Tatuimus, quòd Magistri pro tempore existentes, faciant debitam & necessariam prouisionem milij & frumenti, Ita quod ad minus sit semper munitio vnius anni iuxta suam possibilitatem. XVI.

DE QVATVOR CAPELLANIS PALATIJ Magistralis.

F. FABRITIVS DE CARRETO.

XVII. VStuimus, quod quatuor capellani dicti palatij vacāte Magisterio & in absētia Magistri diurno & nocturno tempore diuina officia assidue celebrent ac peragant, ac si Magister præsens esset, & antequam à cōuentu discedant faciant carauanas prout hactenus fuit obseruatum.

DE BONIS STATVS MAGISTERII.

IDEM MAGISTER.

XVIII Statuimus, quod contingente casu vacationis Magisterij, magnus Commendatarius siue eius locumtenens & Cōseruator conuentualis vna cū alijs commissarijs tunc à concilio deputatis per inuentarium ab officialibus palatij Magistralis medio solemni iuramento integre recipiant omnia vtensilia, quæ præterito magistro seruierunt, & ea bene custodita conseruent: si qua fuerint subtracta per inquisitionem commissariorum reperiantur. Et simile seruetur circa equitaturas magistri & status magisterij. Vasa autem aurea & argentea ad commune ærarium spectant. Cassanturque malę introductiones ab officialibus factæ.

ABSENTE MAGISTRO REGENTES negocia Religionis ea tractent cum deliberatione Concilij.

IDEM MAGISTER.

XIX. Statuimus etiam, quod in absentia magistri à conuentu, qui regimini Religionis pro tempore fuerint deputati, debeant ardua Religionis nēgocia ex deliberatione Concilij tractare, & super his discernere, & similiter officiales remouere, & alios ponere, ac de officijs, commendis & beneficijs prouidere & remissiones facere ex dicta deliberatione, quæ per scrutinium ballotarum, seruata forma statutorum, sumatur. Quæ autem præter hunc ordinem facta fuerint, nullius roboris censeantur.

DEO TVRRIM LINGVARVM STRVANT
COLVMNAE.

DE BAIVLIVIS

TITVLVS DECIMVS.

DE ORIGINE BAIVLIVORVM.

CONSVETVDO.

VT Magiſter regimini atque gubernationi Ordinis noſtri maturius intendere poſſet maiores noſtri Senatum & Concilium, quod Magiſtro adeſſet, inſtituerunt: & viros graues titulis dignitatum inſignitos Senatui adſcripſerunt. Hinc inſtituti ſunt in Religione Conciliarij, videlicet Magnus Commendatarius, Mareſcallus, Hoſpitalarius, Admiratus, Magnus conſeruator, Turcopolerius, Magnus Baiuliuus, & Magnus Cancellarius, qui Baiuliui conuentuales dicuntur, quia ſuarum lingarum præſides exiſtunt. I.

QVI FRATRES SVPPOSITI SINT obedientiæ Mareſcalli.

F. ALPHONSVS DE PORTVGALLIA.

SAcer ordinis cetus id expoſtulat, vt inferior ſuperiori pareat. Hinc ſtatutū eſt, quod omnes & ſinguli fratres tam milites quam ſeruientes armorum Mareſcallo obediant, à cuius obedientia exempti ſint Baiuliui conuentuales eorumque Locatenentes, Priores, Caſtellanus empoſtæ, & Baiuliui capitulares, Magiſtriq. comites ſiue ſocij. II.

QVOD GENTES ARMORVM IN MARI ſint ſuppoſiti Admirato & ſi Mareſcallus ſit præſens eidem pareant.

F. GVILLELMVS DE VILLARETO.

STatutum eſt, quod Admiratus habeat poteſtatem ſuper omnes galeas & nauigia armata per Religionem, quódque poſſit retinere remiges & galliotos, ac armorum gētes, eiſque faciat ſolutionem in ærario, atque tam III.

in mari

in mari quam in terra ſint ſuppoſiti armigeri maritimi authorirati Admirati. Si vero Marreſcallus erit in armamento, Admiratus & reliqui ſint ad mandatum Mareſcalli, Et omnes armigeri, qui deſcendent in terram, ſtare debent ad mandatum illius quem Mareſcallus ſuo loco deputabit. Cum autem erunt ſupra mare eundo & tedeundo, ſint ad præceptum Admirati, niſi Mareſcallus adeſſet.

IDEM MAGISTER.

IIII. CVm Mareſcallus congregationes ſeu Aſſembleas conuocat & celebrat, ad eas venire & ipſis intereſſe Prior eccleſię teneatur.

DE VEXILLO RELIGIONIS PER MAreſcallum commendando.

IDEM MAGISTER.

V. MAreſcallus ordinis noſtri ex prærogatiua ſui officij poteſt dare & commendare in exercitio armorum cui ſibi placuerit vexillum ſiue confalonem ordinis noſtri, Id tamen cum conſilio Magiſtri vel eius Locumtenentis facere teneatur.

IDEM MAGISTER.

VI. FRatribus delinquentibus pro delictorum qualitate potum aquæ præcipiat Mareſcallus in eorum domibus. Quod quidem alius Baiuliuus facere non poteſt, niſi a Magiſtro licentiam querat.

QVOD FRATRES IN ARMORVM exercitio ſuppoſiti ſint præcepto Mareſcalli.

IDEM MAGISTER.

VII. IN omnibus obedientia laudanda eſt, in armorum exercitio profecto magnopere commendanda exiſtit. Igitur in armorum exercitio fratres Præcepto Mareſcalli ſuppoſiti ſunt, exceptis Baiuliuis conuentualibus, & capitularibus, Prioribus, Caſtellano empoſtæ, & ſocijs Magiſtri, & ſi Magiſter erit præſens tunc Mareſcallus, & alij obedientiæ Magiſtri ſupponuntur, Abſente vero Magiſtro, eius Locumtenenti parere teneantur.

DE POTESTATE ADMIRATI ſuper armamentis.

IDEM MAGISTER.

VIII. ADmirato ordinis noſtri ex ſui officij præeminentia omnes fratres & ſeculares expeditionis & claſſis maritimæ ſubmittimus, cui parere debeant, & ſuper his Admiratus poteſtatem exerceat. Si vero Magiſter aderit, aut

eius

eius Locumtenens, tunc Admiratus & reliqui Magiſtro vel Locumtenenti obediant: Illi quoque maritimi homines qui ad ſtipendium Religionis exiſtunt, ſuper eorum ſolutione quantum ſpectat ad marinariam ipſi Admirato ſubiecti ſunt.

DE PRÆROGATIVA ADMIRATI.

F. DEODATVS DE GOZONO.

QVando Religio armabit Triremes ſeu alia nauigia, Admiratus iniũget Remigibus & nautis vt triremes & nauigia conſcendant, ſtipendia quoque ab ærario ſumet, ſeu illi quos deputabit, vt Remigibus & nautis exoluantur: Magiſter tamen pro Remigibus & nautis ſuis ſuorumq. nauigiorum & triremium ſumet neceſſarios commeatus, & quæ opportuna fuerint. IX.

QVOD BAIVLIVI OFFICIALES AB eis deputatos priuare non poſſint officijs.

F. PHILIBERVS DE NILLIACO.

NON decet graues viros & qui regimini præſunt variabiles eſſe. Itaq. non eſt permiſſum Baiuliuis qui ſemel in vim ſuæ preheminẽtiæ officiales elegerint aut conſtituerint, eos ab officijs ſub prætextu alicuius delicti aut aliter deſtituere: niſi prius per Magiſtrum & Conſilium ordinarium declaratum & deciſum fuerit ipſos officiales in exercitio officiorum deliquiſſe, & propterea priuationem officij incurriſſe. Quicunq. Baiuliuus contrafeeetit ſubeat pœnam quarantenæ; & nihilominus quicquid egerit irritum cenſeatur. X.

QVOD COMMENDATARII VOLTÆ, granarij, paruæ Commendæ reddant computum quolibet menſe Magno Commendatario.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

AD conſeruationem rerũ & bonorũ ordinis noſtris Statuimus, quod Commendatarij voltę, granarij, & paruæ commendę de adminiſtratis & rebus ad ſua officia ſpectantibus quolibet menſe computum magno Commendatario reddere teneantur, & reliqua ſiue reſidua manifeſtare. Si autem contrafecerint, ſeu male & doloſe adminiſtrauerint, priuati officijs & beneficijs cenſeantur, atq. quinque annos inhabiles ad conſequendum Commendas exiſtant; Omnes quoque expenſas & ſatisfactiones quas Commendatarius voltæ faciet, in præſentia, magni Commendatarij, ſi intereſſe poterit, vel in eius abſentia, Theſaurario generali præſente, facere teneatur. XI.

DE OFFICIO MAGNI BAIVLIVI VENERANDAE LINGUAE ALEMANIAE.

IDEM MAGISTER.

XII. PRæeminentias, ac dignitatē pariter, onus officij magni Baiuliuatus Venerandæ linguæ Alemaniæ ad omnem ambiguitatem remouendam, ad vtilitatem & congruam opportunamq. custodiam castelli nostri sancti Petri in ditione Turcarum situati (in quo certe non parum pondus honoris & decoris ordinis nostri consistit, cum ad ipsum christicolę seruitutis iugo pressi libertatis consequendæ gratia sæpenumero Confugiunt: Idem quoque castellum visitatione & reformatione circa stipendiarios, armaque eorum, ac munitiones eiusdem castelli, & prouisiones plerumq. egere videtur) Declarantes, & his quidem rebus arduis prouidere cupientes: Statuimus, quod magnus Baiuliuus conuentualis dictæ linguæ Alemaniæ Præses, qui pro tempore huiusmodi officium magni Baiuliuatus gerit, seu eius Locumtenens anno quolibet semel ad minus, aut prout necessitas postulauerit, ad dictum castellum visitandi gratia personaliter accedere debeat Trireme Rhodia aut alio nauigio vectus, prout ei melius & commodius faciendum videbitur. Volumusq. fratres & familiares cum ipso magno Baiuliuo vel eius Locumtenente visitationis causa ad dictum castellum accedētes sumptus à communi ærario percipere, quemadmodum fratres, & familiares in triremibus ordinis percipiunt.

DE MODO VISITATIONIS IN CASTELLO SANCTI PETRI.

IDEM MAGISTER.

XIII. QVia in omni rerum executione modus & norma potissime est admittenda: Ideo in visitatione dicti Castelli exequenda Magnus Baiuliuus eiusque Locumtenens hunc seruabunt morem. Stipendiatos vtiles, beneq. armis munitos ac paratos eorum in statu & stipendijs conseruare, retinereq. teneantur ac debeant: Inutiles vero & ineptos cassare & à stipendijs remouere, abdicareq. debeant, & alios habiles, & idoneos loco eorum subrogare, ponere, & substituere. Quod si vtiles & sufficientes stipendiarij aliqui potentes, tamen armis bene muniti non comperiantur, terminum congruum & competentem talibus assignent, in quo armis muniti sufficientes existant: alias stipendio eis ordinato frustrentur & priuentur.

DE RESTRICTIONE EXERCITII MAgni Baiuliui.

IDEM MAGISTER.

CApitaneum certe & præfectum, qui a nobis dicto Caſtello præficitur & deputatur, merito ab exercitio dicti officij Magni Baiuliui exemptum eſſe conuenit. Ideo ſtatuimus, quod poteſtas & authoritas dicti officij ad capitaneum, & eius familiares, & ad illos qui fuerunt in conqueſta eiuſdem, ac ſtipendiatos qui a ciuitate Smyrnarum ad ipſum Caſtellum habitandi gratia migrarunt, qui à ſtipendijs certe deſtitui non poſſint niſi de licentia Magiſtri, nullo pacto extendatur: verum à dicta poteſtate eximuntur. Volumus tamen ad robur dignitatis Magni Baiuliui, quod illa quæ per Capitulum generale fuerunt ordinata ipſam dignitatem concernentia, in officio & ſtipendijs plenariam firmitatem obtineant. XIIII. XV.

QVOD CAPITANEVS CASTELLI Sancti Petri præſtet fauorem Magno Baiuliuo viſitanti.

IDEM MAGISTER.

NIhil eſt quod magis ſtatus conſeruet quam vera Illibataque obedientia. Statuimus itaque, quod in viſitatione dicti caſtelli per Magnum Baiuliuum, ſeu eius Locumtenentem facienda, capitaneus caſtelli eiuſdem, qui pro tempore fuerit, eidem magno Baiuliuo aut ſuo locumtenenti in dicta viſitatione exequenda obediat & pareat: conſilium quoque, auxilium, & fauorem præſtare debeat, quoties ab ipſo magno Baiuliuo aut eius locumtenente fuerit requiſitus: Ipſa quoque viſitatione peracta, cum magnus Baiuliuus Rhodum Reuerſus fuerit, de omnibus compertis & occurrentibus verbo & ſcriptis plenariam relationem Magiſtro faciat.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

ET quoniam Magnus Baiuliuus ſupradicta præeminentia quam Rhodi habebat, amplius vti non poteſt. Statuimus, vt ipſius loco ius viſitandi notabilem Ciuitatem veterem huius noſtræ inſulæ Melitæ, & caſtellum Gaudiſij habeat. XVI.

DE HORREI COMMENDATARIO & probis hominibus & de præeminentia Magni Commendatarij

Super eo.

XIIII. F. IOANNES DE LASTICO.

XVII. Area commeatuum & granorum conseruationem diligens custodia adhiberi debet, ne per negligentiam pereant. Idcirco incommoditates vitare cupientes, Statuimus, quod omnia frumenta, hordea, aliaque grana, biscotta, & alij commeatus ad Commune ærarium pertinentia in horreo, loco apto, tuto, & idoneo reponantur, & conseruentur sub clausura duarum clauium. Ad ipsorum quoque conseruationem religiosus probatæ vitæ, & expertæ discretionis eligatur in granarij commendatarium; qui alteram dictarum clauium tenebit; Atque per Magistrum & concilium ordinarium duo religiosi idonei & ad hoc sufficientes ex diuersis linguis eligantur, qui alteram clauem custodiant. Talesque probi homines trimestri dumtaxat fungantur officio, intendantque conseruationi & distributioni frumenti & commeatuum: computum quoque de receptis datisque teneant, prout per cedulas magni Commendatarij ordinatum fuerit; & ipsum computum Magistro & concilio singulo trimestri dare teneantur. Quod si in huiusmodi distributione augmentatio vel diminutio contigerit, id in commodum, vel damnum ærarij cedat. Hoc adiecto, quod granaria & magazeni vbi prædicta recluduntur, bullentur magni Commendatarij bulla. Prædicti tamen magazenum vnum liberum habeant vbi assiduas distributiones facere possint. Commendatarij autem voltæ & granarij stipendium florenorum XXV. tantum pro quolibet annuatim præter tabulam & soldeam ab ærario capiant.

XV.

DE PROBIS HOMINIBVS PARuæ commendæ.

IDEM MAGISTER.

XVIII. Et super officio paruæ commendæ diligentius intendatur, Statuimus, vt per Magistrum & Concilium deputentur duo probi religiosi ex diuersis linguis, qui delicta perquirant & magno Commendatario significent, quibus illico remedium apponat, aliter ad Magistrum & Concilium deferatur qui secundum casuum emergentiam prouideant. Amplius officiales horrei, voltæ, paruæ commendæ, & eleemosynę quolibet biennio mutari mandamus.

QVOD MARESCALLVS NEMINEM liberet à turris cuſtodia.

IDEM MAGISTER.

Vmma cura vigilantia quoq. adhibenda eſt inſulæ noſtræ cuſtodiæ & excubijs, quæ tot tantiſq. inimicis circumſepta eſt. Iubemus igitur, vt omnes fratres ſuppoſiti præeminẽtiæ Mareſcalli equaliter omni ſecluſa excuſatione excubias & vigilias, ad turtim deputatam fieri ſolitas, teneantur perfecueranter exercere, A quo onere Mareſcallus per ſe aut alios liberare, & immunem reddere quempiam non poſſit, ſeu quouis modo excuſare. XIX.

QVOD EQVI PASSAGII MARESCALLO præſententur.

IDEM MAGISTER.

Quos paſſagij Mareſcallo ac duobus religioſis qui ad hoc deputentur, præſentari iubemus atque volumus. Qui quidem equi cum apti & idonei pro paſſagio dijudicati fuerint, tunc per ſcribam erarij in libro ipſius erarij Mareſcalli iuſſu annotentur. XX.

PROBI HOMINES SVPER OFFICIO MAgiſtri ſcutiferi eligantur, & Mareſcallus defectus corrigat.

IDEM MAGISTER.

Mnem fraudem & negligentiam excludere cupientes, Sancimus, quod Magiſter & concilium ordinarium duos Religioſos diſcretos eligant, qui intendant ſuper his quæ pertinent ad Magiſtri ſcutiferi officium, & quæ dicto officio ſuppoſita ſunt: In quibus ſi aliquod indebitum inuenerint, illud Mareſcallo ſignificent, qui dilatione ceſſante prouideat, remediumq. apponat, & pro caſus exigentia puniat: quod ſi non fecerit ad Magiſtrum & Concilium referatur qui de remedio prouidebunt opportuno. XXI.

QVOD HOSPITALARIVS ELIgat Infirmarium quem Magiſtro & Concilio præſentet.

IDEM MAGISTER.

XXII. PLurimum interest vt exercitio Hospitalis, & curæ ægrotorum vir prudens & discretus deputetur qui exercitij infirmorum ductor, rector, & director existat. Itaq. volumus & statuimus, quod Hospitalarius cõuentus nostri fratrem ex lingua Franciæ, si in ea idoneum tali exercitio comperiat, in Infirmarium eligat. Si vero in ipsa lingua sufficientem non inuenerit, aliquem ex alijs linguis indifferenter pro eius arbitrio in Infirmarium eliget. Quem sic electum Magistro & cõcilio ordinario præsentabit. Qui præsentati idoneitatẽ discutient, ipsum quoque confirmabunt, vel reijcient. Si minus idoneus esset, tunc Hospitalarius de alio prouidebit ordine prætacto. Infirmarius autem sic electus exercitio huius officij per biennium duntaxat præerit. Quo finito, Magister & concilium diligenter inquirent de cura, diligentia, & obsequio ab eo in ipso termino præstitis. Quod si bene iuste, & laudabiliter seruitijs infirmariæ ipsum intendisse comperient, pro alio biennio in eo officio confirmari possit. Alias ab officio destituatur, & alius modo prędicto eligatur. Scriba quoque infirmariæ sicut Infirmarij, biennio quolibet mutetur.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

XXIII. ITa tamen quod ad officium infirmarij eligatur frater miles.

DE QVIBVSDAM PRÆROGATIVIS magni Conseruatoris.

F. IOANNES DE LASTICO.

XXIIII. STatuimus, quod magnus Commendatarius aut eius vicegerens, ac procuratores nostri cõmunis ærarij tempore solutionis soldearum debeant dare & consignare Magno Conseruatori vel eius locũtenenti omnes & singulos pannos lanæ, lini, canauassæ, & camelotos pro soldearum solutione deputatos, Quodque magnus Conseruator & in eius comitiua Conseruator conuentualis distribuant huiusmodi soldeas. Inhibentes ne cuiquam plus anticipetur quam quod pro vno anno dari & percipi solet; quod si secus factum fuerit ipse conseruator conuentualis teneatur soluere communi ærario præcio forensi quod plus anticipatum fuerit. Magnus Conseruator quoq. seu eius locumtenens interueniat, & adsit contractibus pannorum, telarum, camelotorum, canauassarum pro soldeis: adsit quoque spolijs Fratrum distribuendis.

QVOD

QVOD MAGNVS CONSERVATOR det licentiam scindendi & faciendi vestes.

IDEM MAGISTER.

NOn licet fratribus obedientiæ vinculo adstrictis pro suo viuere arbitrio, sed in omnibus obedientiam præseferre tenentur. Ideo statuimus, quod fratres vestes breues aut longas scindi facere & ordinare, ipsisq. vti non audeant aut præsumant sine Magni Conseruatoris licentia. Si quis contrafecerit, de eo Magnus Conseruator Mareſcallo querelam faciat, & delinquens pœna septenæ, toties quoties contrafecerit, puniatur. XXV.

QVOD TVRCOPOLERIVS NON DESTItuat turcopolos absq; causæ cognitione.

IDEM MAGISTER.

NOn decet, nisi merito, quempiam ab officio destituere. Ideo prohibemus, ne Turcopolerius turcopolos officio priuare de facto absque causæ cognitione debeat. Quod si errasse aut deliquisse compererit, tales ab officio suspendat, sicque suspensis in presentia testium fide dignorum decem dierum terminum assignet, in quo deliquentes coram magistro & concilio ordinario debeant cõparere responsuri obiectis, quo iustitia ministretur. Ipsis vero delinquentibus termino præfixo non compatentibus pet contumaciam officium auferatur, & alios eorum loco Turcopolerius subroget & constituat. XXVI.

DE PASTV QVEM TVRCOPOLERIVS à Turcopolis accipit.

IDEM MAGISTER.

IN lustratione & circuitione Insulæ nostræ per Turcopolerium facienda, pastum duorum dierum quolibet anno tantum non continuorum sed diuerso tempore a Turcopolo sumat Turcopolerius, ne expensarum onere subditi nostri nimium grauentur. XXVII.

DE STIPENDIIS BAIVLIVORVM.

R. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

QVi officijs prefunt vt onere sic etiam honore emolumentoque frui decet, labor quoq. premij spe cõfouetur. Baiuliuis itaq. conuẽtualibus ordinis XXVIII.

nostri cum in conuentu præsentes fuerint, stipendium cuilibet scutorum sexaginta dumtaxat deputamus & assignamus. Si vero absentes a conuentu fuerint ipso stipendio careant, Eorum Locatenentes qui onera albergiarum supportabunt quadraginta quinque ab ærario recipiant. Prior autē ecclesiæ quadraginta octo. Thesaurarius generalis totidem. Cuius locumtenens medietatem tantum percipiet, non obstante quocumque statuto in contrarium faciente.

DE THESAVRARIO GENERALI & eius prærogatiua.

F. IOANNES DE LASTICO.

XXIX. THesaurarij generalis ordinis nostri dignitatem linguæ Franciæ perpetuo ascribimus, qui Baiuliuus capitularis esse censeatur. Is quoq. assiduam residentiam in conuentu facere tenetur, habeatque in custodia bullam ferream communē in sacculo sub sigillis Magistri & Baiuliuorum qui sigillare consueuerunt reclusam. In concilijs quoque aderit, loco & suffragio Baiuliui capitularis gaudebit: in redditione quoque computorum ærarij vna cum Baiuliuis interueniat, & stipendium annuum ab ærario, si frater miles fuerit, scuta auri quadraginta octo, si vero armorum seruiens aut Capellanus florenos Rhodi currentes centum percipiet.

DE PRÆSIDENTIA ET ORDINE Baiuliuorum & Priorum.

IDEM MAGISTER.

XXX. STatuimus, quod Baiuliui, Priores, & Castellanus emposte tam in conuentu quam extra, sedeant atque stent in sessione, deambulatione, & locutione in Concilio & alijs locis, quemadmodum præcritis temporibus facere & stare consueuerunt.

QVOD DONATI obediant Baiuliuis.

IDEM MAGISTER.

XXXI. STatuimus, vt fratres ordinis nostri superiori obedire tenentur, non minus certe donati obsequio ordinis nostri ascripti superioribus parere astringuntur. Quare iubemus, vt Donati debeant seruire in Albergia, in qua fuerūt semel recepti atque parere in omnibus licitis & honestis Baiulino vel eius vicegerenti Albergiæ ipsius. Quod si contrafecerint perdant soldeam & mensam quam ab ærario capiunt, nisi legitima excusatione præpediti fuerint a Magistro & Concilio cognoscenda.

QVOD MAGNVS COMMENDATARIVS præsentet officiales granarij & parua commenda.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

STatuimus, quod Magnus Commendatarius de qualibet lingua fratres sibi beneuisos Magistro & Concilio ordinario presentet pro officijs granarij, & paruę cõmendę, quos Magister & Concilium acceptent, si sufficientes fuerint: si minus idonei extiterint, alios presentet idoneos, quos Magister & Concilium aceptare tenentur. XXXII.

DE PRÆROGATIVIS MAGNI Commendatarij & Admirati super officio Tercinalis & volta.

IDEM MAGISTER.

ADpacificandum differẽtiam quæ est inter venerabiles magnum Cõmendatariũ & ceteros fratres linguę Prouincię ex vna; & Admiratũ & alios fratres linguę Italię partibus ex altera super officio Tercinalis & voltę: auditis & intellectis dictis partibus, & earũ rationibus, dictam differẽtiã determinamus, & per sententiam diffinitiuã Statuimus & ordinamus auctoritate huius præsentis capituli, quod de cætero magnus Commendatarius debeat & possit ponere & eligere Commendatarium dictę Voltæ, & Tercinalis, habens talem præeminentiam ipse magnus Commendatarius, sicut consueuit. Qui Commendatarius voltæ teneatur reddere bonum cõputum quolibet mense omnium rerum per eum administratarum ante Auditores computorum qui per Magistrum & Concilium ordinarium erunt ordinati, & de qualibet re computum particulariter conficiat, vt statim quid de qualibet re restabit, & quid deficiet sciatur. Et quod Admiratus (non præiudicando dicto officio præfati Commendatarij Tercinalis) vltra dictum Commendatarium possit & debeat ponere vnum officialem nominatum Probum virũ sibi beneuisum qui possit ędificare intra limites dicti tercinalis, ad intrandum dictum tercinale, exeundumque domum: Qui probus vir teneatur habere vnum librum, in quo scribat omnes res quæ essent emptæ, & conductę, sicuti ferrum ligna, remi, filum, stupa, arma, vela, & alia omnia de quibus debeat onerare dictum Commendatarium, & omnes expensę quæ fient quolibet die sint vlę & verificate per dictum probum virum, alias non admittantur in computis, & quod nõ absit de volta quolibet die quando operabitur pro ærario, & quod omnium rerũ sit factum vnum inuentarium, cuius copiã teneat magnus Cõmendatarius, vnam Admiratus, & vnam dictus probus vir qui pro tempore erit, augendo & diminuendo quando res augebitur & diminuetur, & omnia reponantur in tuto loco & competenti ad eorum conseruationem, & quod dictus probus vir & Commẽdatarius quilibet teneat vnam clauem magazeni. Insuper eliget dictus Admiratus vnum scribam & deputabit cum dicto officio tercinalis, qui teneat registrum ad præceptum Admirati omnium rerum, quę sunt intra dictum tercinale pertinentium ad artem marinariam. Que non debeant remoueri à locis solitis: Et toties quo- XXXIII

ties voluerit dictus Admiratus scire à scriba quę res sint in dictis locis, vel si sint bene custodite & in bono ordine, possit ad suum placitum facere: & similiter idem magnus Commendatarius: Et quod prefatus probus vir & scriba subiaceant iurisdictioni ipsius Admirati qui eos deponere à dicto officio & in eodem constituere possit. Et quod omnes cędulæ expensarum sint sigillatę signeto dicti magni Commendatarii, sicut solitum est. Dictus Commēdatarius Tercinalis & voltæ habeat gagia florenorum viginti & similiter probus vir; Scriba autem gagia solita, Intelligendo quod nullo modo possint supradicti extrahere à dicta volta Tercinalis aliquid, vt puta remos, stupas, vela & cętera supradicta sine licentia Magistri: nisi fuerint pro armamentis galearum & fustarum religionis, Dicti autem Commendatarius voltæ & probus vir mutentur de biennio in biennium sicut cæteri officiales.

DE INSTITUTIONE MAGNI CANcellarij noui Baiuliui.

IDEM MAGISTER.

XXXIIII. INstituimus & creamus alium Baiuliuum conuentualem qui octauus sit & postremum locum post septem alios Baiuliuos conuentuales teneat, & magnus Cancellarius nuncupetur. Ipse autem Baiuliuus magnus Cācellarius stipendijs Baiuliuorum conuentualium gaudeat, & hanc Baiuliuatus dignitatem perpetuo concedimus atque ascribimus Veher. linguę Hispaniæ quam in duas linguas sub vna Albergia constitutas diuidimus, quod Natio ipsa militibus ordinis nostri fulcita sit ornatissimis & de nostro ordine benemerita: Non præiudicantes per hoc quouis modo nominibus, honoribus, dignitatibus, præsidentijs & preeminentijs, prerogatiuis, & vtilitatibus aliorum Baiuliuorum conuentualium & linguarum, ac Thesaurarij generalis cui ex officio incumbit bullam communem ferreā custodire, sed singulis prędictis fortiori munimento roboratis reuocantes, cassantes & annullantes (consentientibus ad hoc vniuersis linguarum fratribus) quascuis scripturas, literas, & bullas promissionum, & obligationum dudum quouis modo ratione discordiarum inter septem linguas vigentium confectas. Quibuscunq. statutis, consuetudinibus, vsibus, & naturis ordinis nostri & quibuscuis alijs in contrarium facientibus in aliquo non obstantibus.

DE ELECTIONE MAGNI CANcellarij.

IDEM MAGISTER.

XXXV. VT Baiuliuus magnus Cācellarius nuncupatus forma qua cęteri Baiuliui ordinantur, eligatur: nec ad ipsius Baiuliuatus apicem quispiam assumatur nisi scribere & legere sciat, statuimus atq. decernimus.

DE

DE PRÆEMINENTIIS MAGNI Cancellarij.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

SAtuimus, vt magnus Cancellarius virum doctum & idoneum Vicecancellarium habeat cancellariæ noſtræ exercitio deputatum, & vacante vicecancellariatus officio, duos vel plures fratres ordinis noſtri doctos, idoneos, & ad ipſum exercitium ſufficientes ſucceſſiue Magiſtro & Concilio ordinario præſentet, ex quibus vnum Magiſter & concilium acceptabunt. XXXVI

DE OFFICIO VICECANCELLARII.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

SAtuimus, quod Vicecancellarius prouiſiones quaſcumq. Cãcellariæ expediat, ac more ſolito ſignare debeat, & eius fructus redditus, & emolumenta recipiat, prout hactenus Cancellarij recipere conſueuerunt. Nec literæ bulla communi plumbari poſſint, niſi magnus Cancellarius ſeu eius locũtenens præſens fuerit in Concilijs, qui literas bulla communi munitas dumtaxat ſub plica gratis ſignabit, ſaluo iure ſenèſcallatus. XXXVII.

DE SCRIPTVRIS CANCELLARIÆ.

IDEM MAGISTER.

QVia Cancellariæ ſcripturę omnibus ad iura ſua tutanda ſunt communes: Ideo ſtatuimus, quod Vicecancellarius abſque alia licentia ſcripturas & extracta ex libris cancellarię petentibus dare, ſi ad eorum cauſam pertineant, ſaluo iure cancellariæ, teneatur. XXXVIII

DE RESIDENTIA BAIVLIVORVM conuentualium.

F. PETRVS DAVBVSSON.

BAiuliui conuentuales tamquam viri conſulares Magiſtro adeſſe debent, quorum conſilio & prudentia negotia ordinis noſtri dirigantur. Quare eos abeſſe à conuentu non decet. Sed cum ſępe accidat, re aut tempore ita poſtulante, vt quoſdam ex illis neceſſe ſit ab ipſo conuentu diſcedere, Statuimus, quod hoc caſu tres tantum Baiuliui conuentuales ſecundum gradum & ordinem ſuum poſſint à cõuentu abire, ita tamen quod intra annos tres à die ſui receſſus ad ipſum conuentum redire teneantur. Quod ſi facere omiſerint, eo ipſo & abſq. alia monitione aut citatione ſuis Baiuliuatibus priuati cenſeantur, ad quos alij per Magiſtrum & Concilium ordinarium eligi poterunt. XXXIX.

ELE-

ELECTVS ABSENS A CONVENTV IN

Baiuliuum conuentualem infra duos annos ad conuentum accedere teneatur nec magnam crucem assumat extra conuentum.

F. IOANNES DE HOMEDES.

XXXX. QVi autem absentes à conuentu in Baiuliuos conuentuales electi fuerint, in termino duorum annorum à die suæ electionis numerandorum ad conuentum accedere teneantur, & interim prærogatiuis & præeminentijs Baiuliuorum conuentualium in consequendis dignitatibus & beneficijs ordinis vti possint: Aliter dicto termino elapso nisi præsentes in conuentu fuerint, nulla Baiuliui conuentualis prærogatiua potiantur: Quinimo dictis Baiuliuatibus eo ipso sine aliqua citatione aut monitione priuati censeantur: Et Magister & concilium ad alterius electionem eius loco procedere debeant, salua tamen smutitione linguarum: Adijcientes quod supradicti qui à conuentu absentes in Baiuliuos conuentuales electi fuerint, magnam crucem sibi assumere & gestare non præsumant, donec in conuentu coram Magistro & concilio se præsentauerint.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

XLI. AC tamen lege quod elapso anno cum dimidio à die electionis teneantur soluere eorum locatenentibus summâ scutorum quinquaginta auri singulis mensibus pro sustinendis Albergiarum sumptibus, quod si in termino duorum annorum, vt præfertur, non uenerint, iuxta suprascriptum statutum priuati censeantur.

QVANDO MARESCALLVS PARCERE *potest iudicatis.*

CONSVETVDO.

XLII. SI Mareschallus fecerit quærelam de fratre, & posuerit eum in iustitia, potest eam remittere & parcere antequam exeat ecclesiam, & nõ post: & si Mareschallus fecerit quærelã de fratre, fratres possunt præcari pro delinquente, & Mareschallus potest parcere ante sonum campanæ: Sed post, venia reseruatur Magistro vel suo locũtenenti. Item si Mareschallus vel alius commendatarius facit quærelam ex mandato Magistri, tunc eam non potest remittere vel parcere: & similiter de præcepto facto ex ordine Magistri.

F. CLAV-

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

STatuimus, quod Mareſcallus fratrem aliquem militem ſibi beneuiſum officio Conſalonerij ſiue vexilliferi loco ſæcularis deputare poſſit, non obſtante quocumq. ſtatutto vel conſuetudine in contrarium faciente. XLIII.

QVOD NVLLIS QVAM BAIVLIVIS CONuentualibus antianitates ad dignitates concedantur.

F. IOANNES DE VALLETA.

LItium ac controuerſiarum omnium materiam ac occaſionem quæ hactenus ſuper antianitatibus ad dignitates inter fratres noſtros ortę ſunt prę ſcindere ac euellere cupientes, Decernimus,& prohibemus nemini in poſterum prærogatiuam aut expectatiuam ſeu quas antianitates vocamus, ad prioratus,caſtellaniam empoſte,& Baiuliuatus cõcedi,niſi Baiuliuis conuentualibus, ad quos iure & conſuetudine noſtra huiuſmodi dignitates ante alios ſpectant & pertinẽt:quod ſi aliquando vrgens neceſſitas aut euidens vtilitas Prioratuum aut Linguarum, quarum huiuſmodi dignitates erunt, id faciendum expoſtulet, ordiniſq. noſtri vt præfatę dignitates alijs dentur, non aliter quam cauſa prius per Magiſtrum &Concilium examinata,& de cõſenſu fratrum linguarum, aut Prioratuũ, aut Caſtellanię empoſtæ,ad quos nominatio pertinebit,& perſonis noſtri ordinis antianis & benemerentibus & in quibus eæ qualitates concurrant quæ per ſtabilimenta noſtra in perſonis dignitatum capacibus requiruntur,& demum ſine prę iudicio Baiuliuorum conuentualium concedantur; exceptis concordijs forſam in aliquibus linguis ſeu Prioratibus initis & factis, in quibus aliter, ac contra formam preſentis decreti inter fratres ipſorum conuentum eſt. XLIIII.

DE LINGVARVM BAIVLIVORVM AC Priorum numero.

CONSVETVDO.

QVamuis ordo noſter à ſuę originis inſtitutione, cum rerum amplitudinem comparaſſet, conſiliarios quoſdam titulis dignitatum ornatos Magiſtro aſſiſtentes haberet; neceſſarium tamen viſum eſt ſuccedẽte tempore,linguas & Prouincias diſtinguere & partiri;Baiuliuos ampliare, Priores inſtituere,vt ſuis limitibus ac ditionibus Religioſi coarctati quietius profeſſioni & regimini intenderent. Hinc ſequuta eſt olim & pro temporum ſuccedẽtium opportunitate Linguarum odo diſtinctio, Baiuliuorum conuẽtualium qui linguis preeſſent ampliatio, ac Priorum inſtitutio qui prouincijs preſiderent, additique ſunt quidam Tituli qui Baiuliui capitulares dicuntur,qui capitulis aſcripti ſunt,concilioq. interſunt. Quorum annumeratio hęc eſt. XLV.

LIN-

LINGVÆ Prouinciæ, Magnus Cómendatarius: Prior S. Aegidij, Prior Tholoſæ, Baiuliuus capitularis Manoaſcæ, qui ſedente in Magiſtratu fratre Iacobo de Milly fuit inſtitutus.

LINGVÆ Aluerniæ, Mareſcallus, Prior Aluerniæ: Baiuliuus capitularis de Lureil, qui ſedente in Magiſtratu fratre Baptiſta de Vrſinis ordinatus eſt; poſteauero Baiuliuus Lugduni dictus, mutato nomine tempore fratris Philippi de Villers Liſleadam Magiſtri; nunc vero tempore fratris Ioannis Leueſque de la Caſſiere de Deueſſet, mutato nomine, appellatus eſt.

LINGVÆ Franciæ, Hoſpitalarius, Prior Frãciæ, Prior Aquitaniæ, Prior Campaniæ, Baiuliuus capitularis moreæ iamdudum inſtitutus, Baiuliuus capitularis Theſaurarius generalis, qui ſedente in Magiſtratu fratre Ioanne de Laſtico ordinatus exiſtit.

LINGVÆ Italiæ, Admiratus: Prior vrbis, Prior Lombardiæ, Prior Venetiarum, Prior Piſarum, Prior Baroli, Prior Meſſanæ, Prior Capuæ; Baiuliui Capitulares ſanctæ Euphemiæ, Sancti Stephani prope monopolim, ſanctæ Trinitatis de venuſio: Sancti Ioannis de Neapoli iamdudum inſtituti.

LINGVÆ Aragoniæ, Cathaloniæ, & Nauarræ; Magnus Conſeruator, ſedente in Magiſtratu fratre Ioanne de Homedes ſic dictus, Caſtellanus empoſtæ, Prior Cathaloniæ, Prior Nauarræ, Baiuliui capitulares Maioricarum qui ſedente in Magiſtratu fratre Antonio Fluuiano, & de Caſp ſedente Magiſtro fratre Baptiſta de Vrſinis inſtituti fuerunt.

LINGVÆ Angliæ, Turcopolerius, Prior Angliæ, Prior Hiberniæ, Baiuliuus capitularis Aquilę.

LINGVÆ Alemaniæ, Magnus Baiuliuus, Prior Alemaniæ, Prior Bohemiæ, Prior Vngariæ, Prior Daciæ, Baiuliuus capitularis de Brãdeburgh.

LINGVÆ Caſtellæ, Legionis, & Portugalliæ: Magnus Cãcellarius, Prior caſtellæ & legionis, Prior Portugallię, Baiuliuus capitularis de Iora, ſedente in Magiſtratu fratre Ioanne de Valleta, Baiuliuus Iangonis, ſeu de Leça, ſedente fratre Petro de Monte inſtitutus, & Prioratui Portugalliæ perpetuo vnitus: Baiuliuus de las nueueuillas ſedente fratre Ioanne Leueſque de la Caſſiere inſtitutus.

CApitulares autem Baiuliui, Prior eccleſiæ ordinis, & Præceptor Cypri, communes ſunt omnibus linguis: Baiuliuus vero capitularis Negropontis communis eſt duabus linguis Aragoniæ, & Caſtellæ ex concordia inter eos habita.

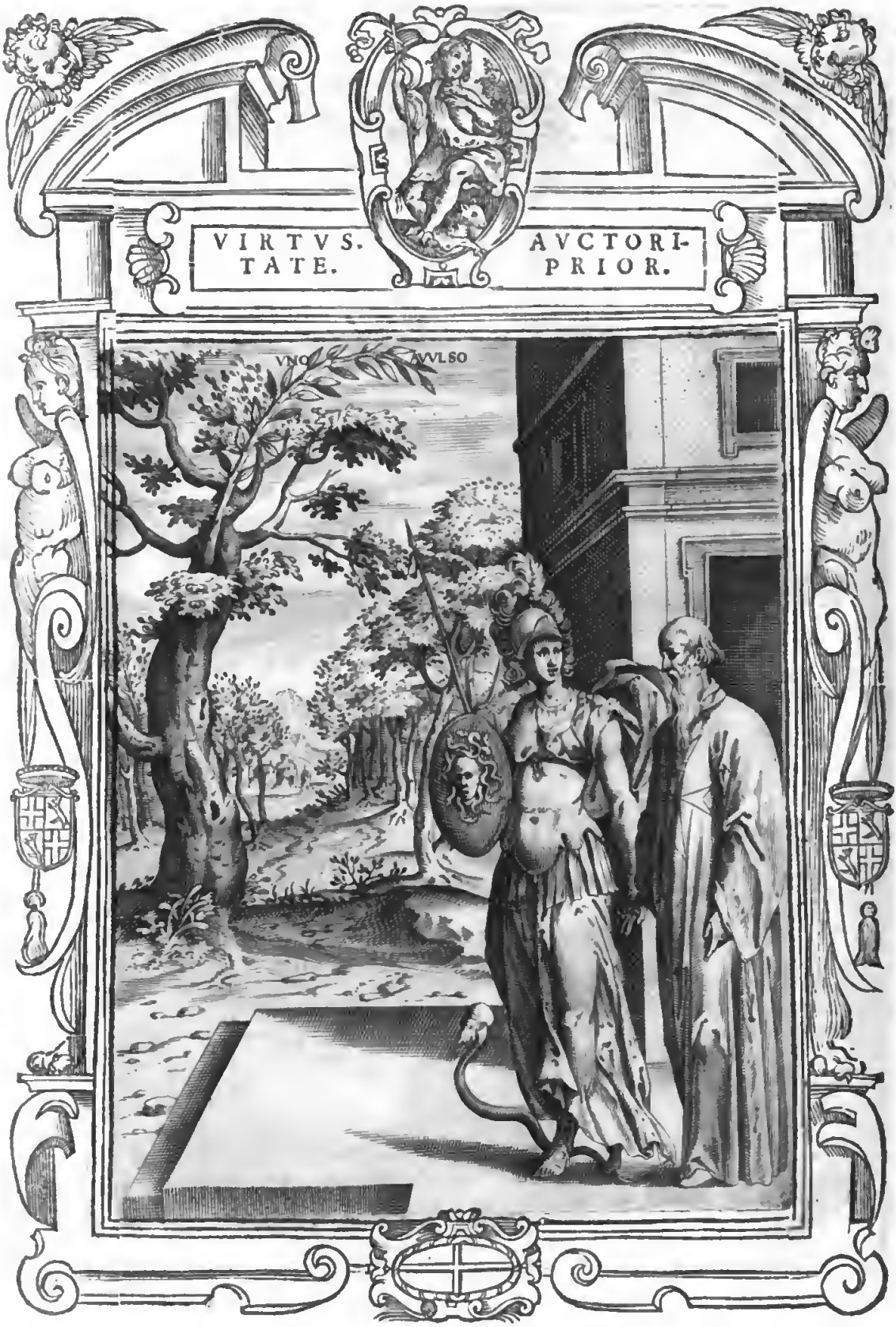
VIRTVS.
TATE.
AVCTORI-
PRIOR.
VNO AVVLSO

DE PRIORIBVS

TITVLVS VNDECIMVS.

DE LOCVMTENENTIBVS PRIORVM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

I. Tres ordinis nostri melius & diligentius administrentur, Priores & Castellanus emposte, cum à suis prioratibus aut castellania emposte discedent, debent constituere & nominare aliquem fratrem militem ordinis nostri de antianis eiusdem prioratus sufficientem, idoneum, habilem, benemerentem & capacem, ac rerum ordinis nostri experientem Locumtenentem & Vicarium suum. Qui in eorum absentia Assembleas conuocet & congreget, & petentibus iustitiam ministret; in capitulis prouincialibus intersit, aliaq. omnia circa communia negocia exequatur, quæ ad officium Prioris & Castellani emposte pertinēt. Si autē Prior presēs fuerit & aliquo legitimo impedimento detineatur, tunc enim capitulis prouincialibus & assembleis presideat Baiuliuus, si quis adfuerit, vel frater magis antianus.

DE MODO ELIGENDI LOCVMTEnentes Priorum.

F. HVGO REVEL.

II. STatuimus, quod Prioribus & Castellano Emposte in partibus vltra marinis vita functis, Cōmendatarius, in cuius cōmenda mortem obierint, duodecim commendatarios alios, si tot reperire poterit: sin minus quanto plures poterunt inueniri in ipso Prioratu & Castellania emposte viciniores & propinquiores ipsius commendæ congregare & conuocare debeat; qui vna congregati maturo cōsilio prehabito aliquem ex fratribus dicti Prioratus & Castellanię emposte, qui vicem & locum Prioris & Castellani emposte teneat idoneū & sufficientem ac illi administrationi & oneri aptiorem eligant. Cui quidem sic electo omnes & singuli dicti prioratus fratres parere & obedire teneantur; quousq. obitus eius prioris & castellani emposte ad notitiam Magistri & conuentus peruenit &

rit, & aliter ab eis fuerit prouiſum; Si autem Prior & Caſtellanus empoſtæ extra limites ſui prioratus & caſtellanię empoſtæ in alio quouis loco præterquam in cõuentu defunctus fuerit, is quem ipſe à Prioratu & caſtellania empoſtæ diſcedens locumtenentem ſeu vicegerentem ſuum reliquerat, etiam duodecim fratres conuocare procuret, qui electionem locumtenentis, prout ſupradictum eſt, faciant.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

III. SI autem Prior vel Caſtellanus empoſtæ obierit in aliqua commendarum ſuarum Prioralium, Commendatarius propinquior tali cameræ eodem modo & forma duodecim Commẽdatarios vocabit, qui Prioris locumtenentem eligent. Si vero Prior de ſuo prioratu diſcedens nullum locumtenentem reliquerit & mortuus fuerit, eo caſu aliquis frater magis antianus fratres modo ſupra declarato conuocet, & cum eis ad electionem locumtenentis procedat.

NVLLVS FRATER POTEST ESSE LOcumtenens Prioris alieni Prioratus.

IDEM MAGISTER.

IIII. SAncitum eſt quod nullus Prior poſſit eſſe locumtenens alterius Prioris, aut in alieno prioratu præeſſe: neque frater quiſpiam alius qui non habeat commendam in iuriſdictione illius prioratus in quo vices Prioris geret & ſit in eo prioratu receptus, præterquam in linguis Prouinciæ & Italiæ vbi Priora:us & commendę ſunt communes.

DE IVRISDICTIONE PRIORVM.

IDEM MAGISTER.

V. PRiores & Caſtellanus empoſtæ ciuilem & criminalem iuriſdictionem & correctionem regularem habẽt vna cum Capitulo prouinciali ſeu aſſemblea in omnes fratres ordinis noſtri, cuiuscumque qualitatis fuerint qui in limitibus ſuorum priortuum aut Caſtellanię empoſtę commorantur, aut in eis reperti fuerint; qua quidem ſemper vſi ſunt & vti poſſunt ſeruata forma ſtatutorũ noſtrorum, non derogando iuriſdictioni commendatariorum in fratres cappellanos obedientiæ & ſeruientes officij vel ſtagij, qui in ſuis commendis obedientiã vel ſtagium habent, nec authoritati & iuriſdictioni Prioris eccleſiæ conuentus in fratres capellanos à ſtatutis noſtris illi conceſſæ.

QVOD FRATRES CAPELLANI ET Clerici ſubſint obedientiæ Prioris eccleſiæ.

F. GVLLIELMVS DE VILLARETO.

VI. PRior eccleſię qui capellanis & clericis præeſt optima ratione in eos iuriſdictionẽ exercet. Hinc eſt quod fratres capellani & clerici ordinis noſtri

in con-

in conuentu existentes, & qui pro tempore ex partibus vltramarinis in conuentū venient, sint subditi Prioris ecclesiæ præceptis; exceptis capellanis Magistri. Prior autem ijs qui sub eius potestate sunt constituti, potest iniungere, vt officium ecclesiæ diligenter celebrent, confessiones audiant, Eucharistiam fratribus & confratribus præbeant, & cætera ecclesiæ sacramenta administrent; si ea alijs præpeditus negocijs vel causis Prior ipse exequi nequierit.

QVOD PRIORES IN SVIS PRIORATIBVS & Commendatarij in suis commendis habent iurisdictionem super fratres capellanos.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

IMpunitas plerumque mali occasionem affert, & nonnulli ob correctionis absentiam proniores ad delicta committenda redduntur. Cum itaque Prior ecclesiæ conuentus, qui in capellanos delinquentes iurisdictionem exercet, in conuentu assiduam gerit residentiam: propter quod eius absentia obsistente super delictis capellanorum extra conuentum in Prioratibus, & commendis degentium commode prouidere & ipsos corrigere quoties necessarium existit, non potest: Ideo ne occasio delinquendi præbeatur, statutum est, quod Priores & Castellanus empostæ in Prioratibus suis, & Commendatarij in cōmendis quas possident, super fratres capellanos in ipsis residentes iurisdictionem pro delictorū qualitate & correctionem exerceant, toties quoties deliquerint; quemadmodum Prior ecclesiæ in conuentu facere consueuit. Vbi autem ipsi capellani extra conuentum degētes per Priores & commendatarios suos superiores super eorum delictis admoniti fuerint, & nihilominus perseuerauerint, possunt per Priores corrigi & puniri prout fratres milites & seruientes Religionis delinquentes secundum formam statutorum puniuntur. Si tamen Prior ecclesiæ in partibus occiduis ac Prioratibus & commendis præsens aliquando fuerit, vbicumque personaliter ad fuerit, iurisdictionem in fratres capellanos exerceat, eosq. corrigat; Visitet quoq. & reformet ecclesias, diuinūmque officium diligenter fieri ordinet, ac defectus corrigat; non obstantibus supradictis, quę nullo pacto Prioris ecclesiæ iurisdictioni, cum præsens fuerit, præiudicium generent. VII.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

INfratres tamen cappellanos & seruientes armorum in conuētu receptos nullus iurisdictionē exercere potest, præter Priorem & Castellanum em postæ cum Assemblea vel capitulo prouinciali, vt in militibus ordinis nostri fieri consuetum est: Si quis contrafacere præsumpserit pro inobediente habeatur. VIII.

IDEM MAGISTER.

PRIOR autem Ecclesiæ deputare, nominare, & eligere potest in Prioratibus, Castellania empostæ, Baiuliuatibus, & Commendis Religionis Prouisores, Vicarios, & Visitatores ecclesiasticos ad exercendam iurisdictio- IX.

dictionem ecclesiasticam & spiritualem in capelanos,& clericos seculares & laicos subditos & vassallos religionis nostræ & hoc vbi Priores, castellanus emposta, Baiuliui & commendatarij nullam habent iurisdictionem spiritualem,nam illam habentes ipsi vicarios huiusmodi constituere poterunt.

QVOD PRIORES NON HABENT auctoritatem priuandi fratres habitu, commendis, membris,vel ancianitate.

IDEM MAGISTER.

X. VEtitũ est Prioribus, Castellano emposte, & capitulo prouiciali ne in quẽ quam fratrum nostrorum suæ iurisdictioni subditorum priuationis habitus commendę, membri,beneficij,& aliorum bonorum,aut ancianitatis, vel perpetui carceris sententiá ferãt.Si quis enim in eã penã incidisse repertus fuerit, Prior, Castellanus emposta, & capitulum prouinciale vel assemblea, confecto eius processu, Magistrum & concilium de eo certiorem facient;qui prout iustum fuerit, prouidebunt: Quod secus actum fuerit,irritum sit, & qui contrafecerit pro inobediente habeatur.

DE REGISTRIS FACIENDIS PER Priores.

F. ELIONVS DE VILLANOVA.

XI. IEnẽtur Priores,& Castellanus emposta fieri facere duo regiſtra de valore omnium commendarum, Domorum, locorum, prædiorum, possessionum & beneficiorum sui prioratus tam in Capite quam in membris particulariter & nominatim. Quorum regiſtrorum vnum mittatur Magistro & conuentui:& alterum Priores custodiant. De quibus etiam Commendatarij vnum transumptum habeant; de ijs videlicet quæ pertinent ad commendas quas possident.

DE ARCHIVIS PER PRIORATVS faciendis.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XII. STatuimus, vt Priores & castellanus emposte sub pœna perditionis fructuũ vnius anni sui prioratus communi ærario applicandorum deputent aliquem locum tutum & securum in primaria & principali domo prioratus & castellaniæ emposta, aut alia quę eis ad id commodior & tutior videbitur,& archiuũ vnum construi faciant impensis tam Priorum ipsorum & Castellani emposte, quam commendatariorum, in quod reponantur omnia priuilegia, instrumenta, acta, & literę authenticę tam prioratus & Castellanię emposte,quam com-

menda-

mendarum & beneficiorum quæ in eorum limitibus sunt: Et quod Commendatarij dictarum commendarum, qui dicta instrumenta, titulos, priuilegia, aut literas apud se habent: ea in eundem locum conferre teneantur, & ad id cogantur a prioribus & castellano empostæ per sequestrationem fructuum commendarum & administrationum quas possident, quæ nostro communi ærario applicentur donec paruerint. Poterunt tamen commendatarij apud se retinere transumpta dictarum literarum & priuilegiorum.

DE SIGILLIS PRIORVM

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

XIII. AD euitandas fraudes & dolos: Iubemus, vt Priores & Castellanus empostæ sigillorum suorum prioratuum impressiones, caracteres, & sculpturas in cæra in capsa bene compacta repositas ne alterationē recipiant Magistro & conuentui mittere teneantur. Quę postea in conuentu in loco ærarij sub sigillis Magistri & Baiuliuorum conuentualium custodiantur; vt his sigillorum caracteribus pro rerum ingruentia ad fraudes reijciendas vti possint.

DE CVSTODIA SIGILLORVM prioratuum.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

XIV. VOlumus & statuimus, quod sigilla prioratuum custodiantur & seruentur sub secretis signetis priorum & castellani empostæ & commendatariorum capituli siue Assembleæ prouincialis, vel maioris partis ipsorum: & quod nullæ literæ aliquo pacto sigillari possint nisi in præsentia Prioris & commendatariorum in capitulo siue assemblea prouinciali existentium. Quodq. in literis sigillatis sub plica quatuor ad minus commendatarij se subscribāt, quod si secus factum fuerit nullius roboris & momenti esse censeantur: Si autem literæ obligationum per aliquos commendatarios & fratres factæ fuerint, tales quoque literæ modo prædicto subscribantur; Decedentibus quoque commendatarijs, aut fratribus debitoribus, si debita persoluta non fuerint, qui subscripti fuerint adea debita persoluenda expresse sint obligati: ne talia debita in detrimentum communis ærarij quispiam facere presumat.

QVOT PRIORES RESIDERE DEBENT in conuentu.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

XV. STatuimus, quod tres Priores ordinis nostri secundum gradum vocationis suæ à Magistro & conuentu faciendæ per biennium a die quo inconuentum appulerint incipiendum, in eo personalem residentiam facere teneantur. Quod si aliqui contumaces fuerint, pro dicto biennio quo in conuentu residere tenentur, fructus melioris & propinquioris cameræ Prioralis de his quas possident communi ærario nostro applicentur.

PRIO-

PRIORES ET BAIVLIVI NON VTANTUR præeminentijs quousq; diligentiam adhibuerint consequendi earum possessiones.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

XVI. PRiores, Castellanus empostæ, & Baiuliui honoribus & præeminentijs suarum dignitatum non gaudeant, donec debitam se diligentiam adhibuisse de consequenda ipsarum possessione Magistro & concilio authenticæ constare fecerint. Quod cum ostenderint, ad Magistri & concilij discretionem dictis honoribus vti poterunt.

CARITATE ET FORTI VIGILANTIBVS, TVDINE.

DE OFFICIO FRATRVM

TITVLVS DVODECIMVS.

QVOD OFFICIA ORDINIS NOSTRI Fratribus committantur.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

VOLVMVS, quòd officia ordinis noſtri Fratribus noſtris idoneis committantur qui ea exerceanr. Si tamen fratres ad ea officia exercenda pro tempore apti non reperientur; Magiſter & concilium ſæculares perſonas idoneas ad ipſa exercenda ad tempus poterunt deputare. I.

QVOD FRATRES SERVIENTES ſolita officia exerceant.

F. IOANNES DE LASTICO.

VOlumus, quòd fratres ſeruientes armorũ, officia quę pro conſuetudine ſibi ſpectant, prout ſunt volta, granarium, parua cõmenda, & alia officia ſuo ſtatui conſueta regant & adminiſtrent. Frater quoque miles qui ea poſtulabit reputetur ex eodem gradu & ordine Fratris ſeruientis; & nihilominus illud officium aſſequi non poſſit, niſi Magiſtro & concilio ad illud exercendum aptus & idoneus videretur. Quibus peractis, per eos quibus ſpectat, probi homines ordinẽtur, qui dictorum officiorum reformationi attendant; & qui deliquerit, pro delicti exigentia puniatur. Quolibet quoque biennio dicti officiales mutentur. II.

DE CVSTODIA FORTALICIORVM.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

DEputentur ad arcium & fortaliciorum noſtrorum cuſtodiam Fratres milites & ſeruientes ordinis noſtri. Quòd ſi non reperientur deputentur ſæculares fideles & idonei in fratrum abſentia. III.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

STatuimus, quòd Fratres ordinis noſtri preficiantur à commendatarijs cuſtodijs fortaliciorum & caſtellorum ordinis noſtri in partibus occiduis ſine damno & onere communis noſtri ærarij. IIII.

DE

DE HONESTO VESTITV FRATRVM

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

V. DEcet viros Religioſos animæ & corporis mundiciam atque honeſtatẽ ſummo ſtudio obſeruare. Hinc eſt quod diſtrictius iniungimus fratribus ordinis noſtri vt decentes atque honeſtos habitus deferant qui congruere videantur veris religioſis. Prohibentes ne de cætero quouis colore excuſationis quæſito, audeant portare tunicas vel habitus indecentes, ſed utantur tunicis & habitu longo & decenti honeſte ordinato. Breui autẽ ueſte quæ ſit etiam honeſta non vtantur niſi in itinere, vel in triremibus, aut alijs nauigijs, vel in gardijs, & cuſtodia fortaliciorum Religionis. In cõuentu autem & caſtello ac extra ad miliare non vtantur breui ueſte niſi de licentia Magiſtri aut Mareſcalli, qui licentiam nõ det niſi vrgente neceſſitate, videlicet ob exercitium alicuius publici officij, aut caſu obſidionis, vel parandæ ciuitatis ad tuitionem in euentum rumoris belli; Si quis autem contrafecerit pœnæ ſeptenę puniatur, & indumenta hanc limitationẽ excedentia, eo ipſo perdat, quæ communi noſtro ęrario applicentur.

DE EODEM.

F. PETRVS DAVBVSSON.

VI. DEcet, vt qui dignitate & prerogatiua Religionis præditus & inſignitus eſt à ſæcularibus habitu ſeparetur & dignoſcatur. Adhærentes igitur ſtatutis prædeceſſorum noſtrorum: Statuimus & ordinamus, quod deinceps nullus fratrum noſtrorum audeat, ſeu præſumat in conuentu extra exercitium armorũ ferre moræ ſæcularium, cappas, veſtes, robbas, caligas, diploides ſiue porpones, & ſayos (quos bendatos & bigarratos appellant) ex varijs coloribus inhoneſtis, etiam quod dictæ diploides ſiue porpones ſint exercitio armorum apti. Atq. mandatur vt vnaqueq. veſtis diplois, cappa, caligę, roba & ſayus ſint vnius coloris. Si quis autem contrafecerit pęna ſeptenæ puniatur & indumenta hanc limitationem excedentia eo ipſo perdat, quæ communi noſtro ærario applicentur.

QVOMODO FRATRES IN ALBERGIIS gerere ſe debeant.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

VII. PRæcipimus fratribus noſtris, vt Baiuliuos ſeu capita albergiarum reuereãtur & honore proſequantur, atque in ipſis Albergijs vbi comedunt modeſte & temperate ſe gerant, nullãq. turbationem, tumultum, aut ſtrepitum faciant, ſed quiete, & in ſilentio comedant, a menſa non ſurgant priuſquam ab aliquo capellano gratię Deo actæ fuerint, quas ſtantes audire debeant, niſi legitima cauſa, & impetrata a Pilerio licentia. Qui contrafecerit pro prima vice ſit in ſeptena, pro ſecunda in quarantena, pro tertia in turri ad voluntatem Magiſtri & concilij.

QVOD

QVOD FRATRES IN ARMIS SE exerceant.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

VT libentius & alacrius fratres noſtri in armis ſe exerceant, præcipimus, quod duæ gioiæ ſiue brauia ſingulis duobus menſibus apponantur, hoc eſt vno menſe vna pro ludo baliſtarum, altero menſe altera pro ludo ſcloporum & ſingulis duobus menſibus ſequenter. VIII.

QVOD FRATRES QVOLIBET ANNO conficiant deſpropriamentum.

IDEM MAGISTER.

STatuimus, quod Priores, Baiuliui, Commendatarij, & fratres quolibet anno deſpropriamentum facere teneantur in quo res & bona eorũ quęcunque debita etiam & credita ac ſtatus omnis ſuarum facultatum contineãtur. Qui extra conuentum erunt illud ad capitulum prouinciale portare teneantur: vt in capſam publicam ad id deputatam clauſa & ſigillata reponantur. Qui in conuentu degent in manibus Magiſtri aut procuratorum communis erarij etiam clauſa & ſigillata conſignabunt. Quæ quidem deſpropriamenta viuentibus illis non aperientur. IX.

ELECTI HONOS
ELECTORI LAVS.

DE ELECTIONIBVS

TITVLVS DECIMVSTERTIVS.

FORMA ELECTIONIS MAGISTRI Hospitalis Hierusalem.

PTIMA ratione ducti nostri antecessores prudenter & caute ad Magistri electionem procedere consueuerunt: In capite namque, & superiore designando atque eligendo status ordinis consistit, multumq. refert qualis tàm nobili cœtui præsideat, ac Religionis administrationem teneat. Hæc igitur norma in Magistri electione à maioribus nostris sancita traditaq. seruanda est. Magister cum grauimorbo implicitum se cognoscit debet pro ordinis indemnitate bullæ ferreæ & argenteæ cuneos, signetum quoque secretum quibus vti solet, alicui probo, discreto, & idoneo religioso commendare, aut aliter tuto loco reponi iubere; ne his fraudulenter aliquis vti possit. Quòd si præpeditus ægritudine, aut aliter facere negligeret, qui Senescalliæ præest id effici procuret, & studeat. Ipso vita functo, qui ea in custodia habet, illico ad concilium ordinarium deferat, vbi franguntur, vt eorum vius pœnitus pereat. Demum funeris pompa pro more cum decore & deuotione ordinetur. Qua peracta, congregetur concilium completum, in quo locumtenens Magisterij eligitur, cuius officium vsque ad electionem præceptoris electionis perduret. In quo quidem concilio completo res & negocia ad Magisteriũ pertinentia proponentur tractabuntur, & concludentur, & quòd ab eo super id deliberatũ, & conclusũ fuerit habeat vim, & efficaciã capituli generalis. Postea, bonorũ spolij diuisione cũ bonis status tuto seruatorum in aliud tempus dilata, in diei sequentis aurora signo campanæ publica Assemblea conuocatur. Magisterij quoque locumtenens, ac fratres in conuentu cõmorantes in ecclesia conueniunt, vbi post missarum solemnia peracta more & loco solito publicarum assemblearum locumtenens ipse præsideat. Baiuliui quoq; & Priores, ac proceres pro ordine consueto sedeant, causa quoque congregationis locumtenentis organo explicata, iubeat omnes fratres octo linguarum separatim congregari. Qui suo ordine (excepto quod illius linguæ fatres cuius locumtenens esse censetur vltimo iurent) in præsentia ipsius locumtenentis seu vicegerentis totiusque assemblæ solemni iuramento super crucem habitus præstito astringantur, quòd vnum fratrem ex sua lingua illic præsentem, idoneum, & probum pro electionario præceptoris electionis & trium electionariorum Magistri; scilicet militis, capellani, & seruientis armorum eligent, in cuius electione vtetur ballotis secretis. Facta octo fratrum ipso ordine electione, ipsi octo electionarij reuerenter coram vicegerente comparebunt, genibusque flexis tota assemblea audiente & conspiciente, tactis sacris euangelijs iurent, quòd ritè & iustè

I.

vnu m fratrem militem, probum, diſcretum & idoneum ex tota aſſemblea vel ex ipſis in præceptorem electionis eligent. Hi ſiquidem iuramento adacti conclauim intrant vbi præceptorem electionis, interueniente ſcrutinio ballotarum eligunt, & demum ſic electum locumtenenti & aſſemblee ſignificant: Qui verò in præceptorem electionis deſignatus fuerit reuerenter genuflexo coram vicegerente com pareat, iuretque ſub forma prætacta quòd præceptoris electionis officium ritè iuſtèq. exercebit. Eo ipſo vicegerens Magiſterij officio ſe abdicat, & Præceptor electionis præſidet. Coram quo electionarij octo prædicti iterum iuramentum in præfatam formam præſtabunt; quòd vnum fratrem militem, vnum fratrem capellanũ, & vnum fratrem ſeruientem armorum, idoneos, probos, & ſufficientes pro tribus electionarijs alioru m co llegarum electionariorum Magiſtri nominabunt, & eligent. Ipſum quòque iuramentum præceptor electionis in manibus vicegerentis præſtabit, ſi de numero octo præfatorum fuerit; aliter enim in aſſemblea remanẽs præſideat. His completis, octo electionarij ſic iuramento adacti, conclauim intrãt, vbi ſecretò tres huiuſmodi electionarios Militem, capellanum & ſeruientem cum eodem ſcrutinio ballotarum eligent. Quibus electis, Præceptori electionis, ac toti aſſemblee delectos ſignificant, intimantque. Electione triumuiratus, videlicet, Militis, Capellani, & Seruientis promulgata, octo electionarij officio functi cenſentur, ac ipſi tres Religioſi, Miles capellanus & ſeruiens coram Præceptore electionis, cętuq. publico comparentes, forma prætacta iuramento ſe adigunt, quòd iuſtè riteque reliquos electionarios Magiſtri hoc ordine eligent, videlicet quartum ex alia lingua quam ex ſuis; & quartus electus modo prẽmiſſo iuramento adſtrictus ad tres accedit, ipſique quatuor quintum, & ſic deinceps vſque ad octo ſemper ex alijs linguis, ita quod poſterior electus pro electione ſequentis addatur prioribus. Octo quoque ſic electi nonum eligent, & decimum ipſi nouem, & ſic vſque ad numerum ſexdecim tãtum, ita quòd ex qualibet lingua ſint duo fratres; in quibus nullus Baiuliuus ſeu alius magnæ crucis intereſſe poſſit. Facta enim electione octaui, reliqui ſumuntur per gradum & ordinem linguarum. Si autem aliquo caſu contingente aliqua lingua his duobus ob defectum fratrum ſupplere nõ poſſet; ex alia ſumantur. In eadem autem electione & ex electionarijs poſſint eſſe duo capellani, & tres ſeruientes, & non plures, ſed omnino debet eſſe vnus capellanus, & vnus ſeruiens ad minus; cæteri verò milites exiſtant, omnes quoque ſint legitimo matrimonio nati. Inter hos ſexdecim electionarios Miles ille triumuir qui prius ab octo fuit pro milite electus, qui & electionis miles vocatur, præſidet. Hic quoque Magiſtri electionem cæteris aſtantibus promulgat. Quilibet quoque ſexdecim electionariorum vnico ſuffragio vtitur, excepto milite electionis qui ad euitandam ſuffragiorum paritatem in Magiſtri electione duobus vtitur ſuffragijs: atque ille frater qui maiorem ſuffragiorum partem, hoc eſt, qui plura vota obtinet in Magiſtrum electus ſumptuſque cenſetur. Poſtquam autem dicti ſexdecim hac norma fuerint electi monitu & iuſſu preceptoris electionis confeſſionem ſacerdoti peragunt, Miſſamque deuotè audiunt, & Euchariſtiam reuerenter recipiunt, vt à vitijs purgati & Diuina gratia illuſtrati Magiſtrum dignum, probum, & virtuoſum eligere valeant. His quidem peractis, electionarij ſexdecim coram præceptore electionis ac toto religioſorum cætu aſſiſtente humiliter comparent, reuerenterque nudi capita genua flectunt, ſuperque ſanctum crucis lignum, ſacroſanctaque euangelia & miſſæ præfationem manibus appoſitis quilibet ſingulariter vnus poſt alium alta & intelligibili voce, iuret in hæc verba.

Ego N. promitto & iuro per hoc ſacratiſſimum crucis lignum, & ſancta Dei euangelia, & ſacroſancta præfationis verba omni reiecto odio, timore, amore, præ

mij ſpe, aut inordinato affectu, ſed in Deum ac Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum oculos & intellectum dirigens ad diuini nominis gloriam & laudem, Religionisque Chriſtianæ honorem & commodum, ordiniſque noſtri decus, & vtilitatem, rite, iuſtè, canonicè ſecundū dictamen rectæ conſcientiæ pro facultate iudicij propriæ rationis nominare & eligere in Magiſtrum Hoſpitalis ſancti Ioannis Hieroſolymitani, & vniuerſi ordinis noſtri ex omnibus religioſis ordinis noſtri fratribus militibus tam preſentibus, quam abſentibus vnum fratrem militem legitimo matrimonio natum, idoneum, probum, virtuoſum, & ſufficientem, Magiſterijq. capacem, & ita iuro & promitto, ſic Deus me adiuuet, & ſacratiſſimum crucis lignum, ſanctæq. Scripturæ quas manibus tango, & ſi contrafecero in periculum & dānationem perpetuam animę meæ eſſe cenſeatur. Quo peracto lignum oſculetur crucis atq. ſcripturas ſacroſanctas. Deinde ſic omnibus electionarijs iuramento adactis, præceptor electionis ac omnes & ſinguli fratres Aſſembleæ ſuper crucē habitus ſui promittant & iurent ſe pro Magiſtro & ſuperiore admiſſuros & ratū ac firmum habituros, quem præfati electionarij pro maiori parte votorum elegerint.

Dicti enim ſexdecim electionarij ſic iuramēto adſtricti illico nullos quauis de cauſa alloquentes, aūt nutu ſeu ſigno quidpiam ſignificantes à conſpectu præceptoris electionis & totius Aſſembleæ diſcedunt locumq. ſecretum adeunt, Cōcla uimq. intrant, portiſq. clauſis, ita vt nulli pateat aditus, de eligendo Magiſtro diſceptant. In conclaui enim omnes electionarij pro libero rationis arbitrio intrepi de quòd libuerit proponāt, mores, virtuteſq. ac vitia doceant, de hiſq. diſceptēt, Habitoq. diligenti ſcrutinio per tacita ſuffragia, hoc eſt balottas in pixides ſecreto iniectas, Magiſtrum eligūt: tot pixidibus appoſitis, quot fuerint ij de quibus diſceptabitur, prout in concilio ordinatū eſt. Sic qui plura ſuffragia habuerit in Magiſtrum electus cenſetur, quem & non alium electionis miles haud dubio promulgare debeat. Electione peracta, electionarij à conclaui diſcedunt, comparentq. coram præceptore electionis ac vniuerſo fratrum cætu, trinaq. rogatione facta ſi ratum habet quod egere, terq. affirmantibus gratum habere, tūc electionis miles alta & intelligibili voce, cæteris electionarijs aſſiſtentibus, Magiſtrū nominat & promulgat. Si electus adfuerit, reuerenter ad altare maius ducitur, vbi ſuper ſtatutorū volumine poſitis manibus promittit & iuramento ſolemni iurat Regulā, Stabilimenta, & laudabiles conſuetudines ordinis ſe ſeruaturum, & quòd ordinis negotia de conſilio procerum reget, ordinabit & exequutioni demandabit. Si autē electus abſens fuerit, cum ad cōuentum venerit pari iuramēto adſtringatur antequā magiſtrali gaudeat præeminentia. His peractis electo abſente concilium completum eius vicegerentem eligit, qui vſque ad magiſtri aduentum officio fungitur, ſi electus præſens fuerit, de locumtenente prouidet.

F. NICOLAVS LORGVE.

STatuimus, quòd fratres ordinis noſtri in loco vbi electio Magiſtri celebratur, arma geſtare non præſumant, ſi quis cōtrafecerit ſtatim ſuffragio priuetur, & ſi de eo planctus fiat, habitum perdat. II.

QVOD ELECTIO BAIVLIVORUM ET Priorum fiat per Magiſtrum & concilium ordinarium.

F. PETRVS DAVBVSSON.

EX antiqua cōſuetudine electio Priorum, Caſtellani empoſtæ, ac Baiuliuorum ad Magiſtrum & concilium ordinarium pertinet. Qua propter pro- III.

hibemus omnibus ordinis noſtri fratribus cuiuſcumque condirionis fuerint, quouis quæſito colore aut prætextu, ad ipſorum electionem aut aſſumptionem procedere, aut in talibus congregati onibus ſuffragium dare, vel intereſſe. Qui autem contrafecerint eo ipſo habitu priuati cenſeantur, quem numquam recuperare poſſint, eaque electio nulla ſit, Electus quoque ſi quouis modo eam procurauerit habitu priuetur prout conſuetum eſt, ſalua tamen ſemper linguæ nominatione.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

IIII. STatuimus quod nullus de gratia receptus, qui nobilis vel legitimus non fuerit, ad aliquam dignitatem aſcendat, nec in lingua gratiæ contradicat, ſed ſuo cabimento & melioramento contentus exiſtat, nec inter ſexdecim capitulares interuenire, vel magiſtrorum electionibus intereſſe, ſeu in eis ballotam aut ſuffragium habere poſſit.

DE MODO ELECTIONIS *Priorum, & Baiuliuorum.*

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

V. STatuimus, quòd quandocumq. Magiſter & concilium ordinarium ad electionem Baiuliui conuentualis procedent, poſtquam auditi fuerint qui Baiuliuatum more ſolito poſtulant, diſcuſſis ptius petentium moribus & virtutibus per eos qui In concilio aderunt nõ ſeruato ordine, ſed pro arbitrio, per Magiſtrum ante vſum ballotarum iuramentũ ſolemne ſuper crucem habitus præſtitum de Baiuliuis, prioribus & aſſiſtentibus in concilio pro electione facienda recipiatur, quòd virum idoneum, vtilem, dignum atque præſtãtiorem, habita potius ad ſufficientiam & benemerentiam, quàm antianitatem conſideratione, Baiuliuũ eligent. Et ſic per ſcrutinium ballotarum electio fieri debeat. Pariformiter Priorẽ eccleſiæ, cæteroſq. Priores, & Baiuliuos capitulares eligi & creari præcipimus, linguarum ſmutitione pro veteri conſuetudine ſemper reſeruata.

DE ELECTIONE PRIORIS *Eccleſiæ.*

F. IACOBVS DE MILLY.

VI. QVanto magis dignitas ſpirituale concernit, tanto magis in promouendo ad eam dignitatem viro conſideratio habenda eſt. Igitur ſtatuimus, quòd vacante eccleſiæ noſtræ prioratu, Magiſter & concilium ordinarium matura & graui deliberatione ad Prioris eccleſiæ electionem conueniant, & procedant atque de capellanorum noſtrorum omnium linguarum moribus vita, doctrina ſufficientia, diligenti diſcuſſione habita, vnum capellanum probatæ vitæ, diuinorumq. expertum, peritum, doctumq. in Priorem aſſumant, & eligant. Qui electus aſſiduam in conuentu reſidentiam facere teneatur, & ſi aliqua vrgente neceſſitate extra conuentum mittatur, terminus quàm citius remeandi à Magiſtro & cõcilio ordinario ei præfigatur.

III

F. CLAV-

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

VII. Dijcientes, quòd nullus ad dignitatem Prioratus eccleſię aſcendat, niſi de legitimo matrimonio fuerit natus ac procreatus.

QVOD FRATRES E CONVENTV abſentes non eligantur ad dignitates magnæ Crucis.

F. PETRVS DE MONTE.

VIII. Quoniam fratrum antianorum reſidentia in conuentu admodum eſt neceſſaria, cum alijs de cauſis, tum maxime propter obſequia in adminiſtratione Reipublice præſtanda, Statuimus, quod nemo fratrum paruæ crucis à conuentu noſtro ſine munere officiove Religionis abſens ad dignitatem magnæ crucis eligi poſſit, niſi legitimo atq. manifeſto impedimẽto detinetur, quòd Magiſtro & concilio fide publica & authentica affirmatione capituli prouincialis tantum, aut ſaltem Prioris & aſſembleę, primo quoq. tempore ſignificare & notũ facere debet; huic tamẽ legi fratres venerandæ linguæ Anglię & Alemaniæ ſubijci nolumus.

DE ANTIANITATE ASSVMENDORVM in Priores ſeu Baiuliuos.

F. IOANNES DE LASTICO.

IX. Decens eſt & neceſſariũ vt qui ad ſtatũ ordinis noſtri aſſumendi ſunt illius peritiam & experientiam rerum noſtrarum habeant, idq. fieri non poteſt niſi per multum temporis in eo verſati fuerint. Quapropter ſtatuimus, quòd nullus fratrum noſtrorum in Baiuliuum aut Priorem aſſumi ſeu eligi poſſit, qui non habitum noſtrum annos quindecim portauerit ab eo die numerandos, quo in conuentum primum venerit & receptus fuerit, atq. ſub vera obedientia noſtri ordinis inculpate vixerit.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

X. Vnmodo de illis annis quindecim decem ſimul aut per interualla hic in conuentu reſidentiam fecerit.

QVOD IN PETITIONE DIGNITATVM fratres iniurioſis verbis non vtantur.

IDEM MAGISTER.

XI. Rohibemus fratribus noſtris in petitione dignitatum, competitorum ſuorum vitia aut errata vel turpe quidpiam quomodolibet publicare, aut allegare iniurijſq. aut conuitijs alter alterum afficere, neque quidpiam in

eos

eos dicere quod in eorum vita & moribus notam inurere possit. Poterunt tamen pro iure suo tuendo allegare defectus, per quos tenore statutorum nostrorum a petitione & consequutione dignitatum excludi possunt; vtpote debitorum communis ærarij, residentiæ non factæ, deteriorationis cõmendarum, melioramentorum non factorum, & aliorum huiusmodi. Qui contrafecerit à petitione sua cadat. Si verò quiuis alius non competitor huiusmodi crimina inter petendum obiecerit, ipso facto, antequam ad electionem procedatur, priuetur Antianitate duorum annorum.

DE ELECTIONE PROCURATORIS GENERALIS IN ROMANA CURIA.

F. IACOBVS DE MILLY.

XII. IN quolibet Capitulo nostro generali procurator ordinis nostri in Curia Romana reuocatus intelligitur: alius itaq. eius loco ab ipso capitulo est subrogandus; Nihilominus si Magistro & conuentui certis de causis videbitur, poterunt inter duo capitula de alio prouidere priore reuocato. Magister igitur & capitulum generale procuratorem constituentes diligenter conspiciant & maturæ prouideant, Religiosumque dignum, prudentem, & benemeritum, in generalem procuratorem eligant: Qui quidem electus in Romana curia resideat, & honestis vestibus, decentiq. ornatu incedat, ordinis quoque nostri priuilegia, gratias, libertatesque tutetur, concessiones, donationes, & prouisiones Magistri & conuentus defendat: Fratribus rebellibus & inobedientibus resistat & obsistat, ipsosque cum rigore prosequatur, obedientes vero foueat, adiuuet & gratis, omni reiecto munere, defendat, Magistrum & conuentum certiores de negotijs reddat, nec aliud a fratribus nostris pro labore exigat, sed communis ærarij stipendijs contentus existat.

DE MODO ELIGENDI THESAURARIUM GENERALEM.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XIII. STatuimus, quod Thesaurarius generalis venerandę linguæ Franciæ Baiuliuus capitularis eligatur per Magistrum & concilium ordinarium modo & forma qua alij Baiuliui capitulares eliguntur de fratribus dictæ linguæ, habito prius respectu ad benemerentiam & sufficientiam, quam antianitatem: salua tamen smuntione ipsius linguæ. Quodque ipse Baiuliuus Thesaurarius retento Titulo Baiuliui Thesaurarij possit è conuentu discedere cum licentia concedenda eo modo, quo alijs Baiuliuis capitularibus per Magistrum & concilium completum conceditur, & gaudeat prærogatiuis tam præsens quam absens à conuentu, quibus gaudent cæteri Baiuliui capitulares; Intellecto quod habeat custodiam bullæ ferreæ sub sigillis consuetis more solito: in eius autem absentia à conuentu Magister & concilium eligant & deputent locumtenentem Thesaurarij, qui dictam bullam custodiat, quia inconseruatione ipsius Bullæ non parùum pondus existit.

DE

DE ELECTIONE CASTELLANI.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

STatuimus, quod officium caſtellani detur per Magiſtrum & concilium cõ pletum, qui Religioſum idoneum & antianum ſaltem octo annorum ad id officium eligant per ordinem linguarum, locumtenentem autem Caſtellani Magiſter authoritate propria ex præeminentia Magiſtrali eligit. XIIII.

FORMA ELECTIONIS *Caſtellani.*

F. FABRITIVS DE CARRETTO.

ELectio caſtellani ſic fiet, Magiſter & concilium completum accipient prius in ſcriptis a pilerio linguæ cui per turnum & ordinem id officium ſpectabit nomina fratrum antianorum ad minus annorum octo in conuentu exiſtentium, quę in dicto concilio legẽtur, & perſonarum qualitas examinabitur: Deinde cum ſcrutinio ballotarum ex eis vnus qui magis ſufficiens & idoneus diiudicatus fuerit, eligetur. Prohiberturque ne lingua de dicto officio ſmutet, aut fratrum aliquis ad petendũ id officium in concilio admittatur. Electus autem coram Magiſtro & concilio conſtitutus faciet ſolemne iuramentum de recte & iuſte omni ſemota labe officium exercendo. XV.

DE ELECTIONE CAPITANEI *exercitus terreſtris & claſſis.*

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

IN Capitaneo & belli duce ſumma diligentia & rerum agendarum experientia requiritur. Hinc eſt quod pro tuitione inſulæ noſtræ volumus & ſtatuimus, quod in electione capitanei exercitus terreſtis, aut claſſis quæ fieri debeat per Magiſtrum & concilium completum: ita quod tres partes ſuffragiorum cõſentiant in vnum, habeatur potius reſpectus ad benemerentiam & idoneitatem quam antianitatem, ſine tamẽ prejudicio antianorum. Ita tamen quodſi linguæ Aluerniæ pro Capitaneo terræ ſufficiẽs & idoneus reperiatur, is ad Capitaneatum ante alios aſſumatur, ſi vero ſufficiens non reperiatur alius idoneus pro illa vice deputetur ſine prejudicio linguæ & antianorũ: Et ſic de Capitaneatu claſſis ſtatuimus, quod ſi in lingua italica ſufficiens reperiatur, claſſi proponatur: ſi minus, alius pro illa vice deputetur ſine præiudicio linguæ & antianorum vt dictum eſt. XVI.

DE ELECTIONE IVDICVM Caſtellania.

F. IOANNES DE LASTICO.

XVII. Magiſter, & concilium ordinarium viros probos, integros, & doctos iudices appellationum, & ordinarium eligant, qui per quodlibet biennium mutari debeant, ne temporis aſſiduitas ſiniſtri occaſionem afferat.

DE ELECTIONE PROCVRATORVM pauperum.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

XVIII. Ligantur & deputentur per Magiſtrum & concilium completum duo religioſi prudentes & idonei, qui curam incarceratorum, pauperum, ægrotorũ, viduarũ, & pupillorum habeãt, eoſq. ſuis in iuribus tueantur & defendant; ne dolo, fraude, & penuria deficiãt, & iuſtitia in ſuis cauſis miniſtretur, pro quorum ſuffragio & præſidio coram Magiſtro & concilio & in quocumque loco comparere poſſint, ne calumniam aut iniuriam quoquomodo afflicti patiantur.

F. GLAVDIVS DE LA SENGLE.

XIX. Quorum procuratorum alter ſit literatus & ſtipendium ab ærario habeat.

DE CVSTODIA FACIENDA IN TVRri caſtri Rhodi per quatuor fratres.

F. EMERICVS DAMBOYSE.

XX. Quia vrbs Rodi in limitibus infidelium conſtituta eſt, oportet diligentia vtamur in ipſius cuſtodia. Igitur ſtatuimus, quod Venerandus Mareſcallus, aut eius locũtenens de tẽpore in tempus, prout ei melius videbitur, eligat quatuor fratres diuerſarum linguarũ qui qualibet nocte in turri caſtri Rhodi continuam reſidentiam faciant, & per totũ annũ continuas nocturnas guardias in dicta turri exerceãt, ex quibus vnũ pro capitaneo nominabit, Quos ipſe vt ſuos deputatos ſepius viſitabit & defectus corriget: habeatque autoritatem inutiles à dicta guardia remouendi & alios remotorum loco ſubſtituendi: Tamen non eſt permiſſum poſſe aliquem in dicta guardia retinere qui in dictis guardijs ſupra tribus vicibus defecerit: quibus quidem fratribus quatuor pro eorum annuo ſalario & ſtipendio aſſignamus ſummam florenorum Rhodi currentium nonaginta ſex, videlicet florenos viginti quatuor pro quolibet fratre quod à noſtro communi ærario capiet; & quia hoc ſtipendium eſt ad onus venerabilium Baiuliuorum conuentualium & capitularim eorumq. locuatenentium ac Priorum pro tempo

re Rho-

di reſidentium (excepto Priore, eccleſiæ) & non ad expenſas communis ærarij: Ideo eius ſcriba, quãdo de trimeſtri in trimeſtri faciet computum tabularum prędictorum Rhodi reſidentium, pro ęquali parte diuidat dictum ſtipẽdium inter prędictos Rhodi reſidentes, & eorum tabulis demat ſummã trimeſtris dicti ſalarij deputati antedictis quatuor fratribus facientibus guardiam. Et hęc ordinatio executioni mandetur prima die Martij proximi venturi, & futuris temporibus continuabitur. Caſſaturque & aboletur conſuetudo collectarum dandarum per antedictos venerandos Baiuliuos & eorum locatenentes, ad quas pręſtandas amplius non teneantur, nec alij fratres inconuentu reſidentes de cętero (prout hactenus fuit obſeruatum) grauabuntur dicta guardia:

TANQVAM OMNIA POSSIDENTES,
ET NIHIL HABENTES.

DE COMMENDIS ET ADMINISTRATIONIBVS.

TITVLVS DECIMVSQVARTVS.

F. RAYMVNDVS BERENGARIVS.

STatuimus, quòd commendæ & bona ordinis noſtri illis fratribus regenda & adminiſtranda committantur, qui prudentes, probi, antiani, & benemerentes erunt. I.

IDEM MAGISTER.

PRohibemus, quòd nullus frater duos Prioratus ſeu Baiuliuatus ſimul tenere poſſit, ſed vnum dumtaxat habeat, cuius regimini inuigilet & aſſiſtat. II.

F. DEODATVS DE GOZONO.

NOn licet Priori, vel Caſtellano emposte aliquam commendam, domum, vel membrum in alio Prioratu, niſi Magiſtri & conuentus conſenſus acceſſerit, habere vel tenere. Debet enim vnuſquiſque ſuis limitibus contentus eſſe, nec promotiones aliorum conuenit impedire. III.

QVAS COMMENDAS PROMOTI ad Prioratus retinere poſſunt.

F. IACOBVS DE MILLY.

BAiuliui ſiue Commendatarij ad dignitatem prioralem rite & canonice promoti commendas omnes, quas prius tenebant, dimittere tenentur; retinere tamen poſſunt cameras magiſtrales ſibi conceſſas, & commendas per eos à ſecularium manibus recuperatas, illas etiam quas titulo priuationis alicuius conſequuti fuerint. IIII.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

PRohibitum eſt Prioribus cameras priorales quouis modo permutare, ſed quas in prioratu inuenerint retinere debebunt. V.

QVI FILIOS HABVERIT BONA ORdinis noſtri aſſequi non poſſit.

F. PETRVS DE CORNILIANO.

VI. SAncitum eſt quod frater qui ante ingreſſum in ordinem noſtrum vxorem habuerit & ex ea filios genuerit, qui poſt peractam profeſſionem ac promotionis tempore ſuperſtites fuerint, nullo modo adminiſtrationē Prioratuum Caſtellanię empoſtę, Baiuliarum, ſeu commendarum obtinere & habere valeat.

QVO TEMPORE FRATRES POSSVNT aſſequi Commendas.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

VII. STatutum eſt, quòd nullus frater ordinis noſtri cuiuſuis conditionis fuerit, commendam de gratia aut de cabimento habere & conſequi poſſit, niſi poſt ſumptū noſtri ordinis habitū & profeſſionē factā, quinq. annos; nec penſionem, aut membrum niſi tres annos in conuentu noſtro moram traxerit continnos aut per interualla, ac ius paſſagij ſoluerit: adijcientes, quòd nullus omnino fratrum noſtrorum commendam de cabimento, gratia, aut melioramento obtinere poſſit niſi in conuentu præſens fuerit, aut antianitatem ſiue expectatiuam habeat.

DE CARAVANIS SEV ARMAMENTIS neceſſarijs ad aſſequendas Commendas.

F. IOANNES DE VALLETTA.

VIII. QVia Reipublicæ in primis intereſt ne quis præmia ab ea conſequatur, niſi illa per obſequia legitime meruerit: Statuimus, vt nullus fratrum militū & ſeruientium armorum commendā de cabimento, aut de gratia conſequi poſſit, niſi prius in triremibus noſtræ Religionis tres carauanas completas, ſeu armamenta per ſe vel per alium fecerit: exceptis fratribus & militibus venerandarum linguarum Angliæ, & Alemaniæ, ac ijs qui in officijs ordinis aut Magiſtri verſantur & detinentur.

F. PETRVS DE MONTE.

IX. ITa tamen, quòd in huiuſmodi obſequijs quilibet annus continuus & cōpletus, & non aliter pro vna Carauana cenſeatur & numeretur, exceptis pueris ſiue pagijs Magiſtro ſeruientibus qui ſuo tempore dictas tres carauanas adimplere tenentur. Decernentes, quòd nullus admittatur ad carauanas faciendas, niſi decimum octauum ſuę ætatis annum attigerit.

QVOD RECEPTORES IN PRIORATIbus gaudent antianitate.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

RECeptores communis nostri ærarij in Prioratibus & Castellania empostæ à conuentu absentes antianitatem habere censeantur; in cuius vim commendas de cabimento, melioramento, gratia Magistri, aut alterius obtinere possunt, eas tamen quarum administratio ob non solutionem iurium nostri communis ærarij ablata erit alijs fratribus, nullo modo consequi possunt, ad euitandum dolum & fraudem. X.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

QVi causa reipublicæ absunt pro negocijs ordinis missi, durante sua commissione, vel legatione, antianitate gaudent ac si præsentes in conuentu essent. XI.

FRATER AB INFIDELIBVS CAPTVS in conuentum veniens quamdiu detinebitur residentia gaudet.

IDEM MAGISTER.

STatuimus, quod si frater à partibus occiduis discedens animo & intentione in conuentum veniendi, in itinere ab infidelibus captus fuerit censeatur residens in conuentu pro toto tempore suæ captiuitatis, similiter commendatarius de conuentu discedens cum licentia Magistri animo etiam & intentione se ad suam commendam conferendi ibique residendi, si ab infidelibus captus fuerit, censeatur residens in sua cõmenda quãdiu ab ipsis detinebitur. XII.

DE OBTINENDIS LITERIS ANtianitatis post adeptas commendas.

F. PETRVS DAVBVSSON.

STatuimus, vt fratres qui Prioratus, Castellaniam empostę, Baiuliuatus. vel commendas vigore cuiuscumque ancianitatis, siue expectatiuæ adepti fuerint, in termino vnius anni à die executionis huiusmodi ancianitatis literas confirmatorias à Magistro & concilio obtinere debeant. XIII.

QVO TEMPORE FRATRES MELIOrare possunt commendas.

F. IOANNES DE LASTICO.

FRatres qui semel de aliqua cõmẽda prouisi extiterint, se de alia meliora re non possunt, nisi prius quinque annos præter mortuariũ & annatã (quã uacantem dicimus) in commenda residen[illegible] personalem fecerint. XIIII.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

XV. PRiores, Baiuliui, & Commendatarij quandiu in conuentu resederint, vel ab eo discesserint, quoadusque Baiuliuatus, Prioratus, & Commendas appulerint, vel ab ipsis veniendi gratia ad conuentum recesserint in eisdem resedisse intelligantur.

QVOD FRATRES TENENTVR *meliorare Commendas.*

F. PETRVS DAVBVSSON.

XVI. NVllus omnino frater ordinis nostri, qui habet commendas de gratia, aut de cabimento, possit se eabire, aut meliorare, vel Prioratum aut Baiuliuatum habere, nisi prius authentice ostenderit commendas quas quocunque titulo possidet se melioràsse.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XVII. IDem censemus in membris aut qui membra possident, sub eadem pœna illa meliorare teneantur.

DE MELIORAMENTO PER *Baiuliuos capitulares faciendo.*

F. PETRVS DAVBVSSON.

XVIII. BAiuliui capitulares, qui tenent & habent possessionem pacificam suorum Baiuliuatuum capitularium, ipsos Baiuliuatus capitulares meliorare tenentur. Idcirco statuimus, quòd nullus Baiuliuus capitularis, qui Baiuliuatum pacifice possidet, possit assequi Prioratum aut Baiuliuatum conuentualẽ, nisi probauerit & ostenderit authentice se melioràsse Baiuliuatum capitularem quem possidet.

DE MELIORATIONE CAMERARVM *Magistralium & Prioralium.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XIX. FRatres ordinis nostri quibus Magister suas cameras Magistrales locauerit vel commiserit non poterunt commendas de cabimento, aut melioramento, aut dignitates adipisci, nisi dictas cameras magistreles meliorauerint: Nec Priores commendam suæ præeminentiæ pertinentem, excepta quinta camera, nisi melioramenta in suis quatuor cameris prioralibus fecerint. Nulli tamen melioratio non facta obijci possit, nisi post quinquennium à die percep-

ptionis fructuum tam in commendis ac Baiuliuatibus, quam in membris. In cameris vero Magistralibus post idem tempus, lapsis duobus annis ad Magistrum pertinentibus.

DE MELIORAMENTO PER FRATRES Capellanos & seruientes armorum faciendo.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

QVia nonnulli fratres Capellani & armorum seruientes, vbi semel commendas de cabimento assequuntur, multoties melioramenta in illis facere negligunt: Statuimus, vt fratres Capellani & armorum seruientes iuxta statutorum formam in commendis ab eis possessis intra duos annos elapso quinquennio ex quo fructus percipere cœperunt, melioramenta conficere teneantur, & ea in conuentum mittere, alio quin dicto termino elapso, vnius anni fructibus commendarum communi ærario applicandis priuentur. XX.

DE CENSVALIBVS LIBELLIS.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

SAncimus, vt de cætero nulla melioramenta pro validis approbentur, nisi prius commissarij pro recognoscendis talibus meliorationibus præpositi iuramento medio in acta publica redacto profiteantur se vidisse integre & diligenter confectos pro regionis vsu fiunt censuales libellos, quos papyros terræ quidam vocant, alij recognoscétias nonnulli cabreuationes seu apeamentos, tam commendæ quam Baiuliuatuum, camerarum prioralium & membrorum ab eis dependentium. XXI.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

ATque camerarum Magistralium. XXII.

MODERATIO STATVTI precedentis.

IDEM MAGISTER.

QVI quidem censuales libelli renouari debent vigesimoquinto quoque anno. Quòd si aliquo casu acciderit quod Priores, Castellanus emposta, & Commendatarij propter aliquas legitimas causas eos conficere non potuerint, vtpote quòd eorum confectio cederet in detrimentum commendarum seu Prioratuum, si de eo authentice constare fecerint in actis suarum meliorationum, tunc in arbitrio Magistri & concilij erit super id prouidere prout æquum videbitur. XXIII.

DE COMMENDIS DE GRATIA PER Magistrum conferendis.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

XXIII I. MAgister quolibet quinquennio vnam tantum commendam quam eligere voluerit, cuius administratio vacauerit in conuentu vel extra in quolibet Prioratu & castellania empostæ fratribus in conuentu residentibus de gratia committere potest. Adijcientes, quod si primo quinquennio commendam non concesserit, in secundo quinquennio duas commendas cõcedere possit, ita vt quolibet decennio duas commendas dumtaxat modo premisso in quolibet Prioratu & Castellania empostæ concedat.

DE EODEM.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XXV. STatuimus, quod quotiescumq. administratio alicuius commendę vacauerit ad dispositionem Magistri secundum formam statuti de gratijs magistralibus, Magister pro tempore existens dictam commendam alicui commendatario dare possit, qui dimittat (si Magistro placuerit) vnam ex commendis quas possidebat, & loco dimissæ tenebit illam quam ei concedet Magister sub eo titulo quo dimissam primo tenebat, & dimissam commendam de gratia secũdum formam statuti de gratijs magistralibus ordinantis Magister alteri concedere possit.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXVI. QVi quidem Magister à die quo certa notitia vacationis alicuius commendæ habebitur quæ ad suam gratiam magistralem pertinebit teneatur infra viginti dies declarare si eam velit dare vel non, & eadem acceptata intra alios decem dies significare debeat cui commendam sic retentam concedere voluerit & concesserit. Declarantes, idem intelligi debere de membris & pensionibus ex præfatis commendis concedendis.

DE GRATIIS PRIORALIBVS.

IDEM MAGISTER.

XXVII. COnsuetum est vt Priores & Castellanus empostę vnoquoque quinquennio à die promotionis eorum numerando vnam commendam dumtaxat sui Prioratus alicui fratri antiano & benemerito concedere possint.

QVIBVS FRATRIBVS COMMENDÆ concedi debent per Priores.

F. IOANNES DE LASTICO.

STatuimus, quod Priores & Caſtellanus empoſtæ commendas quæ ſuæ diſpoſitioni ſecundum formam ſtatutorum noſtrorum pertinent, fratribus concedere non poſſint, niſi illis qui in cõuentu recepti fuerint & paſſagiũ ærario exoluerint: Alias huiuſmodi diſpoſitio nulla cenſeatur, & commendę præter hunc ordinem conceſſæ Magiſtro & conuentui prouiſio ſpectet, qui ſecundum laudabiles conſuetudines ordinis eidem prouideat. XXVIII

DE MODO CONCEDENDI COMmendas per Priores.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

IN concedendis commẽdis à Prioribus & Caſtellano empoſtæ hic modus ſeruari ſolet, Quolibet quinquẽnio ſi à feſto ſanctorũ Philippi & Iacobi ad aliud proxime ſequens adminiſtratio plurium commendarum extra conuentũ vacauerit per mortem duorũ vel plurium commendatariorũ, primũ Magiſter (ſi tunc ad eũ pertinebit) ſua gratia & præeminẽtia vtetur: Deinde conuentus: Poſtmodũ vero Prior & Caſtellanus empoſtæ, & vt clarius dicatur; ſi vacauerit vna ad Magiſtrũ pertinebit; ſi duę vna ad Magiſtrum & altera ad conuentũ, ſi plures quàm duæ (mortuis pluribus commendatarijs extra conuentum & in limitibus linguæ de qua prioratus erit) põſt Magiſtrum & conuentum Prior & Caſtellanus empoſtæ de earum vnà pro ſua præeminentia diſponent. Elapſis tamen prius mortuario & annata vacantis Prioratus aut Caſtellaniæ empoſtæ: ſi aliter fecerint conceſſio & diſpoſitio eorũ nulla ſit & pro illo anno tali ſua præeminentia & facultate diſponendi priuati cenſeantur. XXIX.

F. IOANNES DE VALLETTA.

DEclarantes limites Prioratuum Regni Franciæ eſſe totum Regnum & vbi cumq. extenduntur commendæ ad dictos prioratus ſpectantes. Prioratuum Hiſpaniarum, Regna Hiſpaniarum. Prioratuum Italiæ, omnes prouincias Italiæ, & inſulam Siciliæ. Alemaniæ totam Germaniam tam ſuperiorem quam inferiorem. Angliæ, totam inſulam Angliæ cum regno Scotiæ, & inſulam Hiberniæ. Commendatarij tamen qui ſuper mare & extra limites eorum prioratuum de quibus exiſtunt mortem obierint, inconuentu obijſſe cenſentur & intelliguntur. XXX.

QVOD PRIORES IN CONCEDENDIS commendis non poſſint quicquam retinere aut accipere.

F. AN-

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

XXXI. PRohibemus, quod Priores & Castellanus empostę in dispositione commē darum quas in vim suæ præeminentiæ concedunt, membrum vel domū earumdem retinere non possint, aut quouis modo valeant, vel pro dicta gratia mobilia bona aut immobilia recipere præsumant: si contrafecerint gratijs & præeminentijs prioralibus pro illo anno priuati censeantur, & nihilominus dispositio facta expiret, talisque commenda ad dispositionem Magistri & conuentus perueniat.

QVOD PRIORES COMMENDAM SVÆ *dispositioni spectantem cum alia permutare possunt.*

F. IACOBVS DE MILLY.

XXXII. STatuimus, quod commendam ad dispositionem Prioris secundum statuto rum nostrorum formam pertinentem Priores & Castellanus empostæ ali cui commendatario commendam tenuioris valoris tenenti concedere possint, qui eam in potestate Prioris resignet, & eam quæ sibi concedetur sub eo titulo quo primam tenebat possidere debeat; resignatam quoque in manu Prioris commendam Prior ipse alteri committat, & ille cui committetur ipsam de gratia Prioris teneat saluis semper æratij iuribus.

DE QVINTA CAMERA PER *Priores retinenda.*

F. RAYMVNDVS BERENGARIVS.

XXXIII. PRioribus & Castellano empostæ facultatem atque auctoritatem concedi mus, vt vltra quatuor cameras priorales aliquam commendam pro quin ta camera de commendis suæ dispositioni spectantibus sumere, accepta re, & retinere possint, vt condecentię status eorum commodius consulatur.

DE COMMENDIS IN QVIBVS *est iurisdictio sanguinis.*

IDEM MAGISTER.

XXXIIII. SApientiæ ac probitati Magistri Baiuliuorum quoque & procerum concilij ordinarij eorumq. discretioni remittimus, atque commendas in quibus iustitia sanguinis exercetur fratribus Capellanis ordinis nostri committendi auctoritatem damus. Hi namque casu contingente ordinabunt, & de talibus pro suo arbitrio, personarum & rerum qualitate pensata dijudicabunt.

F. PHI-

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

PErmissum est commendatario commendam de cabimento tenenti eam retinere pro suo melioramento dummodo authentice constare fecerit more solito nostri ordinis se illam melioratsse. XXXV.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

ERit autem ei liberum illa acceptata pro melioramento, factis denuo alijs melioramentis, & transacto etiam quinquennio aliam pro suo secundo melioramento acceptare. XXXVI

DE RESIGNATIONIBVS.

F. IACOBVS DE MILLY.

STatuimus, quod nullus frater ordinis nostri commendam quam habet decabimento, gratia, vel melioramento, aut alio quouis modo resignare aut ei cedere possit nisi in manibus Magistri & conuentus dūtaxat: Aliter resignatio nulla prorsus censeatur. XXXVII.

DE PÆNA RESIGNANTIVM.

F. PETRVS DAVBVSSON.

PRæter id, qui tales resignationes fecerit, eo ipso pænam priuationis commendarum membrorum & aliorum bonorum quæ possidebit, incurrat; de quibus per Magistrum & conuentum prouideatur, monitione citatio neque reiecta quando de resignatione non rite patrata constiterit: & nihilominus resignationes contra formam statutorum factæ nullæ censeantur. XXXVIII.

DE STATV COMMENDARVM *relinquendo*.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

VOlumus & mandamus, quod commendatarij ad alias commendas per melioramentum se transferentes, commendarum quas dimittunt statum integrum in eis sicut reperierint dimittant. Quod si contrafecerint, & ablata non restituerint intra annum, tunc eo ipso priuati sint commendis, & alias habere termino quinquennij non possint. XXXIX

DE PERMVTATIONE COMMENDARUM *aut membrorum*.

F. PHI-

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

XL. PRohibemus & interdicimus Prioribus & Caſtellano empoſtæ quod permutationes commendarum aut membrorum in prioratibus à quibuscumque commendatarijs aut fratribus non recipiant, aut quouis modo facere præſumant: Si autem nonnulli permutare commendas aut domos deſiderauerint, Priores & Caſtellanus empoſtæ de tali permutatione ac fratrum ætate & cõmendarum valore & qualitate Magiſtrum & conuentum literis authenticis reddant certiores: Qui de huiuſmodi permutatione clarius informati, & de ipſa in lingua cuius fratres eſſe cenſentur permutantes diſcuſſione & deliberatione habita, ſi lingua tali permutationi cõſenſerit, tunc eam Magiſter & conuentus confirmẽt, & per Priorem executioni mandetur; aliter vero non. Si autem Priores & Caſtellanus empoſtę & alij ſuperiores contrafecerint, redditibus vnius anni camerarum prioralium & commendarum priuentur, qui ærario applicentur; Et nihilominus quicquid præter huiuſmodi ſeriem inſtitutionis factum fuerit nullius roboris eſſe cenſeatur. Si vero commendatarij & fratres præter hanc formam commendas aut domos permutauerint, & poſſeſſionem commendarum adipiſci præſumpſerint, priuſquam Magiſter & conuentus atque lingua permutationem confirmauerint, ratamq; habuerint, eo tunc ipſis commendis & domibus de quibus facta eſt permutatio priuati ſint, & de eis Magiſter & conuentus prouiſionem faciant, fratribusq; antianis & benemerentibus concedant, nec alias commendas ipſi contrafacientes vſque ad lapſum quinquennij habere poſſint.

DE VNIONE MEMBRORVM ET commendarum.

IDEM MAGISTER.

XLI. PRioribus & Caſtellano empoſtę authoritatem & facultatem damus vniẽdi, annexandi, & incorporandi ad inuicem duas commendas parui valoris & tenuis redditus cum conſilio & conſenſu capituli prouincialis, & non aliter, Quæ tamen vniones præiudicium ærarij iuribus nullo modo generẽt. Etiam ipſi Priores & Caſtellanus empoſtæ, quia plura membra reperiuntur, quæ ſunt diſtantia à ſuis capitibus, quare commendatarij commendæ eorum regimini vacare non poſſunt; Ideo huic incommodi tati obuiare cupiẽtes, illis permittimus vt poſſint & valeant eum capituli prouincialis conſenſu & deliberatione illa mẽbra diſperſa & à capitibus longinqua vnire alijs commendis propinquioribus, & quod commendæ quæ tales vniones recipient iuribus ærarij onerentur pro rata valoris membrorum vnitorum. Aliæ autem commendæ à quibus ſunt ſeparata ipſis iuribus pro rata liberentur; Quæ quidem vniones ſortiri debeant effectum, quandocumq; à die vnionis quo vnita ſint adminiſtratore caruerint. In vim quarum vnionum prouiſi dẽ commendis poſſeſſionem vnitorum ſumere poſſint.

QVOD

QVOD SINE DILATIONE PROCEDATVR ad ſmutitionem Commendarum.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XLII. STatuimus, vt ſtatim poſtquam Magiſter & conuentus legitime certiores facti fuerint de morte alicuius Prioris, Baiuliui, & Commendatarij, debeant procedere ad ſmutitionem Prioratus, Baiuliuatus, & commendæ, & adminiſtrationi illorum prouidere. Et ne ſuper huiuſmodi certioratione dubiũ oriatur, intelligimus ſi certiores facti fuerint per literas Prioris, Receptorum vel procuratoris Prioratus vbi mortem obierit, aut alicuius fratris ordinis noſtri, qui ſe illum vidiſſe mortuum ſcribat: Dummodo ad eum nihil pertineat: vel per eius affirmationem ſi ad conuentum venerit, & etiam per inſtrumentum authenticum manu publici Notarij aut Iudicis legitime confectum.

DE INCAPACIBVS AD CONSEquendas Commendas.

IDEM MAGISTER.

XLIII. QVicunque tempore ſmutitionis alicuius Baiuliuatus, Prioratus, dignitatis, aut commendæ illius conſequendi quouismodo & ex quauis cauſa incapax exiſtat, etiam ſi poſtea ad id capax & habilis factus fuerit, tamen ipſum Prioratum, Baiuliuatum, dignitatem, aut commendam pro ea vice nulla ratione aut pacto obtinere poterit. Idem quoque erit ſi eodem tempore non petierit.

DE CONCEDENDIS MEMBRIS.

IDEM MAGISTER.

XLIIII. LIcet Prioribus, & Caſtellano empoſte de qualibet Prioratus ſui camera concedere vnum membrum tantum, & Baiuliuo de ſuo Baiuliuatu, commendatarijs vero de commendis dumtaxat, quas de melioramento tenent, De commendis vero de cabimento, vel de gratia Magiſtri, Linguæ, vel Prioris commendatarij nullum membrum dare poterunt.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

XLV. DVmmodo commenda de qua conceditur membrum aureos ſiue ducatos quadringentos annuos communi æſtimatione reddat, & membrum commendæ quintam partem non excedat.

QVOD TEMPORE MORTVARII ET vacantis non concedantur membra.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XLVI. STatuimus, quod quicunque frater ad alium Prioratum, Caſtellaniam empoſtæ, aut commendam ſecundum ſtilũ religionis, & ſtatutorum ſeriem ſe conferre voluerit, pendente tempore mortuarij & vacantis Prioratus, Caſtellaniæ empoſtæ, aut Commendarum, ad quas ſe transferre proponet, non poſſit de Prioratu, Caſtellania empoſtæ, aut commenda, quos dimittere vel acceptare decreuerit, membrum vel membra concedere. Quod ſi fecerit, conceſſio eo ipſo nullius roboris ſit, & irrita cenſeatur.

DE MODERATIONE concesſionis membrorum.

IDEM MAGISTER.

LXVII. COnceſſio autem membrorum fieri debet de membris longinquis à capitibus commendarum, quòd ſi aliter factum fuerit nullius ſit roboris, etiam ſi eſſet confirmata per capitulum prouinciale, & quòd ex vna commenda vnum membrum dumtaxat concedi poſſit, & vno conceſſo non poſſit concedi aliud, quouſque dictum membrum fuerit reductum ad commendam.

QVOD COMMENDATARII NON retineant fructus membrorum à ſe conceſſorum.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

XLVIII. I Commendatarius ſuæ commendæ membrum aliquod conferens illius fructus vllo pacto ſibi exceperit, reſeruarit, vel retinuerit; is (præterquam quòd talis prouiſio ipſo facto ſit nulla) totius commendæ fructibus continuo triennio priuetur, communi ærario applicandis, & acceptans dictum membrum per totidem annos nec commendam habeat, nec officium vllum gerat.

DE PENSIONIBVS.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XLIX. COnſuetum eſt, vt nullus penſionem ſuper commendis conſtituere poſſit præter Magiſtrum, & eos quibus per Capitulum generale nominatim, & in ſpecie id conceſſum fuerit.

F. IOAN-

F. IOANNES DE HOMEDES.

ETiam si de gratia linguæ, aut Prioratus vel Magistri beneficentia id fieri contingeret, nec Magister licentiam dare possit de hoc tractando, si quid secus factum fuerit sit irritum & inane. L.

DE FORMA CONFIRMATIONIS membrorum.

F. IACOBVS DE MILLY.

DOlos & fraudes euirare volentes: Statuimus, quòd Prior, Castellanus empostæ, & Capitulum prouinciale huiusmodi membra vel domos per commendatarios concessa ad tempus vel ad viram fratribus, aut donatis ordinis nostri, iuribus ærarij reseruatis, confirmare possint. Quæ quidem confirmatio sigillo communi Prioratus roboretur: quæ tamen fieri non possit nisi cõmendatarius & frater, seu donatus, cui concessio facta fuerit, coram capitulo prouinciali, & Priore prius personaliter compareant; vbi iuramentum solemne præstare teneantur, quòd in huiusmodi concessione, fraus, dolus, aut circumuentio non interceserit. Frarer qui in conuentu erit per procuratorem adesse possit, & supplere per procuratorem, quod per præsentiam efficerer. Quicquid autem cõtra hunc ordinẽ factum atque confirmatũ fuerit, nullius momenti esse censeatur. LI.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

EAdem forma seruetur cum huiusmodi membra in linguis aut Prioratibus conceduntur & confirmantur. LII.

QVOD NON DENTVR MEMBRA AVT prædia sæcularibus.

F. PETRVS DAVBVSSON.

STatuimus, quòd Priores, Castellanus empostæ in capitulis, seu assembleis prouincialibus vel extra, & commendatarij, & fratres commendas, membra, prædia, aut possessiones vel pensiones Prioratuum, Castellaniæ empostæ, seu commendarum sæcularibus, aut alijs personis extra ordinem nostrum degentibus cuiusuis conditionis fuerint nullo pacto concedere, aut permutare vel cambiare cum eis possint. Nam ipsis id agendi potestatem & auctoritatem denegamus, atque interdicimus: si quis autem contrafecerit commendis, & beneficijs eo ipso priuatus censeatur, & per decennium alia consequi non possit, & nihilominus concessio, donatio, aut permutatio nullius valoris existat. LIII.

QVOD MEMBRA PER MORTEM EA poßidentium ad capita reuertantur.

F. FABRITIVS DE CARRETO.

LIIII. ANtiquæ conſuetudini ordinis noſtri adherentes; declaramus, quòd contingente caſu obitus poſſidentium membra commendarum, ipſa reuertuntur, & redintegrantur commendis a quibus dependent tamquam eorum capiti, referendo ſingula ſingulis. Cui quidem capiti præfata membra reuniũtur, incorporantur, & in priſtinum ſtatum reducuntur.

DE BONIS RECVPERATIS PER fratres a ſecularibus.

F. ELIONVS DE VILLANOVA.

LV. STatuimus, quòd ſi quis frater ordinis noſtri recuperauerit, & ad obedientiam ordinis noſtri reduxerit commendas, redditus, prædia, & poſſeſſiones per ſæculares, aut alienas a noſtro ordine perſonas occupatas & detentas, talia bona recuperata fratri recuperanti per magiſtrum & conuentum concedantur ad vitam: nec de talibus commendis, aut bonis recuperatis teneatur ſoluere reſponſiones cõmuni erario, niſi illud quod prius ſæculares exoluebant.

DE EODEM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

LVI. SEd prius monendi ſunt commendatarij quorum commendis bona per ſæculares occupata vel detenta pertinent, vt dicta bona recuperent: qui voluntatem ſuam ſuper eo intra bimeſtre declarare tenebũtur Magiſtro & concilio, vel Priori aut capitulo prouinciali an velint ea recuperare. Quòd ſi declarauerint ſe velle recuperare, debent intrà annum à die declarationis ſuę mouere & intendere litem occupatoribus aut detentoribus bonorum ipſorum, ſi ea aliter reddere nollent. Quòd ſi non fecerint, liceat vhicuique fratrum noſtrorum auctoritate Magiſtri & conuentus, vel Prioris aut Caſtellani empoſtæ, aut capituli prouincialis illa proſequi & recuperare.

QVOD BONA ACQVISITA VICINIORI commenda applicentur.

F. RAYMVNDVS BERENGARIVS.

LVII. STatuimus, quòd omnia bona ſtabilia elargita per ſæculares perſonas fratribus ordinis noſtri, ſeu acquiſita per eoſdem nullo modo vendi, aut diſtrahi poſſint abſque expreſſa Magiſtri & capituli generalis licentia: Quinimmo poſt talium fratrum deceſſum dicta bona applicentur illi Baiuliæ ſeu

com-

commendæ in cuius limitibus sita sunt, etiam si fratres mortem obierint, aut moram traxerint alibi quã in dicta commenda. Si autem dicta bona constituta non essent in limitibus alicuius commendæ, quòd tunc propinquiori aut viciniori cõmendæ vniantur. Quibus quidem bonis imponatur onus communi nostro ærario exoluendum.

DE CENSIBVS A FRATRIBVS emptis.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

QVia sæpe contingit, vt fratres nostri sponte vel coacti emant census seu annuos redditus, qui ad libitum vendentium, aut aliter redimi possunt, fuit dubium an dicti census habeantur pro stabilibus vel mobilibus: Nos id dubium tollere volentes, declaramus, quòd huiusmodi census seu annui redditus empti in perpetuum, de quibus instrumentum gratiæ factæ venditori de eis fuendis & redimendis non ostenditur, loco bonorum stabilium habeantur, & pro talibus propinquiori commendæ applicentur: vbi verò monstrabitur instrumenti gratiæ supradictæ pro bonis mobilibus censeantur, & pro talibus post mortem emptoris ærario applicentur. Quòd tam de acquisitis quam de acquirendis intelligi debet. LVIII.

DE PROVISIONE BENEFICIORVM ecclesiasticorum.

CONSVETVDO.

PRiores in suis cameris Prioralibus, Baiuliui, & commendatarij in suis cõmendis habent prouisionem vel præsentationem beneficiorum ecclesiasticorum cum cura animarum vel sine à suis commendis dependentium, nisi id priuilegio vel consuetudine ad alios pertineat. LIX.

DE EODEM.

F. IOANNES DE HOMEDES.

TAmen si dicta beneficia ecclesiastica per mortem vel resignationem, priuationem, aut alio quouis modo inconuentu vel extra vbi fuerit Magister vacauerint, eorum prouisio vel præsentatio ad eum ex consuetudine pertinere debet, etiam si ad ea per electionem quis assumi deberet: nisi talia beneficia procabimentis essent assignata aut dari consueuerint. LX.

DE EODEM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

ET si contigerit tempore mortuarij & vacantis priusquam administrationi Prioratus, Castellaniæ empostæ, & commendæ huiusmodi fuerit prouisum, & donec Prior, Castellanus empostæ, Baiuliuus & commendatarius possessionem administrationis consequuti fuerint, & præsentes fuerint, vel de pro- LXI.

curatore ſufficiente, aut vicario legittimo ad huiuſmodi beneficia conferenda vel ad ea præſentandum prouiderint, in commendis Prior, & Caſtellanus empoſtæ, & in eorum defectu Receptor noſtri communis ærarij conferre vel præſentare debeant. Quibus per hoc ſtatutum plenam facultatem & expreſſum mandatum ad id damus.

IDEM MAGISTER.

LXII. SAncimus, vt Magiſter intra dies octo à die vacationis huiſmodi beneficiorum in conuentu vacantium numerandos ea conferat. Baiuliui autē, Priores, & Commendatarij, ſtatim habita notitia eorundem vacationis, ipſa fratribus noſtræ Religionis, vel alijs cum habitu præſentatis prius in capitulo prouinciali aut Aſſemblea, & ibi approbatis ſecundum formam ſtatutorum conferre aut ad ea preſentare debeant.

IDEM MAGISTER.

LXIII. STatuimus, vt omnia beneficia eccleſiaſtica noſtri ordinis, quorum collatio aut præſentatio ad noſtrum ordinem pertinet, nullis conferantur, aut nulli ad ea præſententur, niſi ſint fratres ipſum ordinem profeſſi.

QVOD FRATRES NON IMPETRENT *Commendas aut beneficia extra ordinem noſtrum.*

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

LXIIII. SAncimus, quod nullus frater ordinis noſtri cuiuſcumque conditionis fuerit, clam vel palam, directe vel indirecte per ſe, vel per aliū impetret, aut petat Prioratus, Caſtellaniam empoſtæ, commendas, dignitates, officia, beneficia, domos, prædia, & alia bona noſtri ordinis à quibuſuis perſonis, niſi tantum à Magiſtro & conuentu, & religioſis ipſius ordinis ſecundum formam ſtatutorum: ſi quis autem aliter impetrauerit vel obtinuerit aut etiam petierit: volumus & iubemus, quòd eo ipſo & incontinenti teneatur & ſit obligatus cedere & renuntiare huiuſmodi prouiſioni & impetrationi, & omni iuri quod habere poſſit illius occaſione in manibus Magiſtri aut coram Notario vel teſtibus. Si vero talis impetrans huiuſmodi reſignationem facere recuſauerit aut quouis modo diſtulerit, eo ipſo abſque alia cauſæ cognitione aut proceſſu intelligatur, & ſit priuatus habitu, & in perpetuum carcerem conijciatur.

QVOD SECVLARES NON DEPVTENTUR *ad regimen commendarum.*

F. DEODATVS DE GOZONO.

LXV. INhibemus ſub pœna priuationis commendatum omnibus Commendatarijs, & adminiſtratoribus bonorum noſtri ordinis, ne regimini & adminiſtrationi commendarum ſeu Baiuliuarum perſonas ſæculares deputent: Quinimmo earum regimen fratri ordinis noſtri ſeu donato in fratris comitiua cō mendetur, quatenus maiori cura commendarum regimina exerceantur.

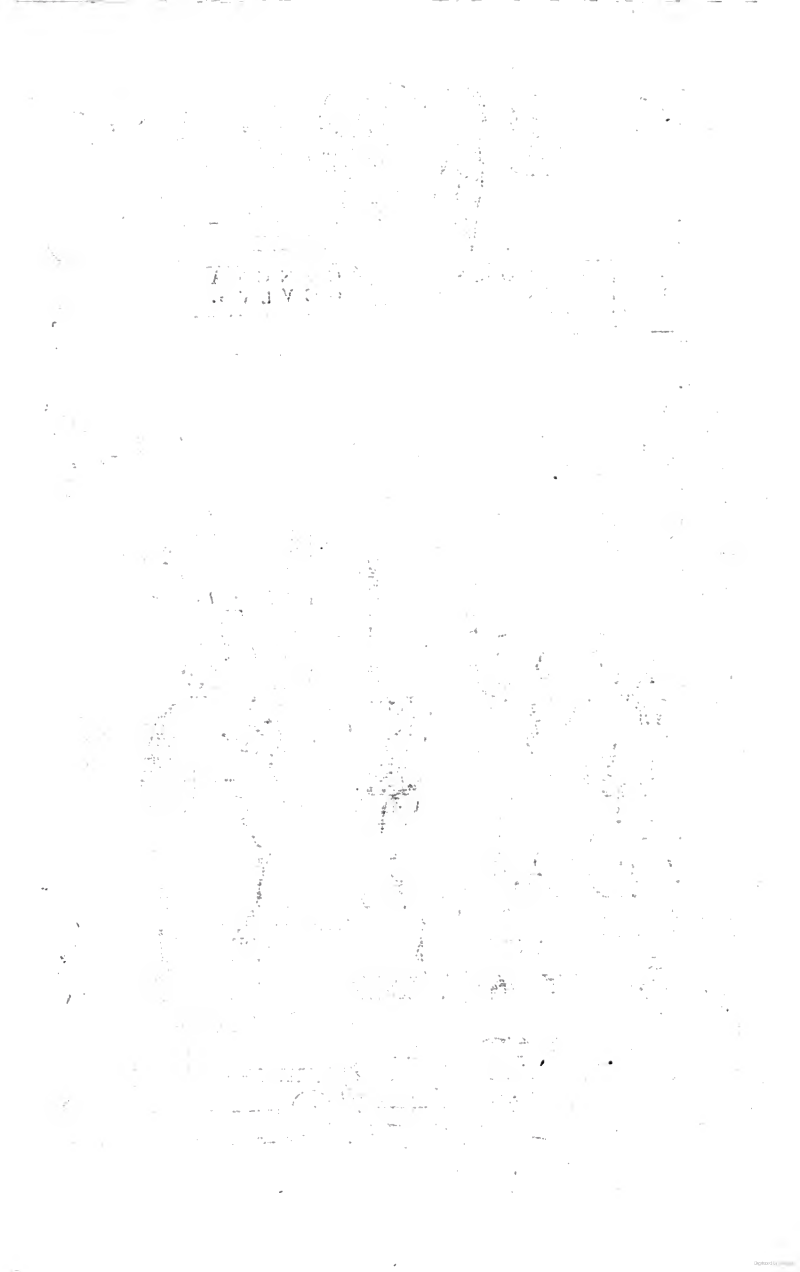

VT SOL
SIC
CVNCTA
OCVLVS.

DE VISITATIONIBVS

TITVLVS DECIMVS QVINTVS.

DE VISITATIONE Commendarum.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

STATVIMVS, quòd Priores, & Castellanus emposte, quolibet quinquennio personaliter omnes Baiulias, commendas, domos, membra, Hospitalia, Ecclesias, Oratoria, & alia quæcunque loca sibi subiecta diligenter visitare debeant, & super inutiliter administratis prouidere teneantur, ne per negligentiam incommoda sequãtur. Eam quoque visitationem in scriptis redigant cuius transumptum authenticum Magistro & conuentui mittant. Si vero Priores, & Castellanus emposte valetudine, aut alia legitima causa impediti fuerint, quominus visitare possint commendas, domos, membra, & alia loca nostri ordinis supradicta in suo Prioratu, eo casu duos fratres vnum militem, qui sit Commendatarius, & vnum fratrem Capellanum, qui etiam commẽdam habeat, si reperiri poterit, sin minus alium fratrem Capellanum aptos, prudentes, & idoneos ad dictam visitationem faciendam eligant & deputent. Si tamen pendente dicto quinquennio periculum esset ne aliquæ commendæ ruinam paterentur, Volumus, quòd non expectato eo termino, Priores, & Castellanus emposte, super earum reparatione & manutentione diligenter prouideant: poterunt etiam si necessarium aut commodum videbitur simul, & successiue plures fratres ad dictas visitationes faciendas deputari, qui bini (modo quo supradictum est) ad diuersas commendas se conferent, vt celerius dictæ visitationes confici possint. I.

DE VISITATIONE CAMERARVM Prioralium.

IDEM MAGISTER.

QVia Prioribus, & Castellano emposte, cæteros visitandi auctoritas commissa est: Statuimus, vt reciproca potestate visitationis normã subeant. Decet enim vnumquemque religiosum ceruices iugo obedientiæ sub- II.

mitte-

mittere, nec delinquendi licentia cuipiam danda est. Hoc igitur modo cameræ priorales visitabuntur. Quolibet quinquennio duo prudentes fratres, scilicet, vnus miles commendatarius, & vnus Capellanus (vt supradictum est) idonei & sufficientes deligantur, & in capitulo prouinciali deputentur qui auctoritate nostra cameras priorales, membra, & domos earum diligenter visitent, & visitationem in scriptis redigant, & de his quæ inuenerint Prioribus dent notitiam tempus opportunum statuendo; vt necessarijs prout compererint Priores ipsi prouideant.

DE FORMA VISITATIONIS.

CONTVETVDO.

II. PRior, & Castellanus empostæ, & visitatores in facienda visitatione hoc modo se habebunt: Primùm accipient secum scribam capituli prouincialis, aut Notarium, vel si melius videbitur aliquem ordinis nostri religiosum, & cum ad loca visitanda venerint ante omnia de rebus diuinis inquirant, reliquias, iocalia, ornamenta ecclesiarum & oratoriorum libros, & cæteram suppellectilem diuino cultui dicatam visitent: Insuper inquirant & diligenter si diuinum officium recte celebratur, & si fuerit Ecclesia parrochialis, si Curatus, aut Capellanus rite, debite, diligenter, & cum veneratione Sacramenta ministret, & de eius sufficientia. Deinde quomodo possessiones & prouentus commendæ administrentur, quomodo se gerat commendatarius, & generaliter de vita eius, & moribus. In ipso quoque visitationis processu omnes singularum possessionũ, grangiarum, prædiorum, rusticorum, & vrbanorum titulos, & eorum valorem nominatim describent, libros præterea censuales, iurisdictiones, præheminentias, facultates, & priuilegia notabunt tam in capite quam in membris. Item onera, lites motas, & pendentes, res etiam occupatas (si quę sint) & à quibus sint occupatæ, quæ alienata aut deteriorata sunt, defectus corrigant: quę reparanda fuerint statim, aut ad certum tempus reparari mandent, prout rei qualitas postulabit: Quicquid compererint in scriptis redigi faciant, quorum transumptum authenticum manibus suis subscriptum, & sigillis suis confirmatum Magistro, & cõuentui mittatur: vt bonorum ordinis nostri statum cognoscant, & pro rerum exigentia prouideant.

DE PÆNA NON VISITANTIVM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

III. SI Prior, & Castellanus empostæ huiusmodi visitationem facere neglexerit, eo ipso censeatur priuatus omni iurisdictione & præheminentia Prioratali. Alij autem visitatores qui ab eodem aut à capitulo prouinciali ad dictas visitationes faciendas deputabuntur, nisi se legitime excusauerint, priuentur fructibus vnius anni commendarum seu administrationum suarum, qui communi nostro erario applicabuntur: si fuerint fratres amittent vnum annum suæ antianitatis. In eandem pœnam incurrent dicti visitatores, si Prioribus, & Castellano empostæ, & Commendatarijs in visitando fauisse reperti fuerint, aut eorũ defectus, errores & malam administrationem occultasse.

DE

DE PÆNA NON REPARANTIVM *defectus repertos in visitatione.*

IDEM MAGISTER.

PRiores,& Castellanus empostæ, & Commendatarij, qui defectus & detrimenta in visitatione comperta non reparauerint,& emendauerint secundum quòd illis iniunctum fuerit, tanquam inobedientes & mali administratores censeantúr priuati Prioratibus, & Castellania empostæ, Baiuliuatibus, commendis & quibuscunque ordinis nostri administrationibus. V.

QVOD VISITATORES VTANTVR *moderatis expensis.*

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

IVbemus, vt Priores, & Castellanus empostæi n visitandis Prioratibus,ac visitatores in visitandis commendis moderatis expensis in equitatu & famulis vtantur,ne Commendatarij impensis excessiuis grauentur, quinimmo moderate & temperanter huiusmodi visitatio fiat, ne commendatarij visitati causam conquerendi habeant, quo casu priores & cæteri visitatores damnũ reficere teneantur. VI.

QVOD COMMENDARVM *ruinis diligenter prouideatur.*

IDEM MAGISTER.

STatuimus,quòd visitatores commendarum ac camerarum prioralium secundum formam statutorum diligentiam in visitationibus faciendis adhibeant,vt ruinis cõsulatur hac forma; Viso valore commendarum, deductis oneribus cõmunis ærarij ac ptius solutis,seruitio diuino,hospitalitate,ac eleemosynis completis,victu quoque & vestitu commendatariorum prouiso, residuũ ad ædificationem & reparationem deputetur. Quòd si visitatores, Priores, Castellanus empostæ,vel cõmendatarij in hoc exequendo negligentes fuerint,priuationem prioratuum,commendarum,& dignitatum incurrant,, quorum prouisio Magistro & conuentui spectat. VII.

QVOD PRIORES ELIGENT *Cappellanum pro visitandis ecclesiis.*

F. IOANNES DE LASTICO.

PRioribus,& Castellano empostæ licet eligere vnum fratrem Capellanum ordinis nostri,qui sacrosancta Ecclesiarum, Oratoriorum,& capellarum, puta reliquias,Eucharistiam,& alia huiusmodi in prioratibus visitet, reformet,& dirigat. Cui quidẽ sic electo,vt Prior ecclesiæ conuentus suas vices tribuat facultatem atque potestatem concedimus. VIII.

DE

DE MODO VISITANDI COMMENDAS *pro melioramentis.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

IX. IN visitandis commendis eorum qui se meliorare prætendunt hæc forma seruanda est. Commissarij deputati per Priorem, aut Castellanum empo sta atque capitulum prouinciale iureiurãdo adacti debent omni diligen tia & cura visitare commendam tam in capite quam in membris & domibus, & oculate videre quid fuerit melioratum, & quid deterioratum & damnificatum culpa commendatariorum, qui se prætendunt meliorare eo tempore quo dictas commendas possederint, quæ quidem meliorationes, deteriorationes, & damna, litium status, & prosequutiones debeant particulariter specificari in literis certificationis, quam super ipsis meliorationibus fecerint: Insuper quæ lites motæ, & processus facti sint super bonis & possessionibus commendæ aut membrorum, & si Commendatarius diligenter, & fideliter dictas lites sustinuerit, defenderit, & sit prosequutus: vt commodo & incommodo æqua lance ponderatis, dignoscatur an melioratio excedat deteriorationem vel è contra.

DE IVRAMENTO RECIPIENDO AB *eis quorum commendæ visitantur.*

IDEM MAGISTER.

X. VT nihil in commendis non exacte visitatum relinquatur: Statuimus, vt Prior, Baiuliuus, vel Commendatarius cuius commenda visitabitur, vel eius procurator finita visitatione teneatur iureiurando affirmare se omnia membra domos, prædia, & possessiones ipsius commendæ fideliter monstrasse & manifestasse, eaque visitata fuisse. Quod si aliquod occultasse reperietur quod visitatum non fuerit, dictæ visitationes nullius sint valoris, nec commendatarius vigore illarum meliorare se possit; & si se meliorauerit redeat ad relictã commendam.

ADMINISTRENT
NON CONTRAHANT FRATRES.

DE CONTRACTIBVS ET ALIENATIONIBVS

TITVLVS DECIMVS SEXTVS.

F. ALPHONSVS DE PORTVGALLIA.

PROHIBEMVS, ne fratres qui administrationem Baiuliarum & commendarum non habent, venditiones & emptiones exerceant, nec mutuo dent aut sumant absque superioris licentia. I.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

QVicquid in contrarium fecerint nullum & irritum censeatur, & arbitrio Magistri & concilij puniantur. II.

QVOD FRATRES NON EXERCEANT mercimonia.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

FRatribus nostris cuiuscunque sint conditionis prohibitum est mercimonia exercere hoc est, emere & vendere res mercantiles lucri gratia: si quis contrafecerit cadat in pœnam quarantenæ, & eam substantiam quę in mercantijs suis reperta fuerit pro medietate ærario nostro applicamus, altera vero medietas accusatori probanti concedatur: si tamen nonnulli venientes ad conuentum, & recedentes de conuentu aliqua haberent, quæ nisi cum detrimento deuchere non possent & ad id euitandum commutationem aliarum rerum procurarent, talia in eo casu vendere possint, nullam pœnam subeundo. III.

INHIBITIO FÆNORIS & vsuræ.

IDEM MAGISTER.

NOn liceat fratribus nostris quacunque auctoritate fungentibus fœnus aut vsuram exercere, aut contractus vsurarios vel alios illicitos inire, facere, & committere quo nil turpius, & religioso viro magis indignum: IIII.

si quis autem contra hanc institutionem diuino iuri inhærentem temerario ausu facere præsumpserit. Si commendatarius fuerit eo ipso commenda priuatus censeatur & decem annos inhabilis ad commendam obtinendam existat: si vero frater conuentualis antianitatem per decennium perdat, in quo termino cabimentū aut commendam habere non possit. Pecunia quoque ex qua fænus commissum est ærario applicetur, & quòd vltra sortem principalem per vsuram acquisitum est ei cum quo vsura commissa est restituatur.

QVOD BONA ORDINIS NOSTRI non alienentur.

F. HVGO REVEL.

V. SAncitum est, quòd nullus frater ordinis nostri cuiusuis gradus aut conditionis existat, quacunque vrgente necessitate, prędia, possessiones, domos, vineas, campos, iuraq; Prioratuum, commendarum aut membrorum vendere, impignorare, in emphiteosim dare, obligare, distrahere, seu super his mutuum sumere audeat seu præsumat quouis modo personis sæcularibus vel his qui extra nostram religionem degunt, ad vitam vel ad tempus dare seu elargiri possit absque expressa licentia & consensu Magistri & capituli generalis. Qui contrafecerit priuationem habitus incurrat, & nihilominus quicquid aliter & contra præsentem institutionem perpetratum fuerit nullius roboris & momenti censcatur.

QVOD NVLLVS FRATER IMPIGNORET aut obliget bona ordinis nostri.

F. RAYMVNDVS BERENGARIVS.

VI. NOn liceat cuiquã fratri ordinis nostri quacũq; auctoritate fungenti sub colore & prętextu sigilli prioratuũ, aut alio modo bona ordinis nostri mobilia aut immobilia vendere, impignorare, distrahere, aut quouis modo obligare, seu concessionem vel prouisionem ad vitam vel ad tempus de his facere personis sæcularibus, aut qui ordinem nostrum professi non sunt, nisi de Magistri & capituli generalis licentia atque cõsensu, saluo aduocatis ordinis aliquas prouisiones dare, quæ moderatæ sint & temperatę, & non perpetuæ, nec eas commune ęrarium soluere teneatur. Qui autem contra fecerit priuationem habitus incurrat, & nullius valoris quicquid contra hanc institutionem factum fuerit, existat.

F. PETRVS DE CORNILIANO.

VII. NVlli fratrum nostrorum permittitur commendas vel beneficia ordinis nostri obligare: si autem quis contrafecerit priuationem habitus incurrat, & obligatio nulla censeatur.

QVOD

QVOD IN CAPITVLIS SEV ASSEMbleis prouincialibus non tractetur de alienatione bonorum ordinis nostri.

F. PETRVS DAVBVSSON.

VIII. SAtutis maiorum nostrorum adhærẽtes super alienationibus factis,& cautius prouidere volentes; Prohibemus sub pœna priuationis commendarum, Baiuliuatuum & aliarum dignitatum Prioribus, Castellano empostę, Baiuliuis, commendatarijs, & fratribus ordinis nostri quibuscumque, ne tam in capitulo prouinciali, quam assemblea vel extra quouis modo præsumant, consultare, proponere, & tractare de alienationibus, hypotecationibus, distractionibus, transportationibus, aut donationibus in emphiteosim aut in perpetuum, sub quacumque verborum & conditionum forma de commendis proprietatibus, prædijs, locis, & possessionibus nostris cuiuscumque conditionis fuerint & qualitatis. Quod si contra fecerint & de eo conuicti fuerint, eo ipso cadant in priuationem commendarum seu beneficiorum,quorum prouisio ad Magistrum & conuentum deuoluatur. Quòd si conuentualis frater fuerit antianitatem perdat.

DE EODEM.

IDEM MAGISTER.

IX. ATtamen non interdicitur facultas & auctoritas Prioribus, & Castellano empostę pro patria consuetudine dandi & concedendi in capitulo prouinciali ad annuũ censum possessiones, prædia & proprietates, quæ parũ aut nil vtilitatis & cõmodi cõmendis & religioni redderent,vt meliorentur & augeantur: dum tamen id fiat ad tempus prædiffinitum, quod non excedat annos viginti nouem, sed pro minori tempore: quibus præteritis talia, quę ad censum annuum data fuerint ad cõmendas & Religionẽ cum melioramentis reuertantur.

QVOD FRATRES NON ALIENENT bona acquisita.

F. ODO DE PINIBVS.

X. QVicquid religiosus acquirit, Religioni acquirit; Ideo sancitum est, quòd fratres ordinis nostri qui per emptionem,donationem, aut alia quacunque ratione,bona,prædia,census seu annuos redditus vel iurisdictionem acquisiuerunt, & sibi vendicauerunt,nullo pacto absque Magistri & capituli generalis consensu vendere, alienare, impignorare, aut quouis modo distrahere possint: sed ea quæ acquisiuerunt fratres vita eorum durante possideant & teneant: & quod acquisitum est sibi liberum & immune sit censu aut alio onere erga quoscumque dominos ecclesiasticos vel sæculares, & illud subijcere, submittere,aut pro eo aliquid recognoscere nullo pacto præsumant.

DE EODEM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XI. STatuimus, quòd de cætero omnes & singuli fratres, qui hic Melitæ vel in Insula Gauli ement, aut quouis titulo acquirent possessiones, prædia, hortos, vineas, & bona stabilia, illa nullo pacto possint vendere, donare, transferre, legare, vel aliter alienare, & de eis disponere absque expressa licentia Magistri & concilij, que scripto authentico constet: quæ quidem licentia non extendatur ad tempus infirmitatis de qua decesserit, nisi aliter concessum fuerit per capitulum generale. Quicquid contrafactũ fuerit nullius roboris esse censeatur.

REVOCATIO ALIENATIONVM.

IDEM MAGISTER.

XII. ANnullamus, reuocamus, & cassamus omnes venditiones, donationes, trãslationes, cessiones, impignorationes, cõcessiones in emphiteosim in perpetuum vel ad longum tempus à fratribus ordinis nostri præter seriem statutorum nostrorum sæcularibus aut alijs personis factas absque auctoritate capituli generalis, quas omnes & quascunque nullas, irritas, inanes esse & nullam firmitudinem habere declaramus.

QVOD FRATRES NON INEANT *contractus fictos.*

IDEM MAGISTER.

XIII. PRohibemus fratribus nostris, ne quacunque causa, prætextu aut colore incant, vel faciant contractus fictos & simulatos, nec etiam chirographa promissionum, obligationum, donationum, stipendiorum, aut debitorũ cuiusuis rei vel qualitatis cum quauis persona: quod si facta fuerint, & is in cuius fauorem extiterint non procurauerit re & facto a viuo contrahente aut promittente sibi satisfieri, post eius mortem nihil ea ratione consequi possit, nec commune ærariũ teneatur pro eo quidquã soluere tamquã pro confictis & simulatis contractibus & in fraudẽ factis, prout ex nunc fraudulenter factos esse declaramus.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

XIIII. ADijcientes, quòd nullus fratrum nostrorum in infirmitate constitutus facere possit, aut valeat donationem inter viuos, seu aliam dispositionem, aut promissionem, seu consignationem pecuniarum & bonorũ quæ possidet, cum non sua, sed ordinis sint, quòd si fecerit eã & eas, nisi quadraginta dies postea superuixerit, nullas, irritas, inanes esse & nullam firmitudinem habere decernimus & pronunciamus.

F. IOAN-

F. IOANNES DE VALLETA.

VOlumus autem ſupraſcriptum ſtatutum ad vnguem obſeruari, adijcientes, vt fratres noſtri qui huiuſmodi contractus inierint, pœnam infamiæ incurrant: & ſi commendatarij extiterint, commendis; ſi fratres vero conuentuales antianitate priuati intelligantur. Eaſdem pœnas conſtituentes in eos qui ſchedulas ſeu alias ſcripturas albas cum ſubſcriptione tantum, quæ Gallice blancz ſignetz, ac alijs nominibus appellantur, magno cum detrimento & damno ordinis & publici ærarij noſtri facere non verentur. XV.

IN HOC VINCES
PRAECEDAT LICENTIA,
SEQVATVR LEX.

DE LOCATIONIBVS

TITVLVS DECIMVS SEPTIMVS.

QVOD LOCATIO MORTVARIJ ET vacantis fiat in capitulo prouinciali.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

INHIBEMVS receptoribus noſtris, vt nullo pacto audeant ſeu præſumant locare, affictare, arrendare mortuaria & vacantia commendarum noſtrarum, niſi in capitulo prouinciali coram priore & quatuor antianis commendatarijs. Prohibemus etiam ne Prior aut Caſtellanus empoſtæ, vel receptor ipſe tales locationes ſeu arrendamenta pro ſe ſumere clam vel palam, per ſe vel ſuppoſitas perſonas valeant: qui contrafecerit tamquam inobediens puniatur. I.

DE SPOLIJS FRATRVM VENdendis & quomodo fiant arrendamenta per receptores.

F. EMERICVS DAMBOISE.

STatuimus, vt ſpoliorum bona ad incantum publicum uendantur, & plus offerenti dentur, exceptis vaſis aureis & argenteis, ac alijs iocalibus, quæ in eorum propria forma per receptores ad depoſitarios noſtros volumus mittantur, vt inde in conuentum conduci poſſint. Prohibentes ne in ſpolio bona ſtatus commendarum immiſceantur contra formam ſtatuti. Quantum autem ad iura vacantium, vt in ipſorum locatione & arrendamento commune noſtrum ærarium non defraudetur: ordinamus, quod receptor tam in loco cõmendæ cuius adminiſtratio vacauerit, quam in alijs locis circumuicinis per publicum proclama det notitiam de arrendamento vacantis faciendo, cuicumque etiam ſeculari plus offerenti, & de loco in quo capitulum prouinciale celebrabitur & arrendamentum fieri debet, & poſtquam plus offerentem intellexerit ipſum certiorabit quod ad capitulum prouinciale ſecum accedat, in quo & locis circumuicinis dicto capitulo iterum præfatũ vacans ad incantum ponetur, & dabitur plus offeren II.

ti etiam sæculari qui fratri in æquali precio non postponetur. Si autem precium sæcularis ipse proposuerit, & arrendamentum vacantis fratri aut alteri sęculari plus offerenti dabitur, Receptor de pecunijs nostri communis ęrarij eam pecunię summam illi plus primo offerenti, qui ex loco cõmendę aut circumuicino ad pro uinciale capitulum accesserit, elargietur, quæ pro viatico & itineris expensis tam ad capitulum eundo quam domum redeundo conueniens videbitur.

F. PETRVS DAVBVSSON.

III. ATtamen non impediatur possessio corporalis summenda per prouisum a nostro ordine de administratione illius commendæ locatæ seu arrendatæ, licet fructus & redditus arrendatori debeantur.

QVOD LOCATIONES MORTVARIORVM & vacantium in conuantu non fiant.

F. IOANNES DE VALLETA.

IIII. STatuimus, & expresse prohibemus, quòd locationes mortuariorum & vacantium per Magistrum & concilium, aut per procuratores communis ærarij aut alias in conuentu non fiant.

QVOD DVRANTE MORTVARIO ET vacante non fiant reparationes commendarum.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

V. PRohibemus, quòd fratres ordinis nostri, & alij qui pro tempore mortuarij & vacantis commendas conducunt, & in arrendamentum sumunt, nullo pacto debeant aut possint quouismodo facere reparationes, & ædificia erigere in eis commendis mortuario & vacante durantibus, nisi dictæ reparationes essent necessarię, quæ tamen moderatæ fiant, & secundum facultatem cõmendæ ad consilium & iudicium duorum vel trium commendatariorum: ne fratres nostri quibus dictæ commendæ committentur prætextu talium reparationũ ita grauentur, quòd eas soluere non possint: si quis autem huiusmodi reparationes præter huius nostri statuti tenorem fecerit, de eis nullam satisfactionem ab ęrario aut à fratribus habeat; quinimmo impensa eorum qui eas fecerunt factæ censeantur.

DE EXPENSIS FACIENDIS IN COMmendis tempore mortuarij & vacantis.

F. IOANNES DE VALLETA.

VI. MAndamus, vt Receptores lites super prædijs & possessionibus commendarum vel membrorum motas, vel pro tempore mouendas prosequi omni studio & fide expensis communis ęrarij nostri debeant, & procurẽt, quas

impen-

impensas futuri commendatarij post sex menses à die receptionis fructuum integre nostro ærario soluere tenebuntur: pro quibus perinde ac si pro iuribus communis ærarij debitores extitissent, constituentur & iudicabuntur debitores.

CVIVS LICENTIA COMMENDÆ locari debeant.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

VII. STatuimus, vt nullus frater ordinis nostri cuiuscunque conditionis fuerit Prioratum, Baiuliam, commendam, domos, membra, prædia, & alia bona quæcunque nostri ordinis illius administrationi commissa locare, vel arrendare possit sine licentia Magistri, quæ quidem licentia dari non possit nisi pro tribus annis absq. anticipatione pecuniarũ, præterquam illis qui inconuentu sunt, vel ad eum venire voluerint, qui fructus vnius anni tantum anticipare poterunt, quòd intelligitur elapsis mortuario & vacante.

F. IOANNES DE VALLETA.

VIII. ET nisi in termino vnius anni à die locationis factę in conuentum se contulerint, fructus vnius anni dictarum commendarum communi ærario applicandos perdant, nisi aliqua infirmitate, vel alia graui causa impediti fuerint, quominus venire non possint, de qua Magistro intra sex menses constare facere debeant, & nihilominus eo impedimento cessante infra præfatum terminum in conuentu comparere sub eadem pœna teneantur & sint obligati.

QVIBVS COMMENDÆ locari non debent.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

IX. INsuper ea non poterunt locare potentibus dominis ecclesiasticis vel sæcularibus neque etiam vniuersitatibus, & collegijs, nec ipsi qui ea conduxerint, aut arrendauerint ius suæ conditionis, & arrendamenti in tales personas trãsferre. Qui contrafecerit perdet vnum annum rei quam locauerit in fauorem nostri communis ærarij, & locatio nullum effectum habebit. Quas supradictas conditiones nominatim in licentijs inseri mandamus.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

X. ADijcientes, vt commendatarij postquam suas commendas locauerint, debeãt & teneantur mittere ad Receptores contractus locationis copiam siue transumptum, alioquin ipsę locationes, obitu commendatariorum eo tempore contingente, irritæ, nulliusque valoris & momenti sint, etiam si de licentia Magistri initæ, & factæ fuissent.

DE

DE ARRENDAMENTO Commendæ noſtræ Cypri.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XI. STatuimus, quòd decedente arrendatore ſeu conductore magnæ commendæ noſtræ Cypri, dicta commenda locari debeat alicui fratrum noſtrorum, aut alteri plus danti & offerenti pro eo tempore & ſumma, quę Magiſtro & concilio videbitur: quicquid ex huiuſmodi arrendamento procedet, ad commune noſtrum ęrarium pertinebit.

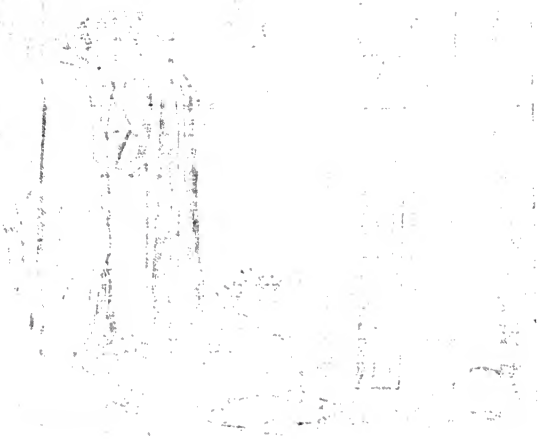

PROHIBEAT OBSERVANTIA POENAS.

DE PROHIBITIONIBVS ET POENIS, TITVLVS DECIMVS OCTAVVS.

QVOD NON LICET FRATRIBVS TESTAMENTA condere, haredem instituere, aut legata facere.

F. HVGO REVEL.

VOTVM paupertatis id exigit, vt bonorum dispositio liberæ voluntati non subiaceat. Non licet igitur nec quoquomodo permittitur Baiuliuis, Prioribus, Castellano empostæ, commendatarijs aut alijs ordinis nostri fratribus testamentum condere, vel hæredem instituere, seu legata facere, atque etiam seruitoribus, seu alijs aliquid elargiri, nisi tantum eorum stipendia, ac debitorum & creditorum declarationem redigere, & cum licentia Magistri de eorum modcrata portione disponere. I.

DE EODEM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

QVæ quidem portio non excedat quintam partem pecuniæ numeratæ, aut bonorum mobilium, deductis ex huiusmodi bonis omnibus debitis, & ære alieno tam nostri communis ærarij quam aliorum, ac creditis, quæ integre reseruantur ipsi ærario. Magister autem non nisi de licentia capituli generalis, aut in articulo mortis concilij completi de aliqua parte mobilium suorum disponere possit. II.

F. NICOLAVS LORGVE.

NOn liceat cuiquam fratrum nostrorum aliquem in sacri baptismatis fonte recipere absque sui superioris licentia, nisi baptizandus esset filius Baronis aut maioris Domini. III.

QVOD FRATRES NON SE INTROmittant in causis secularium.

F. HVGO REVEL.

INhibemus omnibus ordinis nostri fratribus ne quoquomodo de personis sæcularibus, quæ propter delicta sua hic in nostra iurisdictione capitis IIII.

pœnam incurrunt ſe intromittant aut eis fauorem ſeu auxilium præſtent vel dari procurent. Quinimmo tales criminoſi pro demeritis condemnandi & puniendi curię ſęcularis iudicum libero iudicio permittantur.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

V. QVibus tamen pro quocunque delicto & crimine accuſatis ſui defendendi facultatem concedimus.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

VI. NEque etiam in cauſis ciuilibus eorumdem ſęcularium quoquomodo clam vel palam per ſe aut per alium ſe intromittant. Qui contrafecerit grauiter plectatur ad arbitrium magiſtri & concilij.

QVOD FRATRES NON INTERCEDANT pro fratre delinquente.

F. IOANNES DE LASTICO.

VII. STatuimus, quod quotieſcunque iuſtitia de aliquo fratre delinquente miniſtrari debet, non liceat cuiquam fratrum noſtrorum pro ipſo intercedere aut prędcari donec ſententia lata fuerit. Tunc enim pro moderatione pœnæ condemnati intercedere poterit. Is vero ad quem remiſſio pertinet pro arbitrio ſuo pœnam mitigabit, aut exequi faciet.

F. ELIONVS DE VILLANOVA.

VIII. NVlli fratrum noſtrorum, aut fæcularium omnino liceat tranſportare aut ducere extra conuentum aliquam equitaturam niſi de expreſſa licentia Magiſtri, qui cum proborum conſilio eam elargiri poſſit.

QVOD FRATRES IVRAMENTO VEL confœderatione nemini ſe adſtringant.

F. RAYMVNDVS BERENGARIVS.

IX. NOn licet fratribus noſtris aliquo pacto ſe homagio, confœderatione vel iuramento alicuius, modo Hiſpaniæ aut aliter, ſine Magiſtri ſeu Prioris & Caſtellani empoſtæ licentia adigere vel adſtringere, nec concilia ſiue conuenticula inire aut facere. Qui vero contrafecerit pœna priuationis habitus plectetur, quem ſi recuperauerit nihilominus decennio adminiſtratione commendę ſeu Baiuliæ gaudere non poſſit.

QVOD

QVOD FRATRES NON ACCEPTENT res litigiosas.

IDEM MAGISTER.

PRohibemus, ne fratres ordinis nostri aut donati cõcessionem, donationẽ, vel cessionem rei litigiosæ à sæculari persona percipiant, acceptent, vel emant. Qui contrafecerit perdat habitum, & si donatus sit, comitiua fratrum priuetur & in carcerem trudatur. X.

QVOD FRATRES EXTRA COMMENdas vel prioratus non vagentur.

F. PHILIBERTVS DE NILLIACO.

PRohibemus, quod comendatarij & fratres ordinis nostri extra prioratus, Castellaniam empostæ, & commendas quarum obedientiæ suppositi sũt nullo pacto exire valeãt iniussu Magistri aut Prioris vel Castellani em poste, aut commendatarij, quorum licentia id facere possint ad tempus, si necessitas aut vtilitas Religionis impulerit, & non aliter, Nec Prioribus sine Magistri licentia aut eius locumtenentis extra prioratum vel Castellaniam empostæ exire licitum est nisi negocio nostri ordinis arduo impellente vel aliud graue vrgeat quod commode aliter fieri non posset. Nec commendatarius extra commendam recedere possit, nisi veniat ad conuentum in seruitijs ordinis, aut fungatur officio legationis vel alterius commissionis Religionis, vel si tute in commendis manere nequeat, aliter faciendo perdat redditus commendæ durante tempore suę absentię, qui ærario applicentur. XI.

DE FRATRIBVS VAGABVNDIS.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

PRæcipimus, vt omnes commendatarij & fratres qui vagos religiosos nostros extra limites suæ obedientiæ absq. superioris licẽtia inuenerint, detineant & in carcerẽ conijciant, notificẽtq. Priori vel Castellano empostæ, vt prouideant secundum statutorũ nostrorũ formã tãquam de inobediẽtibus. XII.

QVOD FRATRES NON DISCEDANT à conuentu sine licentia.

F. IACOBVS DE MILLY.

NOn liceat nec quoquo modo permittitur quibusuis ordinis nostri fratribus quacunq. dignitate officioq. fungentibus à conuentu absq. expressa Magistri licentia in scriptis redacta clam vel palam discedere. Si quis autem contrafecerit eo ipso absq. alia monitione aut citatione habitu, commendis, & beneficijs priuetur. XIII.

NE FRATRES OCCVPENT *commendas.*

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

XIIII. STatuimus, quòd si fratres ordinis nostri per vim atque violentiam seu cõtra voluntatem Magistri, Prioris, & Castellani emposte; vel fratris ad quem id pertineret, præsumant vsurpare, occupare, & retinere commendas, membra, domos, & alia quæcumque bona aut beneficia ordinis nostri, perdant habitum, & carceri mancipentur: Quibus si de habitu gratia facta fuerit, Baiuliam seu aliud regimen per decennium consequi non possint; Adijcientes, quòd Prior, Castellanus emposte ad instantiã fratris cui commendę, bona, vel beneficia spectant, teneatur & debeat totis viribus occupatorem expellere, & commendas aut beneficia in suam potestatem redigere ac possessionem pacificam prouiso legitime dare. Quod si facere nequiuerint, ad hoc agendum brachium sęculare inuocare possint vterque tam Prior quam frater ad quem commendæ spectabunt. Id quoque Prior exequi tenetur sub pœna priuationis vnius camerę quam amittat, si authentice constabit ea exequi neglexisse. Nihilominus, quia in Prioratu Angliæ commendæ ordinis nostri pauca vel nulla fortalicia habent, quare violentia dari non potest: Ideo Prior dicti prioratus tenetur ad omnem requisitionem fratris prouisi per Magistrum & conuentũ dare possessionem pacificam commendæ vel beneficij de quo fuerit prouisus: Et si talis frater ostenderit authentice requisiuisse occupatorem de habenda possessione & parisirmiter Priorem, qui non obstante instantia negligens fuerit in exequutione præmissorum, eo casu vna suarum camerarum Prioralium priuatus censeatur, quæ quidem camerę & commendæ per Magistrum & conuentum concedantur fratri cuius cõmendæ occupantur.

NE FRATRES IMPETRENT LITERAS *commendatitias pro obtinendis commendis.*

F. ELIONVS DE VILLANOVA.

XV. PRohibitum est sub inobedientiæ pœna ne aliquis frater cuiuscunque conditionis fuerit literas commendatitias aut comminatorias a quoquam impetret, vt commendas aut beneficia nostri ordinis illarum vigore consequi aut obtinere possit, seu quouis modo præsumat. Ab his tamen qui ordinem nostrum professi sunt literas obtinere licitum est, quibus virtus benemeritorum commendatur, nec ex eorum repugnantia damnum sequi poterit.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XVI. FRater qui tales literas impetrauerit perdat antianiratem per terminum decem annorum, facultas quoque datur vnicuique accusandi & probandi impune contra tales, vt ab insolentia fratres cohibeantur.

QVOD

QVOD FRATRES QVI OFFICIA ordinis noſtri exercent nauigia non arment.

F. EMERICVS DAMBOISE.

STatuimus, quòd de cætero nullus ordinis noſtri frater cuiusuis gradus aut dignitatis exiſtat, qui habeat curam & adminiſtrationem iuſtitiæ, vt puta Seneſcallus noſter, Caſtellanus, officiales, & qui cuſtodiunt bona ordinis noſtri quemadmodum Conſeruator generalis, Magiſter domus noſtræ, Receptor noſter, Commendatarij Tercinalis, Granarij, & Artillariæ, & illi qui ab ipſis dependent per ſe vel inter poſitas perſonas clam vel palam vel alio quouis quæſito colore nauigia pro bello infidelibus inferendo ſiue curſu armare poſſint, aut in armamento per alios facto participare, aut in armamentis iam factis perſeuerare ſub pœna amiſſionis officij, de quo ſtatim prouideatur, ac ſi tempus ſtatutũ tranſactum eſſet, atque etiam confiſcationis precij armamenti, & lucri inde ſubſequuti in fauorem & commodum noſtri communis erarij excepta tertia prædictorum parte quę accuſatori dabitur ſine aliqua diminutione vel remiſſione; Atque id ipſum ſtatuitur de capitaneis galearum, ac ipſorum officialibus ſub eiſdẽ pœnis, ſi pro curſu armauerint. Cõceditur tamẽ vt pro ſocietate triremium, & pro habenda aliqua notitia, aut vrgenti neceſſitate vel negocio, ſi bergantinos aut fuſtas armauerint, id ſine pœna & reprehenſione facere poſſint. Si vero frauduſenter aliquis tam frater quam ſæcularis præſumpſerit nomen ſuum in dicto armamento falſo inponere ac prędictis officialibus clam participare eandem confiſcationis pœnam incurrat, & de falſo puniatur, & tamquam periurus tractetur. XVII.

QVOD NEMO IN CONVENTV NAVIgia armare poſſit niſi de Magiſtri & concilij licentia.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

SAncimus, quod Triremes, Biremes, & alia cuiuſuis generis nauigia à nullo ſiue fratre ſiue ſeculari in cõuentu noſtro poſſint armari niſi de Magiſtri & concilij ordinarij licentia: Qui contrafecerit nauigiũ perdat, quod communi noſtro ærario applicetur. XVIII.

DE EODEM.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

QVæ licentia in ſcriptis detur. Qui autem cum huiuſmodi licentia armabũt pręſtare teneantur cautionem idoneam, quod chriſtianos & bona eorum non moleſtabunt aut deprędabuntur: fratres autem noſtri hanc licentiam obtinere non poſſunt, niſi qui annos quinque in conuentu moram traxerint Illi tamen qui in ſubſidium Religionis ex partibus occiduis venire voluerint abſque licentia armare poſſunt. XIX.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XX. FRatres autem qui de licentia Magiſtri & concilij armauerint antianitate gaudent, ac ſi in conuentu reſidentiam facerent.

NON DETVR SALVVS CONDVctus Pyratis.

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

XXI. PRohibemus ne de cętero cõeedatur ſaluus cõductus pyratis, niſi per Magiſtrũ & conciliũ ordinariũ & vrgenti neceſſitate, aliter non, nec etiã detur ſaluus cõductus fugitiuis, aut mercatoribus fallitis niſi ex vrgẽti cauſa.

DE INDVCIIS NON INEVNDIS NISI per Magiſtrum & concilium.

F. BAPTISTA DE VRSINIS.

XXII. ADſcandala & damna quæ oriri poſſunt euitanda ſancimus, quod in ordine noſtro non poſſint iniri aut componi induciæ, vel pax cum Turcis, Mauris, aut alijs infidelibus niſi dumraxat cum deliberatione Magiſtri & concilij completi. Quod ſi aliter factum ſit penitus caducum cenſeatur:

DE BOMBARDIS ET MACHINIS non extrahendis.

IDEM MAGISTER.

XXIII. STatuimus, quod Bombardę, Colubrinę, Machinæ & Artillerię bellorum vſui aptę, aut etiam puluere & ſalpetræ communi ærario ſpectantes nullo modo per quempiam ab inſula noſtra ſeu locis Religionis noſtræ extrahi quauis de cauſa poſſint, & in alia loca transferri; Magiſter tamen & conciliũ completum, ſi cauſa conueniens videbitur & neceſſitas vrgeret, de talium tranſportatione & tracta decernere ſecundum rerum ingruentiam poterunt.

QVOD FRATRES NON SE IMMIſceant bellis chriſtianorum.

F. IOANNES FERDINANDVS DEHEREDIA.

XXIIII. STatuimus, quod fratres ordinis noſtri non implicent ſe bellis & gentibus armorum chriſtianorum ad inuicem, quod ſi quis cõmiſerit, habitum perdat, quem ſi de gratia ſpeciali recuperauerit, [illegible] nendarum, bonorum

ac etiam

ac etiam beneficiorum nostrorum administratione per decē annos priuetur, quā habere non possit nisi decennio elap so; Inhibentes Priori & Castellano emposte ac commendatarijs ne dent licentiam fratribus se exercendi in bellis christianorum, nisi eis iniunctum esset a Principe uel Domino prouinciæ, quia tunc licentiā concedere possunt. Attamen eo in casu arma seu insignia Religionis deferre non possunt: sed si pro defensione Religionis uel in comitiua Prioris talibus bellis se imiscuerint, tunc insignibus ordinis nostri uti possunt.

QVOD NEMO PETAT officium in concilio.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

PRohibemus fratribus ordinis nostri ne de cætero ad petenda officia ad cō cilium accedant, nec Magister & concilium quemquam ad petitionem eorum admittant, sed prout quempiam ad exercenda officia aptum & idoneum cognouerint ei dicta officia committant; si quis contrafecerit toto eo anno nullum ordinis nostri officium consequi possit. XXV.

QVOD NVLLVS SINE habitu ambulet.

IDEM MAGISTER.

QVi sine habitu ordinis nostri ambulauerit id est qui crucem lineā vesti suę insutam palam & aperte non tulerit, pro prima vice condemnetur ad quarantenam, pro secunda ad carcerem turris per tres menses, pro tertia habitu priuetur. XXVI.

QVOD ANTE CONDEMNATIONEM nemo dicitur esse in iustitia quominus assequi possit Commendas.

IDEM MAGISTER.

SI quis fratrum nostrorum propter aliquod delictum, culpam vel negligētiam inquisitus vel accusatus fuerit, non censeatur esse in iustitia quantum ad obtinendas cōmendas nostri ordinis quæ ei contingere possent, nisi postquam pro eo delicto condemnatus fuerit, etiam si in carcere detineatur, condemnatus autem durante condemnatione priusquam sit legitimæ absolutus, vel pœnam sibi iniunctam compleuerit, non possit commendam, beneficium, aut aliud ordinis nostri officium consequi. XXVII.

QVOD

QVOD FRATRES TVMVLTVS IN albergys non faciant.

IDEM MAGISTER.

XXVIII. SI qui fratres nostri in albergijs in quibus comedunt insolenter & immode rate se gesserint, tumultus cõcitauerint, ianuas, ostia, scamna, mensas vel aliud quid simile fregerint, aut temerarie proiecerint, puniantur pœna Magistro & concilio beneuisa vsq. ad diminutionem antianitatis inclusiue: Si au tem Pilerij famulos, pueros, aut seruos percusserint aut verberauerint, si sine sanguine pro prima uice sint in quarantena, pro secũda in turri per sex menses, pro tertia perdãt duos annos suæ antianitatis, si cum sanguinis effusione & vulnus sit leue, pro prima vice sint in turri per semestre, si vulnus fuerit graue & enorme perdant antianitatem.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

XXIX. SI autem verba iniuriosa in palatio Magistrali in alium fratrem protule rint tres annos, in albergijs autem duos antianitatis habitæ seu habendæ amittant. Si vero ad arma deuenerint vel alapa percusserint, habitu priuentur, si vulnerauerint in dictis locis habitum irremissibiliter perdant, si occiderint vltra habitus priuationem curiæ sæculari tradantur.

CASVS PER QVOS FRATRES HABITV priuantur.

F. NICOLAVS LORGVE.

XXX. INdignum est vt qui sese grauissimo scelere inficiunt habitu ordinis nostri insigniti incedant. Qui ergo facinora quæ sequuntur perpetrarint, habitu perpetuo priuentur, Hæreticus, sodomita, latro, fur, profuga ad infideles, Is quoque qui vexillum seu stendardum ordinis nostri in bello in fidelium explicatum reliquerit. Qui deserit fratres in pugna. Qui castellum aut locum infidelibus dederit, consultores quoque & conscij huiusmodi deditionis: quod tamen cognitioni Magistri & procerum referuatur. Præterea qui castellum situm in confinibus infidelium alio loco exierit quam porta. Qui etiam trina vice cætum fratrum sponte sine licentia reliquerit, vt ad aliam se transferat religionẽ amplius in nostram non admittatur. Qui falsum testimonium tulerit. Qui aut equester aut pedester intenderit deprædationi in exercitio armorum habitũ perdat, quem reassumere non possit ante vnius anni lapsum. Frater etiam qui alium fratrem accusabit de aliquo casuum prædictorum offeretq. se illud probaturum, si suam intentionem non probauerit habitum perdat.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXXI. FAlsarij quoq. literarum tam ordinis nostri quam aliorum, & qui de periurio conuincti fuerint habitu priuentur.

F. PE-

F. PETRVS DE CORNILIANO.

FRater qui homicidium commiſerit habitu perpetuo priuetur & carceri mancipetur: ne tantum facinus cæteri committere præſumant & noſtrorum cætus commilitonum pacificus & quietus teddatur. XXXII.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

QVi proditorie & ex occculto vel conſilio meditato alium fratrem vel ſæcularem quamuis leuiter vulnerauerit habitu perpetuo priuetur. XXXIII

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

QVi à ſanctiſſimo inquiſitionis officio hæreticæ prauitatis damnati fuerint & habitum pęnitętię geſtauerint habitum ordinis noſtri nullo modo habere, nec ſi habuerint geſtare poſſint. XXXIIII.

DE PERCVSSORIBVS.

CONSVETVDO.

SI frater alium fratrem percuſſerit ſit in quarantena, & ſi vulnerauerit ad ſanguinem, excepto naſo vel ore perdat habitum, & ſi nitatur percutere gladio aut lapide vel alio genere armorum, & tamen non percuſſerit, ſit in quarantena. XXXV.

MODERATIO PRÆCEDENTIS ſtatuti.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

QVia nimis durum & rigidum eſſe videtur, vt qui ſcilicet pro quocunque vulnere illato ad ſanguinis effuſionem, excepto ex ore & naſo, habitum perdat; cum interdum expediat legem è venientibus caſibus moderari, decernimus & ſtatuimus, vt quando frater alium fratrem vulnerauerit, ſit in arbitrio Magiſtri & concilij ſtatuti pœnam pro delicti qualitate & circumſtantijs mitigare. XXXVI

DE POENA FRATRVM QVI PER proditionem alios occidunt.

F. PETRVS DE MONTE.

FRater qui proditorie alium fratrem vel ſęcularem qualicumque genere armorum occiderit aut occidi curauerit, habitu priuetur, & mox ſine vlla alia dilatione curię ſęculari tradatur & remittatur: eadem pœna conſcij huiuſmodi facinoris plectantur.

DE

DE POENIS QVÆ INFLIGVNTVR *prouocatoribus & acceptatoribus duelli.*

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

XXXVIII IMpietati eorum qui animarum ſuarum ſalutem parui pendentes duelli pugnæ ſeſe committunt & cruenţe morti corpora ſua exponunt obuiam ire volẽtes Statuimus, vt ſi frater fratrem verbo, ſcripto aut internuncio, vel quouis alio modo ad duellum prouocauerit ſeu diſfidauerit, & prouocatus non acceptauerit, prẽter pœnas per ſacrum Concilium Tridentinũ & conſtitutio nẽ fel. recor. Gregorij XIII. inflictas prouocans perpetuo habitu ſine aliqua remiſſione priuetur, & ſi acceptauerit licet ad locum deſtinatum non peruenerint, vterque in priuationis habitus pœnam ſine ſpe venię incurrat: ſi vero ad locum deſtinarum peruenerint, etiam ſi ſanguinis effuſio ſubſequuta non fuerit, poſt habitus priuationem curię ſeculari tradantur. Qui cauſam huiuſmodi duelli & diſfidationis dederit ſeu conſilium, auxilium, fauorem tam in iure quam in facto præſtiterit, aut quacunq. alia ex cauſa aliquẽ ad prouocandũ perſuaſerit, ſi comes & ſocius fuerit, priuationis habitus pœna plectetur, in eandem pœnam incurrat qui ad ſpectandum vocatus fuerit & libellum diſfidationis in quibuſcumq. locis affixerit vel affigi fecerit.

DE FRATRIBVS QVI TVMVLTVS DE DIE *aut de nocte faciunt.*

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

XXXIX STatuimus, quod frater qui contra fratrem aut alios in conuentu vel alijs locis inſularum noſtrarum quouis armorum genere diurnos aut nocturnos tumultus fecerit perdat habitum. Si qui vero noctu laruati aut diſſimulato habitu uel cum armis longis haſtaris aut ſclopis & ſecretis armis cooperi per turmas vel ſoli incedentes, vel per turmas ſine armis longis reperti fuerint ſint in turri per ſex menſes.

DE IVRAMENTIS.

CONSVETVDO.

XL. SI frater palam iurauerit, pro prima vice moneatur, pro ſecunda ſit in ſepretna, pro tertia in quarantena, pro quarta, ſi in delicto perſeuerauerit, perdat habitum.

DE BLASPHEMIIS.

F. PETRVS DAVBVSSON.

XLI. STatuimus, quòd qui ſacratiſſimum Dei nomen ac Beatę Mariæ Virginis & ſanctorum eius blaſphemauerit vel abnegauerit, pro prima vice ſit in quarantena, pro ſecunda in turri per bimeſtre, pro tertia in carceribus ad ordinationem Magiſtri & concilij.

DE INIVRIIS.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

FRater qui rixatus fuerit & calore iracundiæ accensus alteri fratri iniuriosa verba dixerit pœna quarantenę puniatur, etiam si fateatur se mentitum fuisse, atque eum pœnitere tales iniurias protulisse: Si vero contumelioſe dixerit eum mentitum fuisse, perdat duos annos antianitatis: si vero infamiam irrogauerit pœna erit arbitrio Magistri & concilij quam statuent secundū qualitatem personarum & infamiæ; Si baculo, arundine, alapa, & his similibus fratrem percusserit, tres annos antianitatis perdat. XLII.

DE PERCVSSORIBVS *secularium.*

F. PETRVS RAYMVNDVS ZACOSTA.

STatuimus, vt quicunque frater ordinis nostri baculo, ense, aut alio genere gladij personas seculares ceciderit, aut verberauerit clam, vel palam per se vel per alios, turri coerceatur per bimestre: si autem graue vulnus vel enorme intulerit, perdat antianitatem, quam pœnam pariformiter incurrat si bandulas vel partialitates duelli pro quocumque cœperit: si vero homicidium commiserit, habitu priuetur; quem nullo vnquam tempore adipisci possit, sed perpetuo carcere teneatur. Ita quòd propter hos casus nullo modo delinquentes possint poni in septena vel quarantena, quòd si ponantur nihilominus dictis pœnis plectentur. XLIII.

DE MOLESTATORIBVS POPVLI.

F. EMERICVS DAMBOISE.

STatuimus, quod qui non inuitatus, & absque voluntate patris familias domum quorumuis ciuium vel popularium intrauerit, & eorū conuiuijs, choreis, nuptijs, aut alijs negocijs intererit perdat antianitatem duorū annorum in fauorem filiorum Arnaldorum sine spe veniæ. Si vero diurno vel nocturno tempore prefatorum subditorū nostrorum portis aut feneſtris quouis modo violentiam fecerit, vltra præmissa sit in aspero carcere ad ordinationem Magistri & concilij, & accusator poterit vti secularium personarum testimonio; eandē etiam antianitatis pœnam incurrat qui laruas seu camisellas fecerit. XLIIII.

DE EODEM.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

SI quis vero portas aut feneſtras noctu fregerit, vel eas muro vel cemento obturauerit, uel aliqua immunda materia obliuerit, aut lapidibus pulsauerit, perdat trium annorum antianitatem, relinquentes Magistri & concilij arbitrio in eos, si visum fuerit, grauius animaduertere. Si autem ignem iniecerit & combusserit habitu priuetur: si iniectus ignis non nocuerit priuetur antianitate trium annorum. XLV.

NE QVIS APPONAT MANVM *ſpolijs aut iuribus erarij.*

F. ELIONVS DE VILLANOVA.

XLVI. BOna ſpoliorum fratrum noſtrorum pleno iure noſtro communi erario ſpectant & pertinent. Ideo nulli licet nec aliquo modo permittitur niſi his qui auctoritatem ab erario habent ſumendi, tractandi, aut capiendi pecuniam, vaſa argentea, aurum, argentum, iocalia, ſeu quæcumque alia bona fratrum decedentium. Qui contrafecerit, ſi quòd captum fuerit marcham argenti excedat, habitu priuetur; ſi intra marcham damnum fuerit, quarantenæ pœna plectetur: pariformiter qui manus reſponſionibus & iuribus erario, Magiſtro, & conuentui pertinentibus appoſuerit, aut ea ſurripuerit perdat habitum, & nihilominus quod ſubtractum fuerit ex bonis delinquentis communi erario reſarciatur.

MODERATIO PRÆCEDENTIS *ſtatuti.*

IDEM MAGISTER.

XLVII. ET quia id rigidum ſeuerumq. nimium videtur, vt pro quolibet exceſſu vltra marcham argenti religioſus habitum perdat, cum delicta circumſtantijs plurimum grauentur, eius quoque delicti qualitas ſit conſideranda, & maturo conſilio ponderanda. Quotieſcumque igitur querela de damno vltra marcham argenti per Magiſtrum fiet, primum querela ad concilium deferatur, vbi mature delictum diſcutiatur, Atteſtationibus quoque authenticis & legitimis, vel rei & accuſati confeſſione delictum innoteſcat, & cauſa querelæ lucidius appareat. Quibus peractis in publica Aſſemblea iterato querela fiat, & coram Sgardio reo audito mature & cõſulte agitetur & diſcutiatur, atque delicti, de quo fit querela, qualitate, circũſtantijs quoque, & rei ſeu accuſati vita, conditione, & conuerſatione, meritiſq. penſatis, & cum grauitate conſideratis iuſtitia æqua lance & ſtatera adminiſtretur.

F. IOANNES DE VALLETA.

XLVIII PRæter pœnam in ſuperioribus ſtatutis conſtitutam ſtatuimus, vt ſi quis manum ſpolijs aut iuribus noſtri communis erarij appoſuerit, eius filij arnaldi, ſi id probare potuerint, in aſſequutione commendarum & bonorum illum precedere debeant: Quod ſi probare attentauerint, & in probatione defecerint eidem pœnę ſubiaceant.

F. DEODATVS DE GOZONO.

XLIX. INſolentiam peruerſorum opprimere cupientes Sancimus, quòd quicumque frater ceruicem in Superiorem erigens caſtellum aut fortaliciũ contra Superiorem vel Priorem & Caſtellanum empoſtę rebellabit, tenebit, aut occupabit, pœna habitus damnetur, & in carcerem trudatur.

DE

DE CONCVBINARIIS.

F. ANTONIVS FLVVIANVS.

OPtima ratione ſancitum eſt, vt nullo pacto fratribus ordinis noſtri cuiuscuis fuerint conditionis liceat concubinas in propria domo aut extra habere, tenere, aut educare, earumq. conſuetudine vti. Quod ſi quis poſtpoſita bonæ famæ celebritate contrarium facere præſumpſerit, & publica laborante fama atteſtationibus fide dignis, aut propria confeſſione hoc crimine conuictus fuerit, trina monitione à ſuperiore prius facta, vt deſiſtat, & infamiæ delictum abijciat; ſi nihilominus quadraginta dies à prima monitione facta computandos contumaciter perſeuerauerit; ſi delinquens Commendatarius fuerit, eo ipſo, nulla alia ſolemnitate requiſita, commendis priuatus cenſeatur; ſi verò frater conuentualis, eo ipſo perdat antianitatem; & nihilominus tales conuicti in habitus priuationem labantur; quem ſi recuperauerint à die reſtitutionis habitus per decennium ad commendas conſequendas inhabiles reddãtur: ſi verò frater obedientiæ fuerit pariformiter omni adminiſtratione & habitu priuetur. Priores quoque & Caſtellanus empoſtæ pari crimine conuicti, & contra eos per Magiſtrum & conuentum, modo quo ſupra prouiſo, ſi contumaces fuerint, priuationẽ Prioratuum, & habitus eo ipſo incurrant, quemadmodum de alijs ſancitum eſt. L.

DE EISDEM.

F. PHILIPPVS DE VILLERS LISLEADAM.

SI quis ſtatrum noſtrorum natum ſibi ex inceſtuoſo complexu filium, quem ne inter liberos quidem nominandum leges volunt, impudenter agnouerit & palàm quaſi ſuum aluerit, ſuo familiari ac gentilicio cognomine impoſito, is nullo vnquam in ordine noſtro officium, beneficium, dignitatem, conſequi poſſit. Publicos autem concubinarios in noſtro ordine, quos rectius inceſtuoſos, adulteros, & ſacrilegos dixerimus, ad ſuſceptionem quorumcumque bonorum dignitatum, officiorum, beneficiorumve inhabiles eſſe volumus; & ſi quid habent, illo à nobis non immerito exutos, fratrum quoque noſtrorum numero eximendos decernimus. Publicum autem concubinarium intelligimus non tantum vt Canones volunt, eum cuius concubinatus per ſententiam aut confeſſionem in iure factam ſeu per rei euidentiam, quæ nulla poſſit tergiuerſatione cælari, notorius eſt: verum etiam eum qui nullo hominum pudore, & ſpreto Dei timore profeſſionis ſuę immemor mulierem de incontinentia ſuſpectam aut infamatam tuetur ſeu vt dicitur, tenet, alitque, & cum ea ſimul habitans frequentem habet conſuetudinem. LI.

CASVS QVIDAM PROPTER QVOS *Fratres incurrunt pœnam ſeptenæ.*

CONSVETVDO.

QVi non intereſt in Aſſemblea, qui recedit ab officio diuino, qui eſt in ſeptena & ſurgens non reddit gratias Deo, qui interrũpit ſermones cõciliariorum in concilio, qui comedit ſine habitu: ſi fratres ad inuicem calumniati fuerint, ſi ſuperior de eis quærelam fecerit quilibet ſit in ſeptena. LII.

CASVS QVIDAM PER QVOS FRATRES incurrunt pœnam quarantenæ.

CONSVETVDO.

LIII. PRimo qui nõ obedit præceptis in factis armorum non potest incurrere pœnam minorem quarantenæ. Qui aleas aut ludum taxillorum vel alios fortuitos pro denarijs exercẽt; qui intromittunt se de officio alterius pœnam quarantenę incurrunt. Frater qui comedit in cauponis & pupinis sit in quarantena.

FORMA EXEQVVTIONIS pœnæ septenæ.

CONSVETVDO.

LIIII. FRater qui erit positus in septena septẽ diebus continuis ieiunabit, ac quarta & sexta ferijs ipsorum septem dierum pane & aqua dumtaxat vesci debet, & illis diebus recipiat disciplinam hoc modo. Depositio pallio siue mantello flexis genibus ante altare coram sacerdote ordinis nostri humiliter stabit qui virga dorsum percutiens dicet Psalmum; Deus misereatur nostri, &c. Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison. Pater noster, &c. ℣. Saluum fac seruũ tuum. ℟. Deus meus sperantem in te. ℣. Mitte ei domine auxilium de sancto. ℟. Et de syon tuere eũ. ℣. Esto ei domine turris fortitudinis. ℟. A facie inimici. ℣. Domine exaudi orationem meam. ℟. Et clamor meus ad te veniat. Oratio. Deus cui proprium, &c. Postea vero surget frater & accipiens pallium siue mantellum, superiorem seu Baiuliuum osculabitur.

FORMA EXEQVVTIONIS pœnæ quarantenæ.

CONSVETVDO.

LV. SI vero positus fuerit in quarantena, quadraginta diebus continuis ieiunabit, & quarta ac sexta ferijs dictorum quadraginta dierum pane & aqua tantum vescetur comedens in terra: qualibet vero quarta & sexta ferijs disciplinam suscipiet modo sequenti: Comparebit coram sacerdote omnibus vestibus nudatus & pedibus discalceatus, presbyteroque dorsum eius virga percutiente dicet: Miserere mei Deus, &c. cum orationibus prædictis. Qui ad septenam vel quarantenam condemnati fuerint non debent recedere à suis domibus nisi cum vadunt ad ecclesiam, debent autem interesse omnibus officijs diuinis; qui ad duas vel tres quarantenas aut septenas condemnati fuerint, vnius tantum quarantenæ vel septenæ disciplinam suscipiant; Si vero erit iudicatus ad pœnam quarantenæ & septenæ, patiatur disciplinam quarantenæ tantum, sed eo tempore arma deferre non poterunt, & veste longa cum clamide habitus nostri induti incedent.

DE EO QVI TER AD TVRRIM condemnatus fuarit.

F. PETRVS DAVBVSSON.

SAncimus, quod quicunque frater, delictis suis ita exigentibus, ter ad turris carcerem condemnatus fuerit, priuetur antianitate trium annorum, ta men pro delictorum qualitate moderatio pœnæ reseruatur arbitrio Magistri & concilij ordinarij. LVI.

QVOD ANTIANITAS PER LINGVAS aut Prioratus restitui non possit.

F. PETRVS DE MONTE.

STatuimus, vt qui pro aliquo delicto ad amissionem antianitatis condemnatus extiterit; illa in posterum ei restitui non possit etiam de gratia linguarum aut Prioratuum, ita vt Magister licentiam tractandi de huiusmodi restitutione antianitatis dare nō possit, quā si dederit nullam esse volumus. LVII.

DE HIS QVI EXTRA CONVENTVM habitum dimiserint.

F. ELIONVS DE VILLANOVA.

SI frarer diabolico spiritu ductus, aut in constantia motus extra conuentū propria authoritate habitum nostri ordinis dimiserit, postea pœnitentia ductus ad ordinem reuerti volerit, tunc tute & libere in cōuentum venire, & hospitale infirmorū intrare possit, cui Infirmarius de necessarijs prouideat, donec de illo per Magistrum & cōuentum super misericordia danda aut denegan da ordinarium fuerit. Quòd si misericordiam nō consequetur, eundi quo sibi placuerit facultas conceditur. LVIII.

DE OBEDIENTIA.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

NIhil est quòd maiori cura & studio tueri debeamus quam obedientiam, qua sublata omnis societas dissoluitur: Itaque maiorum nostrorum statutis adhærentes decernimus, vt omnes & singuli fratres nostri cuiuscunque sint gradus aut conditionis iustis & honestis Magistri & superioris iussis, præceptis & mandatis nulla excusatione parere & obtemperare debeant. Quòd si frater in conuentu existens eorum mandato non obedierit, pro ea prima inobedientia pœnam septenæ subeat; si secundo etiam obedire recusauerit, quarantena puniatur; si vero ita se contumaciter gesserit, vt tertio iussus non pareat, habitu priuetur, quòd ita intelligitur, si de eo quærela post quodlibet iussum non impletum facta fuerit. Idem ordo seruetur extra conuentum in Priotatibus; Pœna priuationis habitus Magistro & cōuentui semper reseruata, ad quos processus LIX.

contra rebelles confecti à Prioribus mitti debeant. Praterea si quispiam fratrum nostrorum extra conuentum existens primo mandato Magistri & conuentus obedire noluerit, vbi primum de eius inobedientia & rebellione constiterit, absque alia citatione, monitione, aut processu, nisi intra nouem menses à die intimationis mandati legitimas & sufficientes causas impedimenti miserit, habitu priuetur; Ad officium Priorum & Castellani empostæ, & eorum locatenentium spectat exequutioni mandare in suis Prioratibus, & Castellania empostæ suis impensis sententias & ordinationes Magistri & conuentus, Capitulorum etiam generalium & prouincialium, & alias prouisiones, mandata, citationes & rescripta omnia ipsius Magistri & conuentus, quæ pro publicis ordinis nostri negocijs facta fuerint, & ad eos directa, quæ autem priuatorum negocia spectabunt impensis eorum, qui dictorum mandatorum exequutionem prosequentur. Quòd si requisiti id facere neglexerint, aut recusauerint, pro prima omissione, seu recusatione amittat fructus pro vno anno alicuius camerarum suarum prioralium; si secundo fructus duorum annorum: si tertio fructus ipsius cameræ perpetuò applicentur nostro cõmuni ærario. Si vero pertinaciter in ea negligentia & omissione perseuerauerint, Prioratu & omni administratione priuentur. Mandantes receptoribus nostris in dictis Prioratibus & Castellania empostæ, quòd si Priores vel Castellanus empostæ dictas impensas facere recusauerint, ipsi supplere debeant de pecunijs nostri communis ærarij, & de illis summis, quas pro ea re exbursabunt, dictos Priores & Castellanum empostæ in suis computis debitores scribere. Quòd si tales prouisiones, mandata, & rescripta directa forent ad Baiuliuos, Commendatarios & alios fratres, pro prima omissione & recusatione Baiuliuus & Commendatarius priuentur tertia parte fructuum vnius anni Baiuliuatus aut commendæ, pro secunda duobus tertijs; pro tertia totis fructibus commendæ ærario applicandis; pro quarta commenda priuentur, de qua Magister & conuentus prouideant: Si verò fuerit frater conuentualis, pro prima amittat vnum annum antianitatis, pro secunda duos, pro tertia tres, pro quarta in perpetuum, nisi supradictis omnibus in commissione maior pœna imponatur, & nihilominus teneãtur ad refectionem damnorum & interesse partium.

DE MALIS ADMINIstratoribus.

IDEM MAGISTER.

LX. QVi Prioratus, Castellaniam empostæ, Commendas, domos, aut alia bona suæ administrationi commissa culpa sua, aut negligentia deteriora fecerit, statim vbi de dicta deterioratione constiterit, Prioratu, Castellania empostæ, commendis, officijs, & omni administratione in perpetuum priuetur tanquam administrator inutilis, & bonorum nostrorum dissipator sine spe alias consequendi; eadem pœna punientur, qui siluas veteres, quas nemora alta vocant, ceciderint, præterquam pro reparatione commendæ, & ædificiorum, quorum curam habet, & pro moderato vsu domus in qua ipse habitat, qui vsus intelligitur de lignis siccis, & fructum non ferentibus. Cæduas tamen siluas, quæ renascuntur & repullulant, & statis annis cædi solent vti poterunt more regionis & loci in quo sitæ sunt.

F. IOANNES DE VALLETA.

ADijcientes, & præcipientes Prioribus & Castellano empostæ quod quam primum sibi, quod etiam per se inquirere debent, compertum fuerit ac de huiusmodi ignauis ac inutilibus administratoribus sibi constiterit, eis interdicta bonorum omnium administratione, in quibus tam male versati sunt, commendas alicui fratri nostro prudenti & fideli regendas & gubernandas, donec peracta inquisitione de huiusmodi casu Magistrum & conuentum certiores reddant, ac per eos fuerit prouisum, tradant: quòd si Prior, & Castellanus ipse aut Baiuliuus in ea culpa fuerit, ad requisitionem, & instantiam Receptorum, & procuratorum communis ærarij per Capitulum seu Assembleam prouincialem, habita prius super id diligenti inquisitione & veritate comperta, vnus vel duo commendatarij probi & fideles, qui gubernationi & regimini Prioratus seu Baiuliuatus intendant, eligantur, donec Magister ipse & conuentus de huiusmodi mala administratione certiorati maturius & proprius prouideant. LXI.

DE POENA EORVM QVI NON *intersunt officijs diuinis.*

IDEM MAGISTER.

FRatres nostri qui diebus festis non interfuerint officijs diuinis in ecclesia nostri conuentus, & prȩsertim Missæ maiori, vesperis & processionibus solemnibus, nisi legitime impediti fuerint, septenȩ pœnam subeant: Qui vero tempore celebrationis diuinorum officiorum diebus festis in plateis, vel per vicos, aut etiam in alijs ecclesijs deambulantes reperti fuerint, quarantena puniantur. LXII.

QVOD FRATRES IN IVDICIO *non vtantur iniurijs.*

IDEM MAGISTER.

PRohibemus fratribus nostris, ne coram Magistro & concilio, aut quouis alio ordinis nostri tribunali, vel coram quibusuis commissarijs inter litigandum se ad inuicem conuicijs, aut verbis iniuriosis afficiant: qui contrafecerit, si grauis iniuria fuerit, de causa cadat ita vt eo ipso sine aliqua probatione aut allegatione in fauorem partis aduersȩ, cui iniuria illata fuerit, sententia feratur, & in carcerem turris conijciatur per sex menses; si vero leuis per tres menses tantum. LXIII.

QVOD NVLLVS FRATER TEMpore celebrationis capituli generalis in palatio armatus incedere valeat.

F. IOANNES LEVESQVE DE LA CASSIERE.

LXIIII. PRohibemus ordinis noſtri fratribus ne durante tempore celebrationis capituli generalis, tam offenſiua quam defenſiua arma deferre audeãt, dem ptis ſocijs Magiſtri, & quibus ipſe licentiam dederit. Qui contra fecerit tres annos antianitatis acquiſitæ vel acquirendæ perdat.

SEQVVNTVR NOVA STATVTA

AB ILLVSTRISS.MO AC REVER.MO D. F. HVGONE
DE LOVBENX VERDALA CARDINALE
AC MAGNO MAGISTRO,

AVCTORITATE, ET DECRETO GENERALIS
Capituli de Anno 1588. celebrati edita.

DE RECEPTIONE FRATRVM.

QVI MERCIMONIA EXERCVERIT in fratrem militem non admittatur.

FRATER HVGO DE LOVBENX VERDALA
Cardinalis & Magister.

STATVIMVS, vt qui ipse, vel parentes eius mercimonia exercuerit Bancherij, vel banci scriptores, numularij, vel argentarij, siue vt vulgo dicitur, Cassieri, proxenetæue fuerint, in taberna, seu officina pannos bombicinos, aut lanę, triticum, & alia quęcunq; mensurauerint, vel vendiderint, quamuis sit nobilis nomine & armis, cuiuscunq; dictionis Ciuitatis, vel prouincię, in fratrem militem ordinis nostri non admittatur.

QVOD IS CVIVS PARENTES OCCVPANT bona ordinis nostri, in eo non admittatur.

IDEM CARDINALIS ET MAGISTER.

CONsuetudine iuri consona sancitum est, vt qui alicui graui debito sit astrictus ad ordinem nostrum non admittatur. Iccirco statuimus, & declaramus, vt nullus cuius parentes, vel ipsemet Terras, Prędia, Iurisdictionem, seu alia quæcunque bona dicti nostri ordinis occupant, nisi facta prius debi-

ta reſtitutione ad ordinem noſtrum recipiatur. Mandantes, quod Commiſſarij ad nobilitatis probationes faciendas deputati ſuper id diligenter ſe informent. Teſtesq; examinare debeant.

DE COMMVNI AERARIO.

DE MODO SOLVENDI DEBITA fratrum defunctorum.

FRATER HVGO DE LOVBENX VERDALA Cardinalis & Magiſter.

AD tollendas differentias, quæ inter creditores fratrum defunctorum ortę fuerint, ſtatuimus, vt ſolutis prius communis ærarij quibuſuis debitis etiam hypotecario, ſiue quouis alio nomine cenſeantur; & ſtipendio famulorum, non pro rata parte, vt hactenus conſuetum fuit, inter cæteros creditores ſatisfactio fiat, ſed anteriores, & priores ſecundum Ius Commune in bonis fratrum defunctorum poſterioribus prę ferantur.

QVOMODO INVENTARIVM ſpoliorum fieri debeat.

IDEM CARDINALIS ET MAGISTER.

SAncimus, vt quotieſcunq; Receptor, aut Procurator Cõmunis ærarij, vel eius ad id deputatus ſe conferet ad colligendum, & habendum Iura mortuarij, & ſpolij, non accedat ſolus: ſed poſtquam capſę, & portæ clauſæ, & ſigillatæ fuerint, per publicum proclama det notitiam, & aſſignet locum, diem, & horam, in quibus inuentarium fieri debeat, vt creditores intereſſe prætendentes interuenire poſſint: in ipſo autem die, & hora aſſignatis aſſumat ſecum duos viros probos loco creditorum, & intereſſe prætendentium, & Notarium publicum, in quorum pręſentia capſas, & portas aperiat, viſitet, & notare faciat per inuentarium authenticum in pręſentia duorum, vel trium teſtium receptum, omnia bona, & vtenſilia, atq; agriculturas, & fructus, quos inuenerit vnà cum eorum qualitate numero, pondere, & menſura ad commune iudicium, & extimationem aſſiſtentium, ſtatuto 28. quo ad reliqua in ſuo robore permanente. Mandantes, & volentes, vt id ipſum in conuentu à venetandis Procuratoribus & Scriba dicti ærarij obſeruetur.

QVOD SPOLIA DEINCEPS vendantur in beneficium communis ærarij.

IDEM CARDINALIS ET MAGISTER.

QVod ſpolium Priorum, Caſtellani empoſtę Baiuliuorum, Commendatariorum, & aliorum fratrum noſtrorum in conuentu decedentium (ſpolio Magiſtri excepto) non prout hucuſque conſuetum fuit diſtribuatur; ſed ad auctionem vendatur citiuſquam fieri poterit, & plus offerenti detur in bene-

ficium

ficium Communis ærarij. Reuocantes, & annullantes ſtatuta quæ loquuntur de Iocali quod à magno Commendatario capitur de ſpolijs extimandis, & de illis, qui interuenire debent in dictis ſpolijs; necnon Iura Conſeruatoris conuentualis, Magiſtri ſcutiferi, atq; Scribę ærarij. Ius autem trentennarij aſſembleę Capellanorum à dicto ærario ſatisfiat.

DE CAPITVLO.

QVOD RESCRIPTA, ET GRATIAE A CAPITVLO generali per ſubreptionem, vel obreptionem obtentæ uiribus non ſubſiſtant.

FRATER HVGO DE LOVBENX VERDALA Cardinalis & Magiſter.

BEt ſi Capitulum generale ſit vltimum, & ſupremum ordinis noſtri tribunal: tamen cum iurè ſancitum ſit, vt malitioſè exprimentes falſum, ſeu tacentes verum, prorſus careant impetratis: Statuimus, vt reſcripta, & gratiæ à capitulo noſtro generali per ſubreptionem, vel obreptionem de Iure vitiantem obtenta, uiribus non ſubſiſtant. Declarantes, quòd Magiſter, & Concilium ſuper tali ſubreptione, & obreptione cognoſcant, & iudicent.

DE MAGISTRO.

QVOD MAGISTER FRATRIBVS LICENTIAM diſponendi de bonis patrimonialibus dare poſsit.

FRATER HVGO DE LOVBENX VERDALA Cardinalis & Magiſter.

ADijcientes ſtatuto xj. ſtatuimus, vt Magiſter poſſit etiam concedere licentiam & auctoritatem fratribus ordinis noſtri vendendi, donandi, & alienandi omnia, & quæcunq; bona, tã paterna, quàm materna, & aſcendentium collateraliumq; ſtabilia tantum iure hereditario, & ſucceſſionis, ſeu legati ad eos ſpectantia, & pertinentia: ac de illis tam inter viuos, quàm in articulo mortis diſponendi, ac pro huiuſmodi bonorum recuperatione, tam in iudicio quàm extra comparendi, agendi, & litigandi.

DE CONTRACTIBVS, ET ALIENATIONIBVS.

FRATER HVGO DE LOVBENX VERDALA Cardinalis & Magiſter.

CVm per ſtatutum nonum de contractibus, & alienationibus permittatur Prioribus, & Caſtellano empoſtę pro patria conſuetudine dare, ac concedere in capitulo Prouinciali ad annuum cenſum poſſeſſiones, prædia, & proprietates, quę parum, aut nihil vtilitatis, & commodi commendis, & Reli-

gioni

gioni redderent vt meliorentur,& auegantur dumtamen id fiat ad tempus prædi-
finitum, quod non excedat annos vigintinouem, ſed pro minori tempore:quibus
præteritis talia quę ad cenſum annuum data fuerint, ad commendas & Religio-
nem cum melioramentis reuertantur. Verum quia ex tam longo tempore non
pauci ſecuti fuerant abuſus,& lites:ſtatuimus,vt de cetero dictæ poſſeſſiones,præ-
dia,& proprietates non ad vigintinouem annos,vt dictum eſt, ſed ad nouem tan-
tum annos,& non amplius dentur,& concedantur;quibus finitis & præteritis,ta-
lia quæ ad cenſum annuum data fuerint,ad commendas, & Religionem vnà cum
melioramentis reuertantur:antiquantes,& abrogantes ſtatutum antiquum,quod
ad vigintinouem annos illa concedi permittebat.

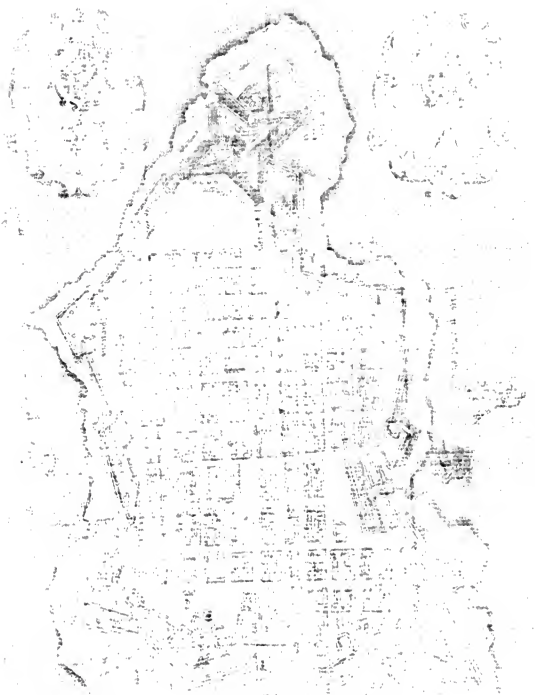

VALLETAE CIVITAS MONTE REPLETA.

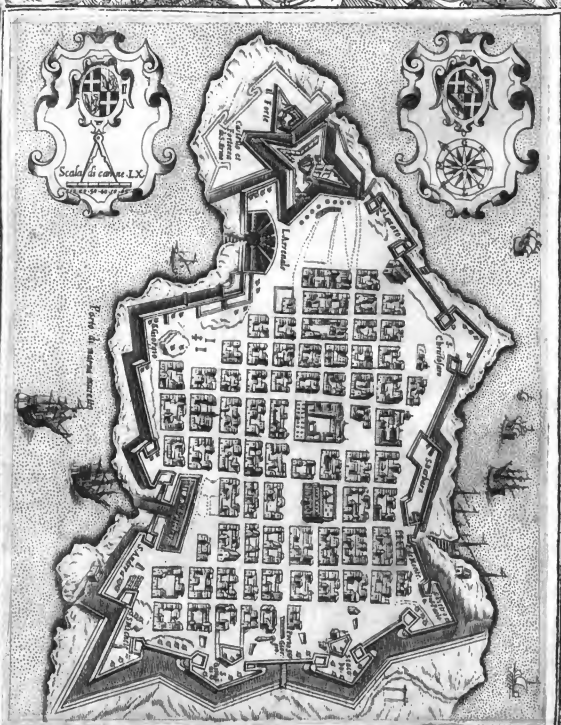

DE VERBORVM SIGNIFICATIONE TITVLVS DECIMVS NONVS.

F. CLAVDIVS DE LA SENGLE.

APpellatione fratrum veniunt quicunque ordinem noſtrum profeſſi ſunt. I.

COnuentus is eſſe intelligitur vbi Magiſter vel eius locumtenens, Eccleſia, Infirmaria, & Albergia, ſeu octo linguæ conſiſtunt. II.

STatuta & ſtabilimenta in ordine noſtro ea ſunt, quæ perpetuo durant, niſi expreſſe per capitulum generale reuocétur, Ordinationes vero ſunt quę non niſi vſque ad aliud ſequens capitulum, & non amplius durant, niſi quæ nominatim fuerint confirmatæ. III.

ALbergia nomen familiare eſt Italis, Gallis, & Hiſpanis, quòd Hoſpitium ſignificat, ſicq. vocantur domus in quibus fratres noſtri per nationes vna cómedunt, & congregantur. IIII.

PIllerij vocantur octo Baiuliui conuentuales, capita, & præſides, ac veluti columnæ nationum. Nam columnas vulgus pillerios vocat. V.

APpellatione Bailiorum ſiue (vt dicimus) Baiuliuorum comprehenduntur Baiuliui conuentuales, & capitulares, Priores, & Caſtellanus empoſtę, Bailij autem antiqua Gallorum lingua dicebantur domorum aut aliorũ prædiorũ præfecti vel adminiſtratores, vnde cómendę a maioribus noſtris Bailiæ dictæ ſunt. Bailias enim Galli etiam nunc vocant prædiorum locationes vel ad certum tempus, aut ſub conditione conceſſiones. VI.

MAreſcallus, qui Baiuliuus conuentualis eſt venerandę linguę Aluerniæ vocabulum eſt militare, quòd Galli à Germanis vſurpant, quo nomine tribunos militum vocant. VII.

TVrcopolerius Baiuliuus conuentualis venerandæ linguæ Angliæ dicitur à turcopolis, qui, vt in hiſtorijs bellorum à Chriſtianis in Syria geſtorum habetur, equites erant leuis armaturæ. VIII.

VBicunque dicitur Cõcilium ſimpliciter & abſolute tam in Statutis quam in libris Cancellariæ intelligi debet de concilio ordinario. IX.

Eſgar-

X. Esgardium Gallica vox est, & significat rationem, considerationem ue, seu (vt ita dicam) respectū; quod quidem esgardium est antiquissimum & primum iudicium domus Hospitalis.

XI. Renfortium ex eadem lingua sumptum idem est quòd corroboratio, vel (vt sic dicam) fortificatio, & inde Renfortium Renfortij, videlicet corroborationis corroboratio.

XII. Quandocunque de Prioribus tractatur intelligitur etiam de Castellano empostæ, & de Prioratibus, de Castellania empostę.

XIII. Sembleas Galli congregationes vocant, quo verbo vtimur quando fratres nostri pro aliquibus rebus ad ordinem nostrum spectantibus vna cō ueniunt.

XIIII. In assembleis Priorum extra conuentum tres saltem fratres præter caput & præsidem in conuentu recepti adesse debent.

XV. Appellatione commendarum veniunt Prioratus, Castellania empostæ, Baiuliuatus, prædia, membra, domus, possessiones, & alia quæcunque bona ordinis nostri.

XVI. Bi in statutis aut literis nostris fit mentio de beneficio intelligimus de beneficio ecclesiastico curato vel sine cura.

XVII. Mortuarij appellatione intelliguntur fructus commendę qui colliguntur à die obitus commendatarij ad proximum festum sanctorum Philippi & Iacobi.

XVIII. Vacans in commenda accipimus pro fructibus vnius anni, qui transacto mortuario nomine communis ærarij colliguntur.

XIX. Arreragia sunt vetera debita, seu reliquum debitorum.

XX. Vicunque loquitur de iuribus communis ærarij, intelligendum est de spolijs, mortuarijs, vacantibus, responsionibus, impositionibus, pensionibus, passagijs, & arreragijs.

XXI. Bo eiusmodi iura non soluta tantum cēsentur fratres nostri esse debitores, vt commendis & administrationibus quas possident priuentur sine spe alias consequendi. Pro alijs autem debitis non censentur debitores communis ærarij ad effectum prędictū, nisi prius legitime moniti fuerint per Receptores & procuratores in Prioratibus, & in conuentu per Conseruatorem conuentualem, & pro illis condemnati, vel ea confessi fuerint.

XXII. Cabimentum vocabulum est Gallicum à cabire, quod significat aliquid assumere, de quo qui se putat rationē probe reddere posse sic vocatur prima commenda quæ fratri suo ordine conceditur.

XXIII. Motitio, quod smutitio vulgo dicitur, etiā Gallica dictio est, & significat nominationem siue pronunciationem, nam veteri Gallorum lingua motire idē est quòd dicere, nominare, vel pronunciare, eo vtuntur fratres in linguis cum declaratur cui commenda cuius administratio vacat concessa fuerit.

PEr filios arnaldos intelliguntur hi qui nouiſſime poſt alios ordinem noſtrũ ſunt profeſſi, quaſi tyrones. Quod quidem vocabulum, quod & ipſum Gallicum eſt, in terra Sancta frequens & commune fuit; nam qui illic ex patribus Chriſtianis nati erant, Polani dicebantur, qui vero in partibus citra marinis nati eò veniebant, ab eis filij arnaldi vocabantur. XXIIII.

LInguas in ordine noſtro vocamus nationes. XXV.

COllecta eſt cum fratres vna congregantur ad aliquid ad ſuam linguam vel albergiam pertinens tractandum, à colligendis aut cogendis in vnum fratribus dicta. XXVI.

HAbitu ptiuatus, cẽſetur priuatus omnibus commendis, beneficijs, & antianitate, etiã ſi expreſſum nõ fuerit, & in carcere perpetuo detineri debet. XXVII.

VBi certa pœna non ſtatuitur, intelligitur arbitrio ſuperioris. XXVIII

PLancta vocabulum eſt Gallicum, & ſignificat querelam. XXIX.

CArauana Syrorum & Arabum lingua ſignificat congregationes hominũ, vt vna aliquid negocij peragant, à maioribus noſtris vſurpatum in delectu fratrum habendo, cum ad ſubſidia per arces & triremes diſtribuuntur aut allò per turmas mittuntur. XXX.

SOldea à ſolido dicta, quòd eſt numi genus, Gallis, Italis, Hiſpanis vſitatũ, vnde ſoldea ſtipendium dictum eſt. XXXI.

GIgliati nummi quidam argentei, in quibus Lilium quòd inſigne eſt Gallorum inſculptum erat, Itali enim lilium giglium appellant, quorũ ſex florenum Rhodi conſtituebant. Nonnulli tamen eum nummum à fratre Roberto de Iuli Magiſtro appellationem ſumpſiſſe arbitrantur, quòd ab eo inſtitutũ putent, vt ſinguli gigliati ſingulis fratribus ſecũda quinquageſimæ feria diſtribuãtur. Quod quidem minime conſtat. XXXII.

FLorenus Rhodius Aſpra turcica viginti continet; Aſprum vnum denarios Rhodios ſexdecim, floreni autem Rhodij tres, aſpra ſex, denarij octo aureum ſolarem conficiunt. XXXIII.

INneti etiam nummi erant argentei, à Iano Rege Cypri cuius nomine cudebantur, vt quidam exiſtimant. XXXIIII.

DEſpropriamentum eſt veluti priuati abdicatio, cum fratres id declarant, quòd in ſupellectili, aut re domeſtica & familiati habent. XXXV.

FRatres qui in via moriuntur ad conuentum venientes vel ab eo diſcedentes in conuentu mori cenſentur. XXXVI

F. IOANNES DE HOMEDES.

IN probationibus fratrum militum, appellatione parẽtum, pater & mater, aui & auæ paterni & materni intelliguntur. XXXVII.

CON-

CONCLVSIO STATVTORVM.

F. HVGO DE LOVBENX VERDALA.

NON intendit neque vult neque ordinat præsens capitulum generale, vt per huiusmodi renouationem, reformationem, & nouam Statutorum editionem superius descriptam aliquo modo directe vel indirecte in genere aut in specie dignitatibus & prærogatiuis alicuius cuiuscumque gradus fuerit derogetur & preiudicetur. Nos igitur auctoritate capitulari fungentes & ipsi ordinationi firmiter inhærentes, Sancimus, decernimus, statuimus, ordinamus, & expresse declaramus, quòd huiusmodi renouatio, ordinatio & noua editio Regulæ, statutorum, consuetudinum, & vsuum ordinis nostri, nullo pacto, quouis quesito colore, preiudicium, damnum, alterationem, mutationem, variationem, mutabilitatem generet, aut generare seu afferre qualitercumq. possit gradibus, ordinibus, sessionibus, præsidentiæ, auctoritatibus, prærogatiuis, preheminentiis, Magistri, Ecclesiæ, Hospitalitatis, seu Infirmariæ, Communis erarii, Baiuliuorum tam conuentualium quàm capitularium, Priorum, Castellani emposte, octo linguarum fratrum earum cuiuscumque gradus fuerint, scilicet Militum, Capellanorum, & Seruientium, ac Prioratuum etiam collationibus, atque pactis, conuentionibus, & concordijs ratione dictarum collationum de gratia, per linguas, Prioratus, aut Castellaniam emposte seu fratres earumdem, cum Prioribus & Castellano emposte ordinis nostri factis & initis. Quinimmo dicte prehominentie, prerogatiue, & pacta super dictis collationibus, Priorum & Castellani emposte facta sint & esse intelligatur atque remaneant realiter & cum effectu in eo statu & qualitate, robore, vigore quo erant ante huiusmodi renouationē, & nouam editionem ordinatam sub hac expressa restitutione & intentione, vt predictis propterea nullum generetur preiudicium.

QVas quidem leges & statuta suprascripta per nos accuratè ac diligenter lecta, considerata, & examinata, tamquam sancta & iusta ordiniq. nostro vtilia & necessaria per presentes in vim capituli generalis, laudamus, approbamus, acceptamus, & confirmamus, ac de nouo statuimus & condimus, deletis, reuocatis, cassatis, cancellatis, & annullatis, omnibus & quibuscumque alijs Statutis, Sgardijs & vsibus in antiquis statutorum nostrorum libris & voluminibus, scriptis & contentis. Declarantes nihilominus atque statuentes per hanc renouationem priuilegijs & immunitatibus ordinis nostri, aut dignitatibus, ordinibus, sessionibus, preheminentijs, & prærogatiuis, Magistri, Baiuliuorum, Priorum, Castellani emposte, linguarum & fratrum cuiuscumq. gradus aut conditionis fuerint nullo pacto preiudicium generari, vobis mandātes, & in virtute sancte obedientiæ precipientes, vt dicta statuta suprascripta, & omnia in eis eo tenta perpetuis futuris temporibus inuiolabiliter obseruetis, illisq. fideliter pareatis & obtemperetis, ac pro legibus habeatis & seruetis, & haberi & seruari curetis. In cuius rei fidem & testimonium bulla nostra communis plumbea præsentibus est appensa. Datum Melitæ in conuentu nostro durantibus retētionibus capituli generalis Die xxiij. Mēsis Iulij. M.D.Lxxxiiii.

F. Didacus ab Ouando Vicecancellarius.

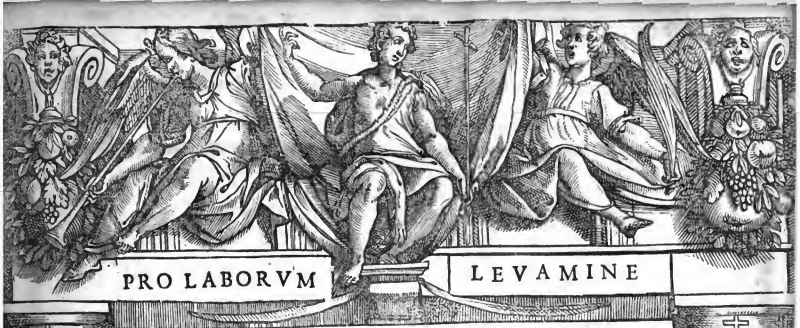

INDEX
MATERIERVM
QVAE IN TOTO VOLVMINE
CONTINENTVR.

PER FRATREM PTOLEMAEVM
VELTRONIVM EIVSDEM
ORDINIS MILITEM
NVPER
ADIECTVS.

INDEX MATERIERVM VOLVMINIS.

A

ABSENTES à cõuentu fratres parue crucis, magnam Crucem consequi nõ valent, nisi in aliquo Religionis officio, vel iusto impedimento detineãtur, & qui ab hac lege sint exempti. fl. 8. de electio. fol. 139

Absentes fratres a conuentu sine expectatiua commẽdas assequi non possunt. fl. 7. de Commen. fol. 146

Absentes Reip. causa durãte legatione antianitate gaudent. fl. xj. de Commen. fol. 147

Administratores mali quomodo puniãtur. fl. 60. & 61. de Probi. & pœn. fol. 196. & 197

Admirati auctoritas in mari q̃ sit. fl. 3. de Baiul. fo. 103

Admirati potestas super armamentis, & eiusdem prærogatiua quæ sit. fl. 8. 9. & 33. de Baiul. fol. 106. 107. & 115.

Aegroti quotidie visitandi, & à quibus. fl. 2. de Hosp. fol. 31

Aegroti in Infirmaria modestè se gerere debent. fl. 14. de Hosp. fol. 35

Aegroti Fratres à Medicis licentiati Mensa Infirmarij decẽ dierũ termino frui possunt. stat. 14. dẽ Hosp. fol. 35

Aegrotis Fratribus in suis cameris degentibus per triduum tantum necessaria ministrantur impensis Religionis. stat. 15. de Hosp. fol. 35

Aegroti fratres termino 24. horarum confiteri, & Eucharistiam sumere tenentur, & deinde Despropriamentum facere. fl. 16. de Hosp. fol. 35

Aegroti Fratres quomodo, & quibus eorum bona manifestare, debeant, alias quam pœnam incurrant. fl. 63. de commu. ære. fol. 60

Aerarij Iura, & bona in litibus impendi non possunt, & contrafacientes puniũtur. fl. 64. de com. ære. fol. 61

Aerarij Iura soluere negligentes possessiones commendarum amittunt, quæ à Receptoribus retineri debẽt, donec ærario satisfactum fuerit, & resistentes commendis ipso facto priuati existunt, etiã si minores essent 14. annis. fl. 19. de comm. ærar. fol. 46. & 47

Aerarij Iura quo tempore, & in quo loco sint exoluenda fl. 20. de commu. ærar. fol. 47

Aerarij Iura omnes soluere tenentur quocunque impedimento non obstante anno quolibet, & in pecunia numerata. fl. 2. & 3. de com. ære. fol. 42

Albergia nomẽ quid significet. fl. 4. de Ver. sig. fol. 201

Alemanni fratres an in conuentu præsentes procuratores habere possint. fl. xj. de Concil. fol. 80

Alienationum quorumcunque inhibitio, nisi certis casibus, & de licẽtia, earumdem q̃ reuocatio. fl. 8. 9. 10. 11. & 12. de Cont. & Aliena. fol. 171. & 172

Angli Fratres an in conuentu præsentes procuratores habere possint. fl. xj. de Concil. fol. 80

Annus approbationis ad quid institutus, & qua prærogatiua fruatur. fl. 28. de Recept. Frat. fol. 13

Antianitas non censetur Fratribus restituta per habitus restitutionem fl. 40. de Recept. Frat. fol. 17

Antianitatis ordo in Ecclesia, & Processionibus seruãdus est. fl. 9. de Eccle. fol. 21

Antianitas numeratur à die passagij solutionis. fl. 15. de commu. ære. fol. 46

Antianitas per Linguas, aut Prioratus restitui non potest. fl. 57. de Prohib. & pœn. fol. 195

Antianorum residentia in conuentu multis de causis est necessaria fl. 8. de electio. fol. 139

Apostolorum Festiuitates sub officio duplici solemniter celebrandæ. fl. xj. de Eccle. fol. 21

Appellare quando liceat. fl. 20. de Concil fol. 81

Appellare intra quod tẽpus liceat fl. 21. de Conc. fo. 82

Appellationes ad quẽ deuoluãtur. fl. 22. d Conc. fo. 83

Appellationes intra quod tẽpus prosequẽdæ finiendæ q̃ sint. fl. 23. de Concil. fol. 83

Appellare ad quem possint Capellani obedientiæ, & seruientes officij. fl. 24. de Concil. fol. 83

Arbitrium superioris locum habet vbi certa pœna non statuitur. fl. 28. de Verb. sign. fol. 203

Archiuium per Priores in Prioratibus faciendum est, cuius expensis, & quid in eis reponendum sit. fl. 12. de Prior. fol. 126

Arma cuiusuis generis in spoliis fratrum reperta dem ptis ensibus, & gladiolis ad ærarium pertinent. stat. 35. de Commu. ærar. fol. 51

Armare nauigia quibus Fratribus non liceat, & sub

qua pœna.ſt.17. de probib. & pœn. fol. 185
Armare in Conuentu Nauigia quibus,& quando liceat ſt.18.19. & 20. de probib. & pœn. fol. 185
Arreragia quæ ſint. ſt. 19. de Verb. ſig. fol. 202
Artilleriæ,pulueres,& ſalpetræ à locis Religionis extra bi non poſſunt niſi per Magiſtrum, & Concilium completum.ſt. 23.de probib.& pœn.fol. 186
Aſſemblea quid ſit, & quot fratres eam compleant.ſt. 13. & 14. de Verb.ſig. fol. 202
Aſſemblea in deliberationibus ſuis ſcrutinio vti debet, alias nulle cenſentur ſt.17. de Concil. fol. 81
Audientia publica quando celebrari, & quæ perſonæ ibi intereſſe debeant,& quid in ea agẽdum ſit.ſt. 35. & 36. de Concil. fol. 85
Auditores Computorum quomodo eligantur, quam facultatem habeãt, quid facere debeant, & quando mutentur.ſt. 56 .& 57.de Commu.erar.fol. 59

B

Baiuliuorum appellatione qui comprehendantur, & de eorum nominis etymologia.ſt.6.de Verb.ſig. fol. 201
Baiuliuorum numerus, ac nomina,quæ ſint.ſt.45.de Baiul.fol. 119. & 120
Baiuliuorum Conuentualium nomina,& cur fuerint inſtituti.ſt.primo de Baiul.fol. 105
Baiuliui conuentuales ſuarum linguarum præſides exiſtunt.ſt. 1. & 45.de Baiul. fol. 105. & 119
Baiuliuorum conuentualium ſtipendium,& eorum loca tenentium.ſt.28. de Baiul.fol. 113. & 114
Baiuliuis conuentualibus à conuentu abeſſe quando liceat,& quam pœnam incurrant,ſi intra ſtatutum tẽpus non reuertantur.ſt. 39. de Baiul.fol. 117
Baiuliui conuentuales extra conuentum electi,vbi magnam Crucem ſumere debeant, & intra quantum tẽpus ad Conuentũ accedere,& quid ſoluere eorũ locatenentibus teneantur.ſt.40. & 41.de Baiul.fol. 118
Baiuliuis conuentualibus dumtaxat Antianitates ad dignitates conceduntur, fallit tamen aliquando,vt ibi. ſt.44.de Baiul.fol. 119
Baiuliui Capitulares quibus linguis ſint communes. ſt. 45.in fine de Baiul. fol. 120
Baiuliui Capitulares cur ita dicãtur,& quando fuerint inſtituti.ſt. 45.de Baiul. fol. 119
Baiuliui Capitulares alias dignitates cõſequi nõ valẽt, niſi probauerint ſe Baiuliuatum capitularem meliorãſſe.ſt.18. de Com.fol. 148
Baiuliui Capitulares electi tenentur offerre Eccleſiæ aliquod munus æſtimationis ſcutorum 25.auri ad minus,alias debitores cenſentur.ſt. 31.de Eccle.fol. 28
Baiuliui in prouincijs degentes ad Capitulum Prouinciale ſui Prioratus accedere debent, alias pœnam incurrunt.ſt.15.de Capit. fol. 73
Baiuliui in concilijs procuratores habere poſſunt.ſt. 13. de Conc. fol. 80
Baiuliui officiales per eos electos officijs priuare non poſſunt,& quid ſi contrafaciant.ſt.10.de Baiul.fol. 107
Baiuliuis non licet ſuarum dignitatum præeminentys vti, niſi poſt adhibitam diligentiam conſequendi ipſarum poſſeſſionem.ſt.16.de Prior.fol. 128
Baiuliui,ſeu magnæ Crucis fratres in numero xvj. electionariorum Magiſtri aſſumi non poſſunt.ſt. 1. de electio.fol. 136
Baiuliui ad Prioratum promoti quas commendas retinere poſſint.ſt. 4 de Commen. fol. 145
Baiuliui ordinationibus, & mandatis Magiſtri,& Superiorum non parentes,quam pœnam incurrant.ſt. 59. de probib. & pœn. fol. 196
Ballotandi vſus cur fuit inuentus.ſt. 18. de Concil. fol. 81
Ballotandi forma inter plures competitores dignitatis, vel officij quomodo ſeruetur.ſtat. 18. de Concil. fol. 81
Ballotarum æqualitate quando cauſa ad Concilium cõpletum remittatur.ſt. 18. de Concil. fol. 81
Beneficium ſimpliciter loquendo quomodo intelligatur. ſt.16.de Verb.ſign.fol. 202
Beneficia Eccleſiaſtica ad ordinem pertinentia fratribus ordinis conferri,& intra quod tempus debent.ſt. 62.& 63 .de Com. fol. 160
Beneficiorum Eccleſiaſticorum à Cameris Prioralibus, vel cõmẽdis dependentium prouiſio,quando ad Priores, Baiuliuos, aut Commendatarios, & quando ad Magiſtrum pertineat .ſtat. 59. 60. & 61. de Com. fol. 159 & 160
Blaſphemiæ,& Iuramenta Fratrum quomodo puniantur.ſt.40.& 41.de probib.& pœn. fol. 190
Bona Religionis à quibus,& ad quid collata.ſt.1.de com. erar.fol. 41
Bona omnia fratrum ordini pertinent.ſtat.63. de comm. erar fol. 60
Bona ſtabilia quomodocunque per fratres noſtros acquiſita diſtrahi non poſſunt,& cui commendæ applicentur.ſt. 57.de Commen.fol. 158
Bullari quæ ſcripturæ debeant, & in bulla quæ imagines ſculpi.ſt.38.de Conc.fol. 87
Burſæ in Generali Capitulo quomodo, & cur præſententur,& reſtituantur ſt. 1. de Capit. fol. 66

C

Cabimentum quod Vocabulum ſit, & quid ſignificet.ſt.22.de Verb.ſign.fol. 202
Cabreuationes in omnibus melioramentis ſunt neceſſaria,alias non approbantur.ſt.21.22.de Commen.Moderationem verò id recipit.ſt.23. eod. fol. 149
Camere Magiſtrales quæ ſint,& cur Magiſtratui annexa.ſt.8.de Magiſt. fol. 100
Capellani quales eſſe debeant. ſtat. 18. de Receptio. Fra. fol. 9
Capellani extra Conuentum à quibus,qua cauſa, quãdo & qui recipiãtur.ſt. 29.& 30.de Recept.frat.fol.13
Capellani pro quolibet fratre defuncto Miſſam celebrare tenentur,& Diaconi,& ſubdiaconi Pſalterium recitare.ſt. 15.de Eccleſ.fol. 24

Capellanus Infirmariæ à quo deputari, qualis esse debeat, & de eius officio. ſt. 9.de Hoſp. fol. 33
Capellani obedientiæ ad aliud Iudicium quàm ordinis noſtri fratrem trahere non poſſunt ſub pœnis vt ibi. ſt. 44. de Concil. fol. 88
Capellani quatuor Palatij Magiſtralis quid facere teneantur. ſt. 17. de Magis. fol. 102
Capellani, & clerici omnes in conuentu exiſtentes præter capellanos Magiſtri ſunt Priori eccleſiæ ſuppoſiti. ſt. 5. & 6. de Prior. fol. 124. & 125
Capitaneus exercitus terreſtris, & claſſis per quos, & quomodo, & de quibus linguis aſſumi, et eligi debeat ſt. 16. de electio. fol. 141
Capitulum Generale quomodo celebretur, & quis ordo in eo ſeruetur, & quæ negocia tractentur. ſt. 1. de Capit: fol. 65. & 66
Capitulum Generale Impoſitiones, & reponſiones declarat. ſt. 1. de Commu. ærar. fol. 41
Capitularis in negotijs propriis diffiniendis à cæteris excluditur, & quod per reliquos concluditur robur obtinet. ſt. 10. de Capit. fol. 71
Capitularium aliquis impeditus, alius eligi debet, & quomodo. ſt. ij. de Capit. fol. 71
Capitulares quouis modo conclaue perturbantes quas pœnas incurrant. ſt. 12. de Capit. fol. 71. & 72
Capitulũ Generale quindecim diebus non feriatis apertum durat, clauſum vero ad arbitrium Magiſtri, & Concilij. ſt. 14. de Capit. fol. 72
Capitulum Prouinciale alienationes bonorum ordinis ſub grauiſſimis pœnis tractare non poteſt. ſt. S. de Cont. & alien. fol. 171
Carauana quid ſignificet. ſt. 30. de Verb. ſig. fol. 203
Carauanæ quot, & quomodo fieri debeãt, & qui ab eis ſint exempti. ſt. 8. & 9. de Commen. fol. 146
Carauanas facere nullus poteſt niſi xviij. annum attigerit. ſt. 9. de Commen. fol. 146
Caſtellanus Empoſtæ, & Caſtellania Empoſta intelligũtur vbicunque de Prioribus, aut Prioratibus tractatur. ſt. 12. de Verb. ſig. fol. 202
Caſtellanus quomodo eligatur. ſt. 14. & 15. de Electio. fol. 141
Caſtellanus, & Iudex cur delinquentes in Infirmaria conſugientes cuſtodiri faciant. ſt. 25. de Hoſp. fol. 38
Cauſa inter fratres ſummarie, & ſine figura Iudicij ex pediuntur, quamuis aliquando prouiſiones, & teſtes admittantur. ſt. 1. de Conc. fol. 77
Cauſæ tres tantum in vnoquoque Concilio proponi poſſunt, & quid prius partes facere teneantur. ſt. 7. de Conc. fol. 78. & 79
Cauſa inter milites, & fratres capellanos, & ſeruientes per Magiſtrum, & Concilium decidi debent. ſt. 15. de Conc. fol. 80. & 81
Cenſus à fratribus empti quando pro bonis ſtabilibus, vel Mobilibus habeantur ſt. 58. de Commen. fol. 159
Chirurgi Infirmariæ quales eſſe debeant. ſtat. 12. de Hoſpi. fol. 34
Citari fratres nõ poſſunt niſi prius per Magiſtrũ, & Cõcilium ordinarium deliberetur. ſt. 5. de Conci. fol. 78
Clericis adoleſcentibus præceptores deputãdi ſunt, quibus ſtipendium ab ærario aſſignatur. ſtat. 24. de Eccleſ. fol. 26
Collecta quid ſit. ſt. 26. de Verb. ſig. fol. 203
Collectæ Linguarum quæ negocia tractare poſſint. ſtat. 29. de Conc. fol. 87
Collectarum duæ tertiæ partes concordes præualent. ſt. 30. de Conc. fol. 8
Commendarij appellatione omnia bona ordinis veniũt. ſt. 15. de Verb. ſig. fol. 202
Commenda vnde nomen ſumpſere. ſtat. 1. de Commu. ærar. fol. 41
Commendarum adminiſtratio quibus committatur. ſta. 1. de Commen. fol. 145
Commendarum redditus non extimantur ſecundum verum valorem. ſt. 10. de Com. ærario. fol. 44
Cõmendæ vacantes, ſi nullus illius linguæ ſit capax ærario applicantur fructus. ſt. 14. de Com. ærar. fol. 45
Commendæ male ſoluentibus ablatæ quibus committatur. ſt. 27. de Com. ærar. fol. 49
Commendis per habitus priuationem ablatis ærarium fruitur, donec integrè ſibi debita exegerit, & poſtea Mortuarium, & Vacans currere intelligitur, deinde noui proniſi prouentus conſequuntur. ſt. 29. de Com. ærar. fol. 50
Commendæ ærario incorporatæ quæ ſint. ſta. 66. de Com. ærar. fol. 60
Commenda della Finica Magiſtralis eſt. ſtat. 9. de Magis. fol. 100
Commendæ de gratia quomodo, & quæ per Magiſtrũ conferantur. ſt. 24. 25. & 26. de Commen. fol. 150
Cõmendæ in quibus eſt Iuriſdictio ſanguinis per quos & quibus ſint committendæ. ſta. 34. de Commen. fol. 154
Commendatarij Eccleſias ſuas reſtaurare, manutenere, easque libris Eccleſiaſticis, & vtẽſilibus diuino vſui aptis munire, & Capellanos idoneos eligere tenẽtur. ſt. 26. de Eccleſ. fol. 26
Commendatarius paruæ commendæ quomodo eligatur, & ſe gerere debeat. ſt. 3. de Hoſp. fol. 32
Commendatarij in Prouincijs degentes ad Capitulum Prouinciale ſuũ Prioratus accedere tenentur, alias pœnam incurrunt. ſt. 15. de capi fol. 73
Commendatarij granarij officium, & ſtipendium quale ſit. ſt. 17. de Baiul. fol. 110
Commẽdatarij volte, granarij, & paruæ cõmendæ quibus rationẽ reddere quolibet meſe tenẽatur, & quid ſi contrafaciant. ſt. ij. & 33. de Baiul. fol. 107. & 115
Commendatarius Tercinalis, & Volte à quo eligatur, quanto tempore duret, quibus computa reddere quolibet menſe teneatur, eius ſtipendiũ quod ſit, & alia plura ſuper dicto officio. ſt. 33. de Baiul. fol. 115.
Commendatarij in Infirmitate conſtituti ſi membra ali qua conceſſerint, an & quando conceſſio valeat. ſtat 14. de Magi. fol. 101
Commendatariorum Iuriſdictio in fratres Capellanos obedientia, & ſeruientes officij. ſt. 5. de Prior. fol. 124
Commendatarij abſente Priore Eccleſia ſuper Capellanos

in eorum commendis reſidentes Iuriſdictionem habent.ſt.7. de Prior. fol. 125
Commendatarij ad Prioratum promoti quas commendas retinere poſſint ſt.4. de Commen. fol. 145
Commendatario permittitur commendam de Cabimento meliorata pro ſuo melioramento retinere,& denuo meliorata,aliâ pro ſecundo melioramento accipere.ſt.35.& 36.de Commen. fol. 153
Commẽdatarij expenſas litium tempore Mortuarij,& Vacantis factas communi erario ſoluere tenentur, & quando.ſt.6.de locat.fo. 177
*Commendatarij copiam locationis ſuarum commendarũ Receptoribus mittere tenẽtur.ſt.10.de loc.fol.*177
Commendatarij extra conuentum degentes ordinationibus Magiſtri,& Conuentus nõ parentes quàm pœnam incurrant.ſt. 59.de probib.& pœn.fol. 196
Commiſſarij iucidentia, & emergentia cauſarum iudicare debent. ſt.20. de Cone. fol. 82
*Commiſſariorum petitiones non veniunt in numero eauſarum in concilijs propouendarũ.ſt.7.de Conc.fo.*79
Computorum definitio non Priori,& Capitulo Prouinciali,ſed Magiſtro,& Conuentui ſpectat.ſtat. 43. de Commu. erar. fol. 54
Concio in Eccleſia Conuentus quibus diebus fieri debeat.ſt. 20. de Eccl. fol. 25
Concilium duplex eſt,& qui in concilijs interueniãt. ſt. 2.de Concil.fol. 77
Concilium ſimpliciter de concilio ordinario intelligitur. ſt.9.de Verb. ſig.fol. 201
Concilium ſine Magiſtro, vel eius licentia haberi non poteſt.ſt.2.de Conc fol. 77
Coucilium quodlibet in decidendis cauſis ſeruitio vti debet,alias deliberationes nulla cenſentur.ſtat. 16. de concil. fol. 81
Concilium completum ,Magiſtro defuncto,habet vim capituli generalis. ſt. 2. de electio .fol. 135
*Conenbinarij fratres,& illegitimos filios habentes acriter puniuntur.ſt. 50.et 51.de prohib.& pœn.fol.*193
Condemnati per cameram computorum non poſſunt appellantes audiri,niſi prius Iudicatum ſoluerint.ſtat. 22.de com.erar. fol. 48
Conductores commendarum commendatarijs priuatis reſpondere non poſſunt,& quid ſi reſpondeaut.ſt.23. de Com.erar. fol. 48
Confiteri peccata ſua quibus perſonis debeant Fratres, & quando.ſt 6.& 7.de Eccle. fol. 20
Congregationes lingnarum quietè ſe habere debent,& fratres pro eorum ordine,& gradu ſuffragium dare. ſt. 26. de Concil. fol. 84
Conſeruator communis erarij quomodo eligatur, & quod ſit eius officium,& ſtipendium.ſtat. 55. de com. erar.fol. 58
Conſiliarij abſentis, vel ſuſpecti loco,alius admittitur, qui in acta formam iurare tenetur.ſtat. 4. de Concil. fol. 78
Conſiliarij quando pro ſuſpectis allegari neqneant.ſtat. 4.de Concil. fol. 78
Conſiliarij cum ſilentio litigatores audire debent ne fauorem dare dignoſcantur, alias vt ſuſpecti excludi poſſunt.ſt.6.de Concil. fol. 78
Conſtitutionibus,& ſtatutis Religionis per quoſcunque proceſſus ad requiſitionem Receptorum non ceuſetur derogatum.ſt. 31. de com.erar. fol. 57
Conſeruator conuentualis cum Magno conſernatore quomodo diſtribuant ſoldeas.ſt.24.de Baiul.fol. 112
Conſuetudo ,& vſus ſtatuto ſcripto cedit, non ſcripto prænalet.ſt.19.de Concil. fol. 81
Conuentus quis eſſe intelligatur. ſtat. 2. de Verb.ſign. fol. 201
Crucem octogonam eur deferant fratres .ſtat. 2.de Regu. fol. 2
Curatis,ſeu rectoribus,& vicarijs,& Beneficiarijs,quibus fructus beneficiorum non ſufficiunt quomodo eõ ſulendum ſit.ſt. 27.de Eccle. fol. 27
Cuſtodia iu Turri Caſtri Rhodi per quos facienda ſit, quis cuſtodes eligat, & qui ad ſtipendiũ cuſtodiũ ſoluendum teneantur.ſt.20.de Elect.fol. 142.& 143

D

Debita fratrum defunctorum ex quibus bonis creditoribus ſoluantur.ſtat. 59.& 60.de com.erar. fol. 59
Debita communis erarij à Generali Capitulo ſolum remitti poſſunt.ſt.69.de Com.erar.fol. 62
Debitores contumaces in Iuribus erarij ſoluendis , quã pœnam incurrant ſtat. 20.& 21.de comm. erar. fol. 47.& 48
Debitores erarij ad dignitates,officia,& bona quæcunque inhabiles exiſtunt.ſtat. 24. 25.& 26.de comm. erar.fol. 49
Decreta concilij renelari non poſſunt,nec odio,aut amore ſententia ſereuda. ſt.3.de Conc. fol. 78
Deſpropriamentum quid ſit.ſt.35.de Verb.ſig. fol. 203
Deſpropriamentum quando faciendum ſit,& qua pœna puniatur non facieus.ſt.6. de Eccle. fol. 20
Deſpropriamentis ægrotorum Prioris Infirmariæ ſigillo ſignatis plena fides adhibetur.ſt.16.de Hoſp.fol. 35
Deſpropriamenta omnia fratrum in camera communis erarij regiſtrari debent.ſt. 17. de Hoſp. fol. 36
Deſpropriamentum facere quolibet anno vnuſquiſque fratrum tenetur,& quid cõtinere debeat,& quibus ſit conſignandum.ſt.9.de offi.frat. fol. 133
Donati quomodo recipiantur.ſtat. 34.& 37. de Recep. Frat. fol. 14.& 15
Donati ſine iuſſu Magiſtri admiſſi inter donatos non reputantur,neque priuilegijs gaudent.ſt.35.& 37.de Recep. Frat.fol. 15
Donati tres tantum ramos Crucis deferre poſſunt.ſtat. 36.& 37.de Recep. Frat. fol. 15
Donati quales eſſe,& coram quo qualitates probare,et quid ordini offerre debeant:ſtat. 37. de Recep.Frat. fol. 15
Donati Baiuliuis, & eorum vicegeretibus obedire tenentur, & quid ſi contra faciant .ſtat. 31.de Baiul. fol. 114

Donati ſub grauiſsima pœna res litigioſas acceptare, non poſſunt.ſt.10.de Probi.& pœn.fol. 183

Duella prouocantes,acceptantes,conſilium, auxilium, fauorem præſtantes, libellum diffidationis affigentes, aut ipſa ſpectantes, præter Sacri Concilij, & Gregorij xiij.pœnas ſeuerisſime puniuntur.ſt.38.de Probib.& pœn.fol. 190

E

Ecclesia conuentus omnia bona diuino cultui deputata in ſpolijs fratrum reperta applicari debent, niſi priuatis Eccleſijs adſcripta reperiantur.ſt.29 de Eccleſ.fol. 28

Electio xvj.Capitulantium quomodo fiat.ſt.1.de Capit. fol. 66

Electione Magiſtri peracta quid ſtatim agatur, & quid ſi Magiſter fuerit abſens à Conuentu,& quid ſi fuerit præſens.ſt.1.de Elect.fol. 137

Electio Priorum,& Bailiuorum ad Magiſtrũ,& Concilium ordinarium pertinet,quomodo fiat,& quæ pœna inſtigatur fratribus contra ordinem electioni in teruenientibus.ſt.3.& 5.de Elect.fol.137.& 138.

Eleemoſinæ in commendis ſolitæ dari debent.ſt.27.de Hoſp.fol. 38

Eligi nullus fratrum in Bailiuum, aut Priorem poteſt, qui annos quindecim habitum non geſtauerit,& decem annos in Conuentu reſederit.ſt.9.& 10.de Electio.fol. 139

Equi fratrum deceedentium,& omnia animalia, quæ equitari ſolent ad ærarium pertinent.ſt.54.de Com ærar.fol. 51

Equis aptis pro cuſtodia Inſulæ ærarium Monſtras dare debet.ſt.71.de Com.ærar.fol. 62

Equi paſſagij Mareſcallo præſentandi ſunt, & quid de eis agendum.ſt.20.de Bainl.fol. 111

Eſgardium quid ſignificet.ſt.10.de Verb.ſig.fol. 202

Euchariſtia Sacramentum quater in anno per fratres recipiendum eſt.ſt.4.& 5.de Eccle.fol. 20

Expectatiuæ ſiue præiudicio Iurium communis ærarij, ac præeminentia Magiſtralis, aut Prioralis intelliguntur.ſt.18.de Com.ærar.fol. 46

F

Facinora quibus habitus pœna, & maior ſtatuitur, quæ ſint.ſt.30.31.32.33.& 34.de Probib.& pœn.fol. 188.& 189

Feria in Iudicijs Religionis ſeruanda.ſt.43.de Concil. fol. 88.& 89

Filij Arnaldi qui intelligantur,& quod vocabulum ſit. ſt.29.de Verb.ſig.fol. 203

Florenus Rhodius quantum valeat, & quot à Villagio to Infirmariæ legati fuere.ſt.33.de Ver.ſig.fol.203. & ſt.24.de Hoſp.fol. 37

Forma Procuratorij mandati pro Capitulo Generali tam Priorum, quàm Bailiuorum,& commendatariorum.ſt.8.& 9.de Capit.fol. 70

Fratrum appellatione qui veniant.ſt.1.de Verb.ſignif. fol. 20

Fratres præcipue Deum colant, & rebus diuinis intendant.ſt.1.de Eccl.fol. 19

Fratres,qui officijs diuinis non interſunt, quam pœnam ſubeant.ſt.62.de Probib.& pœn.fol. 197

Fratres dum Diuina celebrantur nec Corũ intrare, nec Altari adhærere poſſunt.ſt.8.de Eccle.fol. 21

Fratres prænaricatores ſeuerè puniuntur.ſt.2. de Reg. fol. 2

Fratres Pullati comitari funera non poſſunt.ſt.22.de Hoſp.fol. 37

Fratres defuncti quomodo ſepelliuntur.ſt.20.de Hoſp. fol. 36

Fratres in bonis Religionis nihil proprij, aut priuati Iuris habent.ſt.1.de Com.ærar.fol. 41

Fratres Capitulo Generali incorporati ad illud accedere tenentur, alias tanquam inobedientes puniuntur. ſt.3.& 4.de Capit.fol. 68.& 69

Fratres quauis de cauſa à Capitulo Generali abſentes cenſentur Capituli decretis conſenſiſſe.ſt.6. de Capit.fol. 69

Fratres durante tempore Capituli Generalis arma geſtare non valent,niſi de Magiſtri licentia, aliàs tres Antianitatis annos perdunt.ſt.64.de Probib.& pœ. fol. 198

Fratribus impune appellare non licet ab his, quæ per xvj.capitulares concluſa ſunt.ſt.13.de Capit.fol.72

Fratres quomodo in Capitulis Prouincialibus, & Aſſembleis ſeſe gerere debeant.ſt.16. de Capit.fol.73

Frater ſub pœna quarantena pro fratre præſente morbo tamen non impedito procurare nequit. ſt.xj. de Concil.fol. 79

Frater in Conuentu præſens quando per procuratorem agere poſſit.ſt.12.de Conc.fol. 80

Frater extra noſtrum ordinem fratrem ad aliud Iudicium trahere nequit, etiam appellando, & quid ſi trahat.ſt.41.& 42 de Concil.fol.87.& 88

Fratres in Iudicijs vel coram quibuſuis Commiſſarijs iniurioſis verbis vti non debent, & quid ſi ſecus faciant.ſt.63.de Probib.& pœn.fol. 197

Fratres milites & ſeruientes ad cuſtodiam fortaliciorũ deputentur.ſt.3.de Off.frat.fol. 131

Fratres in partibus occiduis cuſtodijs fortaliciorum ſine damno communis ærarij à commendatarijs præſici debent.ſt.4.de Off.frat.fol. 131

Fratres quo habitu vti debeant, & cuius licentia, & quid ſi ordini contrafaciant.ſt.5 & 6. de Offic.frat. fol. 132

Fratres quomodo in Albergijs ſeſe gerere debeant. ſt. 7.de Off.frat.fol. 132

Fratres in armis ſe exercere debent,& quod præmium pro exercitio armorum proponatur.ſt.8. de Off.frat. fol. 133

Fratres in loco electionis Magiſtri arma geſtare non valent,& quid ſi contrafaciant.ſt.2. de Elect.fol.137

Frater de gratia receptus qui nobilis,vel legitimus non fuerit ad dignitates non aſcendit,nec electionibus interſ-

tereſſe,aut gratijs cõtradicere poteſt.ſt.4.de Electio. fol. 138
Fratres in petitione dignitatum competitorum ſuorum defectus præter à ſtatuto permiſſos allegare non poſſunt,& quid ſi contrafaciant.ſtat. 11.de Electio. fol. 139.& 140
Fratres duos Prioratus, ſeu Bailiuiatus ſimul tenere non poſſunt, ſt. 2. de Comm. fol. 145
Frater promotionis tempore filios ſuperſtites habens bona ordinis aſſequi prohibetur.ſt.6.de Cõmen.fol.146
Fratres commendas, & penſiones aſſequi quo tempore valeant, & quid prius ab eis agendum ſit. ſt. 7. de Commen.fol. 146
Frater ab infidelibus captus quando pro reſidente in cõuentu habeatur.ſt.12. de Commen.fol. 147
Frater ſemel de commenda prouiſus, quando de alia ſe meliorare poſſit.ſt.14.de Commen.fol. 147
Fratres commendas,aut alia bona habentes,neque ſe cabire,neque meliorare, neque Dignitates aſſumere poſſunt niſi ipſis mellioratis.ſt. 16.& 17.de Com.fo.148
Fratribus,à quibuſlibet perſonis commendas,aut alia bona ordinis petere,aut obtinere non licet,niſi à ſuo Magiſtro,& Religione,& quid ſi contra fecerint. ſt. 64. de Commen. fol. 160
Fratribus adminiſtrationem commendarum non habentibus empliones,venditiones,aut mutua exercere non licet,niſi cum licentia,& quid ſi contrafecerint.ſt. 1. & 2. de Cont.& alien.fol. 169
Fratres mercimonia exercere non poſſunt.ſta.3.de Cont. & alien. fol. 169
Fratribus Vſuram exercere(qua nil turpius) ſub grauiſſimis pœnis non licet.ſta.4.de Cont.& alien.fol. 169. & 170.
Fratres bona ordinis neque alienare,neque aliquo modo ſub priuationis habitus pœna obligare poſſunt,niſi de Magiſtri,& Capituli Generalis licentia;ſt.5.6.& 7.de. Cont.& alien.fol. 170
Fratres quocunque titulo acquiſita bona alienare nõ poſſunt,niſi de Magiſtri,& Capituli Generalis licentia.ſt 10.& 11.de Cont.& aliena.fol. 171
Fratres contractus fictos, aut alias obligationes facere non poſſunt, neque donationes ſi ſint in Infirmitate conſtituti, & qua pœna contrafacientibus.ſt. 13.14. & 15. de Cont.& alien. fol. 172.& 173
Fratribus teſtamenta condere, hæredem inſtituere, aut legata facere non licet, & cuius licentia de aliqua bonorum ſuorum portione diſponere poſſint.ſt. 1. & 2.de Probib.& pœn. fol. 181
Fratribus abſque ſuperioris licentia non licet aliquem in ſacri baptiſmatis fonte recipere, niſi Baronũ filios ſt.3.de Probib.& pœn.fol. 181
Fratres in cauſis ciuilibus,aut criminalibus ſeculariũ ſe intromittentes puniuntur.ſt.4.5.& 6.de Probib.& pœn.fol. 181.& 182
Frater pro fratre delinquente intercedere non poteſt, niſi poſt latam ſententiam.ſtat.7.de Probib.& pœn. fol. 182
Fratribus equitaturas extra conuentum tranſportare non licet, niſi de Magiſtri licentia.ſt.8.de Probib. & pœn. fol. 182
Fratres Iuramento nemini ſe aſtringere poſſunt abſque Magiſtri,vel Prioris licentia, & quid ſi ſecus faxint. 9.de Probib.& pœn. fol. 182
Fratribus extra commendas, vel Prioratus vagari non licet.ſt.11.de Probib.& pœn.fol. 183
Fratres abſque licentia vagabundi tanquam inobedientes tractandi.ſt.12.de Probib. & pœn. fol. 183
Fratres ſub pœna habitus res litigioſas acceptare nõ poſſunt.ſt.10.de Probib.& pœn.fol. 183
Fratribus à conuentu ſine licentia diſcedere non licet, alias pœnam habitus incurrunt.ſtat.13.de Probib.& pœn. fol. 183
Fratres commendas,caſtellos, aut Fortalicia occupantes habitum perdunt,& carceri mancipantur,& ſi Priores eos expellere negligant pœnam incurrit.ſt.14. & 49.de Probib.& pœn. fol. 184.& 192
Fratres literas commendatitias pro obtinendis commendis impetrare ab aliquo non debent, niſi ab his,qui ordinem profeſſi ſunt,aliàs puniuntur.ſtat.15.& 16.de Probib.& pœn. fol. 184
Fratres Chriſtianorum bellis ſe immiſcere non poſſunt, & quid ſi cum licentia.ſtat.24.de Probib.& pœn. fol. 186.& 187
Fratres in Iuſtitia exiſtentes quando commendas obtinere non valeant.ſt.27.de Probib.& pœn.fol. 187
Fratres in Albergijs,aut in Magiſtrali Palatio tumultuantes quam pœnam incurrant. ſt.28.& 29.de Probib.& pœn. fol. 188
Fratribus percutientibus, aut vulnerantibus alios fratres,vel ſeculares,quæ pœna.ſt.35.36.42.43.de Probib.& pœn.fol. 189
Fratres proditorie occidentes ſeuerißimè puniuntur.ſt. 37.de Probib.& pœn.fol. 189
Fratres de die, aut de nocte tumultuantes quam pœnam ſubeant.ſt.39 de Probib.& pœn.fol. 190
Frater,qui iter ad Turris carcerem cõdemnatus ſit,quam pœnam ſubeat, & à quibus moderari poſſit.ſt.56.de Probib & pœn.fol. 195
Fratres extra conuentum mãdatis Magiſtri,& Conuentus non parentes quam pœnam incurrant.ſt.59.de Probib.& pœn.fol. 196
Fratres extra conuentum morientes quando in conuentu mori cenſentur.ſt.63.de Verb.ſig fol. 203
Fratres moleſtatores Populi quam pœnam incurrant.ſt. 44.& 45.de Probib.& pœn.fol. 291

G

Igliati nummi vnde dicantur. ſt.32. de Verb.ſign. fol. 203
Gradus fratrum quomodo diuidantur.ſtat.2.de Recept. frat.fol. 7
Granarij claues quis tenere debeat, & quid in ipſo repoſito.ſt.17.de Baiul.fol. 110
Grangiæ, Villæ,& domus Mortuarij, & vacantis lura ſoluere tenentur.ſt.13.de Com.arar.fol. 45

Gratia duorum annorum ad faciendum probationes sublata est.ſt.22.de Recept.frat.fol. 10
Gratię omnes Ballotis fieri debent,& factę non censentur,niſi concordi omnium fratrum voto factę fuerint ſtat.27.de Concil.fol. 84

H

Habitus fratrum ſancti Ioannis Hieroſolimitani qualis ſit.ſt.3.de Recep.fra.fol. 7
Habitum non deferentes fratres qua pœna puniantur. ſt.26.de Prohib.& pœn.fol. 187
Habitum diabolico ſpiritu extra Cenuentum dimittens frater quomodo pœnitentia ductus ipſum recuperare poſſit.ſta.58.de Prohib.& pœ.fol. 195
Habitu quomodo priuentur delinquentes.ſta.38.de Recept.frat.fol. 15
Habitus priuatis fratribus quomodo reſtituatur.ſt.39.. de Recep.frat.fol. 17
Habitus contra formam reſtitutus pro reſtituto non habetur.ſt.14.de Recep.frat.fol. 17
Habitu priuatus cenſetur etiam omnibus bonis ordinis priuatus,& in perpetuo carcere detineri debet.ſtat. 27.de Verb.ſign.fol. 203
Hoſpitalitas pietatis officiũ eſt, & ab Hoſpitalarijs mitibus re,& actis preſtanda.ſt.1.de Hoſp.fol. 31
Hoſpitalarius anno quolibet inuentarium quorumcunq; bonorum Infirmarię vna cum probis hominibus facere tenetur.ſt.5.de Hoſp.fol. 32
Hoſpitalarius,& probi viri accerſitię medicis apotheca Infirmarię viſitare tenentur.ſt.6.de Hoſp.fol. 32
Hoſpitalarius cuneum ferreum habere debet, & quomodo eum cuſtodire, ac eo vti.ſt.5.& 8.de Hoſp.fol. 31.& 33.
Hoſpitalarius qualem Capellanum in Infirmaria deputare debeat.ſt.9.de Hoſp.fol. 33
Hoſpitalarius curam adhibere debet, vt de bonis, & preſtantioribus nutrimentis ęgrotis per Infirmarium ſubueniatur.ſt.13.de Hoſp.fol. 34
Hoſpitalarius vna cum Infirmario,& probis hominibus adeſſe debet recognitioni omnium bonorum defunctorum.ſt.23.de Hoſp.fol. 37
Hoſpitalarius Infirmarium eligere, & ipſum Magiſtro, & Concilio confirmandum preſentare debeat.ſta.22. de Baiul.fol. 112

I

Ianneti nummi vnde dicantur.ſtat.34.de Verb.ſign. fol. 203
Illegitimi quales ad profeſſionem admittantur.ſta.5.6. & 7.de Recep.frat.fol. 7.& 8
Impoſitiones,& reſponſiones quomodo aſſignentur,& à quibus exigantur.ſta.1.de Com.ærar fol. 41
Incapaces tempore ſmutitionię dignitates,aut commendas aſſequi non valent,etiam ſi poſtea capaces facti eſſent ſt.43.de Com.fol. 155
Induciæ cum Infidelibus componi non poſſunt, niſi per Magiſtrum,& Concilium completum.ſt.22.de Probib.& pœn.fol. 186
Infirmarius adeſſe debet recognitioni omnium bonorum defunctorum.ſt.23.de Hoſp.fol. 35
Infirmarius, & ſcriba ęgrotorum viſitationi cum Medicis adeſſe debent ſt.11.de Hoſp.fol. 34
Infirmarius qualis eſſe debeat,à quo eligi,à quibus confirmari, & quando mutari.ſtat.22.& 23. de Baiul. fol. 112
Infirmarius ęgrotos quotidie viſitare, & rationem impenſarum in ſcriptis reddere tenetur. ſt.22.de Hoſp. fol. 31
Infirmarius qualibet nocte ęgrotos viſitare, & neceſſaria miniſtrare debet.ſt.13.de Hoſp.fol. 34
Infirmario ex bonis Infirmarię nihil extra ipſam tranſportare licet.ſt.5.de Hoſp.fol. 32
Infirmarius habere debet famulos diligentes ad obſequium ęgrotantium,ac mulieres pro expoſitu infantibus.ſt.16.de Hoſp.fol. 35
Infirmario de menſa valetudinariorum ærarium ſatisfacere tenetur.ſt.14.de Hoſp.fol. 35
Infirmarius regulam Infirmarię ab ęgrotis obſeruari faciat,alias negligens officio priuatur.ſt. 14. de Hoſpit.fol. 35
Infirmarię immunitas quando ſit ſeruanda, & quibus caſibus non proſit.ſt.25.& 26.de Hoſp.fol. 38
Infirmarię expenſæ ſingulis diebus à probis hominibus examinari debent.ſt.4 de Hoſp.fol. 32
Iniuria à fratribus verbis,baculo, alapa, & his ſimilibus illata quomodo puniantur.ſta.42. de Prohib.& pœn.fol. 191
Iudices Caſtellaniæ quales eſſe debeant, quomodo eligantur,& quando mutentur.ſt.17.de Elect.fol. 142
Iura communia ærarij quid comprehendant,& hia non ſoluta quam pœnam incurrant adminiſtratores.ſtat. 20.& 21.de Verb ſig.fol. 202
Iuramentum admittendorum in Concilijs quale ſit.ſta. 3.de Conc.fol. 78

L

Lectiones de Sancta Cruce quando ſint legendæ in Eccleſia Conuentua.ſt.21.de Eccl.fol. 25
Libros eccleſiaſticos ordinis nemo corrigere poteſt abſq; Prioris Eccleſiæ mandato.ſt.22.de Eccle.fol. 25
Licentia diſcedendi de Conuentu Prioribus, & Baiulis à quibus,& qualiter cõcedi debeat.ſt.31.& 32. de Concil fol. 85
Limites Prioratuum in qualibet lingua qui ſint.ſt.30.de Comm.fol. 151
Lingua vocantur Nationes.ſt.25.de Verb-ſig.fol. 203
Linguæ in conferendis dignitatibus ſcrutinio vti debent ſt.27.de Conci.fol. 84
Literæ cambij quando,& quomodo ſine facienda.ſt.70. de Com.ærar.fol. 62
Literæ obligationum per aliquos commendatarios, ſeu fratres factæ quomodo ſubſcribantur, & quis teneatur ad ſolutionem dictę obligationis.ſtat.14.de Priorib.fol. 127
Literæ confirmatorię ſunt neceſſaria adeptis commẽdis

vigore cuiuſcunq; antianitatis.ſt.13.de Com.ſ.147
Locatenentes Priorum quando, & quomodo eligantur, & eorum auctoritas.ſt.1.2.3.& 4.de Prio.fol.123. & 124
Locumtenens Magiſtri quomodo eligatur, & quantum in officio duret.ſt.1.de Elect.fol. 135
Locumtenens Theſaurarij per quos eligatur.ſta.13. de Elect.fol. 140
Locumtenens Caſtellani à ſolo Magiſtro eligitur.ſt.14. de Elect.fol. 141
Locatio Mortuarij,& vacantiæ vbi,& quando fieri debeat,& qui eam ſumere prohibeantur.ſt.1.2.3.& 4. de Locat.fol. 175
Locatio commendarum cuius licentia fieri debeat, & per quantum tempus,& quando pecuniæ anticipari poſſint.ſt.7.& 8.de Loc.fol. 177
Locatio commendarum quibus perſonis fieri non poſſit, & quid ſi ſecus fiat.ſt.9.de Locat.fol. 177
Locatio commendæ Cypri quomodo fieri debeat. ſt.11. de Locat.fol. 178

M

Magiſter quomodo eligatur.ſt.1.de Elect.fol.135. 136.& 137:
Magiſtro fratres omnes obedire tenentur, & ſub quibus pœnis.ſt.1.& 2.de Magi.fol.97. & ſtat.59. de Probi.& pœn.fol. 195
Magiſter nullus eligi poteſt, qui non ſit frater Miles,nobilibus parentibus,& legitimè natus.ſt.3.de Magiſt. fol. 98
Magiſter electus à Conuentu abſens non debet in expenſis itineris excedere modum commiſſionis à Concilio data.ſt.4.de Magi.fol. 98
Magiſtro electo ſtatim vacant ea, quæ ipſe de Religione poſſidebat,quorum prouiſio eidem denoluitur, vt ſecundum ſtatutorum formam concedantur. ſtat.5.de Magi.fol. 98
Magiſter quæ bona poſsit ex ſpolio ſui Prædeceſſoris retinere.ſt.7.de Magi.fol. 99
Magiſter locumtenentem conſtituere poteſt.ſta. 10. de Magi fol. 100
Magiſter quæ fratribus permittere poteſt.ſt.11.de Magi.fol. 100
Magiſter quæ delicta remittere poſsit,& quando.ſt.12. de Magi.fol. 100
Magiſter bona ad Magiſterium ſpectantia donare non poteſt,& quid ſi donet.ſt.13.de Magi.fol. 101
Magiſter in infirmitate conſtitutus ſi Cameras Magiſtrales,aut alia bona Magiſterij conceſſerit, conceſſio an,& quando valeat.ſt.14.de Magi.fol. 101
Magiſter cuneum plumbeum,& argentinum tenere debet,& ad quem vſum.ſt.15.de Magi.fol. 101
Magiſter pro vno anno ad minus prouiſionem milij,& frumenti facere tenetur.ſt 16.de Magi.fol. 101
Magiſtro à Conuentu abſente, quia negocia Religionis tractare debeat.ſt.19.de Magi.fol. 102
Magiſtri funus cum decore, & deuotione ordinari debet.ſt.1.de Elect.fol. 135
Magiſterio vacante quid de vtenſilibus,vaſis, & equitaturis Magiſtri agendum ſit,& quis ea recipere debeat.ſt.18.de Magi.fol. 102
Magiſtri poſt lapſum quinquennium à die electionis offerans Eccleſiæ ſuis ſumptibus ornamenta eccleſiaſtica,alius vt ibi.ſt.32 de Eccle fol. 28
Magiſter quomodo,& quas commendas de gratia conferat.ſt.24.25.& 26.de Com.fol. 150
Magiſtro graui morbo implicito quid de Cuneis ferreo, & argenteo, & de ſigneto ſecreto agendum ſit, & quid eo defuncto.ſt.1.de Elect.fol. 135
Magiſtri ſcutiferi officio qui præſint.ſtat.21. de Baiul. fol. 111
Magni commendatarij præeminentiæ quæ ſint.ſt. 17.18. & 33.de Baiul.fol. 110.& 115
Magnus Commendatarius in Conuentu reſidere debet ſta.54.de Com.erar.fol. 58
Magnus Commendatarius erario eſt deputatus. ſt.53. de Com.erar.fol. 57
Magnus Commendatarius cuius ſummæ ſpoliorum Iocale ſumere valeat.ſt.68.de Com.era.fol. 62
Magnus Commendatarius officiales Granarij,& parua Commenda Magiſtro,& Concilio Ordinario præſentat confirmandos.ſt.32.de Baiul.fol. 115
Magni Conſeruatoris prærogatiuæ, & quomodo ab eis foldea diſtribuantur.ſtatut.24. & 25. de Baiul.fol. 112
Magni Baiuliui officium,ac præeminentia quæ ſit.ſt.12. de Baiul.fol. 108
Magnus Baiuliuus in viſitatione Caſtelli Sancti Petri quem modum, ac ordinem ſeruare debeat, & qui ſint ab eius viſitatione exempti.ſt.13.& 14.de Baiul.fol. 108.& 109
Magno Baiuliuo viſitanti Caſtellum Sancti Petri Capitaneus dicti Caſtelli requiſitus fauorem præſtare tenetur, & viſitatione peracta quid dictus Magnus Baiuliuus facere teneatur.ſt.15.de Baiul.fol. 109
Magnus Baiuliuus loco Caſtelli Sancti Petri viſitat hodie veterem Ciuitatem Melitæ, & Caſtellum Gauduſij.ſt.16.de Baiul.fol. 109
Magni Cancellarij inſtitutio,eius ſtipendium,& linguæ Hiſpaniæ in duas linguas diuiſio.ſtatu.34.de Baiul. fol. 116
Magni Cancellarij electio.ſt.35.de Baiul.fol. 116
Magni Cancellarij præeminentiæ. ſtatut.36.de Baiul. fol. 117
Mantellum portare quando teneantur fratres. ſtat.23. de Eccle.fol. 29
Matricula Capellanorum, & ſeruientium extra Conuentum receptorum à quo fieri debeat,& quid ſi nõ fiat.ſt.31.de Recep.frat.fol. 14
Mareſcallus quare ſic vocetur.ſtat.7.de Verbor.ſignif. fol. 201
Mareſcallo qui fratres obedire teneantur. ſt.2.3.& 7. de Baiul.fol. 105.& 106
Mareſcallo Aſſembleas conuocante,Prior Eccleſiæ ad eas accedere debet.ſtatut.4.de Baiul.fol. 106

Mareſcallus cum conſilio Magiſtri, vel eius locumtenentis poteſt cui ſibi placuerit vexillum dare. ſt. 5. de Baiul. fol. 106

Mareſcallus fratribus delinquẽtibus potum aquæ præcipere poteſt, quod cæteri quoque Baiulini ſed cum licentia Magiſtri facere poſſunt. ſt. 6. de Baiul. fol. 106

Mareſcallus neminem eius præeminentia ſuppoſitũ poteſt à turris cuſtodia liberare. ſt. 19. de Baiul. fol. 111

Mareſcallus Magiſtrum ſcutiferum pro caſus exigentia punit. ſt. 21. de Baiul. fol. 111

Mareſcallus quando iudicatis parcere poſſit. ſta. 42. de Baiul. fol. 118

Mareſcallus fratrem Militem loco ſecularis officio Conſalonerij deputare poteſt. ſt. 43. de Baiul. fol. 119

Mareſcallus eligit cuſtodes Caſtri Rhodi. ſt. 20. de Electio. fol. 142

Medici iurare tenentur fideliter, & diligenter agrotantium valetudini intendere, eos bis in die viſitare, & nihil ab eis exigere. ſt. 11. de Hoſp. fol. 34

Medici viſitationi Apotheca Infirmariæ intereſſe debent. ſt. 6. de Hoſp. fol. 32

Melioramenta per fratres Capellanos, & ſeruientes infra quod tempus fiat facienda, & qua pœna ſi non fiant. ſt 20. de Commen. fol. 149

Melioratio Camerarum Magiſtralium, ac Prioralium, & Baiulinatuum Capitularium infra quod tempus fieri debeat. ſt. 18. & 19. de Commen fol. 148

Membra poſſidentes quando ad integri Mortuarij, & vacantis ſolutionem tenentur, & quando partis. ſt. 9. 10. & 12. de Com. æra. fol. 44

Membra, aut prædia poſſidentes Communis ærarij Iura pro rata ſolnere tenentur alias vti debitores in eapacem efficiuntur, & ſi ſolutionibus repugnent, eo ipſo ijſdem priuati intelliguntur. ſt. 7. & 8. de Com. æra. fol. 43. & 44

Membra commendarum à quibus, quomodo, quo tempore, & qua concedi poſſint. ſt. 44. 45. 46. & 47. de Cõmen. fol. 155

Membrorum conceſſorum fructus à concedentibus retineri non poſſunt, & quid ſi retineantur, aut acceptãtes dicta Mẽbra conſentiant. ſt. 48. de Com. fol. 156

Membra per commendatarios conceſſa per quos confirmentur, & qualiter confirmatio fiat. ſt. 51. & 52. de Commen fol. 157

Membra, penſiones, & bona Ordinis ſecularibus dare, aut cum eis cambiare non licet & quid ſi cõtra fiat. ſt. 53 de Comm. fol. 157

Membra per mortẽ ea poſſidentium ad capita reuniuntur. ſt. 54. de Comm. fol. 158

Miles frater ante Profeſſionem cingulo Militiæ decorãdus eſt. ſt. 2. de Recept. frat. fol. 7

Militibus Chriſti quid peculiare. ſit. ſt. 2. de Reg. fol. 1

Miles frater extra conuentũ habitu non induitur. ſt. 21. de Recep. frat. fol. 10

Militi fratri ante quinquennium tantum ab eo, qui talionem ſubire velit, ſia de eius ſtatu moueri poteſt. ſt. 25. de Recep. frat. fol. 11

Militet pro quolibet fratre defuncto tẽties quinquagies Orationem Dominicam recitare tenentur. ſta. 15. de Eccle. fol. 24

Miles frater officia ſeruientium petens pro fratre ſeruiente repntatur. ſt. 2. de Off. frat. fol. 131

Miſſa quo ordine celebranda. ſt. 19. de Eccl. fol. 25

Miſſa pro defunctis quot, & quando ſint celebranda, quibus ſolemnitatibus, & qua eleemoſina elargienda ſtat. 15. 16. 17. & 18. de Eccl. fol. 24

Miſſa in Infirmaria ſingulis diebus eſt celebranda. ſta. 9. de Hoſp. fol. 33

Monſtra equorum ſunt ſalua ſex ordei. ſt. 72. de Com. æra. fol. 63

Mortuarij appellatione quid intelligatur. ſt. 17. de Ver. ſig. fol. 202

Mortuarij declaratio, & quomodo communi ærario ſolui debeat. ſt. 4. de Com. æra. fol. 42

Mortuarij Iurium declaratio. ſt. 42. de Com. æra. fol. 54

Mortuarium per obitum Magiſtri in Magiſterio currere intelligitur. ſt. 6. de Magi. fol. 98

Mulieres per quos, & quales ad profeſſionem Hyeroſolimitanam admittantur, & vbi habitare debeant. ſt. 26. & 27. de Recep. frat. fol. 13

N

Natalis Glorioſæ Virginis celebrandus ob felicẽ victoriam contra Turcas anno 1565. obtentã, concio in ipſius laudem eo die habẽda, ſexq; virgines honeſtæ ad electionem Magiſtri cum dotibus ſcutorũ 50. matrimonio collocandæ. ſt. 12. de Eccle. fol. 25

Nouus adminiſtrator Commendæ reſignatæ fructus duorum annorum ærario ſoluere tenetur, vel receptor ipſe colligere, ſallit tamen vt ibi ſt. 5. de Com ær. f. 43

Nouus adminiſtrator commendæ reſignatæ omnia debita reſignantis ſoluere tenetur, fallit in male proniſo, cui nullum Ius acquiritur. ſt. 6. de Com. æra. fol. 43

O

Obedientia melior eſt victima, & omni ſtudio tuenda. ſt. 1. de Magi. fol. 97. & ſt. 59. de Probib. & pœn. fol. 195

Obedire Magiſtro, & ſuperioribus tenẽtur fratres tam in conuentu, quam extra, & quid ſi contrafaciant. ſt. 59. de Probib. & pœn. fol. 195

Officia ordinis fratribus idoneis committi debent, & quid ſi idonei non extent. ſt. 1. de Of. fra. fol. 131

Officia in Concilio à fratribus peti non poſſunt, & quid ſi ſecus fiat. ſt. 25. de Probib. & pœn. fol. 187

Orationes quæ & quomodo à fratribus dicantur. ſt. 2. de Eccle. fol. 19

Oratoribus, & Nuncijs quod ſtipendium ſit conſtitutũ. ſt. 65. de Com. æra. fol. 61

Ordinationes in ordine noſtro quæ ſunt. ſt. 3. de Verb. ſig. fol. 201

Originem trahentes à quibuſuis infidelibus nullo pacto admittantur, & gratia ſuper huiuſmodi defectu nulla eſt. ſt. 7. & 8. de Recept. fra. fol. 8

P

Passagium fratris Militis in scutis ducentis auri in auro solui debet. fl. 15. de Com. erar fol. 46

Passagium fratris seruientis in scutis centum & quinquaginta auri in auro solui debet. fl. eod.

Passagij non soluti, qui fratrem ad professionem admittit, debitor fit. fl. eod.

Passagio soluto super Antianitate lis moueri non potest. fl. at. eod.

Passagium soluere tenentur etiam fratres Auctoritate Pontificum ordinem professi. fl. 16. de Com. erar. f. 46

Passagium Donati in scutis quinquaginta auri soluere tenentur. fl. 17. de Com. erar. fol. 46

Patentes literæ quæcunque, quæ per Magistrum, & Concilium conceduntur, per quem, & qualiter expediantur. fl. 33. & 34. de Concil. fol. 86

Pensiones in soluendis Iuribus erarij de pari ambulant cum Membris. fl. 11. & 12. de Com. erar. fol. 45

Pensiones super commendis quis constituere possit. fl. 49 & 50. de Com. fol. 156. & 157

Permutationes Commendarum, & Membrorum quomodo fiant, & quid si fratres contra ordinem permutent. fl. 40. de Commen. fol. 154

Pilerij qui sint. fl. 5. de Verb. sig. fol. 201

Planeta querelam significat. flat. 29. de Ver. sig. fol. 203

Præceptor electionis Magistri quomodo eligatur, & eius officium. fl. 1. de Elect. fol. 136

Præceptor Cypri omnibus linguis est communis. fl. 45. in fine de Baiul. fol. 120

Præsidentia, & ordo Baiuliuorum, & Priorum quomodo seruari debeat. fl. 30. de Baiul. fol. 114

Præces pro tranquillitate Catholicæ Ecclesiæ, ac pro Magistro, & fratribus per Presbyteros fieri debent. fl. 13. & 14. de Eccle. fol. 24

Præces post Capitulum tam Generale, quàm Prouinciale quomodo fiant. fl. 2. de Capit. fol. 67

Prioratus quilibet librum Iurium erarij habere debet. fl. 41. de Com. era fol. 53

Priorum numerus, ac nomina quæ sint. fla. 45. de Baiul. fol. 119. & 120

Prioris Ecclesiæ dignitas omnibus linguis est communis. fl. 45. in fine de Baiul. fol. 120

Prior Ecclesiæ quomodo, & à quibus eligatur, & legitimus esse debet. fl. 6. & 7. de Elect. fol. 138. & 139

Prioris Ecclesiæ Iurisdictio, & Auctoritas in fratres Capellanos, & clericos. fl. 5. 6. & 7. de Prio. fol. 124. & 125.

Prior Ecclesiæ in Prioratibus, Baiuliuatibus, & commediis quando possit eligere prouisores, & visitatores Ecclesiasticos, qui Iurisdictionem spiritualem in Capellanos, & clericos exercere valeant. fl. 9. de Prio. fol. 126

Priori Ecclesiæ Capellani Infirmariæ confirmatio spectat. flat. 9. de Hosp. fol. 33

Prior Ecclesiæ ad Assembleas Marescalli accedere tenetur. flat. 4. de Baiul. fol. 106

Prioris Ecclesiæ stipendium. fl. 28. de Baiul. fol. 114

Priorum appellatione venit etiam Castellanus Emposiæ, & Prioratuum appellatione Castellania Emposiæ. fl. 12. de Verb. sig. fol. 202

Priores quam Iurisdictionem habeant in fratres. flat. 5. de Prior. fol. 124

Priores in Prioratibus suis absente Priore Ecclesiæ super fratres Capellanos Iurisdictionem habent. fla. 7 de Priori. fol. 125

Priores à Prioratibus discedentes qualem locumtenentem constituere debeant, & quid si sint præsentes, et Capitulis interesse non valeant. fl. 1. de Prio. fol. 123

Prior alterius Prioris locumtenens esse non potest, nec in alieno Prioratu præesse. fl. 4. de Prior. fol. 124

Prior tantum cum Assemblea in Capellanos, & seruientes in Conuentu receptos Iurisdictionem habent. fl. 8. de Prior. fol. 125

Prioribus, & Capitulo Prouinciali non licet contra fratrem priuationis habitus, commenda, Antianitatis, aut perpetui carceris sententiâ ferre sub inobedientiæ pœna, & quid si quis dictam pœnam mereatur. fl. 10. de Prio. fol. 126

Priores duo Registra fieri facere tenentur de æstimatione omnium commendarum, domorum, & aliorum bonorum sui Prioratus, & quid de eis agendum. fl. 11. de Priori. fol. 126

Priores sigillorum suorum Prioratuum impressiones, & Caracteres Magistro mittere tenêtur, & ad quid. fl. 13. de Prior. fol. 127

Priores, quos in Conuentu residere debeant, & quid si non resideant. fla. 15. de Prio. fol. 127

Prioribus non licet suarum dignitatum præeminentijs vti, nisi posti adhibitam diligentiam consequendi ipsarum possessionem. fl. 16. de Prior. fol. 128

Priores, & cæteri recipientes Capellanos, & seruientes contra statutorum formam, quam pœnam incurrant, flat. 32. de Recep. fra. fol. 14

Priorum sedes, & scanna ab alijs fratribus in diuinis officijs occupari non possunt. fl. 9. de Eccle. fol. 21

Priores electi, & promoti tenentur offerre Ecclesiæ aliquod munus æstimationis scutorum quinquaginta auri ad minus, alias debitores Communis erarij pro ea summa censentur. fl. 30. de Eccle. fol. 28

Priores finito Capitulo Prouinciali de omnibus negocijs Magistrum, & Conuentum certiores reddere tenentur. fl. 43 de Com. erar. fol. 54

Prior ad quid Receptorem compellere possit. fla. 46. de Com. erar. fol. 55

Priores in Capitulis Prouincialibus nulli fauorem particulariter præstare debent, sed omnia quiete iudicare flat. 17. de Capi. fol. 73

Priores in infirmitate constituti si membra aliqua concesserint, an & quando concessio valeat. flatu. 14. de Magi. fol. 101

Priores in Concilijs procuratores habere possunt. fl. 13. de Concil. fol. 80

Priores Cameras Priorales permutare prohibentur. fl. 5. de Commen. fol. 145

Priori in alio Prioratu bona habere non licet nisi de Magistri,

giſtri,& Conuentus conſenſu.ſt.3.de Comm.ſol.145
Prior quolibet quinquennio vnam commendam ſui Prioratus concedere poteſt,& quomodo,& quibus fratribus.ſt.27.28.& 29.de Com.ſol. 151
Priores in concedendis commendis quicquam retinere non poſſunt,& quid ſi contrafaciant.ſt.31.de Com.ſol. 152
Priores Commendam ſua diſpoſitioni ſpectantem cum commendatario commendam tenuiorem habẽti per mutare poſſunt,& permutatam alteri de gratia concedere.ſt.32.de Commen.ſol. 152
Priores permutationes commendarum præter Statutorum formam recipientes quam pœnam incurrant.ſt.40.de Com.ſol. 154
Prioribus permittitur vltra quatuor cameras Priores quintam Cameram retinere.ſt.at.33.de Comm.ſol. 152
Priores non viſitantes cõmendas Iuriſdictione,& præeminentia Priorali priuantur.ſt.4.de Viſit.ſol. 164
Prioribus Capellanum Ordinis eligere licet ad viſitandum Prioratuum ſacra.ſt.8.de Viſit.ſol. 165
Priores quando licentiam concedere poſſint fratribus ſe implicandi in bellis Chriſtianorum.ſt.24.de Prohib.& pœn.ſol. 187
Priores extra conuentum,& eorum locatenentes omnes ordinationes,& mãdata Magiſtri,& Conuentus ſuis impenſis executioni mandare debent,& quid ſi recuſent.ſt.59.de Prohib.& pœn.ſol. 196
Prior Infirmaria & Capellanus Miſſas celebrare,& omnia exercere, quæ ad ægrotantium ſalutem ſunt neceſſaria,debent.ſt.9 & 10.de Hoſp.ſol. 33
Prior Infirmariæ eſt ab onere Caruanarum exemptus,& famuli retinere poteſt.ſt.10.de Hoſp.ſ.33.& 34
Prior Infirmariæ facultatem habet conficiendi ſecularium teſtamenta,ac ſi Notarius publicus eſſet.ſta.18.de Hoſp.ſol. 36
Priuatione habitus currit Mortuarium,& vacans ſtat.28.de Com.ærar.ſol. 50
Probi homines Eccleſiæ per quos eligãtur,& de eorum officio.ſtat.28.de Eccle.ſol. 27
Probi homines Infirmaria quomodo eligantur,& ſeſe gerere debeant.ſt.2.3.4.5.6.8.13.18.19.23.de Hoſpi.ſol. 31.34.36.& 37
Probus homo conſeruatoris quomodo eligatur, quid facere debeat,quod ſtipendiũ recipiat,& quando mutetur.ſt.58.de Com.ærar.ſol. 59
Probus vir Tercinalis à quo eligatur,de eius officio,& quod ſtipendium habeat.ſt.33.de Baiul.ſol. 115
Probi homines paruæ commendæ à quo eligantur,quod ſit eorum officiũ,& quando mutentur.ſt.18.de Baiu.ſol. 110
Probationes recipiendorum coram quibus ſint faciendæ.ſt.20 de Recept.frat.ſol. 10
Probationes fratrum Militum quos parentes comprehendant.ſt.37.de Verb.ſig.ſol. 203
Probationes à Capitulo Prouinciali factæ in Conuentu mittendæ.ſt.21.de Recept.frat.ſol. 10
Proceſſiones in Eccleſia, & Infirmaria quando fiant.ſt.10.de Eccle.ſol. 21
Procurator Magiſtri in Capitulo Generali habet votum conſultiuum,& non deciſiuum.ſt.1.de Cap.ſol. 66
Procuratores Priorum,& aliorum fratrum quod maritatum habere debeant,vt in Capitulo admittantur.ſtat.6.de Cap.ſol. 69
Procuratori ad Capitulum Generale conſtituto ſubſtituere nõ licet,& ſi plures ſint procuratores quis præferatur.ſt.7.de Capit.ſol. 69
Procurationes abſentium in Capitulo Generali quomodo recognoſcantur,& admittantur.ſtat.1.de Capit.ſol. 66
Procuratores erarij quomodo eligantur,& quid facere debeant.ſt.53.& 54.de Com.ærar.ſol. 57
Procuratores erarij extra Conuentum quid facere debeant.ſt.39.40.& 41.de Com.ærar.ſol. 53
Procuratores duo tantum pro qualibet parte cum habitu longo,& ſine armis in Iudicijs Ordinis comparere poſſunt.ſt.9.de Concil.ſol. 79
Procurator ſecularis,vel alterius Ordinis ad procuranDum in Iudicijs Ordinis non admittitur. ſtat.14.de Conc.ſol. 80
Procurans pro abſente legitimum mandatum exhibere tenetur.ſt.11.de Conc.ſol. 79.& 80
Procuratores communis erarij in cauſis ipſius erarij in Concilijs intereſſe poſſunt,ſed interlitigandum pro curatorem deputare debent.ſtat.39.& 40.de Concil.ſol. 87
Procurator cauſarum communis erarij in Concilijs nomine ipſius erarij cauſas agere, & proſequi debet. ſtat.40.de Conc.ſol. 87
Procurator in ſgardijs non admittitur niſi abſentis,& eius cui per ſtatuta permittitur. ſtatut.1.de Sgard.ſol. 91.& 92
Procurator in Romana Curia in quolibet Capitulo Generali eſt eligendus,& ex cauſa inter duo Capitula priore reuocato,alius eligi poteſt,& eius officiũ quale ſit.ſt.12.de Electi ſol. 140
Procurator in Romana Curia reuocatus intelligitur in quolibet Capitulo Generali.ſtat. eod.
Procuratores pauperum quales eſſe debeant,eorum officium,& per quos eligantur.ſtat.18.& 19.de Electio.ſol. 142
Profeſſionis forma fratrum Religionis Hyeroſolimitanæ.ſt.1.de Recept. frat.ſol. 5
Profeſſio ante xvj. annum fieri non poteſt. ſtat.15.de Recept.frat.ſol. 9
Profeſſus in alio ordine in noſtro non recipitur,& receptus habita notitia priuatur.ſtat.9.& 10. de Recep. frat.ſol. 8

Q

Quarantenæ exequendæ forma.ſtat.55.de Prohi.& pœn.ſol. 194
Quarantenæ pœna quibus caſibus imponatur.ſtat.53 de Prohib.& pœn.ſol. 194

R

Receptores à quibus conſtituantur,& quid facere debeant.ſt.36.& 39.de Com.ærar.ſol. 52

Receptores quomodo iusiurandū recipiant, & per quantum tempus in officio durent. ſtat. 37. de Com.ærar. fol. 51

Receptores diligentiſſime pecunias conſeruare debent ſub priuationis habitu pœna. ſt. 47. de Com.ærar. f. 55

Receptores de negligentia debitorum ſtatim Magiſtrum certiorem facere tenentur ſub pœna duplicis debiti ſolutionis. ſt. 20. de Com.ærar. fol. 48

Receptores quomodo Iura Mortuarij, & vacantis recipiant. ſt. 40. & 41. de Com.ærar. fol. 53

Receptores in Capitulo Prouinciali computum eorum, quæ receperunt, reddere, & omnia Iura ærarij manifeſtare, & computum duplicatum ærario mittere tenentur. ſt. 43. de Com.ærar. fol. 54

Receptores finito Capitulo Prouinciali quid ſtatim facere teneantur, & ſub qua pœna. ſt. 44. de Cō.ærar. f. 54

Receptores nec de ſpolijs fratrū morientium, nec de ſtatu Commendarum quicquam ſumere poſſunt ſub pœnis vt ibi. ſt. 45. & 46. de Com.ærar. fol. 55

Receptores Iura ærarij quacunque lite non obſtante recipere debent, & quam pœnam incurrant ea ſolnere recuſantes. ſt. 48. de Com.ærar. fol. 56

Receptores pro vacante, Mortuario, ac ſpolijs commendarum poſſeſſionem propria auctoritate accipere debent, & quam pœnam incurrant eam impedientes. ſta. 49. de Com.ærar. fol. 56

Receptores negligentes in exigēdis debitis de eorū pecunia pro debitore ſolnere tenētur. ſt. 50. de Cō.ærar. f. 56

Receptorum libris, & cedulis plena fides adhibetur. ſt. 52. de Com.ærar. fol. 57

Receptores in Prioratibus dum exercent officium Antianitate gaudent, & quas commendas aſſequi poſſint. ſt. 10 de Com. fol. 147

Receptores quomodo ſeſe gerere debeant in arrendamentis Mortuarij, & Vacantis faciendis. ſt. 1. & 2. de Locat. fol. 175

Receptores tempore Mortuarij, & vacantis lites commendarum proſequi debent expenſis communis ærarij. ſt. 6 de Locat. fol. 176

Receptores quid facere debeant Prioribus non parentibus mandatis Magiſtri, & Conuentus. ſt. 59. de Prohib. & pœn. fol. 196 & 197

Receptores officio functi quid agere debeant, & debito res reperti quam pœnam incurrant niſi infra Menſem perſoluant. ſt 38. de Com.ærar. fol. 52

Recuperata bona per fratres à ſecularibus recuperanti conceduntur, & quo. ſt. 55. & 56. de Comm. f. 158

Recipiendus qualis eſſe debeat, & quas probationes ante profeſſionem facere teneatur ſt. 16. & 17. de Recept. frat. fol. 9

Recipiendus minor xviij. annorum non admittitur fallit in pueris Magiſtri. ſt. 13. & 14. de Recep. fra. f. 8

Recipiendus multo ære alieno grauatus non admittitur. ſt. 11. de Recept. frat. fol. 8

Recipiendus probare debet ſe natū in limitibus linguæ, in qua recipi petit. ſt. 19. de Recept. fra. fol. 10

Recipiendi ſi homicida vel flagitioſi rèperiantur nō admittuntur. ſt. 12. de Recept. fra. fol. 8

Recipiens habitum quas veſtes habere debeat, ſt. 23. de Recept. frat. fol. 10

Receptus præter ſtatutorum formam quam pœnam incurrat. ſt. 24. de Recep. fra. fol. 10

Regula, & ſtatuta quo tempore, & qua legantur. ſtat. 4. & 5. de Regn. fol. 2

Regula in Capitulo Generali legenda eſt. ſt. 2. de Capit. fol. 65

Regula, & ſtatuta aliqua in Capitulis Prouincialibus legi debent, & Miſſa Spiritus ſancti celebrari, alias pœna incurritur. ſta. 18. de Cap. fol. 73. & 74

Religio Hyeroſolimitana quo aucta. ſt. 2. de Reg. fol. 1.

Renfortium quid ſit. ſt. 11. de Verb. ſig. fol. 202

Renfortium ſgardij quid ſit, & quid Renfortium Renforij, & quando ad ipſa procedatur. ſtatu. 1. de Sgard. fol. 91. & 92

Reparationes commendarum fieri non debent Mortuario, & vacante durantibus, niſi neceſſitas vrgeret, et quid ſi ſecus fiat. ſt. 5. de Locat. fol. 176

Reſidentia admittendorū in Capitulo Generali, & quouis Concilio quomodo requiratur, & qui fratres excipiantur. ſt. 5. de Capit. fol. 69

Reſidentia trium annorum requiritur volenti ferre ſuffragia, exceptis Anglia; & Alemania Fratribus. ſt. 28. de Concil. fol. 81

Reſediſſe in Conuentu quando cenſeantur Priores, Baiuliui, & commendatarij quamuis non reſederint. ſt. 15. de Com. fol. 148

Reſignatio commendarum non valet niſi ſit facta in manibus Magiſtri, & Conuentus. ſt. 37. de Com. f. 153

Reſignantes contra ſtatutorum formam quam pœnam incurrant. ſt. 38. eod.

Reſponſionibus, & Iuribus ærarij qui manum apponit quam pœnam incurrat. ſt. 46. 47. & 48. de Prohib. & pœn. fol. 102

Rotuli in Capitulo Generali quomodo præſententur, & reſtituantur. ſt. 1. de Capi. fol. 66

S

Sacerdotes pro Iure trentenarij quas veſtes defunctorum habere debeant. ſt. 23. de Eccl. fol. 16

Saluus conductus Pyratis, fugitiuis, & Mercatoribus fallitis non datur niſi per Magiſtrum, & Concilium, & vrgenti neceſſitate. ſt. 21. de Probi & pœ. fol. 186

Scriba Infirmariæ quomodo eligendus, & ſeſe gerere debeat. ſt. 3. & 11. de Hoſp. fol. 32. & 34

Scriba Infirmariæ facultatem habet conficiendi ſeculorum teſtamenta. ſt. 18. de Hoſp. fol. 36

Scriba Infirmariæ biennio quolibet mutari debet. ſt. 12 de Baiul. fol. 112

Scriba Tercinalis, & volta à quo eligatur quid facere debeat, & quod ſtipendium habeat. ſt. 33. de Baiul. fol. 115

Scriptura Cancellariæ omnibus ad Iura ſua tutanda communes ſunt. ſt. 38. de Baiul. fol. 117

Seculares in Infirmaria ægroti confiteri, & Euchariſtiam ſumere tenentur. ſt. 18. de Hoſp. fol. 36

Secularium ægrotantium inuentarium à quibus fieri debeat. ſt. 18. de Hoſp. fol. 36

Secu-

Secularium defunctorum ſupremam voluntatem probi homines exequi facere tenentur.ſta.19. de Hoſp. fol. 36
Secularium corpora in Infirmaria decedentium honeſtè ſepeliri debent.ſt.21.de Hoſp.fol. 37
Seculariſ in Concilijs Ordinis aſſiſtere non poteſt.ſt.10. de Concil.fol. 79
Seculariſ in Capitulis Prouincialibus pro conſuetudine agere poteſt.ſt.14.de Concil.fol. 80
Seculares perſona deputari non poſſunt regimini Commendarum.ſt.65.de Com.fol.160.quamuis arrendamenta ſumere poſſint ſt.2.de Loca.fol. 173
Secularibus equitaturas extra Conuentum tranſportare non licet,niſi de Magiſtri licentia.ſt.8.de Prohib. & pęn.fol. 182
Sententiæ omnes Religionis,etiam Capitulorum Prouincialium,& Aſſemblearum ſcribi,publicari,& regiſtrari debent.ſtat.25.de Concil.fol. 84
Septena exequendæ forma.ſtat.54. de Prohib.& pæn. fol. 194
Septenæ pœna quibus caſibus imponatur.ſt.52. de Prohib.& pęn.fol. 193
Seruientes fratres armorum quales eſſe debeant.ſt.18. de Recep.frat.fol. 9
Seruientem fratrem prohibitum eſt ſtatum immutare. ſt.33.de Recep fra.fol. 14
Seruientes officij pro obſequijs commendarum qui, à quibus,quomodo,& quando extra Conuentum recipiantur.ſt.29.& 30.de Recep.frat.fol. 13
Seruientes fratres pro quolibet fratre defuncto centies quinquagies Orationem Dominicam recitare tenentur.ſt.15.de Eccle.fol. 24
Seruientes fratres quæ officia exerceant.ſta.2.de Offic. frat.fol. 131
Sgardij forma,& qua in ſgardio tractentur cauſæ, qui in ipſis interuenire debeant, & quis ſgardij fratres deputet.ſt.1.& 2.de Sgard.fol. 91.& 92
Sgardiorum ſuffragia occulta eſſe debent, & pro parte quæ plures balottas habuerit fertur ſententia.ſt. 1.eod.fol. 92
Sgardia de quibus rebus celebrentur.ſtatut. 2. eod. fol. 92.& 93
Sgardium Baiuliuorum quando aſſignatur vltra progredi non licet, nec quidquam adducere quod in primo ſgardio prius deductum non fuerit.ſt.1.eod.fol.91. & 92
Sgardiorum cauſæ ſummatim tractari debent.ſtat.1. eod.fol. 91
Sgardiorum ſuffragia quomodo dentur.ſt.1.eod.fol.92
Sgardiorum à ſententijs appellare non licet, quia vim compromiſſi habent.ſt.1 fol. 92
Sgardij Iudicium contra abſentes legitimè citatos procedit.ſt.1.eod.fol. 92
Sgardium peti poteſt quoties aliquid præter ſtatutorum tenorem,& conſuetudinẽ,à ſuperiore præciputur, & quid ſi non concedatur.ſt.3.eod.fol.93.& ſtat.2.de Magi.fol. 97
Sgardium interlocutorijs ſententijs non vtitur,nec incidentia indicat ante principalem diffinitam.ſta.4.de Sgard.fol. 93
Sgardium non datur ſuper re aliàs concluſa,& diffinita,nec ſuper iam cępta in Conciliis.ſta.5.de Sgard. fol.93. nec etiam ſuper re aliàs à Sgardio iudicata. ſta.13.eod.fol. 95
Sgardium non datur ſuper controuerſijs inter fratres Milites,& Capellanos,vel ſeruientes.ſt.6.eo. fol.93. nec ſuper Iuribus,aut prærogatiuis ærarij,aut Magiſtri Auctoritate,& præeminentijs.ſt.7.eod.fol. eod.
Sgardium contradicente parte aduerſa dari non debet, niſi per Magiſtrum, & Conuentum dandum eſſe cognoſcatur.ſt.8.eod.fol. 94
Sgardium partibus cõcordibus datur per Magiſtrum.ſt. 3.eo.fol.93.& ſta.8.fol. 94
Sgardiorum Caput, & fratres intra quod tempus deputentur,& à quibus.ſt.9.eod.fol. 94
Sgardiorum Caput,& fratres quomodo in ſgardio ſe habere debeant,& an ſuſpecti allegari poſſint.ſta.9.& 10.eod.fol. 94.& 95
Sgardiorum fratres quod Iuramentũ præſtare teneantur.ſt.11.eod.fol. 95
Sgardium ſuper ſgardio inter eaſdem partes an peti,dariq, poſſit.ſtat.12. eod.fol. 95
Sgardiorum cauſa extra Eccleſiam ſunt tractandæ ſalit in fratrum correctione,& punitione. ſtat.14.eod. fol. 95
Sigilla in Capitulo Generali quomodo præſententur,& reſtituantur.ſtat.1.de Capit.fol. 66
Sigilla Prioratuum vbi ſint cuſtodiẽda,& litera coram quibus ſint ſigillanda,& per quos ſubſcribenda.ſta. 14.de Prior.fol. 127
Smutitio quæ dictio ſit.ſt.23.de Verb.ſig.fol. 202
Smutitiones Dignitatum, & commendarum quando fieri debeant.ſt.42.de Comm.fol. 155
Soldea ſtipendium vnde dicatur.ſt.31.de Verbor.ſign. fol. 203
Soldea fratribus quo tempore,& quibus ſit ſoluenda.ſt. 67.de Com.ærar.fol. 61
Spiritus ſanctus in cuiuſque operis exordio eſt inuocandus.ſt.1.de Capit.fol. 65
Spolia fratrum ad ærarium pertinent exceptis aliquibus.ſt.30.& 31.de Com.ærar.fol. 50
Spolia Seneſcalli,Caſtellani,& fratrum,qui ſunt in ſeruitio Magiſtri,ad Magiſtrum ſpectant.ſtatut.31. de Com.ærar.fol. 50
Spolia pro vſu commendarũ quę relinquantur & quando.ſt.32.& 33.de Com.ara.fol. 51
Spolij Iurium declaratio.ſt.42.de Com.ærar.fol. 54
Spolia fratrum quomodo aſſimentur, & diſtribuantur. ſt.61.& 62.eod fol. 60
Spolijs manum apponens non habens auctoritatẽ quam pęnam incurrat.ſtat.63. de Com.ærar fol.60.& ſta. 46.47.& 48.de Prohib.& pęn.fol. 192
Spolia fratrum quomodo vendantur, & qua vendi non debeant.ſt.2.de Loc.fol. 175
Status commendarum quomodo intelligatur.ſta.33. de Com.ærar.fol. 51

*Status commendarum quomodo augeri debeat. ſt. 40. & 41. eod. fol. 53
Statui Magiſterij quæ vaſa argẽtea applicari debeant. ſta. 7. de Magi. fol. 99
Status commendarum bona in ſpolijs commiſceri nõ debent. ſt. 2. de Locat. fol. 175
Status commendarum quomodo à Commendatarijs relinqui debeat. ſt. 39. de Comm. fol. 153
Statuta, & ſtabilimenta quæ ſint. ſt. 3. de Verb. ſig. f. 201
Statutorum, & conſuetudinum infractio quid obliget. ſt. 3. de Reg. fol. 2
Statuta Hoſpitalitatem concernentia in ægrotantium Palatio affigi debent. ſt. 7. de Hoſp. fol. 33
Statuta, & conſuetudines Ordinis à Conſiliarijs ſeruari debent alias pœnam incurrunt. ſt. 3. de Conci. f. 78
Supellectilia in bonis defunctorum reperta vſui infirmorum apta nulli alij exercitio deputari debent. ſta. 23. de Hoſp. fol. 37
Suprauectus rubeæ quando deferantur. ſtat. 4. de Receptio. ſta. fol. 7
Suſpectus in ſgardijs reijci poteſt. ſtat. 1. de Sgard. fo. 91
Suſpitio allegari poteſt in Concilijs contra omnes Conſiliarios. ſt. 6. de Conci. fol. 78
Syndicare qui debeant, & per quos, & quis ſyndicos eligere, & quando. ſt. 37. de Conc. fol. 86

T

Teſtamentum ſecularium ægrotantium in Infirmaria quomodo conficiatur. ſt. 18. de Hoſp. fol. 36
Teſtes in Conuentu producti quomodo ſint examinandi. ſt. 8. de Concil. fol. 79
Teſtes in ſgardijs auribus tantum non ſcripto excipiuntur. ſt. 1. de Sgard. fol. 91
Theſaurarius generalis per quos eligendus ſit, & qua forma, & quomodo licentia diſcedendi de Conuentu ei concedatur. ſt. 13. de Electi. fol. 140
Theſaurarius generalis ex lingua Frãciæ eligendus eſt, & continue in Conuentu reſidere. ſtatu. 29. de Baiul. fol. 114
Theſaurarij Generalis prærogatiua, & Ripẽdium quod ſit. ſt. 28. & 29. eod. fol. eod.
Turcopolerius vnde dicatur. ſt. 8. de Verb. ſig. fol. 201
Turcopolerius volens Turcopolos officio priuare quid agere debeat. ſt. 26. de Baiul. fol. 113
Turcopolerius duorum dierum paſtum à Turcopolo ſumere poteſt in circuitione Inſulæ. ſt. 27. de Baiul. fol. 112.

V

Vacans in Commenda quomodo accipiatur. ſt. 18 de Verb. ſig. fol. 202
Vacantis declaratio. ſt. 4. de Com. æra. fol. 42
Vacans Commendarum non ſolum per obitum, ſed per promotionem ad Magiſterium currere intelligitur. ſtat. 6. de Magi. fol. 98
Valetudinarij in Infirmaria ſilentium, & honeſtũ exercitium exercere tenentur, alias puniuntur. ſta. 14. de Hoſp. fol. 35
Vexillũ Religionis in Capitulo Generali quomodo præſententur, & reſtituatur. ſt. 1. de Capit. fol. 66
Vicecancellarius quomodo eligatur, & de eius officio. ſt. 36. & 37. de Baiul. fol. 117
Vicecancellarius ſcripturæ Cancellariæ petentibus dare quando teneatur. ſt. 38. de Bainl. fol. 117
Viſitatio Commẽdarum, & aliorum bonorum per Priores perſonaliter impedimento ceſſante quolibet quin quennio eſt facienda, & etiam ipſo pendente, ſi neceſſitas vrgeat. ſt. 1. de Viſit. fol. 163
Viſitationis forma qua ſit, & quid in ipſa ſeruandum. ſt. 3. de Viſit. fol. 164
Viſitationis Commẽdarum pro melioramentis modus, & forma. ſt. 9. de Viſit. fol. 166
Viſitatores abſque legitima excuſatione nõ viſitantes, vel viſitatis ſauentes, erroreſque eorum occultantes quam incurrant pœnam. ſt. 4. de Viſit. fol. 164
Viſitatores Camerarum Prioralium per quos eligantur. ſt. 2. d Viſit fol. 163. & 164
Viſitatores non reparantes defectus in viſitatione compertos qua pœna plectantur. ſt. 5. de Viſit. fol. 161
Viſitatores in viſitationibus faciendis moderatis expenſis vti debent, & quid ſi contrafaciant. ſta. 6. eod. fol. 165
Viſitatorẽs quam diligentiam ruinis Commẽdarum adhibere debent, & quid ſi commiſſa executioni non mandentur. ſt. 7. de Viſit. fol. 165
Viſitati Commendatarij viſitatione completa ad quid per Iuramentum aſtringantur. ſt. 10. de Viſit. fo. 166
Vniones Commendarum, & Membrorum quando, quo modo, ob quam cauſam, & per quos ſint faciendæ. ſt. 41. de Comm. fol. 154
Votorum Inſtitutio. ſt. 1. & 2. de Reg. fol. 1. & 2